

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA**

NACRT

ZAKON O BANKAMA

Sarajevo, septembar 2016. godine

ZAKON O BANKAMA
POGLAVLJE I - OSNOVNE ODREDBE
Član 1.
(Predmet zakona)

Ovim zakonom uređuje se osnivanje, poslovanje, upravljanje, supervizija poslovanja, restrukturiranje banaka i prestanak rada banaka.

Član 2.
(Značenje pojedinih pojmljiva)

Pojedini pojmovi koji se upotrebljavaju u ovom Zakonu imaju sljedeće značenje:

- a) Banka** je dioničarsko društvo sa sjedištem u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija), koje ima dozvolu za rad Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine (dalje u tekstu: Agencija), čija je djelatnost primanje depozita i sredstava sa obavezom vraćanja i davanje kredita za sopstveni račun, a može obavljati i druge poslove u skladu sa ovim Zakonom.
- b) Strana banka** je pravno lice sa sjedištem u inostranstvu koje ima dozvolu za rad regulatornog organa države porijekla, osnovano kao banka i upisano u registar kod nadležnog organa te države.
- c) Organizacioni dijelovi** banke i banke sa sjedištem u Republici Srpskoj (u daljem tekstu: RS) ili Distriktu Brčko Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Brčko Distrikt) su filijale, kao osnovne poslovne jedinice, i niži organizacioni dijelovi zavisni od filijale, kao što su ekspoziture, šalteri, agencije i slično, koji nemaju svojstvo pravnog lica, a obavljaju sve ili dio poslova koje može obavljati banka u skladu sa ovim zakonom.
- d) Predstavništvo** u smislu ovog zakona je organizacioni dio banke u kojem se ne obavljaju bankarske aktivnosti, nego se vrši prezentiranje, prikupljanje i davanje podataka, te predstavljanje banke.
- e) Nadležno regulaciono tijelo** je nacionalno tijelo koje je posebnim propisom ovlašteno da daje i oduzima dozvole za rad licima u finansijskom sektoru i/ili vrši kontrolu, odnosno nadzor nad ovim licima ili uređuje njihovo poslovanje, kao i odgovarajuće tijelo Europske unije sa ovim nadležnostima u skladu s propisima te unije.
- f) Država porijekla** je država u kojoj su strana banka ili drugo lice u finansijskom sektoru osnovani i u kojoj su dobili dozvolu za rad.
- g) Klijent** je bilo koje lice koje koristi ili je koristilo usluge banke ili lice koje se obratilo banci radi korištenja usluga i koje je banka kao takve identifikovala.
- h) Vlasničko učešće** znači bilo koje vlasničko učešće dioničara registrirano u nadležnoj instituciji kojim je definiran ulog u novcu ili drugoj imovini koja predstavlja proporcionalan interes u pravu upravljanja pravnim licem.
- i) Kvalificirano učešće** znači direktno ili indirektno ulaganje u pravno lice koje predstavlja 10% ili više kapitala ili glasačkih prava ili koje omogućava ostvarivanje značajnog utjecaja na upravljanje tim pravnim licem.
- j) Značajno učešće** postoji kada jedno lice ima:
  - 1) direktno ili indirektno pravo ili mogućnost da ostvari 20% ili više glasačkih prava u drugom pravnom licu i, odnosno direktno ili indirektno vlasništvo nad 20% ili više kapitala tog pravnog lica, ili
  - 2) mogućnost efektivnog vršenja znatnog utjecaja na upravljanje pravnim licem ili na poslovnu politiku tog pravnog lica.
- k) Kontrolno učešće** postoji kada jedno lice ima:

1) direktno ili indirektno pravo ili mogućnost da ostvari 50% ili više glasačkih prava u pravnom licu, odnosno direktno ili indirektno vlasništvo nad 50% ili više kapitala tog pravnog lica,

2) mogućnost izbora najmanje polovine članova nadzornog odbora,

3) mogućnost efektivnog vršenja dominantnog uticaja na upravljanje pravnim licem ili na poslovnu politiku tog pravnog lica.

I) Matično društvo pravnog lica je društvo koje u tom pravnom licu ima kontrolno učešće.

m) Zavisno društvo pravnog lica je društvo u kome to pravno lice ima kontrolno učešće.

n) Pridruženo društvo pravnog lica je društvo u kome to pravno lice ima značajno učešće.

o) Podređeno društvo pravnog lica je zavisno ili pridruženo društvo tog pravnog lica.

p) Grupa društava je grupa koju čine matično društvo pravnog lica, njegova podređena društva i pridružena društva društava pravnog lica.

r) Bankarska grupa je grupa društava koju čine isključivo ili većina lica u finansijskom sektoru i u kojoj najmanje jedna banka ima svojstvo najvišeg matičnog društva ili svojstvo zavisnog društva.

s) Matično društvo grupe društava je pravno lice u kome nijedno drugo pravno lice nema kontrolno učešće.

t) Nadređena banka u bankarskoj grupi je banka koja:

1) kontroliše ostale članove bankarske grupe i/ili

2) ima učešće u kapitalu ili glasačkim pravima od najmanje 20% pojedinačno u ostalim članovima bankarske grupe,

u) Povezana lica su fizička i pravna lica koja su međusobno povezana vlasništvom nad kapitalom ili upravljanjem kapitalom sa 20% ili više glasačkih prava ili kapitala ili na drugi način povezana radi postizanja zajedničkih poslovnih ciljeva, tako da poslovanje i rezultati poslovanja jednog lica mogu značajno uticati na poslovanje, odnosno rezultate poslovanja drugog lica.

Povezanim licima smatraju se i lica koja su međusobno povezana:

1) kao članovi porodice,

2) tako da jedno lice, odnosno lica koja se smatraju povezanim licima u skladu sa ovom tačkom, zajedno, posredno ili neposredno, učestvuju u drugom licu,

3) tako da u oba lica učešće ima isto lice, odnosno lica koja se smatraju povezanim licima u skladu sa ovom tačkom i

4) na način propisan za povezana lica zakonom kojim se uređuje poslovanje privrednih društava.

Povezana lica su dužna prijaviti poslove i radnje u kojima postoji lični interes i izbjegavati sukob interesa.

Grupa povezanih lica znači jedno od sljedećeg:

1) dvije ili više fizičkih ili pravnih lica koje, ako se ne dokaže drugačije, predstavljaju jedan rizik, jer jedna od njih, direktno ili indirektno, ima kontrolu nad drugim licem ili drugim licima;

2) dvije ili više fizičkih ili pravnih lica između kojih ne postoji odnos kontrole opisan u alineji 1) ove tačke, a za koje se smatra da predstavljaju jedan rizik, jer su tako međusobno povezane da, ako bi za jednu od tih lica nastali finansijski problemi, posebno teškoće povezane sa finansiranjem ili otplatom, druga lica ili sva ostala lica vjerojatno bi se i sama suočila sa poteškoćama povezanim sa finansiranjem ili otplatom.

v) Lica u posebnom odnosu sa bankom su:

- 1) član bankarske grupe u kojoj je banka,
- 2) lice sa najmanje 5% učešća u banci ili u licima koja su članovi bankarske grupe u kojoj je banka i članovi uže porodice tih lica,
- 3) pravno lice u kojem banka ima kvalifikovano učešće,
- 4) pravno lice u kojem član uprave, član nadzornog odbora ili prokurista banke i članovi uže porodice tih lica ima kvalifikovano učešće,
- 5) član nadzornog odbora, član uprave banke, nosilac ključnih funkcija banke, prokurista banke i članovi uže porodice tih lica,
- 6) član uprave, član nadzornog odbora ili prokurista pravnog lica iz podt. 2) i 4) ove tačke,
- 7) član organa upravljanja i rukovođenja i prokurista člana bankarske grupe u kojoj je banka i članovi uže porodice tih lica,
- 8) lice koje sa bankom ima zaključen ugovor o radu koji tim licima omogućuje značajan uticaj na poslovanje banke, odnosno koji sadrži odredbe kojima se određuje naknada tom licu po posebnim kriterijumima koji se razlikuju od kriterijuma po standardnim ugovorima o radu, pod uslovom da se ne radi o licima iz podt. 2) i 5) ove tačke, ili drugo lice koje, zbog prirode odnosa tog lica sa bankom, predstavlja lice u sukobu interesa u poslovanju sa bankom,
- 9) pravno lice čiji je član organa upravljanja i rukovođenja ili prokurista istovremeno i član uprave ili član nadzornog odbora ili prokurista banke,
- 10) pravno lice čiji član uprave ima 10% ili više dionica banke sa pravom glasa.

z) Pod članom porodice lica iz tačke u) ovog člana smatraju se:

- 1) partner iz bračne ili vanbračne zajednice, dijete ili posvojeno dijete tog lica,
- 2) lice koje izdržava pojedinac ili njegov partner iz bračne ili vanbračne zajednice,
- 3) lice koje nema potpunu poslovnu sposobnost i koje je stavljeno pod starateljstvo tog lica.

aa) Nosioci ključnih funkcija su lica koja obavljaju one funkcije u banci koje omogućavaju značajan uticaj na poslovanje bankom, a koji nisu ni članovi uprave ni nadzornog odbora.

bb) Više rukovodstvo su fizička lica koja obavljaju izvršne funkcije u banci i odgovorna su za svakodnevno vođenje njenog poslovanja i za svoj rad odgovaraju upravi.

cc) Supervizija je proces provjere sigurnosti i solidnosti/boniteta banaka putem ocjene njihovog finansijskog stanja, sistema za upravljanje rizikom i usklađenosti sa svim primjenjivim zakonima i podzakonskim propisima.

dd) Lice u finansijskom sektoru je banka, razvojna banka, društvo za osiguranje, mikrokreditna organizacija, ovlašteni učesnik na tržištu vrijednosnih papira, društvo za upravljanje investicionim i dobrovoljnim penzijskim fondovima, lice koje obavlja poslove finansijskog lizinga, društvo za upravljanje imovinom, društvo koje se bavi kupoprodajom plasmana, društvo koje obavlja poslove faktoringa, kao i drugo pravno lice koje se pretežno bavi finansijskom djelatnošću u zemlji ili inostranstvu.

ee) Depozitom se smatra novčani polog na osnovu ugovora zaključenog sa bankom kada se banka obavezala da primi, a deponent da položi kod banke određeni novčani iznos. Ovim ugovorom banka stiče pravo raspolaaganja deponovanim novcem i obavezuje se na vraćanje prema uslovima predviđenim u ugovoru. Na depozit se primjenjuju odredbe propisa o obligacionim odnosima.

ff) Kreditom se smatra ugovor kojim se banka obavezuje da korisniku kredita stavi na raspolaaganje određeni iznos novčanih sredstava, na određeno ili neodređeno vrijeme, za neku namjenu ili bez utvrđene namjene, a korisnik se obavezuje da banci

plaća ugovorenu kamatu i dobijeni iznos novca vrati u vrijeme i na način kako je utvrđeno ugovorom.

gg) Osnovni kapital banke predstavlja zbir redovnog osnovnog kapitala nakon regulatornog usklađivanja i dodatnog osnovnog kapitala nakon regulatornog usklađivanja.

hh) Dopunski kapital je zbir instrumenata kapitala, subordiniranih dugova, opštih rezervi za kreditne gubitke i drugih stavki dopunskog kapitala nakon umanjenja za regulatorna usklađivanja, koji ne može biti veći od jedne trećine osnovnog kapitala.

ii) Indirektno ulaganje predstavlja mogućnost lica koje nema direktno vlasništvo u banci da efektivno ostvari vlasnička prava u banci koristeći direktno vlasništvo drugog lica u banci.

jj) Neaktivni račun je račun na kojem nije bilo aktivnosti od vlasnika računa, uključujući deponovanje ili povlačenje sredstava sa računa od vlasnika u periodu od jedne godine od dana posljednje aktivnosti vlasnika računa, a u slučaju oročenih depozita godinu nakon datuma dospijeća.

kk) Regulatorni kapital (priznati kapital) predstavlja zbir osnovnog i dopunskog kapitala.

ll) Sistem internih kontrola jest skup procesa i postupaka uspostavljenih za adekvatnu kontrolu rizika, praćenje učinkovitosti i djelotvornosti poslovanja banke, pouzdanosti njezinih finansijskih i ostalih informacija te usklađenosti s propisima, internim aktima, standardima i kodeksima radi osiguranja stabilnosti poslovanja banke.

mm) Osigurani povjerilac je svaki povjerilac banke koji ima založno pravo na pokretnoj, nepokretnoj imovini ili na pravu upisano u odgovarajuće javne registre.

nn) Izloženost banke predstavlja zbir svih bilansnih i svih vanbilansnih izloženosti kreditnom i ostalim vrstama rizika prema jednom licu ili grupi povezanih lica.

oo) Knjiga trgovanja znači sve pozicije u finansijskim instrumentima i robi koje banka ima sa namjerom trgovanja ili da bi se zaštitile pozicije koje ima sa namjerom trgovanja.

pp) Bankarska knjiga označava sve stavke aktive i vanbilansa banke koje nisu identifikovane kao pozicije knjige trgovanja.

rr) Sistemski rizik je rizik od poremećaja u finansijskom sistemu koji bi mogao imati ozbiljne negativne posljedice za finansijski sistem i privredu u cijelini.

ss) Sistemski značajna banka je banka čije bi pogoršanje finansijskog stanja ili prestanak rada imali ozbiljne negativne posljedice na stabilnost finansijskog sistema.

tt) Ključne funkcije su aktivnosti, usluge ili poslovi čiji bi prekid obavljanja vjerovatno doveo do ugrožavanja stabilnosti finansijskog sistema ili poremećaja u pružanju neophodnih usluga realnom sektoru uslijed veličine, tržišnog učešća i povezanosti subjekta koji ih obavlja sa ostalim učesnicima u finansijskom sistemu, a naročito uzimajući u obzir mogućnost da neko drugi nesmetano preuzme obavljanje ovih aktivnosti, usluga ili poslova.

Član 3. (Primjena drugih zakona)

Na pitanja koja nisu uređena ovim zakonom primjenjuju se odredbe propisa o privrednim društvima koje uređuju dioničarska društva, kao i odredbe propisa koji uređuju računovodstvo i reviziju, unutrašnji platni promet, devizno poslovanje, posredovanje u osiguranju, sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih

aktivnosti, tržište vrijednosih papira, likvidacioni postupak, stečajni postupak i drugih zakona koje banke moraju primjenjivati.

Član 4. (Korištenje riječi banka i zabrana obavljanja bankarskih poslova)

- (1) Banka u svom poslovnom imenu mora imati riječ „banka“.
- (2) Niko ne može koristiti riječ "banka" ili izvedenice te riječi u smislu oznake djelatnosti, proizvoda ili usluga, bez dozvole ili ovlaštenja Agencije u skladu sa ovim zakonom, osim ako je takva upotreba utvrđena i odobrena posebnim zakonom ili međunarodnim sporazumom, ili je iz konteksta u kojem se koristi riječ "banka" jasno da se ona ne odnosi na bankarske djelatnosti.
- (3) Banka ne može u svom poslovnom imenu koristiti riječi koje mogu da dovedu do pogrešnih zaključaka klijenata banke i drugih lica o statusu i/ili konkurentske poziciji te banke ili se njima povređuju prava drugih lica, a naročito riječi koje mogu da stvaraju zabludu po pitanju predmeta poslovanja banke, identiteta banke, odnosno njenih osnivača, povezanosti banke sa drugim pravnim licima i konkurentske prednosti te banke u odnosima prema klijentima.
- (4) Niko se ne može baviti primanjem depozita ili drugih sredstava sa obavezom vraćanja u Federaciju, niti davati kredite i izdavati platne kartice na području Federacije ako nema odobrenje Agencije, u skladu sa ovim Zakonom.

Član 5. (Zabrana nedozvoljene konkurenčije)

- (1) Banci je zabranjeno da zaključuje izričito ili prečutno sporazume, donosi odluke i druge akte i ulazi u transakcije koje imaju za cilj bitno sprečavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišne konkurenčije, kao i da zloupotrebljava dominantan položaj ili da sprovodi koncentraciju kojom se bitno sprečava, ograničava ili narušava konkurenčija stvaranjem ili jačanjem dominantnog položaja na finansijskom tržištu.
- (2) Kod utvrđivanja povrede konkurenčije iz stava (1) ovog člana primjenjuju se odredbe propisa koji uređuju zaštitu tržišne konkurenčije.
- (3) Agencija ima pravo da reguliše naknade koje banke naplaćuju u slučaju sporazuma banaka o visini naknada ili drugim nekorektnim poslovanjem suprotno propisima Agencije.

Član 6. (Akti Agencije)

- (1) Protiv akata Agencije može se izjaviti žalba nadležnom drugostepenom organu.
- (2) Postupak po žalbi sprovodi se u skladu sa propisom kojim se reguliše rad Agencije i provedbenim propisima Agencije.

POGLAVLJE II - OSNIVANJE I PRESTANAK RADA BANKE

Odjeljak A. Osnivački akt i statut

Član 7. (Pravna forma i osnivači)

- (1) Banka je privredno društvo koje se osniva u pravnoj formi dioničarskog društva.
- (2) Banku mogu osnovati domaća i/ili strana pravna i/ili fizička lica.

(3) Banka se smatra otvorenim dioničarskim društvom nezavisno od broja dioničara.

Član 8.
(Ugovor ili odluka o osnivanju banke)

(1) Ugovor ili Odluka o osnivanju banke mora sadržavati najmanje sljedeće elemente:

- a) naziv firme i sjedište pravnog lica osnivača banke, odnosno ime i prezime i prebivalište fizičkog lica osnivača banke;
- b) naziv i sjedište banke;
- c) ciljeve osnivanja banke;
- d) djelatnost (bankarski poslovi koje će banka obavljati);
- e) ukupan iznos osnivačkog (dioničkog) kapitala koji ulažu osnivači banke sa opisom i procjenom vrijednosti uloga u stvarima i pravima, te uslovi i način za njegovo povećanje;
- f) ukupan broj i nominalnu vrijednost dionica, vrste i klase;
- g) opis prava sadržanih u dionici;
- h) broj dionica koji upisuje svaki osnivač banke;
- i) rok do kojeg su osnivači dužni da uplate ukupan iznos kapitala, kao i da prenesu nenovčani ulog;
- j) prava i obaveze osnivača;
- k) način naknade troškova osnivanja;
- l) posljedice neizvršavanja obaveza osnivača;
- m) način rješavanja sporova između osnivača;
- n) upravljanje i rukovođenje bankom, sastav i nadležnost organa banke;
- o) kriterije za raspodjelu dobiti;
- p) snošenje rizika i pokriće eventualnih gubitaka;
- r) ime i prezime lica koje predstavlja banku u postupku osnivanja.

Član 9.
(Statut)

(1) Banka ima statut.

(2) Statut banke mora sadržavati najmanje sljedeće elemente:

- a) naziv i sjedište banke;
- b) djelatnost odnosno bankarski poslovi koje će banka obavljati (koji moraju biti u skladu sa ugovorom ili odlukom o osnivanju);
- c) ukupan iznos osnivačkog (dioničkog) kapitala koji ulažu osnivači banke sa opisom i procjenom vrijednosti uloga u stvarima i pravima, te uslovi i način za njegovo povećanje;
- d) odredbe o dionicama banke (klasa, broj i nominalna vrijednost dionica);
- e) način formiranja i korištenja fonda rezervi;
- f) način podjele dobiti i isplate dividende;
- g) način pokrića gubitka;
- h) broj glasova po klasi dionica;
- i) način sazivanja skupštine i odlučivanja, sastav i nadležnosti odbora koje imenuje skupština;
- j) sastav, način imenovanja i razrješenja i ovlaštenja nadzornog odbora i uprave;
- k) obaveze i prava zaposlenika koji obavljaju ključne funkcije;
- l) predstavljanje i zastupanje banke;

- m) odredbe o kontrolnim funkcijama u banci (funkcija interne revizije, funkcija upravljanja rizicima i funkcija kontrole);
- n) odredbe o sistemu interne kontrole u banci;
- o) odredbe o eksternoj reviziji banke;
- p) postupak pripajanja, spajanja i podjele banke;
- r) prestanak banke;
- s) mjere i odgovornosti organa banke za obezbjeđenje likvidnosti i solventnosti banke,
- t) podatke, činjenice ili saznanja koja se smatraju tajnim podatkom, obaveza čuvanja i način postupanja sa tajnim podacima,
- u) druga pitanja u vezi sa poslovanjem banke;
- v) način donošenja općih akata;
- z) postupak izmjena i dopuna statuta.

(3) Banka je dužna dostaviti Agenciji ovjerен usvojeni primjerak statuta, Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, izvod iz sudskog registra, ovjeren pregled potpisa ovlaštenih potpisnika i druge akte na zahtjev Agencije.

(4) Na statut banke, odnosno na izmjene i dopune statuta banke, Agencija daje prethodnu saglasnost.

Odjeljak B. Izdavanje dozvole za rad

Član 10.

(Kriteriji za izdavanje dozvole za rad)

(1) Osnivač banke podnosi Agenciji zahtjev za izdavanje dozvole za rad.

(2) Kriteriji za izdavanje dozvole za rad:

- a) transparentna vlasnička struktura banke koja se dokazuje:
- 1) listom dioničara banke i podacima o dioničarima i njihovo kreditnoj sposobnosti,
- 2) dokumentacijom kojom se utvrđuje direktno ili indirektno vlasništvo fizičkih ili pravnih lica koja će imati kvalificirano učešće, uključujući i njihove iznose, ako nema kvalificiranih učešća, podatke o 20 najvećih dioničara;
- 3) dokumentacijom o finansijskoj sposobnosti lica koja imaju kvalificirano učešće;
- b) osigurana i posebno izdvojena namjenska sredstva za osnivački kapital banke koja se osniva u skladu sa članom 24. stav (2) uz predočenje dokaza;
- c) dobar ugled i iskustvo za članove nadzornog odbora, uprave i višeg rukovodstva, propisane ovim Zakonom i podzakonskim aktom Agencije, što se dokazuje dokumentacijom o odgovarajućim kvalifikacijama i iskustvu, upravljačkim i menadžerskim sposobnostima, nepostojanju sudskih postupaka protiv ovih lica, i nepostojanju podataka o njima u kaznenim evidencijama;
- d) podobnost značajnih dioničara, u skladu sa dokumentacijom propisanom podzakonskim aktom Agencije;
- e) odgovarajuća struktura upravljanja u skladu sa planiranom veličinom banke podobnost dioničara sa kvalificiranim učešćem uz adekvatne dokaze,
- f) odgovarajući poslovni plan za prve četiri godine rada banke, uključujući planirani obim bankarskog poslovanja koje banka namjerava da vrši u tom periodu, te opštu strategiju banke, očekivana ciljna tržišta, projekcije bilansa stanja i bilansa uspjeha i projekciju novčanih tokova;
- g) odgovarajuća organizacijska struktura s jasno definisanim, preglednim i usklađenim odgovornostima unutar banke;

- h) odgovarajući sistem upravljanja rizicima kojima bi banka mogla biti izložena u svom poslovanju;
  - i) odgovarajući sistem internih kontrola koji uključuje jasne administrativne i računovodstvene postupke;
  - j) odgovarajući sistemi interne i eksterne revizije;
  - k) odgovarajuća politika plaća, koja treba da odražava i promoviše adekvatno i efikasno upravljanje rizicima;
  - l) mišljenje/saglasnost nadležne institucije države porijekla osnivača u pogledu ulaganja kapitala u banku koja će poslovati na teritoriji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: BiH);
  - m) regulatorni organ države porijekla vrši kontrolu, odnosno nadzor na konsolidovanoj osnovi tog osnivača.
- (3) Agencija će propisati dokumente koji se dostavljaju uz zahtjev za izdavanje dozvole za rad kao dokaz ispunjavanja kriterija iz stava (2) ovog člana.
- (4) Agencija može prije odlučivanja o zahtjevu zatražiti bilo koju informaciju koju smatra potrebnom za ocijenu zahtjeva.

Član 11.

(Rokovi za odlučivanje o zahtjevu za izdavanje dozvole za rad)

- (1) Rješenje o izdavanju dozvole za rad banke po zahtjevu osnivača banke Agencija će donijeti u roku od 60 dana od dana prijema urednog zahtjeva.
- (2) Ako zahtjev sadrži formalne nedostatke koji sprečavaju postupanje, ili ako je zahtjev nerazumljiv ili nepotpun, Agencija će zatražiti od osnivača banke da otkloni nedostatke najkasnije u roku od šest mjeseci od dana podnošenja zahtjeva.
- (3) Ako osnivač banke otkloni nedostatke u ostavljenom roku, smatraće se da je zahtjev uredan.
- (4) Ako osnivač banke ne otkloni nedostatke u ostavljenom roku, Agencija će odbaciti zahtjev kao neuredan.
- (5) Rješenje o izdavanju ili odbijanju izdavanja dozvole za rad Agencija u svakom slučaju donosi u roku od 12 mjeseci od dana prijema zahtjeva.

Član 12.

(Dozvola za rad)

- (1) Dozvola za rad je uslov za upis banke u registar poslovnih subjekata.
- (2) Agencija će podnosiocu zahtjeva izdati dozvolu za rad samo ako su ispunjeni svi uslovi predviđeni ovim zakonom.
- (3) Dozvola za rad banke se izdaje na neodređeno vrijeme i nije prenosiva na druga lica.
- (4) Dozvolom za rad banke određuju se poslovi koje banka može obavljati.
- (5) Banka koja je dobila dozvolu za rad Agencije dužna je postati banka članica Agencije za osiguranje depozita Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Agencije za osiguranje depozita) u skladu sa propisom kojim se uređuje osiguranje depozita u bankama u BiH.
- (6) Banka je dužna da tokom svog poslovanja ispunjava sve uslove pod kojima je izdata dozvola za rad.

Član 13.
(Razlozi za odbijanje zahtjeva za izdavanja dozvole za rad)

- (1) Agencija će odbiti zahtjev za izdavanje dozvole za rad banke ako:
- a) nisu ispunjeni uslovi i nije dostavljena dokumentacija za izdavanje dozvole za rad propisani ovim zakonom,
  - b) su osnivači dostavili netačne i neistinite informacije ili nisu dali informacije koje je Agencija tražila u procesu odlučivanja,
  - c) iz dokumentacije i drugih podataka proizlazi da nije predviđena organizacija banke u skladu sa ovim zakonom, odnosno da nisu obezbijeđeni uslovi za posovanje banke predviđeni ovim zakonom ili propisima donesenim na osnovu ovog zakona,
  - d) iznos uplaćenog osnivačkog kapitala propisan ovim zakonom nije prethodno uplaćen na račun Agencije kod Centralne banke Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Centralna banka BiH) pod uslovima propisanim od Agencije,
  - e) obavljanje nadzorne funkcije Agencije bi moglo biti otežano ili onemogućeno zbog povezanosti banke sa drugim pravnim ili fizičkim licima sa sjedištem, odnosno prebivalištem ili boravištem u drugoj zemlji ili ako postoje drugi razlozi zbog kojih nije moguće sprovoditi nadzornu funkciju Agencije u skladu sa zakonom,
  - f) zakoni ili drugi propisi zemlje osnivača banke na bilo koji način sprečavaju ili otežavaju sprovođenje nadzorne funkcije Agencije i
  - g) u drugim slučajevima kada Agencija ocijeni da nisu ispunjeni uslovi za izdavanje dozvole za rad banke.
- (2) Agencija detaljnije propisuje uslove za odbijanje zahtjeva za izdavanje dozvole za rad banke.

Član 14.
(Upis u sudski registar poslovnih subjekata)

- (1) Svojstvo pravnog lica banka stiče upisom u sudski registar poslovnih subjekata (u dalkjem tekstu: registar društava).
- (2) Prijava za upis osnivanja banke u registar društava podnosi se u roku od 30 dana od dana dobivanja dozvole za rad od Agencije.
- (3) U registar društava se upisuju i svi organizacioni dijelovi banke, u skladu sa propisima o upisu u sudski registar poslovnih subjekata i poslovnih dijelova tih pravnih subjekata.

Odjeljak C. Organizacioni dijelovi banaka
Član 15.
(Organizacioni dijelovi banaka)

- (1) Banka sa sjedištem u Federaciji može osnovati organizacioni dio u Federaciji, RS, Brčko Distriktu ili izvan teritorije BiH, uz saglasnost Agencije.
- (2) Banka sa sjedištem u RS ili Brčko Distriktu može osnovati organizacioni dio u Federaciji, uz saglasnost Agencije.
- (3) Organizacioni dijelovi iz st. (1) i (2) ovog člana mogu primati novčane depozite i davati kredite, te obavljati druge poslove bankarske djelatnosti, pod uslovom da su te djelatnosti obuhvaćene dozvolom za rad banke koja ih osniva.
- (4) Organizacioni dijelovi banke iz st. (1) i (2) ovog člana nemaju status pravnog lica i za obaveze koje nastanu njihovim poslovanjem odgovara banka koja ih je osnovala.

Član 16.

(Osnivanje organizacionog dijela banke sa sjedistem u Federaciji)

(1) Banka sa sjedištem u Federaciji prije zahtjeva za osnivanje organizacionog dijela na teritoriji Federacije, Agenciji dostavlja na mišljenje elaborat o ekonomskoj opravdanosti osnivanja organizacionog dijela, koji sadrži:

- a) plan poslovanja za period od najmanje tri godine od dana početka rada organizacionog dijela sa finansijskim pokazateljima i njihovim utjecajem na rezultate poslovanja banke;
- b) visinu eventualnih ulaganja u organizacioni dio;
- c) informatičku opremljenost i povezanost sa bankom;
- d) plan kadrova koji će biti zaposleni u organizacionom dijelu (broj i kvalifikaciona struktura);
- e) drugu dokumentaciju predviđenu podzakonskim aktom Agencije.

(2) Banka Agenciji dostavlja zahtjev za osnivanje organizacionog dijela iz stava (1) ovog člana poslije davanja pozitivnog mišljenja na elaborat, sa slijedećom dokumentacijom:

- a) odluku nadležnog organa o osnivanju organizacionog dijela sa nazivom, sjedištem i djelatnostima koje će se obavljati u tomorganizacionom dijelu;
- b) izjavu da će banka u novom organizacionom dijelu osigurati efikasnu zaštitu aktive u skladu sa odredbama Odluke o minimalnim standardima sistema interne kontrole u bankama;
- c) izjavu da će banka u novom organizacionom dijelu osigurati primjenu Programa, politika i procedura koje su sačinjene prema odredbama Odluke o minimalnim standardima aktivnosti banaka na sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma;
- d) odluku nadležnog organa o imenovanju rukovodioca dijela banke sa naznakom njegovih ovlaštenja, te dokazima o njegovoj stručnoj spremi, državljanstvu i radnom iskustvu;
- e) dokaz o osiguranom poslovnom prostoru;
- f) drugu dokumentaciju predviđenu podzakonskim aktom Agencije.

(3) Banka je dužna zatražiti prethodnu saglasnost Agencije i za sve promjene koje se tiču organizacionih dijelova iz stava (1) ovog člana (adresa sjedišta, organizacioni oblik,organizaciona pripadnost i dr.), uz dostavljanje dokumentacije navedene u stavu (2) ovog člana, izuzev dokumentacije koja se ne mijenja i koju Agencija već posjeduje.

(4) Banka je dužna Agenciji dostaviti datum tačnog početka rada organizacionog dijela, ovjerenu fotokopiju izvršenog upisa istog u sudski registar i rješenje nadležnog organa o ispunjavanju tehničkih uslova i drugih uslova propisanih za obavljanje bankarskih djelatnosti, u roku od 15 dana od dana upisa, odnosno dobivanja rješenja.

(5) Banka sa sjedištem u Federaciji uz zahtjev za osnivanje organizacionog dijela na teritoriji RS ili Brčko Distrikta dostavlja Agenciji dokumentaciju iz st. (1) i (2) ovog člana.

(6) Banka je dužna poslije izdavanja rješenja iz stava (11) ovog člana da se obrati regulatornoj instituciji RS, odnosno Brčko Distrikta u cilju dobivanja njihove saglasnosti.

(7) Banka je dužna Agenciji dostaviti Rješenje o odobrenju osnivanja organizacionog dijela izdato od institucije iz stava (6) ovog člana kao i ovjerenu fotokopiju upisa u sudski registar osnovanog organizacionog dijela u roku od 15 dana od dana odobrenja, odnosno upisa.

(8) Banka uz zahtjev za osnivanje organizacionog dijela u inostranstvu, dostavlja Agenciji dokumentaciju iz st. (2) i (3) ovog člana i odobrenja Federalnog ministarstva trgovine i Federalnog ministarstva finansija (u daljem tekstu: Ministarstvo finansija) za iznošenje sredstava u inostranstvo, u svrhu osnivanja organizacionog dijela.

(9) Banka je dužna poslije izdavanja rješenja iz stava (11) ovog člana da se obrati nadležnoj instituciji zemlje u kojoj osniva organizacioni dio.

(10) Banka je dužna Agenciji dostaviti Rješenje o odobrenju osnivanja organizacionog dijela izdato od institucije iz stava (9) ovog člana i ovjerenu fotokopiju akta o upisu organizacionog dijela u evidenciju zemlje djelatnosti izdato od nadležne institucije te zemlje, u roku od 15 dana od dana upisa.

(11) Rješenje po zahtjevu iz st. (2), (5) i (8) ovog člana, Agencija će izdati u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva sa kompletnom dokumentacijom.

Član 17.

(Osnivanje organizacionog dijela banke sa sjedištem u RS ili Brčko Distriktu)

(1) Uz zahtjev za otvaranje organizacionog dijela u Federaciji, banka sa sjedištem u RS ili Brčko Distriktu, Agenciji dostavlja:

- a) dozvolu za rad banke koja osniva organizacioni dio, izdatu od nadležnog organa RS, odnosno Brčko Distrikta;
- b) akt nadležnog organa RS, odnosno Brčko Distrikta, za osnivanje organizacionog dijela u Federaciji;
- c) ovjerenu izjavu banke o preuzimanju odgovornosti za sve obaveze koje će nastati u poslovanju organizacionog dijela;
- d) elaborat o ekonomskoj opravdanosti osnivanja organizacionog dijela;
- e) dokumentaciju iz člana 16. stav (2) ovog Zakona;
- f) drugu dokumentaciju predviđenu podzakonskim aktom Agencije.

(2) Lice odgovorno za rad i zastupanje organizacionog dijela iz stava (1) ovog člana mora imati boravište u BiH i zasnovati radni odnos u skladu sa propisom o radu.

(3) Banka sa sjedištem u RS ili Brčko Distriktu je dužna zatražiti prethodnu saglasnost Agencije i za sve promjene koje se tiču organizacionih dijelova iz stava (1) ovog člana (adresa sjedišta, organizacioni oblik, organizaciona pripadnost i dr.), uz dostavljanje dokumentacije navedene u stavu (1) ovog člana, izuzev dokumentacije koja se ne mijenja i koju Agencija već posjeduje.

(4) Rješenje po zahtjevu iz st. (1) i (3) ovog člana, Agencija će izdati u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva sa kompletnom dokumentacijom.

(5) Svi organizacioni dijelovi banke sa sjedištem u RS ili Brčko Distriktu osnovani u Federaciji, smatraju se jednim organizacionim dijelom u smislu izvještavanja i praćenja od Agencije i drugih nadležnih organa.

(6) Agencija će propisati vrstu podataka, rokove i način izvještavanja Agencije o poslovima koje organizacioni dijelovi banaka sa sjedištem u RS ili Brčko Distriktu obavljaju u Federaciji.

Član 18.

(Odbijanje zahtjeva za osnivanje organizacionog dijela)

Agencija će odbiti zahtjev za izdavanje odobrenja za osnivanje organizacionih dijelova banaka iz člana 15. iz st. (1) i (2) ovog zakona ako:

- a) nisu ispunjeni uslovi za izdavanje odobrenja za osnivanje organizacionog dijela predviđeni ovim zakonom i propisima Agencije,

- b) su dostavljene netačne i neistinite informacije ili nisu date informacije koje je Agencija tražila u procesu odlučivanja,
- c) obavljanje nadzorne funkcije Agencije u vezi sa poslovima koje organizacioni dio obavlja bi moglo biti otežano ili onemogućeno i
- d) u drugim slučajevima kada Agencija ocijeni da nisu ispunjeni uslovi za izdavanje odobrenja za osnivanje organizacionog dijela.

Član 19. (Osnivanje predstavništva banke)

- (1) Banka i banka sa sjedištem izvan Federacije mogu, uz odobrenje Agencije, otvoriti predstavništvo, kao organizacioni dio putem kojeg se predstavljaju, prikupljaju i daju informacije o poslovima banke.
- (2) Predstavništvo nema svojstvo pravnog lica.
- (3) Predstavništvo ne smije obavljati bankarske poslove.
- (4) Banka podnosi Agenciji zahtjev za izdavanje odobrenja za otvaranje predstavništva izvan Federacije, uz koji prilaže:
  - a) akt nadležnog organa banke o osnivanju predstavništva,
  - b) naziv i sjedište predstavništva,
  - c) program rada predstavništva za najmanje dvije godine,
  - d) dokaz o obezbjeđenju poslovnog prostora,
  - e) podatke o zaposlenima,
  - f) listu lica odgovornih za rad i zastupanje predstavništva,
  - g) ovlaštenja lica odgovornih za rad i zastupanje predstavništva i
  - h) ovjerenu izjavu za preuzimanje odgovornosti za sve obaveze koje će nastati u poslovanju predstavništva.
- (5) Strana banka i banka sa sjedištem u RS ili Brčko Distriktu podnosi zahtjev Agenciji za izdavanje odobrenja za otvaranje predstavništva u Federaciji, uz koji prilaže:
  - a) podatke o nazivu, pravnom statusu i sjedištu banke,
  - b) statut ili drugi odgovarajući akt,
  - c) revidirane godišnje finansijske izvještaje za posljednje tri godine,
  - d) dozvolu za rad banke koja osniva predstavništvo, izdatu od regulatornog organa,
  - e) izvod iz sudskog ili drugog registra,
  - f) akt nadležnog organa banke o odobravanju osnivanja predstavništva i
  - g) dokumentaciju predviđenu stavom (4) ovog člana.
- (6) Rješenje po zahtjevu iz st. (4) i (5) ovog člana Agencija donosi u roku od 30 dana od dana prijema urednog zahtjeva.
- (7) Banka je dužna da Agenciji dostavi akt o upisu predstavništva u evidenciju nadležnog organa ukoliko je isto predviđeno propisima te zemlje, u roku od 15 dana od dana upisa.
- (8) Predstavništvo strane banke iz stava (5) ovog člana je dužno Agenciji dostaviti ovjerenu fotokopiju akta upisa kod nadležnog organa u Federaciji, u roku od 15 dana od dana upisa.
- (9) Agencija će predstavništvu oduzeti odobrenje ako posluje suprotno odredbama st. (1) do (3) ovog člana.

Član 20. (Evidencija banaka)

- (1) Agencija vodi evidenciju banaka, organizacionih dijelova banaka sa sjedištem u RS ili Brčko Distriktu i predstavništava stranih banaka otvorenih u Federaciji.
- (2) Evidencije sadrži najmanje podatke o nazivu, adresi, sjedištu banke i licu ovlaštenom za zastupanje, te druge podatke koje propiše Agencija.
- (3) Evidencije o banakama kojima je ukinuta dozvola za rad vode se u arhivi evidencije.
- (4) Podaci iz evidencija objavljaju se na internet stranici Agencije.
- (5) Agencija propisuje sadržaj evidencije banaka i organizacionih dijelova banaka iz stava (1) ovog člana.

Odjeljak D. Prestanak važenja dozvole za rad i ukidanje dozvole za rad

Član 21.

(Prestanak važenja dozvole za rad)

- (1) Dozvola za rad banke prestaje da važi:
  - a) ukidanjem dozvole za rad,
  - b) dobrovoljnim prestankom rada banke,
  - c) danom upisa brisanja banke u registru poslovnih subjekata u slučaju statusnih promjena,
  - d) banka nije podnijela prijavu za upis u registar poslovnih subjekata u roku od 30 dana od dana dobijanja dozvole za rad, ili nije počela obavljati poslove banke u roku od 12 mjeseci od dana upisa u registar poslovnih subjekata.
- (2) Prestankom važenja dozvole za rad banke prestaju da važe sva odobrenja data toj banci.

Član 22.

(Razlozi za ukidanje dozvole za rad)

- (1) Agencija će ukinuti rješenje kojim je data dozvola za rad ako je banka dobila dozvolu za rad na osnovu neistinite ili netačne dokumentacije, odnosno neistinito prezentiranih podataka koji su bitni za poslovanje banke.
- (2) Agencija će ukinut rješenje kojim je data dozvola za rad:
  - a) ako banka Agenciji u pisanom obliku dostavi obavjest da više ne namjerava pružati bankovne i/ili finansijske usluge za koje je izdata dozvola za rad;
  - b) ako banka samostalno prestane pružati bankovne usluge duže od šest mjeseci;
  - c) na osnovu prijedloga i usvojenog pisanih izvještaja eksternog upravnika banke;
  - d) ako banka ne ispunjava obaveze koje se odnose na osiguranje depozita, a po zahtjevu Agencije za osiguranje depozita;
  - e) banka je nesolventna, osim u slučaju donošenja odluke o restrukturiranju banke,
  - f) ako su imovina i obaveze banke u restrukturiranju prenijete primjenom instrumenata restrukturiranja, kao i ocijenjeno da su izvršenim prenosom ostvareni ciljevi restrukturiranja,
  - g) ako se nakon pokretanja postupka restrukturiranja ocijeni da se ciljevi restrukturiranja ne mogu ostvariti,
  - h) ako su nastupili razlozi za donošenje rješenja o pokretanju likvidacionog postupka nad bankom;
  - i) u slučaju da banka propusti da plati Agenciji propisanu naknadu.
- (3) Agencija može ukinuti rješenje kojim je data dozvola za rad ako:
  - a) banka u propisanom roku ne dostigne minimalni iznos kapitala iz člana 24. ovog Zakona;

- b) banka ne ispunjava uslove vezane uz visinu kapitala koje je svojim rješenjem naložila Agencija u skladu s članom 153. ovoga Zakona, ili posebne zahtjeve vezane uz likvidnost u skladu s članom 81. stav (3) ovoga Zakona;
- c) se može očekivati da neće nastaviti ispunjavati svoje obaveze prema povjeriocima, te posebno ako više ne pruža sigurnost za imovinu koja joj je povjerena, ili ukoliko ugrožava interes deponenata, posebno što se tiče isplate depozita;
- d) banka ne ispunjava uslove vezane uz interni proces procjene adekvatnosti kapitala i ostale uslove za poslovanje u skladu s propisima o upravljanju rizicima;
- e) banka više puta prekrši dužnost pravovremenog i pravilnog izvještavanja Agencije s namjerom prikrivanja stvarnog stanja u banci i materijalno netačno, a vezano za stopu adekvatnosti regulatornog kapitala, veličinu izloženosti, omjeru finansijske poluge, likvidne imovine i dr.;
- f) banka na bilo koji način onemogućuje obavljanje supervizije svog poslovanja;
- g) banka ne izvršava supervizorske mjere koje je Agencija naložila svojim rješenjem;
- i) banka ne ispunjava tehničke, organizacijske, kadrovske ili ostale uslove za pružanje bankovnih usluga;
- j) banka nije postupila u skladu s članom 129. stavom (2) tačkom d) i stavom (3) tačkom a) ovoga Zakona;
- k) ako banka nema uspostavljene sisteme upravljanja na način uređen čl. 79. i 80. ovoga Zakona i podzakonskim propisima donesenima na osnovu ovoga Zakona;
- r) banka postupa protivno odredbi o ograničenju izloženosti iz člana 89. ovog Zakona;
- t) je banka pravosnažno proglašena krivom zbog težeg kršenja odredbi propisa kojim se uređuje sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma; ili
- u) banka omogućava jednom ili više lica koja ne ispunjavaju uslove iz člana 64. ovoga Zakona da budu član uprave ili omogućava jednom ili više lica koja ne ispunjavaju uslove iz člana 48. ovoga Zakona da budu članovi nadzornog odbora banke.

Član 23. (Dostava i objavljivanje Rješenja o ukidanju dozvole za rad)

- (1) Agencija je obavezna dostaviti banci rješenje o ukidanju dozvole za rad.
- (2) Agencija je dužna rješenje o ukidanju dozvole za rad objaviti u "Službenim novinama Federacije BiH", u najmanje dva dnevna lista koji su dostupni na cijeloj teritoriji BiH i internet stranici Agencije, dostaviti ga nadležnom sudu, Centralnoj banci BiH, Agenciji za osiguranje depozita, Agenciji za bankarstvo Republike Srpske (u daljem tekstu: Agencija za bankarstvo RS), regulatornom organu Brčko Distrikta, Komisiji za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Komisija za VP) i Registru vrijednosnih papira u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Registar VP).
- (3) Prestankom važenja dozvole za rad banci je zabranjeno da obavlja poslove utvrđene ovim zakonom, osim poslova koje u postupku likvidacije, odnosno stečaja banke obavlja likvidator, odnosno stečajni upravnik u skladu sa odredbama ovog zakona i drugim zakonima koji uređuju stečajni i likvidacioni postupak.

POGLAVLJE III - KAPITAL Član 24. (Osnivački kapital banke)

- (1) Banka je dužna da održava propisani iznos i strukturu kapitala.
- (2) Minimalni iznos uplaćenog osnivačkog kapitala banke i iznos kapitala koji banka mora minimalno održavati, ne može biti ispod 15.000.000,00 KM (minimalni osnovni kapital).
- (3) Dionice banke moraju biti u cijelosti uplaćene u novcu prije registracije banke, odnosno upisa povećanja ukupne vrijednosti dionica banke u registar kod nadležnog organa.

Član 25. (Dionice banke)

- (1) Dionice banke ne moraju biti uplaćene u novcu ako se ukupna vrijednost kapitala banke povećava:
  - a) zbog sprovođenja statusne promjene u kojoj učestvuje banka, ako je za to pribavljena prethodna saglasnost Agencije,
  - b) pretvaranjem instrumenata kapitala, odnosno druge novčane obaveze banke u osnovni kapital u skladu sa ovim zakonom,
  - c) ulogom u stvarima/nenovčanim ulogom za koji ulog je pribavljena prethodna saglasnost Agencije,
  - d) nenovčanim ulogom radi sprovođenja naloga Agencije za povećanje kapitala, uz prethodno pribavljenu saglasnost Agencije,
  - e) iz vlastitih sredstava odnosno iz dijela dobiti ili iz vlastitih sredstava iz fonda rezervi uz saglasnost Agencije.
- (2) Ako se dionice banke vode na skrbničkom računu, skrbnik je dužan saopštiti Agenciji identitet klijenata za čiji račun upravlja dionicama banke.
- (3) Konverzija pojedinih stavki u kapital, kao i povećanja kapitala banke iz eksternih izvora, banka provodi uz prethodnu saglasnost Agencije.
- (4) Sticanje dionica banke u nenovčanom ulogu propisaće Agencija.

Član 26. (Zabranjene radnje)

- (1) Banka ne može neposredno ili posredno kreditirati sticanje ili izdavati garancije ili druga jemstva za sticanje svojih dionica ili dionica, odnosno udjela u pravnom licu u čijem kapitalu banka učestvuje sa najmanje 20%, osim ako takvim sticanjem dionica, odnosno udjela prestaje svaka kapitalna povezanost banke sa odnosnim društvom.
- (2) Banka ne može neposredno ili posredno kreditirati sticanje ili izdavati garancije ili druga jemstva za sticanje drugih finansijskih instrumenata koje sama izdaje, odnosno koje izdaje pravno lice u čijem kapitalu učestvuje sa najmanje 20%, a koji se s obzirom na svoje karakteristike uključuju u izračun regulatornog kapitala te banke.
- (3) Kreditiranjem iz st. (1) i (2) ovog člana smatra se i zaključivanje drugog pravnog posla koji je po svojoj ekonomskoj namjeni jednak kreditu.
- (4) Agencija ima pravo da izvrši provjeru toka novčanih sredstava kod banke, korisnika kredita i njegovog povezanog lica i obavezna je da u slučaju kršenja odredaba ovog člana, tako uplaćene dionice i druge finansijske instrumenate odbije da prizna i isključi iz obračuna kapitala banke.
- (5) Sticanje dionica suprotno stavu (1) ovog člana ništav je pravni posao.

Član 27. (Adekvatnost regulatornog kapitala)

(1) Banka je dužna da, u zavisnosti od rizičnog profila i sistemskog značaja banke, u svakom trenutku obezbjedi iznos kapitala adekvatan vrstama, obimu i složenosti poslova koje obavlja i rizicima kojima je izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju.

(2) Banka je dužna da u svakom trenutku ispunjava stopu adekvatnosti regulatornog kapitala najmanje na nivou od 12%. Stopa adekvatnosti regulatornog kapitala banke predstavlja odnos regulatornog kapitala i ukupnog iznosa izloženosti riziku.

(3) Banka ocjenjuje kapital adekvatnim u odnosu na vrstu i nivo rizika kojima je izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju u skladu sa propisom iz stava (9) ovog člana.

(4) Izuzetno, Agencija može banchi odrediti i adekvatnost regulatornog kapitala veću od propisane u stavu (2) ovog člana, ako se na osnovu vrste i stepena rizika, sistemskog značaja banke i poslovnih aktivnosti banke utvrdi da je to potrebno.

(5) Banka održava i zaštitne slojeve kapitala, na način propisan aktima Agencije iz stava (9) ovog člana.

(6) Banka je dužna utvrditi i provoditi adekvatnu i sveobuhvatnu strategiju i postupke za kontinuirani interni proces procjene adekvatnosti kapitala.

(7) Banka je dužna kontinuirano preispitivati strategiju i postupke iz stava (6) ovoga člana, kako bi osigurala da su sveobuhvatni i u skladu sa vrstom, obimom i složenosti poslova koje obavlja.

(8) Ako banka ne ispunjava uslove iz st. (1), (2), (4) i (5) ovog člana, Agencija će utvrditi rok koji ne može biti duži od 60 dana, u kojem banka treba da poduzme aktivnosti u cilju povećanja kapitala.

(9) Agencija će detaljnije propisati:

a) karakteristike, vrste, način i iznos pojedinih stavki koje se uključuju u izračun redovnog osnovnog kapitala, dodatnog osnovnog kapitala i dopunskog kapitala

b) način izračuna stope adekvatnosti regulatornog kapitala, stopu redovnog osnovnog kapitala, stopu osnovnog kapitala, kao i drugih stopa kapitala, stopu finansijske poluge, c) kapitalne zahtjeve za određene vrste rizika (kreditni, tržišni, operativni i dr.), i

d) postupke procjenjivanja, način i rokove izvještavanja Agencije o internom procesu procjene adekvatnosti kapitala u bankama.

Član 28. (Zabrana isplate)

(1) Banka ne smije isplaćivati dobit ili dividendu po osnovu običnih dionica, niti obavljati isplate na osnovu učešća uprave, nadzornog odbora i zaposlenika u dobiti društva u sljedećim slučajevima ako:

a) je kapital banke manji od minimalnoga kapitala ili ako bi se kapital banke zbog isplate dobiti smanjio tako da ne bi više dostizao minimalni kapital određen u članu 24. stavu (2) ovoga Zakona,

b) banka neispunjavi stope kapitala i zaštitne slojeve kapitala propisane aktima Agencije,

c) banka na vrijeme ne podmiruje svoje dospjele obaveze ili ako banka zbog isplaćivanja dobiti ne bi mogla podmirivati dospjele obaveze,

d) je Agencija naložila banchi da otkloni slabosti i propuste vezane za netačno iskazivanje aktivnih i pasivnih bilansnih i vanbilansnih stavki, a čije bi tačno iskazivanje utjecalo na iskazani poslovni rezultat u bilansu uspjeha,

- e) banka ima nedozvoljene koncentracije kreditnog i ostalih rizika u odnosu na priznati kapital banke kao i druge nedozvoljene koncentracije u skladu sa podzakonskim propisima Agencije iz člana 90. stav (5) ovog zakona i člana 93. stav (9) ovog zakona,
  - f) je Agencija izrekla zabranu isplate dividende i drugih davanja iz dobiti.
- (2) Zabрана isplata traje sve dok banka ne otkloni razloge zabrane iz stava (1) ovog člana.
- (3) Banka ne može licima iz stava (1) ovog člana isplaćivati akontacije koje se odnose na raspodjelu dobiti iz tog stava.
- (4) Banka isplatu varijabilnih naknada zaposlenim vrši u skladu sa propisom Agencije.
- (5) Agencija će propisati dodatne uslove zabrane isplate dobiti banke.

POGLAVLJE IV – STICANJE VLASNIŠTVA I STATUSNE PROMJENE

Odjeljak A.Sticanje vlasništva

Član 29.

(Saglasnost za sticanje vlasništva)

- (1) Pravno ili fizičko lice i lica koja zajednički djeluju dužna su za sticanje dionica banke na osnovu kojih pojedinačno ili zajednički, neposredno ili posredno, stječu kvalificirano učešće u banci, Agenciji podnijeti zahtjev za izdavanje prethodne saglasnosti.
- (2) Lice koje je ima kvalificirano učešće u banci dužano je dobiti prethodnu saglasnost Agencije i za svako daljnje posredno ili neposredno sticanje dionica banke na osnovu kojih stječe jednako ili više od 20%, 30%, odnosno 50% učešća u kapitalu odnosno glasačkim pravima u banci.
- (3) Lice koje je dobilo prethodnu saglasnost iz st. (1) i (2) ovoga člana dužno je u roku od 12 mjeseci od dana donošenja rješenja o davanju prethodne saglasnosti dovršiti sticanje učešća iz st. (1) i (2) ovoga člana i o tome obavijestiti Agenciju u roku od 15 dana od dana sticanja.
- (4) Ako lice koje je dobilo prethodnu saglasnost iz st. (1) i (2) ovoga člana nije dovršilo sticanje učešća u roku iz stava (3) ovoga za koje je dobilo dozvolu, dužno je pribaviti novu saglasnost ako namjerava da nastavi sticanje.
- (5) Svako fizičko ili pravno lice koje je donijelo odluku o prodaji, direktnoj ili indirektnoj, kvalificiranog učešća u banci ili da na drugi način smanji učešće u kapitalu ili glasačkim pravima u banci, ispod nivoa učešća iz st. (1) i (2) ovog člana za koje je dobilo saglasnost Agencije, dužno je unaprijed obavijesti Agenciju pisanim putem.
- (6) Agencija propisuje bliže uslove, te dokumentaciju i podatke koji se prilažu uz zahtjev za izdavanje prethodne saglasnosti za sticanje učešća iz st. (1) i (2) ovog člana.

Član 30.

(Zabrana sticanja dionica)

- (1) Ako banka ima kvalificirano učešće u drugom pravnom licu, to pravno lice ne može steći kvalificirano učešće u toj banci.
- (2) Ako pravno lice ima kvalificirano učešće u banci, ta banka ne može steći kvalificirano učešće u tom pravnom licu.

(3) Izuzeci od ograničenja ulaganja iz člana 94. stav (8) ovoga Zakona primjenjuju se i na ograničenja iz stava (2) ovoga člana.

Član 31. (Nastupanje više lica kao jedan sticalac vlasništva)

(1) Smatra se da, radi sticanja vlasništva iz člana 29. st. (1) i (2) ovog zakona, sljedeća lica nastupaju kao jedan sticalac:

- a) jedno lice kontroliše ili ima direktno ili indirektno učešće u kapitalu ili glasačkim pravima u drugom licu od najmanje 20%,
- b) dva ili više lica su kontrolisana od trećeg lica,
- c) većinu članova nadzornog odbora kod dva ili više pravnih lica čine ista lica,
- d) dva ili više lica su članovi porodice,
- e) dva ili više lica, na osnovu ugovora, sporazuma ili neformalno, zajednički obavljaju poslovne aktivnosti u znatnijem obimu.

(2) Radi sticanja vlasništva iz člana 29. st. (1) i (2) ovog zakona, lice nastupa kao jedan sticalac s drugim licem i kada između njih ne postoji veza iz stava (1) ovog člana ali svako to lice nastupa kao jedan sticalac s trećim istim licem, i to na neki od načina utvrđenih tač. od a) do e) stava (1) ovog člana.

Član 32. Sticanje vlastitih dionica

(1) Banka ne može sticati vlastite dionice bez prethodne saglasnosti Agencije.

(2) Sticanje vlastitih dionica bez saglasnosti Agencije ništav je pravni posao.

(3) Sticanje vlastitih dionica banka vrši iz sredstava koja potiču iz dobiti banke.

(4) Banka je dužna da stečene vlastite dionice otuđi u roku od jedne godine od dana njihovog sticanja.

(5) Ukoliko u roku od jedne godine od dana sticanja vlastitih dionica banka ne otuđi stečene vlastite dionice, dužna je da te dionice povuče i poništi na teret svog dioničarskog kapitala.

Član 33. (Period odlučivanja o zahtjevu za prethodnu saglasnost za sticanje kvalificiranog učešća)

(1) Agencija će u roku od dva radna dana od dana prijema zahtjeva za izdavanje prethodne saglasnosti za sticanje kvalificiranog učešća podnosiocu zahtjeva izdati pisani potvrdu o prijemu zahtjeva.

(2) Agencija će u roku od 60 dana od dana prijema zahtjeva sa kompletnom dokumentacijom donijeti rješenje po zahtjevu iz stava (1) ovog člana.

(3) Ako Agencija u postupku odlučivanja utvrdi da zahtjev za sticanje kvalificiranog učešća nije kompletan, pisanim putem tražiće od podnosioca zahtjeva dodatnu dokumentaciju neophodnu za rješavanje zahtjeva i odrediti rok za dopunu zahtjeva, koji ne može biti duži od 20 dana od dana prijema dopisa Agencije.

(4) Agencija može produžiti rok za dopunu zahtjeva iz stava (3) ovog člana do 30 dana ako podnositelj zahtjeva ima prebivalište ili sjedište u drugoj zemlji ili ako isti nije subjekat supervizije.

(5) Ako podnositelj zahtjeva za sticanje kvalificiranog učešća ne otkloni nedostatke u roku koji je odredila Agencija, Agencija će takav zahtjev odbaciti kao nepotpun.

(6) Ako Agencija ne odbije predloženo sticanje pisanim putem u roku iz stava (2) ovog člana smatra se da je sticanje odobreno.

Član 34.

(Odlučivanje o zahtjevu za prethodnu saglasnost za sticanje kvalifikiranog učešća)

(1) U postupku odlučivanja o izdavanju prethodne saglasnosti za sticanje kvalifikovanog učešća Agencija posebno cijeni podobnost i finansijsko stanje podnosioca zahtjeva, njegove upravljačke sposobnosti i uticaj na banku na osnovu sljedećih kriterija:

- a) poslovne reputacije i ugleda koji se cijene u odnosu na njegove finansijske i poslovne aktivnosti, činjenice da li je nad imovinom podnosioca zahtjeva bio otvoren stečajni postupak i/ili da li je fizičko lice, kao podnositelj zahtjeva, bilo na rukovodećim poslovima u banci ili drugom pravnom licu u vrijeme kada je nad istim otvoren stečajni postupak,
- b) da li je sticalac pravosnažno osuđen za krivično djelo na bezuslovnu kaznu zatvora ili pravosnažno osuđeno za krivično djelo iz oblasti privrednog i finansijskog kriminala ili se protiv istog vodi postupak za ova djela, što ga čini nepodobnim za sticanje kvalifikovanog učešća,
- c) procjene upravljačkih sposobnosti, znanja i vještina sticaoca kvalifikovanog učešća, kao i ugleda, odgovarajućih profesionalnih sposobnosti i iskustva lica koja će, nakon sticanja kvalifikovanog učešća, podnositelj zahtjeva predložiti da vode poslove banke,
- d) finansijskog stanja podnosioca zahtjeva i njegovog uticaja na poslovanje banke ukoliko se saglasnost izda,
- e) pokazatelja koji mogu biti od značaja za ocjenu uticaja podnosioca zahtjeva na upravljanje rizicima u banci,
- f) postojanja opravdanih razloga za sumnju u skladu sa propisima o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti da se u vezi sa sticanjem kvalifikovanog učešća sprovodi ili namjerava sprovesti pranje novca ili finansiranje terorističkih aktivnosti ili to sticanje može uticati na povećanje rizika od pranja novca ili finansiranja terorističkih aktivnosti,
- g) mogućnost banke da ispunjava uslove utvrđene ovim zakonom i podzakonskim propisima, a posebno da li grupa čiji član treba da postane banka ima vlasničku strukturu koja omogućava sprovođenje efikasnog nadzora i razmjenu informacija između nadležnih organa i određivanje podjele odgovornosti između nadležnih organa.

(2) Prije donošenja odluke o izdavanju prethodne saglasnosti za sticanje kvalifikovanog učešća, Agencija će konsultovati nadležne regulatorne i druge organe ako je podnositelj zahtjeva:

- a) banka ili drugo lice u finansijskom sektoru,
- b) lice koje je nadređeno društvo banke ili drugog lica u finansijskom sektoru.

(3) Agencija će odbiti zahtjev za izdavanje saglasnosti za sticanje kvalifikovanog učešća ako:

- a) podnositelj zahtjeva ne ispunjava kriterije za ocjenu podobnosti i finansijskog stanja propisane stavom (1) ovog člana i propisima Agencije,
- b) se sticanjem kvalifikovanog učešća vrši prekoračenje ograničenja iz člana 30. ovog zakona,

c) nije moguće utvrditi porijeklo sredstava kojima podnositelj zahtjeva namjerava da stekne kvalifikovano učešće,

d) sticanjem dolazi do koncentracije učesnika na finansijskom tržištu kojom se bitno sprečava, ograničava ili narušava tržišna konkurenca, prvenstveno stvaranjem ili jačanjem dominantnog položaja na finansijskom tržištu.

(4) Agencija propisuje bliže uslove i način procjene ispunjenosti kriterijuma za sticanje kvalifikovanog učešća u banci.

Član 35. (Zahtjev za dostavljanje informacija)

(1) Ako postoje osnovi sumnje da je neko lice bez saglasnosti Agencije steklo vlasništvo iz člana 29. st. (1) i (2) ovog zakona, Agencija može od tog lica ili matičnog društva tog lica, kao i od članova organa tih lica, zahtjevati da joj dostave informacije i relevantnu dokumentaciju koja se odnose na ispunjenost uslova za davanje saglasnosti.

(2) Agencija može zahtjevati da joj informacije i dokumentaciju iz stava (1) ovog člana dostave i lica kojima je data saglasnost iz člana 29. st. (1) i (2) ili člana 36. stav (2) ovog zakona u roku važenja te saglasnosti, kao i poslije sticanja vlasništva, a najmanje jednom godišnje.

(3) Lica iz stava (2) ovog člana dužna su da Agenciji dostave podatke i informacije o novoimenovanim članovima organa upravljanja, o licu koje stekne učešće u tim licima, o novom ortaku (ortačko društvo) i o novom komplementaru (komanditno društvo) najkasnije u roku od 15 dana od dana imenovanja, odnosno od dana sticanja tog svojstva.

(4) Banka je dužna da najmanje jednom godišnje, kao i na zahtjev Agencije, Agenciju obavijesti o identitetu svih lica koja imaju učešće u banci preko 10%.

(5) Banka je dužna da Agenciju obavijesti i o povećanju ili smanjenju učešća u banci u roku od 15 dana od dana saznanja za povećanje ili smanjenje.

(6) Banka je dužna da Agenciju obavijesti o statusnoj promjeni lica u posebnom odnosu sa bankom u roku od 15 dana od dana saznanja za promjenu statusa.

(7) Agencija će donijeti podzakonski propis kojim pobliže uređuje kriterije na osnovu kojih procjenjuje primjerenost i finansijsko stanje stjecatelja kvalificiranog učešća, bliže uslove i način dostavljanja podataka i informacija iz člana 34. i ovog člana ovog zakona.

Član 36. (Sticanje vlasništva bez saglasnosti)

(1) Lice može i bez saglasnosti Agencije steći vlasništvo iz člana 29. st. (1) i (2) ovog zakona ako ga je steklo naslijedivanjem, pravnim sljedbeništvom ili drugim sticanjem nezavisnim od volje sticaoca.

(2) Lice koje je vlasništvo steklo na način iz stava (1) ovog člana ne može vršiti nikakav uticaj na upravljanje bankom u kojoj je steklo vlasništvo ili na poslovnu politiku te banke, niti može ostvarivati glasačka prava po osnovu tog vlasništva dok ne dobije saglasnost Agencije na to sticanje.

(3) Lice iz stava (1) ovog člana dužno je da, u roku od 30 dana od dana sticanja vlasništva iz tog stava, Agenciji podnese zahtjev za davanje saglasnosti na to sticanje ili da je obavjesti da je prodalo ili smanjilo to vlasništvo.

(4) O zahtjevu iz stava (3) ovog člana Agencija odlučuje na način i u roku utvrđenim u čl. 33. i 34. ovog zakona.

Član 37. (Pravne posljedice nedozvoljenog sticanja)

(1) Ako lice stekne kvalificirano učešće iz člana 29. ovog zakona bez prethodne saglasnosti Agencije, ili ako ne podnese zahtjev za izdavanje naknadne saglasnosti iz člana 36. ovog zakona ili zahtjev za izdavanje naknadne saglasnosti bude odbijen, Agencija će rješenjem, na koje nema pravo žalbe, naložiti tom licu da proda dionice koje je steklo bez saglasnosti i dostavi dokaz o prodaji, a ako mu je poznato i podatke o kupcu.

(2) Agencija će rješenjem iz stava (1) ovog člana odrediti rok za prodaju, koji ne može biti kraći od tri mjeseca, ni duži od devet mjeseci.

(3) Rješenje iz stava (1) ovog člana dostavlja se licu kojem se nalaže prodaja dionica banci, Komisiji za VP i Registru VP.

(4) Od prijema rješenja iz stava (1) ovog člana sticalac ne može ostvarivati nikakva prava ni iz jedne dionice za koju je naložena prodaja, a kvorum za glasanje i potrebna većina za donošenje odluka skupštine dioničara računaju se u odnosu na ukupan broj dionica sa pravom glasa umanjen za iznos dionica kojima je oduzeto pravo glasa.

(5) Banka je dužna da:

a) obezbijedi da sticalac iz stava (1) ovog člana ne ostvaruje nikakva prava ni iz jedne dionice za koju je dat nalog za prodaju,

b) mjesечно izvještava Agenciju o promjenama dioničara od prijema rješenja iz stava (1) ovog člana do isteka određenog roka za prodaju dionica.

(6) Izuzetno od stava (4) ovoga člana, ako bi nakon smanjenja kvoruma za valjano odlučivanje stjecatelj koji nema suglasnost imao većinu potrebnu za donošenje odluke

na skupštini dioničara, Agencija može imenovati delegata za glasanje.

(7) Delegat za glasanje ostvaruje sva upravljačka prava iz dionica za koje je naložena

prodaja, a imovinska prava iz dionica ostvaruje banka.

(8) Agencija rješenjem imenuje delegata za glasanje, koji je dužan da glasa u skladu sa naložima Agencije.

(9) Mandat delegata za glasanje traje do dana prodaje dionica.

Član 38. (Ukidanje saglasnosti za sticanje kvalificiranog učešća)

(1) Agencija može ukinuti saglasnost za sticanje kvalificiranog učešća ako:

a) je stjecalac kvalificiranog učešća dobio saglasnost davanjem neistinitih ili netačnih podataka,

b) stjecalac svoja prava koristi na način koji ugrožava stabilno poslovanje banke,

c) ocijeni da stjecalac više ne ispunjava kriterije propisane članom 34. ovog Zakona.

(2) Na stjecaoca kvalificiranog učešća, kojem je u skladu sa stavom (1) ovog člana oduzeta saglasnost, primjenjuju se odredbe člana 37. ovog Zakona.

Član 39. (Prestanak važenja saglasnosti za sticanje kvalificiranog učešća)

(1) Ako imalac kvalificiranog učešća u roku iz člana 29. stav (3) ovoga Zakona ne stekne dionice banke na osnovu kojih bi stekao najmanje 10% učešća u kapitalu, odnosno glasačkim pravima banke, saglasnost prestaje važiti u cijelosti.

(2) Ako imalac kvalificiranog učešća u roku iz člana 29. stava (3) ovoga Zakona stekne najmanje 10% učešća u kapitalu, odnosno glasačkim pravima u banci, a u cijelosti ne stekne učešće za koji je izdana saglasnost, saglasnost vrijedi samo u dijelu koji je imatelj ostvario, a prestaje važiti u preostalom dijelu za koji je dobio saglasnost.

(3) Ako je stjecatelj kvalificiranog učešća prodajom dionica ili na drugi način smanjio učešće ispod visine za koju je dobio prethodnu saglasnost, na snazi ostaje saglasnost u dijelu koji prelazi postotak iz člana 29. st. (1) i (2) ovoga Zakona koji imalac kvalificiranog učešća na dan isteka roka iz člana 29. stav (3) ovog Zakona ima.

Odjeljak B.Statusne promjene

Član 40.

(Statusne promjene banke)

(1) Banka može vršiti statusne promjene spajanja, pripajanja ili podjele, samo uz prethodno odobrenje Agencije.

(2) Uz zahtjev za izdavanje saglasnosti za statusnu promjenu banka dostavlja:

- a) odluku o namjeravanoj reorganizaciji,
- b) elaborat o ekonomskoj opravdanosti statusne promjene,
- c) pisani izvještaj ili izvještaje uprave banke o statusnoj promjeni i društвima učesnicima u statusnoj promjeni,
- d) izvještaj o nezavisnoj reviziji namjeravane statusne promjene,
- e) konsolidovani bilans stanja i bilans uspjeha banaka koje se spajaju, odnosno bilans stanja i bilans uspjeha banke koja odvaja dio svoje imovine i obaveza, prema podacima iz mjeseca koji prethodi podnošenju zahtjeva,
- f) pisani izvještaj nadzornog odbora,
- g) plan poslovanja banke ili banaka nastalih statusnom promjenom,
- h) drugu potrebnu dokumentaciju u skladu sa propisima Agencije.

(3) Kompletan zahtjev iz stava (2) ovog člana banka dostavlja najkasnije 60 dana prije zakazivanja skupštine na kojoj će se o istom odlučivati.

(4) Upis statusne promjene banke u registru poslovnih subjekata ne može se izvršiti bez prethodne saglasnosti Agencije za statusnu promjenu.

(5) Na izdavanje dozvole za rad banaka koje nastaju sproveđenjem statusnih promjena spajanja i podjele shodno se primjenjuju odredbe ovog zakona koje se odnose na izdavanje dozvole za rad banke.

(6) Statusna promjena banke koja nije izvršena u skladu s odredbama ovog člana nema pravno dejstvo.

Član 41.

(Odbijanje zahtjeva za promjenu statusa banke)

Agencija će odbiti zahtjev za izdavanje odobrenja za statusne promjene banke ako:

a) statusne promjene nisu opravdane i mogu dovesti do narušavanja sigurnosti i stabilnosti poslovanja jedne od banaka i ne obezbjeđuju zdravo i sigurno upravljanje bankom nakon statusne promjene;

- b) statusne promjene mogu imati negativne posljedice na finansijski sistem u cjelini;
- c) statusne promjene mogu dovesti do povrede tržišne konkurenčije;
- d) ishodna banka ne ispunjava uslove propisane za visinu minimalnog kapitala i predviđene standarde poslovanja;
- e) zbog nedostatka kompetentnosti, iskustva i dobrog ugleda predloženih članova uprave ishodne banke, koji može ugroziti interes banke ili njenih deponenata;
- f) je podnositelj zahtjeva dostavio podatke koji su netačni ili nisu u skladu sa zahtjevima koje je propisala Agencija ili je podnositelj zahtjeva odbio dostaviti tražene podatke;
- g) ako je za direktora, člana uprave ishodne banke predloženo lice koje je bilo član nadzornog odbora, uprave ili interni revizor u banci kod koje je od strane Agencije ili drugog nadležnog organa uveden eksterni upravnik, odnosno privremena uprava, pokrenut postupak likvidacije ili stečaja Agencija cijeni izdavanje prethodne saglasnosti za takvog kandidata, pod uslovom da utvrdi da kandidat nije bio povezan sa razlozima uvođenja eksternog upravnika, odnosno privremene uprave, pokretanja postupka likvidacije ili stečaja;
- h) je za člana nadzornog odbora ishodne banke predloženo lice koje je bilo član nadzornog odbora, uprave ili interni revizor u banci kod koje je od strane Agencije ili drugog nadležnog organa uveden eksterni upravnik odnosno privremena uprava, pokrenut postupak likvidacije ili stečaja Agencija cijeni izdavanje prethodne saglasnosti za takvog kandidata, pod uslovom da utvrdi da kandidat nije bio povezan sa razlozima uvođenja eksternog upravnika, odnosno privremene uprave, pokretanja postupka likvidacije ili stečaja;
- i) postoje drugi razlozi koji mogu ugroziti siguran rad banaka;
- j) nisu ispunjeni drugi uslovi propisani aktima Agencije.

POGLAVLJE V- UPRAVLJANJE BANKOM

Odjeljak A. Opšte odredbe

Član 42.

(Organi banke)

Organi banke su:

- a) skupština,
- b) nadzorni odbor,
- c) uprava.

Odjeljak B. Skupština

Član 43.

(Skupština banke)

- (1) Skupštinu banke čine dioničari banke.
- (2) Dioničari banke pravo glasa na skupštini banke ostvaruju neposredno ili putem svojih punomoćnika.
- (3) Pravo glasa na skupštini banke ima dioničar koji je na listi dioničara u Registru vrijednosnih papira bio upisan 30 dana prije datuma održavanja skupštine banke.
- (4) Skupština banke se održava najmanje jedanput godišnje, na način predviđen zakonom, statutom i poslovnikom o radu skupštine banke.
- (5) Skupština banke se održava u mjestu sjedišta banke, najmanje jednom godišnje. Troškove održavanja skupštine banke snosi banka.

(6) Skupštinu banke saziva nadzorni odbor banke, osim u slučajevima kada je ovim Zakonom drugačije propisano.

(7) Agencija može zahtjevati da se određena pitanja od značaja za usklađenost poslovanja banke sa propisima i regulatornim zahtjevima uvrste u dnevni red redovnog godišnjeg zasjedanja skupštine banke, kao i vanrednog zasjedanja skupštine banke.

(8) Skupština može odlučivati ukoliko je na njoj zastupljeno više od 66,6% ukupnog broja dionica sa pravom glasa.

(9) Skupštinom do izbora predsjednika skupštine predsjedava prisutni dioničar ili punomoćnik dioničara sa najvećim brojem dionica sa pravom glasa, a na skupštini se većinom glasova, između prisutnih dioničara i punomoćnika dioničara, bira predsjednik skupštine i dva ovjerivača zapisnika skupštine.

(10) Utvrđivanje kvoruma i rezultata glasanja na skupštini vrši odbor za glasanje, u sastavu najmanje tri člana koje imenuje nadzorni odbor odlukom o sazivanju skupštine.

(11) Predsjednik i članovi nadzornog odbora, odbora za reviziju i uprave banke dužni su prisustvovati skupštini banke.

(12) Sjednici skupštine banke može prisustvovati predstavnik Agencije i obratiti se dioničarima. Nadzorni odbor banke obavijestiti će Agenciju o datumu i mjestu održavanja, te dnevnom redu skupštine banke u roku predviđenom za obavještavanje dioničara.

Član 44. (Vanredno zasjedanje skupštine)

(1) Vanredno zasjedanje skupštine banke može se sazvati na zahtjev:

- a) člana nadzornog odbora ili drugog organa banke koji je zakonom i statutom banke ovlašten da sazove vanredno zasjedanje skupštine;
- b) dioničara banke s najmanje 10% dionica s pravom glasa;
- c) eksternog upravnika banke;
- d) likvidatora ako je banka u dobrovoljnoj likvidaciji;
- e) Agencije.

(2) Nadzorni odbor banke dužan je sazvati vanrednu skupštinu banke:

- a) kada su pokazatelji adekvatnosti kapitala banke niži od propisanih, odnosno kada je kapital banke niži od zahtijevanog u skladu sa ovim zakonom i propisima Agencije,
- b) na zahtjev društva za reviziju banke ili odbora za reviziju,
- c) na zahtjev Agencije i
- d) uvijek kada ocijeni da je to potrebno.

(3) Obavještenje o dnevnom redu, mjestu, datumu i vremenu održavanja vanredne skupštine, te načinu davanja punomoći i načinu glasanja na vanrednoj skupštini mora biti objavljeno najmanje u jednim dnevnim novinama koje se izdaju u Federaciji 14 dana prije datuma određenog za zasjedanje vanredne skupštine.

(4) Pravo odlučivanja na vanrednoj skupštini ima dioničar koji se na Listi dioničara kod Registra VP nalazio 30 dana prije datuma održavanja vanredne skupštine ili posljednjeg radnog dana koji prethodi tom roku ako on pada u neradni dan.

(5) Vanrednoj skupštini banke mogu prisustvovati dioničari ili punomoćnici dioničara, koji su se prijavili odboru za glasanje prije početka rada vanredne skupštine u roku utvrđenom statutom, koji ne može biti duži od tri dana prije dana određenog za održavanje vanredne skupštine.

(6) Ako je održavanje vanredne skupštine zakazano van mesta sjedišta banke, obavještenje iz stava (3) ovog člana mora biti u istom roku upućeno svakom dioničaru preporučenim pismom, telefaksom ili elektronskom poštom, na adresu iz Liste dioničara iz stava (4) ovog člana.

(7) Vanredna skupština dioničara se može održati samo u slučaju da su dioničari ili punomoćnici dioničara koji imaju 50% ukupnih dionica sa pravom glasa prisutni i da su u mogućnosti da glasaju. Bilo koji korak poduzet na vanrednoj skupštini mora biti odobren od dvije trećine zastupljenih dionica.

(8) Agencija može zahtjevati da se određena pitanja uvrste u dnevni red vanrednog zasjedanja skupštine banke.

Član 45. (Nadležnosti skupštine)

(1) Skupština banke odlučuje o:

- a) donošenju, izmjenama i dopunama statuta;
- b) poslovnoj strategiji banke, planu poslovanja banke, programima i planovima održavanja adekvatnog kapitala u skladu sa zakonskim propisima i regulatornim zahtjevima propisanim podzakonskim aktima;
- c) formiranju osnovnog kapitala banke putem emisije dionica ili povećanja običnih dionica i emisije ili povećanja prioritetnih dionica i odlučuje o emisiji, povlačenju i poništavanju dionica i drugim poslovima sa vrijednosnim papirima, u skladu sa zakonom i statutom banke,
- d) povećanju i smanjenju kapitala, odnosno o ulaganjima kapitala u drugu banku ili u druga pravna lica;
- e) usvajanju godišnjeg izještaja o poslovanju društva koji uključuje finansijske izještaje i izještaje revizora, nadzornog odbora i odbora za reviziju;
- f) raspodjeli dobiti i isplati dividende;
- g) načinu pokrića gubitka;
- h) statusnim promjenama banke i prestanku rada banke;
- i) kupovini, prodaji, zamjeni, uzimanju ili davanju u lizing, uzimanju ili davanju kredita i drugim transakcijama imovinom, direktno ili posredstvom subsidijarnih društava u toku poslovne godine u obimu većem od 33% knjigovodstvene vrijednosti imovine dioničkog društva po bilansu stanja na kraju prethodne godine, na prijedlog uprave i nadzornog odbora;
- j) odlučuje o prodaji i kupovini imovine čija je vrijednost između 15% i 33% knjigovodstvene vrijednosti imovine banke, ako takva transakcija nije prethodno odobrena jednoglasnom odlukom nadzornog odbora,
- k) pojedinačnom izboru i razrješavanju članova nadzornog odbora;
- l) izboru revizora;
- m) donošenju primjerene politike za izbor i procjenu ispunjenja uslova za članove nadzornog odbora i samoprocjenu rada nadzornog odbora;
- n) osnivanju, reorganizaciji i likvidaciji subsidijarnih lica i odobravanju njihovih statuta;
- o) naknadama članovima nadzornog odbora i odbora za reviziju;
- p) poslovniku o radu skupštine banke;
- q) ograničenju ili isključenju prava preče kupnje novih dionica u okviru odluke o emisiji novih dionica postojeće ili nove klase;
- r) izuzimanju stalnih sredstava u banci;

- u) drugim pitanjima bitnim za poslovanje banke, u skladu sa zakonom, podzakonskim aktima - odlukama Agencije, statutom banke i poslovnikom o radu skupštine banke.
- (2) Skupština banke odlučuje 2/3 većinom o nadležnostima iz stava (1) tač. a), f), h) i i) ovog člana, a natpolovičnom većinom zastupljenih dionica sa pravom glasa, odlučuje o svim ostalim pitanjima iz svoje nadležnosti.
- (3) Skupština banke ne može nadležnosti iz stava (1) ovog člana prenijeti na drugi organ banke.

Član 46. (Pravo dioničara na informacije)

- (1) Dioničari imaju pravo, od dana objavljivanja obavještenja o sazivanju skupštine, u prostorijama banke izvršiti uvid u Listu dioničara, finansijski izvještaj sa izvještajima revizora, nadzornog odbora i odbora za reviziju i uvid u sve druge isprave koje se odnose na prijedloge odluka uvrštenih u dnevni red skupštine.
- (2) Dioničari mogu zahtijevati da im se dostavi kopija zapisnika ili izvod iz zapisnika sa svih održanih sjednica skupštine banke.
- (3) Banka je obavezna trajno čuvati zapisnike sa sjednica skupštine, evidenciju o prisustvu i glasanju akcionara, kao i obavještenja i pozive za skupštinu.
- (4) U slučaju likvidacije banke, likvidacioni upravnik dužan je da obezbijedi čuvanje dokumentacije iz stava (3) ovog člana najmanje 10 godina nakon prestanka rada banke.

Član 47. (Obaveza informisanja skupštine banke o primanjima)

Skupština banke najmanje jednom godišnje razmatra pismenu informaciju sa detaljnim podacima o svim zaradama, naknadama i drugim primanjima članova nadzornog odbora, uprave banke i višeg rukovodstva, kao i o svim ugovorima između banke i članova tih odbora i drugih lica koja su povezana sa tim članovima čija je posljedica imovinska korist za ta lica, kao i prijedlog nadzornog odbora o zaradama, naknadama i drugoj imovinskoj koristi tih lica za narednu godinu.

Odjeljak C. Nadzorni odbor Član 48. (Sastav nadzornog odbora)

- (1) Nadzorni odbor banke vrši nadzornu funkciju u banci i ima krajnju nadležnost za donošenje odluka o poslovnoj strategiji, ciljevima, progamima, planovima i politici banke.
- (2) Nadzorni odbor banke čini najmanje pet članova, koje bira i razrješava skupština banke. Osnivačkim aktom i statutom banke može se odrediti i veći broj članova nadzornog odbora od broja pet, pri čemu ukupan broj članova mora biti neparan.
- (3) Nadzorni odbor banke mora imati najmanje dva nezavisna člana. Pod nezavisnim članom smatra se lice koje nema direktno ili indirektno kvalificirano učešće u vlasništvu ni u banci, ni u članu bankarske grupe kojoj banka pripada, nije član uprave društva ili bilo kojeg njegovog ovisnog ili s njim povezanog društva najmanje pet godina, nije zaposlenik društva ili bilo kojeg njegovog ovisnog ili s njim povezanog društva najmanje tri godine, ne prima niti je primao drugu značajniju

dodatnu isplatu od društva osim naknade za rad u nadzornom odboru, ne računajući eventualnu dividendu (to se posebno odnosi na učešće u bonusima i drugim oblicima nagrađivanja koji ovise o rezultatima poslovanja društva, kao što su opcije na dionice), niti drugi osnov povezanosti sa bankom zbog kojih bi bio ili mogao biti spriječen da na objektivan i nepristrasan način nadgleda poslovanje banke, odnosno rad uprave banke. Agencija može propisati dodatne uslove koje lica moraju ispuniti da bi se smatrала nezavisnim članom nadzornog odbora banke.

(4) Članovi nadzornog odbora banke moraju kao cjelina imati potrebna stručna znanja, sposobnosti i iskustva za neovisno i samostalno nadziranje poslovanja banke i rada uprave banke, a najmanje jedna polovina kandidata za članove nadzornog odbora mora posjedovati posebna znanja i iskustva iz oblasti neophodnih za uspješno poslovanje banke (rad u bankarstvu, finansijskim organizacijama i sl.).

(5) Najmanje jedan član nadzornog odbora mora aktivno znati jedan od jezika koji su u službenoj upotrebi u Federaciji i imati prebivalište na teritoriji Federacije ili BiH.

(6) Član nadzornog odbora banke može biti lice koje, u svakom trenutku, ispunjava sljedeće uslove:

- a) koje ima dobar ugled;
- b) koje ima odgovarajuća stručna znanja, sposobnost i iskustvo potrebne za ispunjavanje obaveza iz svoje nadležnosti;
- c) koje nije u sukobu interesa u odnosu na banku, dioničare, članove nadzornog odbora, nositelje ključnih funkcija i uprave banke i druge zainteresirane strane;
- d) koje je spremno i u mogučnosti da posveti dovoljno vremena za ispunjavanje obaveza i odgovornosti iz nadležnosti nadzornog odbora; i
- e) koje može biti član nadzornog odbora prema odredbama Zakona o privrednim društvima.

(7) Ako je za člana nadzornog odbora banke predloženo lice koje je bilo član nadzornog odbora, uprave ili interni revizor u banci kod koje je od strane Agencije ili drugog nadležnog organa uvedena privremena uprava, odnosno eksterni upravnik, pokrenut postupak likvidacije ili stečaja, Agencija cijeni izdavanje prethodne saglasnosti za takvog kandidata, pod uslovom da utvrdi da kandidat nije bio povezan sa razlozima uvođenja privremene uprave, odnosno eksternog upravnika, odnosno pokretanja postupka likvidacije ili stečaja.

(8) Smatra se da lice koje je pravomoćno osuđeno i lice protiv kojeg se vode postupci za krivična djela iz oblasti finansija, tržišta kapitala, pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti ili kojem je izrečena mjera bezbjednosti zabrane obavljanja bankarske ili druge finansijske djelatnosti ili obavljanje funkcije člana nadzornog odbora, nema dobar ugled.

(9) Predsjednik i članovi nadzornog odbora imenuju se na period od najduže četiri godine. Isto lice može biti imenovano za predsjednika ili člana nadzornog odbora više puta bez ograničenja.

(10) Predsjednik i članovi nadzornog odbora banke upisuju se u registar kod Komisije za vrijednosne papire, u skladu sa propisanim uslovima i rokovima i u evidenciju banaka Agencije.

(11) Članovima nadzornog odbora može se isplatiti naknada za rad.

(12) Naknada mora biti primjerena poslovima koje obavlja član nadzornog odbora i stanju u banci.

(13) Prava i obaveze predsjednika i članova nadzornog odbora regulišu se ugovorom sa bankom koji odobrava skupština banke u skladu sa ovim i drugim zakonima i odredbama statuta banke.

(14) Ugovore iz stava (13) ovog člana potpisuje direktor banke u skladu sa odobrenjem skupštine.

(15) Agencija donosi podzakonske propise kojim pobliže uređuje:

- a) uslove iz stava (4) ovoga člana za članstvo u nadzornom odboru banke;
- b) postupak za izdavanje prethodne saglasnosti i dokumentaciju koja se prilaže zahtjevu za izdavanje prethodne saglasnosti za imenovanje člana nadzornog odbora;
- c) sadržaj politike iz člana 45. stav (1) tačka m) ovoga zakona i dinamiku procjene ispunjenja uslova za članove nadzornog odbora banke;
- d) kriterije i postupke za procjenu dobrog ugleda i dovoljnog iskustva članova nadzornog odbora banke i postupanje banke u slučaju neispunjena kriterija.

Član 49. (Nespojivost funkcija članova nadzornog odbora)

(1) Član nadzornog odbora ne može biti zaposlenik te banke, a ni druge banke, izuzev lica iz stava (2) ovog člana.

(2) Lice ili ovlašteni zastupnik pravnog lica ne može biti predsjednik ili član nadzornog odbora u više banaka istovremeno, osim ukoliko to lice ili to pravno lice posjeduje više od 50% dionica u svakoj banci. Isto lice ne može istovremeno biti predsjednik ili član nadzornog odbora u više od dvije banke u BiH.

(3) Član nadzornog odbora ne može biti lice koje je član nadzornog odbora ili uprave u više od pet privrednih društava i institucija.

Član 50. (Predlaganje kandidata za članove nadzornog odbora)

(1) Kandidate za člana nadzornog odbora predlažu dioničari ili grupa dioničara sa najmanje 5% dionica sa pravom glasa, postojeći nadzorni odbor ili odbor za imenovanje u koliko je uspostavljen.

(2) Kandidati za članove nadzornog odbora moraju prije traženja saglasnosti od Agencije dati pismenu izjavu o prihvatanju kandidature.

Član 51. (Prethodna saglasnost na izbor kandidata za člana nadzornog odbora banke)

(1) Članom nadzornog odbora banke može biti imenovano samo lice koje je dobilo prethodnu saglasnost Agencije za obavljanje funkcije člana nadzornog odbora.

(2) Zahtjev za izdavanje prethodne saglasnosti iz stava (1) ovoga člana podnosi banka ili osnivači za mandat koji ne može biti duži od četiri godine, najmanje tri mjeseca prije isteka mandata člana nadzornog odbora.

(3) Zahtjevu iz stava (2) ovoga člana potrebno je priložiti dokaze o ispunjavanju uslova iz člana 48. ovoga Zakona, prijedlog odluke nadzornog odbora za izbor kandidata za člana nadzornog odbora, kao i uvjerenje od nadležnog organa da nije osuđivan za krivična djela iz oblasti finansija, tržišta kapitala, pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti ili da mu nije izrečena mjera bezbjednosti zabrane obavljanja bankarske ili druge finansijske djelatnosti ili obavljanje funkcije člana nadzornog odbora i uvjerenje od nadležnog suda da se ne vodi krivični postupak za ista djela.

(4) U postupku odlučivanja o prethodnoj saglasnosti Agencija izdaje prethodnu saglasnost iz stava (1) ovoga člana na rok predloženog trajanja mandata.

(5) Agencija odlučuje o izdavanju prethodne saglasnosti iz stava (1) ovoga člana na osnovu:

- a) dokumentacije iz stava (3) ovoga člana,
- b) podataka o izrečenim kaznama i postupcima koji se vode protiv kadnidata za člana nadzornog odbora u skladu sa podzakonskim propisima Agencije, i
- c) ostalih podataka i informacija kojima raspolaže.

(6) Agencija će odbit zahtjev za izdavanje prethodne saglasnosti za obavljanje funkcije člana nadzornog odbora banke ako ocijeni:

- a) da kandidat za člana nadzornog odbora ne ispunjava uslove iz člana 48. ovoga Zakona ili
- b) da banka nije izvršila procjenu kandidata za članove nadzornog odbora ili rezultati procjene kandidata upučuju da on nije primjereno u skladu sa podzakonskim propisom Agencije.

(7) Ako Agencija odbije zahtjev za izdavanje prethodne saglasnosti za obavljanje funkcije člana nadzornog odbora, banka ne može podnijeti ponovni zahtjev za izdavanje prethodne saglasnosti za isto lice dok se ne uklone razlozi navedeni u rješenju Agencije zbog kojih je izdavanje saglasnosti odbijeno.

Član 52.

(Prijetlog za razrješenje postojećeg člana nadzornog odbora)

(1) U slučaju promjena članova nadzornog odbora u toku trajanja mandata banka podnosi Agenciji zahtjev za davanje prethodne saglasnosti za izbor novog kandidata za člana nadzornog odbora, te uz isti prilaže potrebnu dokumentaciju iz člana 48. ovog zakona, kao i prijetlog odluke o razrješenju dosadašnjeg člana nadzornog odbora, sa detaljnim obrazloženjem razloga razrješenja.

(2) Ako banka, prilikom razrješenja postojećeg člana nadzornog odbora nema prijetlog za novog kandidata, dužna je da Agenciji dostavi potpun zahtjev za davanje prethodne saglasnosti za novog kandidata istovremeno, a najkasnije 10 dana od dana razrješenja člana nadzornog odbora.

(3) Novi član nadzornog odbora iz stava (1) ovog člana bira se na period do isteka mandata člana nadzornog odbora kojem je mandat prestao, odnosno koji je razriješen.

Član 53.

(Ukidanje saglasnosti za obavljanje funkcije člana nadzornog odbora banke)

(1) Agencija će ukinuti saglasnost za člana nadzornog odbora banke ako:

- a) je član nadzornog odbora dobio saglasnost na osnovu davanja neistinite ili netačne dokumentacije ili neistinito prezentiranih podataka koji su bitni za obavljanje funkcije člana nadzornog odbora;
- b) član nadzornog odbora više ne ispunjava uslove za članstvo u nadzornom odboru banke iz člana 48. ovoga Zakona;
- c) član nadzornog odbora krši odredbe o dužnostima i odgovornostima nadzornog odbora iz čl. 55. i 56. ovoga Zakona;
- d) lice u roku od šest mjeseci od izdavanja saglasnosti ne stupi na dužnost na koju se saglasnost odnosi;
- e) Agencija imenuje eksternog ili posebnog upravnika.

(2) Ukipanje saglasnosti Agencije znači prestanak obavljanja funkcije člana nadzornog odbora banke.

(3) Radi provođenja postupka iz stava (1) ovoga člana Agencija obavlja kontrolu na način koji omogućuje da se provjeri postoje li činjenice i okolnosti iz stava (1) ovoga člana.

(4) Ako Agencija ukine saglasnost za imenovanje člana nadzornog odbora, skupština banke dužna je bez odgode donijeti odluku o razrješenju člana nadzornog odbora i imenovanju novog člana.

Član 54. (Održavanje sjednica)

(1) Nadzorni odbor banke dužan je u vršenju poslova iz zakonom propisanih nadležnosti redovno održavati sjednice, a najmanje jednom u tri mjeseca. Sjednica nadzornog odbora održava se u prostorijama sjedišta banke na teritoriji BiH, najmanje jednom godišnje.

(2) Prilikom sazivanja, održavanja i odlučivanja na sjednicama, nadzorni odbor dužan je postupati u skladu sa zakonskim i drugim propisima, statutom banke, poslovnikom o radu nadzornog odbora i drugim propisima, pravilima i standardima koji se primjenjuju u poslovanju banke i dioničkih društava.

(3) Nadzorni odbor banke održaće vanrednu sjednicu ako to Agencija zahtijeva radi razmatranja određenih pitanja.

(4) Ako Agencija ocijeni potrebnim, predstavnici Agencije mogu prisustvovati i učestvovati u radu sjednica nadzornog odbora.

(5) Nadzorni odbor banke obavijestiće Agenciju o datumu održavanja i dnevnom redu sjednice nadzornog odbora banke u roku predviđenom za obavještavanje članova nadzornog odbora banke.

(6) Banka je dužna dostaviti Agenciji informaciju o rezultatima samoprocjene rada nadzornog odbora, sa mjerama za unapređenje efikasnosti njegovog rada, do 31. marta tekuće godine.

Član 55. (Nadležnosti nadzornog odbora)

(1) Nadzorni odbor nadležan je za sveukupno nadziranje poslovanja banke, rada uprave banke, odobravanje i provođenje strateških ciljeva banke, poslovne strategije i strategije preuzimanja rizika, uspostavljanje i nadziranje jedinstvenog sistema upravljanja rizicima u banci i kontrolnih funkcija u banci, u skladu sa ovim Zakonom i drugim zakonskim propisima, podzakonskim propisima Agencije, statutom banke i drugim internim aktima koje u okviru svojih zakonskih nadležnosti donesu organi banke.

(2) U skladu sa nadležnostima iz stava (1) ovog člana, nadzorni odbor banke:

- a) saziva sjednice skupštine banke i utvrđuje prijedlog dnevnog reda,
- b) utvrđuje prijedloge odluka za skupštinu banke i kontroliše njihovo sprovođenje,
- c) bira predsjednika nadzornog odbora;
- d) utvrđuje strategiju banke i poslovnu politiku, strategiju i politike preuzimanja rizika i upravljanje rizicima u poslovanju, program za održavanje adekvatnosti regulatornog kapitala i provođenje postupaka internog procesa procjene adekvatnosti kapitala banke prema njenom profilu rizika i obezbjeđuje uslove za njihovo provođenje;
- e) usvaja plana oporavka banke;

- f) utvrđuje organizacionu strukturu banke koja osigurava jasnu i preciznu podjelu nadležnosti, dužnosti i odgovornosti organizacionih dijelova u banci na način kojim se sprečava sukob interesa i obezbjeđuje transparentan i dokumentovan proces donošenja i provođenja poslovnih odluka u skladu sa utvrđenim nadležnostima i ovlaštenjima;
- g) utvrđuje opšte uslove poslovanja banke i druge opšte akte banke, te odlučuje o njihovim izmjenama i dopunama;
- h) usvaja politiku naknada višem rukovodstvu u banci, u skladu sa posebnim podzakonskim aktom Agencije kojim su propisani regulatorni zahtjevi u pogledu politike i prakse naknada;
- i) donosi politike i procedure za izbor i procjenu ispunjenja uslova za članove uprave banke, u skladu sa podzakonskim propisima Agencije;
- j) osigurava uslove za uspostavu efikasnih kontrolnih funkcija u banci i nadzire njihovo funkcionisanje, što uključuje donošenje odluke o imenovanju i naknadama zaposlenika u kontrolnim funkcijama banke (interne revizije, upravljanja rizicima i praćenja usklađenosti), kao i strateških godišnjih planova rada kontrolnih funkcija i usvajanje godišnjih i polugodišnjih izvještaja istih;
- k) utvrđuje godišnji plan poslovanja banke, uključujući i finansijski plan;
- l) usvaja izvještaj uprave o poslovanju po polugodišnjem i godišnjem obračunu, sa bilansom stanja i bilansom uspjeha i izvještajem eksterne revizije i podnosi skupštini godišnji izvještaj o poslovanju banke, koji obavezno uključuje finansijski izvještaj i izvještaje eksternih revizora, nadzornog odbora i odbora za reviziju;
- m) podnosi skupštini izvještaj o radu nadzornog odbora sa godišnjim izvještajem o poslovanju banke, finansijskim izvještajima, izvještajem društva za reviziju i odbora za reviziju;
- n) predlaže raspodjelu i način upotrebe dobiti i način pokrića gubitka;
- o) imenuje i razrješava upravu banke i nadzire njen rad;
- p) imenuje i razrješava sekretara banke;
- r) imenuje i razrješava nosioce ključnih funkcija u banci, predlaže eksternog revizora banke i imenuje internog revizora;
- s) imenuje i razrješava odbor za reviziju, odbor za naknade, odbor za rizike, odbor za imenovanja, odbor za glasanje i druge specijalizirane odbore koji mu pružaju stručnu pomoć u vršenju nadzora poslovanja banke;
- t) periodično revidira usvojene politike i procedure i druge interne akte banke;
- u) odobrava kupovinu, prodaju, zamjenu, uzimanje ili davanje u lizing, uzimanje ili davanje kredita i druge transakcije imovinom, direktno ili posredstvom supsidijarnih društava u toku poslovne godine u obimu od 15% do 33% knjigovodstvene vrijednosti ukupne imovine dioničkog društva po bilansu stanja na kraju prethodne godine;
- v) predlaže skupštini kupovinu, prodaju, zamjenu, uzimanje ili davanje u lizing, uzimanje ili davanje kredita i druge transakcije imovinom, direktno ili posredstvom supsidijarnih društava u toku poslovne godine u obimu većem od 33% knjigovodstvene vrijednosti ukupne imovine dioničkog društva po bilansu stanja na kraju prethodne godine;
- z) daje prethodnu saglasnost za zaključivanje pravnog posla koji dovodi do ukupne izloženost banke od 10% prema jednom licu ili grupi povezanih lica ili do svakog narednog povećanja ove izloženosti;
- aa) donosi poslovnik o radu i poslovnike o radu svojih odbora;
- bb) obavještava Agenciju i druge nadležne organe i institucije o nepravilnostima utvrđenim u nadzoru poslovanja banke;

cc) odobrava emisiju novih dionica postojeće klase u iznosu do trećine zbira nominalne vrijednosti postojećih dionica i određuje iznos, vrijeme prodaje i cijenu ovih dionica koja ne može biti manja od prosječne tržišne vrijednosti postojećih dionica iste klase u 30 uzastopnih dana prije dana donošenja odluke; i
dd) obavlja druge poslove u skladu sa zakonskim i drugim propisima, statutom i drugim internim aktima donesenih na osnovu statuta.

Član 56.

(Dužnosti i odgovornosti članova nadzornog odbora banke)

- (1) Nadzorni odbor nadzire poslovanje banke i rad uprave.
- (2) Nadzorni odbor može da pregleda i ispituje poslovne knjige i dokumentaciju banke, blagajnu, vrijednosne papire i druge stvari u koju svrhu može koristiti pojedine svoje članove ili angažovati stručnjake ili dati nalog društvu za reviziju za ispitivanje godišnjih finansijskih izvještaja banke.
- (3) Pravo da pregleda i ispituje knjige i dokumentaciju banke iz stava (7) ovog člana ima i svaki član nadzornog odbora banke.
- (4) Nadzorni odbor podnosi skupštini pisani izvještaj o obavljenom nadzoru poslovanja banke i rada uprave, u kojem posebno navodi posluje li banka u skladu sa zakonom i aktima banke, odlukama skupštine, kao i da li su godišnji finansijski izvještaji sačinjeni u skladu sa stanjem u poslovnim knjigama i prikazuju li ispravno imovinsko i poslovno stanje banke, kao i daje mišljenje o godišnjim finansijskim izvještajima i prijedlogu uprave o raspodjeli dobiti i pokriću gubitka u banci.
- (5) Članovi nadzornog odbora koji se ne slažu sa nekim dijelom izvještaja ili izvještajem u cjelini iz stava (4) ovog člana dužni su u pisanoj formi dostaviti skupštini svoje primjedbe.
- (6) Nadzorni odbor banke odgovoran je za uspostavljanje efikasnog sistema upravljanja u banci i za nadzor nad tim sistemom, a dužan je da obezbijedi da uprava banke identificuje rizike kojima je banka izložena, kao i izvrši kontrolu tih rizika u skladu sa odobrenim politikama i procedurama.
- (7) Nadzorni odbor zastupa banku prema članovima uprave.
- (8) Članovi nadzornog odbora dužni su:
  - a) zauzimati stavove o nalazima Agencije i drugih nadzornih tijela u postupcima supervizije banke ili nadzora nad njom, i to u roku od 30 dana od dana dostave zapisnika Agencije o obavljenoj superviziji ili zapisnika drugih nadzornih tijela o obavljenom nadzoru;
  - b) nadzirati primjerenoš postupaka i efikasnost interne revizije;
  - c) razmatra nalaze interne revizije;
  - d) odmah obavijestiti Agenciju o:
    - 1) imenovanju ili prestanku svoje funkcije u upravnim i nadzornim tijelima drugih pravnih lica i
    - 2) pravnim poslovima na osnovu kojih je sam član nadzornog odbora ili netko od njegove uže porodice neposredno ili posredno stekao dionice ili poslovne učešća u pravnom licu na osnovu kojih je taj član nadzornog odbora zajedno s članovima svoje uže porodice stekao kvalificirano učešće u tom pravnom licu ili na osnovu kojih je njihovo učešće palo ispod granice kvalificiranog učešća;
    - e) nadzirati provedbu i učinkovitost sistema upravljanja bankom;
    - f) nadzirati provedbu poslovne politike banke, strateških ciljeva i strategije i politike preuzimanja rizika i upravljanja njima; i
    - g) nadzirati postupak objave i priopćavanja informacija.

(9) Članovi nadzornog odbora banke solidarno odgovaraju baci za štetu koja nastane kao posljedica činjenja, nečinjenja ili propuštanja ispunjavanja njihovih dužnosti, osim ako ne dokažu da su u ispunjavanju svojih dužnosti obavljanja nadzora nad upravljanjem bankom postupali savjesno u skladu sa profesionalnim i etičkim standardima propisanim podzakonskim aktima Agencije.

(10) Članovi nadzornog odbora banke dužni su svoje obaveze i odgovornosti u skladu sa propisanim nadležnostima izvršavati u skladu sa interesima banke i zahtjevima savjesnog postupanja članova organa banke u skladu sa propisanim zahtjevima u pogledu sprečavanja sukoba interesa, odnosno usvojenom politikom za upravljanje sukobom interesa banke.

(11) U smislu stava (10) ovog člana, dužni su prijaviti nadzornom odboru svaki interes u pravnom licu sa kojim banka ima poslovni odnos ili namjerava stupiti u poslovni odnos.

(12) Ukoliko članovi nadzornog odbora imaju direktni ili indirektni interes u baci ili drugom pravnom licu koje je povezano sa bankom, ne mogu odlučivati o pitanjima koja se na to odnose.

(13) Nadzorni odbor banke dužan je osigurati uslove za provođenje naloženih supervizorskih mjera.

(14) Članu nadzornog odbora za zaključivanje ugovora sa bankom ili drugim licem povezanim sa bankom, osim za obavljanje poslova člana ovog odbora, potrebna je saglasnost nadzornog odbora.

(15) Član nadzornog odbora koji zaključi ugovor iz stava (1) ovog člana, a za čije zaključivanje ne dobije saglasnost nadzornog odbora, dužan je baci da vrati sve ono što je na osnovu toga ugovora primio, osim ako nadzorni odbor nije dao naknadnu saglasnost na takav ugovor.

(16) Nadzorni odbor banke odgovoran je za tačnost svih izvještaja o poslovanju banke, njenom finansijskom stanju i rezultatima poslovanja, kapitalu banke upućenih dioničarima banke, koji se javno objavljuju, kao i regulatornih izvještaja koji se dostavljaju Agenciji.

Član 57. (Odbori nadzornog odbora)

(1) Nadzorni odbor imenuje odbor za reviziju, odbor za naknade, odbor za rizike, odbor za imenovanja i druge odbore.

(2) Nadzorni odbor banke koja je značajna s obzirom na veličinu, internu organizaciju i vrstu, obim i složenost poslova koje obavlja dužan je pored odbora za reviziju osnovati odbor za naknade, odbor za imenovanja i odbor za rizike.

(3) Ako banka nije značajna s obzirom na veličinu, internu organizaciju i vrstu, obim i složenost poslova i nema odbor za naknade ili odbor za imenovanja, nadzorni odbor dužan je izvršavati zadatke iz člana 60. i/ili člana 62. ovoga Zakona.

(4) Članovi odbora za naknade, odbora za rizike i odbor za imenovanja imenuju se iz redova članova nadzornog odbora banke. Svaki od odbora mora imati najmanje tri člana, od kojih jedan mora biti imenovan za predsjednika odbora.

(5) Agencija će donijeti podzakonski propis kojim pobliže uređuje zadatke i način organizacije i rada pojedinog odbora iz ovoga člana, te način i opseg primjene zahtjeva za osnivanje odbora.

Član 58. (Odbor za reviziju)

- (1) Odbor za reviziju pruža stručnu pomoć nadzornom odboru banke u vršenju nadzora nad poslovanjem banke i radom uprave banke.
- (2) Odbor za reviziju za svoj rad direktno odgovara nadzornom odboru banke, a članove imenuje nadzorni odbor na period od četiri godine.
- (3) Odbor za reviziju čine najmanje tri člana, u svakom slučaju broj članova mora biti neparan, koji imaju stručna znanja i iskustva iz oblasti finansija, revizije i računovodstva, pri čemu predsjednik i član odbora za reviziju ne može biti član nadzornog odbora i uprave, zaposlen niti imati direktni ili indirektni finansijski interes u toj banci, a izuzev naknade po osnovu to funkcije, od kojih najmanje jedan mora biti lice koje ima profesionalno zvanje ovlaštenog revizora u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo i revizija i znanje jednog od službenih jezika.
- (4) Članovi odbora za reviziju mogu biti lica koja su članovi nadzornog odbora ili uprave unutar bankarske grupe kojoj banka pripada, ukoliko ispunjavaju uslove iz stava (3) ovog člana.

Član 59. (Nadležnosti odbora za reviziju)

- (1) Odbor za reviziju:
- a) predlaže nadzornom odboru plan rada interne revizije,
  - b) razmatra izvještaje interne revizije i drugih kontrolnih funkcija, te daje mišljenje o ovim izvještajima,
  - c) razmatra godišnje finansijske izvještaje i izvještaje o poslovanju banke, sa izvještajem društva za reviziju, koji se podnose nadzornom odboru i skupštini banke i druge finansijske izvještaje, te daje mišljenje po istim,
  - d) ispituje primjenu računovodstvenih standarda u pripremi finansijskih izvještaja,
  - e) analizira i nadzire primjenu i adekvatno sprovođenje usvojenih strategija i politika za upravljanje rizicima i sprovođenje sistema unutrašnjih kontrola,
  - f) izvještava nadzorni odbor o preduzetim aktivnostima, kao i o utvrđenim nepravilnostima odmah po njihovom saznanju, te predlaže način njihovog otklanjanja,
  - g) izvještava nadzorni odbor o realizaciji preporuka po izvještajima o obavljenoj internoj i vanjskoj reviziji,
  - h) dostavlja nadzornom odboru i skupštini poseban izvještaj o ugovorima zaključenim između banke i lica u posebnom odnosu sa bankom,
  - i) izvještava nadzorni odbor o usklađenosti poslovanja banke sa zakonom, drugim propisima i standardima poslovanja,
  - j) sprovodi postupak i predlaže nadzornom odboru izbor društva za reviziju banke, kao i u slučaju potrebe daje obrazloženi prijedlog za razrješenje društva za reviziju,
  - k) prati i razmatra, sa društvom za reviziju banke, godišnje revizije finansijskih izvještaja banke,
  - l) predlaže nadzornom odboru banke da se određena pitanja u vezi sa internom i spoljnom revizijom uvrste u dnevni red skupštine banke,
  - m) podnosi nadzornom odboru tromjesečni, polugodišnji i godišnji izvještaj o svom radu i
  - n) saziva sjednicu nadzornog odbora ukoliko smatra da su ugroženi interesi dioničara ili utvrdi nezakonitosti i nepravilnosti organa upravljanja.
- (2) Odbor za reviziju je dužan, kada ocijeni da banka posluje suprotno zakonu i drugom propisu, statutu ili drugom aktu banke, da nadzornom odboru banke daje

preporuke za otklanjanje uočenih nezakonitosti i nepravilnosti, kao i zahtjeva sazivanje vanredne sjednice skupštine banke u slučaju da ustanovljene nezakonitosti i nepravilnosti mogu imati teže posljedice na poslovanje banke.

(3) Članovi odbora za reviziju održavaju sastanke u sjedištu banke najmanje jednom u tri mjeseca, a po potrebi i češće.

Član 60. (Odbor za imenovanja)

Odbor za imenovanja dužan je:

- a) predlagati članove uprave i članove nadzornog odbora;
- b) redovno, a najmanje jednom godišnje, procijeniti strukturu, veličinu, sastav i rad uprave i nadzornog odbora i, ako je potrebno, predložiti promjene;
- c) redovno, a najmanje jednom godišnje, procijeniti znanje, sposobnosti i iskustvo pojedinih članova uprave i nadzornog odbora, te uprave i nadzornog odbora kao cjeline, te o procjeni izvjestiti ta tijela;
- d) redovno preispitivati politike za odabir članova uprave i nadzornog odbora i imenovanje višeg rukovodstva i davati preporuke upravi i nadzornom odboru i, ako smatra potrebnim, predlagati njihove izmjene;
- e) kontinuirano, u mjeri u kojoj je to moguće, osigurati nepostojanje dominacije pojedinaca ili male grupe pojedinaca pri odlučivanju uprave i nadzornog odbora u svrhu zaštite interesa banke u cjelini; i
- f) obavljati druge poslove određene propisima.

Član 61. (Odbor za rizike)

(1) Članovi odbora za rizike moraju imati odgovarajuće znanje, sposobnost i stručnost kako bi u potpunosti razumjeli i pratili strategiju rizika i sklonost preuzimanju rizika banke.

(2) Odbor za rizike dužan je izvještavati nadzorni odbor o sprovođenju strategije za preuzimanje i upravljanje rizicima, adekvatnosti i načinu sprovođenja usvojenih politika i procedura za upravljanje rizicima, kao i o adekvatnosti i pouzdanosti cjelokupnog sistema za upravljanje rizicima, pomagati i nadzirati sprovođenje usvojenih strategija, te savjetovati nadzorni odbor o ukupnoj trenutnoj i budućoj sklonosti preuzimanja rizika, ne dovodeći pri tom u pitanje odgovornost organa upravljanja u cjelokupnom upravljanju rizicima i nadziranju banke.

Član 62. (Odbor za naknade)

(1) Odbor za naknade imenuje nadzorni odbor banke, u skladu sa posebnim propisima koje će donijeti Agencija u segmentu politika i praksi naknada zaposlenicima u banci.

(2) Nadzorni odbor banke dužan je uspostaviti odbor za naknade na način da može utvrđivati kompetentne i nezavisne prosudbe o politikama i praksama u pogledu pravilnog strukturiranja naknada u skladu sa preuzetim rizicima, održavanjem adekvatnog kapitala i likvidnošću banke, a na osnovu kojih će nadzorni odbor banke moći donijeti odgovarajuću odluku.

(3) U smislu stava (2) ovog člana, Odbor za naknade je nadležan za utvrđivanje prijedloga politika naknada, uzimajući pri tome u obzir sve propisane zahtjeve u pogledu uvažavanja dugoročnih interesa diničara, investitora, klijenata, regulatora, supervizora i drugih zainteresiranih strana, kao i javnog interesa.

Odjeljak D. Uprava banke
Član 63.
(Sastav uprave banke)

- (1) Upravu banke čine direktor banke i izvršni direktori.
(2) Članovi uprave banke moraju obavljati poslove iz zakonom propisanih nadležnosti uprave banke, biti u radnom odnosu u banci sa punim radnim vremenom.
(3) Najmanje jedan član uprave banke mora aktivno znati jedan od jezika koji su u službenoj upotrebi u Federaciji i imati prebivalište na teritoriji Federacije ili BiH.
(4) Članovi uprave banke dužni su postupati u skladu sa propisanim zahtjevima u pogledu sprečavanja sukoba interesa, odnosno usvojenom politikom za upravljanje sukobom interesa banke.
(5) Članovi uprave zajedno zastupaju i predstavljaju banku u pravnom prometu. Ni jedan član uprave ne može biti ovlašten da banku zastupa pojedinačno u cijelokupnom obimu poslova iz djelatnosti banke.
(6) Agencija propisuje posebnim podzakonskim aktom kriterije i postupke za procjenu dobrog ugleda i dovoljnog iskustva članova uprave banke, kao i mjere koje banka poduzima u slučaju neispunjena kriterija.

Član 64.
(Uslovi za članove uprave banke)

- (1) Uprava banke mora imati najmanje tri člana koji organizuju, vode poslovanje i zastupaju banku, od kojih je jedan direktor banke.
(2) Član uprave banke može biti lice koje, u svakom trenutku ispunjava sljedeće uslove:
a) koje ima dobar ugled;
b) VSS-VII stepen stručne spreme, odnosno visoko obrazovanje prvog ciklusa (koji se vrednuje sa 240 ECTS bodova) ili drugog ili trećeg ciklusa Bolonjskog sistema studiranja,
c) koje ima potreban nivo i profil edukacije i obuke i odgovarajuće praktično iskustvo potrebno za vođenje poslova banke;
d) koje nije u sukobu interesa u odnosu na banku, dioničare, članove nadzornog odbora, nositelje ključnih funkcija i upravu banke;
e) za koje je na osnovu dosadašnjeg ponašanja moguće opravdano zaključiti da će poštено i savjesno obavljati poslove člana uprave banke;
f) i druge uslove za člana uprave prema odredbama Zakona o privrednim društvima.
(3) Smatra se da lice koje je pravomoćno osuđeno i lice protiv kojeg se vode postupci za krivična djela iz oblasti finansija, tržišta kapitala, pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti ili kojem je izrečena mjera bezbjednosti zabrane obavljanja bankarske ili druge finansijske djelatnosti ili obavljanje funkcije člana uprave, nema dobar ugled.
(4) Član uprave banke ne može biti lice koje je:

- a) član nadzornog odbora druge banke u BiH, osim ako je ta banka povezano lice sa bankom čiji je on član uprave u skladu sa članom 49. stav (2) ovog zakona,
- b) lice koje prema odredbama drugih zakona ne može biti član uprave,
- c) pravosnažno osuđeno za krivično djelo na bezuslovnu kaznu zatvora ili pravosnažno osuđeno za krivično djelo koje ga čini nepodobnim za obavljanje te funkcije,
- d) se nalazi ili se u posljednje dvije godine nalazilo na funkciji direktora ili zamjenika direktora Agencije, osim ako je dobilo prethodnu saglasnost Upravnog odbora Agencije,
- e) kojem je izrečena mjera bezbjednosti zabrana obavljanja poslova koji u potpunosti ili djelimično obuhvaćeni bankarskom ili drugom finansijskom djelatnošću za vrijeme dok traje ta zabrana.

(5) Ako je za člana uprave banke predloženo lice koje je bilo član nadzornog odbora, uprave ili interni revizor u banci kod koje je od strane Agencije ili drugog nadležnog organa uveden eksterni upravnik, odnosno privremena uprava, pokrenut postupak likvidacije ili stečaja Agencija cijeni izdavanje prethodne saglasnosti za takvog kandidata, pod uslovom da utvrdi da kandidat nije bio povezan sa razlozima uvođenja eksternog upravnika, odnosno privremene uprave, pokretanja postupka likvidacije ili stečaja.

- (6) Agencija donosi podzakonski propis kojim se pobliže uređuju:
- a) uslovi iz stava (2) ovoga člana za članstvo u upravi banke;
  - b) postupak za izdavanje prethodne saglasnosti;
  - c) dokumentacija koja se prilaže zahtjevu za izdavanje prethodne saglasnosti za imenovanje izvršnih direktora; i
  - d) sadržaj politike iz člana 55. stav (2) tačka i) ovoga zakona i dinamika procjene ispunjenja uslova za članove uprave banke.

Član 65.

(Prethodna saglasnost za obavljanje funkcije direktora banke)

(1) Direktora banke i članove uprave imenuje nadzorni odbor banke. Za direktora banke može biti imenovano samo lice koje je dobilo prethodnu saglasnost Agencije za obavljanje funkcije direktora banke.

(2) Zahtjev za izdavanje prethodne saglasnosti iz stava (1) ovoga člana podnosi nadzorni odbor banke najmanje tri mjeseca prije isteka mandata člana uprave. Direktor banke se imenuje na period od najduže četiri godine. Isto lice može biti imenovano za direktora banke više puta bez ograničenja.

(3) Zahtjevu iz stava (2) ovoga člana potrebno je priložiti dokaze o ispunjavanju uslova iz člana 64. ovoga Zakona.

(4) Kandidat za direktora banke obavezan je dostaviti Agenciji i program rada banke za period od četiri godine i prijedlog za članove izvršnih direktora.

(5) Agencija podatke o pravomoćnoj osuđivanosti za kaznena djela i prekršaje u Federaciji za lica za koja je podnesen zahtjev za izdavanje prethodne saglasnosti iz stava (1) ovoga člana pribavlja iz kaznene, odnosno prekršajne evidencije na osnovu obrazloženog zahtjeva ili u skladu sa zakonom kojim se uređuju pravne posljedice osude, kaznena evidencija i rehabilitacija.

(6) U postupku odlučivanja o prethodnoj saglasnosti Agencija izdaje prethodnu saglasnost iz stava (1) ovoga člana na rok predloženog trajanja mandata.

(7) U postupku odlučivanja o prethodnoj saglasnosti Agencija može zatražiti od kandidata za direktora banke prezentaciju o vođenju poslova banke koja se odnosi na poslove iz njegove nadležnosti.

(8) Agencija odlučuje o izdavanju prethodne saglasnosti iz stava (1) ovoga člana na osnovu:

- a) dokumentacije iz stava (3) ovoga člana;
- b) programa rada banke iz stava (4) ovog člana;
- b) prezentacije iz stava (7) ovoga člana;
- c) podataka o pravomoćnoj presudi za prekršaje koje je direktor banke počinio u obavljanju svoje funkcije i izrečenim opomenama iz člana 155. ovoga Zakona;
- d) ostalih podataka i informacija kojima raspolaže.

(9) Agencija će odbit zahtjev za izdavanje prethodne saglasnosti za obavljanje funkcije direktora banke ako ocijeni:

- a) da kandidat za direktora banke ne ispunjava uslove iz člana 64. ovoga Zakona ili
- b) da podaci i informacije iz stava (8) ovoga člana upućuju na to da kandidat za direktora banke nije primjeren.

(10) Lice koje je dobilo prethodnu saglasnost za obavljanje funkcije direktora banke dužno je prije nego što bude imenovano na tu funkciju u drugoj banci ponovo dobiti prethodnu saglasnost Agencije. Odredbe st. (2) do (9) ovoga člana na odgovarajući se način primjenjuju na saglasnost iz ovoga stava.

(11) U koliko lice koje je obavljalo funkciju direktora banke, nadzorni odbor želi ponovo imenovati, dužno je dobiti prethodnu saglasnost Agencije za obavljanje funkcije direktora banke.

(12) U slučaju da je direktor razriješen ili iz drugog razloga spriječen da obavlja funkciju direktora u trajanju dužem od mjesec dana, nadzorni odbor banke može, bez prethodne saglasnosti Agencije, imenovati novog direktora kao vršioca dužnosti najduže na period od 90 dana od dana imenovanja, pri čemu mora ispunjavati uslove za imenovanje direktora propisane ovim zakonom.

(13) Ukipanje saglasnosti Agencije znači istovremeno i prestanak obavljanja funkcije direktora banke.

(14) Prilikom imenovanja novog direktora isti se bira na period do isteka mandata direktora kojem je mandat prestao prema stavu (12) ovog člana.

Član 66. (Prethodna saglasnost za izvršne direktore)

(1) Izvršnim direktorom banke može biti imenovano samo lice koje je dobilo prethodnu saglasnost Agencije za obavljanje funkcije izvršnog direktora.

(2) Na izdavanje prethodne saglasnosti za obavljanje izvršnog direktora na odgovarajući način primjenjuju se odredbe člana 65. ovoga Zakona.

Član 67. (Dužnosti i odgovornosti članova uprave banke)

(1) Članovi uprave banke dužni su osigurati:

- a) zakonitost poslovanja banke i usklađenost poslovanja sa propisima donesenim na osnovu zakona i drugim propisima, opšteprihvaćenim standardima i pravilima struke;
- b) provođenje supervizorskih mjera naloženih od strane Agencije;
- c) izvršavanje odluka skupštine i nadzornog odbora banke;

- d) provođenje usvojenih strategija, politika, pravila i procedura u svakodnevnom poslovanju banke, naročito pravila u upravljanju rizicima, procjeni internog kapitala banke, uspostavi kontrolnih funkcija i sistema internih kontrola u svim poslovnim aktivnostima i linijama banke;
- e) odlučivanje o izloženostima banke u skladu sa ovlaštenjima koje je utvrdio nadzorni odbor banke;
- f) analizu efikasnosti primjene usvojenih politika i procedura i izvještavanje nadzornog odbora o rezultatima analize, sa odgovarajućim prijedozima za unapređenje efikasnosti istih;
- g) redovno izvještavanje nadzornog odbora banke o poslovanju banke u skladu sa zakonskim i drugim propisima, statutom i internim aktima banke;
- h) informisanost zaposlenika o svim internim aktima banke kojima se uređuju njihova prava i obaveze u radnom procesu;
- i) informisanje nadzornog odbora banke i Agencije, bez odlaganja, o pogoršanju finansijskog stanja banke ili opasnosti od nastanka pogoršanja, kao i o drugim relevantnim činjenicama koje mogu značajno uticati na finansijsko stanje banke;
- j) sigurnost i pouzdanost informacionog sistema banke na dnevnoj osnovi;
- k) odlučuju o drugim pitanjima vezanim za organizovanja rada i poslovanja banke, a koja nisu u nadležnosti skupštine i nadzornog odbora banke.

(2) Članovi uprave banke dužni su periodično, a najmanje jedanput godišnje, preispitati učinkovitost sistema upravljanja bankom, uključujući primjerenost postupaka i efikasnosti kontrolnih funkcija, svoje zaključke dokumentirati i o njima obavijestiti nadzorni odbor te poduzeti odgovarajuće mјere za ispravljanje utvrđenih nedostataka.

(3) Članovi uprave banke solidarno odgovaraju baci za štetu koja nastane kao posljedica činjenja, nečinjenja i propuštanja ispunjavanja svojih dužnosti, osim ako ne dokažu da su u ispunjavanju svojih dužnosti upravljanja bankom postupali s pažnjom dobrega i savjesnoga privrednika.

Član 68. (Informisanje nadzornog odbora)

- (1) Članovi uprave banke dužni su bez odgađanja, u pisanom obliku, informisati nadzorni odbor banke o sljedećim događajima:
- a) ako je ugrožena likvidnost ili solventnost banke,
  - b) ako nastupe okolnosti za prestanak važenja dozvole za rad, razlozi za ukidanje dozvole za rad ili razlozi za ukidanje odobrenja za pružanje pojedine finansijske usluge,
  - c) ako se finansijsko stanje banke promijeni tako da kapital banke padne ispod iznosa minimalnog kapitala iz člana 24. ovoga Zakona ili minimalne stope adekvatnosti regulatornog kapitala iz člana 27. stava (2) ovoga Zakona, odnosno značajnijeg smanjenja stope adekvatnosti regulatornog kapitala,
  - d) ako banka prekorači dopuštenu izloženost prema jednom licu ili grupi povezanih lica zbog smanjenja kapitala,
  - e) poslovima koji bi mogli biti od velikog značaja za uspješnost poslovanja i likvidnost banke,
  - f) svim postupanjima koja nisu u skladu sa propisima i drugim aktima banke,
  - g) o svim mjerama Agencije i drugih nadzornih tijela koje su donesene u postupku supervizije banke ili nadzora nad njom.

(2) Član uprave banke dužan je bez odgađanja, u pisanom obliku, informisati nadzorni odbor banke o:

- a) svojem izboru ili opozivu u nadzorno tijelo drugog pravnog lica i izboru i opozivu člana uže porodice,
- b) pravnim poslovima na osnovu kojih je sam član uprave ili netko od članova njegove uže porodice direktno ili indirektno stekao dionice ili poslovne učešća u pravnom licu na osnovu kojih je sam član uprave zajedno sa članovima svoje uže porodice stekao kvalificirano učešće u toj drugom pravnom licu ili na osnovu kojih je njihovo učešće palo ispod granice kvalificiranog učešća.

Član 69.

(Ukidanje i prestanak važenja rješenja za direktora ili izvršnog direktora banke)

(1) Agencija će ukinuti rješenje kojim je data saglasnost za obavljanje funkcije direktora ili izvršnog direktora banke, ako je direktor ili izvršni direktor banke dobio saglasnost na osnovu davanja neistinite ili netačne dokumentacije ili neistinito prezentiranih podataka koji su bitni za obavljanje funkcije direktora ili izvršnog direktora banke.

(2) Agencija će ukinut rješenje kojim je data saglasnost za obavljanje funkcije direktora ili izvršnog direktora banke:

- a) ako direktor ili izvršni direktor banke više ne ispunjava uslove za članstvo u upravi banke iz člana 64. stava (1) ovoga Zakona;
- b) ako je direktoru ili izvršnom direktoru banke izrečena treća opomena u posljedne četiri godine;
- c) imenuje eksternog ili posebnog upravnika, ili pokrene postupak likvidacije banke.

(3) Agencija može ukinuti rješenje kojim je data saglasnost za obavljanje funkcije direktora ili izvršnog direktora banke:

- a) ako direktor ili izvršni direktor banke nije osigurao provođenje ili nije proveo supervizorske mjere koje je naložila Agencija;
- b) ako je direktor ili izvršni direktor banke teže prekršio dužnosti člana uprave iz člana 67. ovoga Zakona;
- c) ako je direktor ili izvršni direktor banke prekršio dužnosti člana uprave iz člana 68. ovoga Zakona.

(4) Rješenje kojim je data saglasnost za obavljanje funkcije direktora ili izvršnog direktora banke prestaje da važi ako:

- a) lice u roku od šest mjeseci od dana izdavanja saglasnosti nije imenovano ili nije stupilo na dužnost člana uprave,
- b) licu istekne ugovor o radu u banci, i to na dan isteka ugovora.

(5) Smatrat će se da je direktor ili izvršni direktor banke teže prekršio obaveze iz člana 67. ovoga Zakona ako je zbog tog kršenja bila ugrožena likvidnost ili solventnost banke.

(6) Radi provođenja postupka iz st. (2) i (3) ovoga člana Agencija obavlja kontrolu u obimu i na način koji omogućuje da se provjeri postoje li činjenice i okolnosti iz st. (2) i (3) ovoga člana.

(7) Ako Agencija ukine rješenje kojim je izdata saglasnost za imenovanje direktora ili izvršnog direktora banke, nadzorni odbor banke dužan je istog dana donijeti odluku o razrješenju direktora ili izvršnog direktora banke i imenovati vršioca dužnosti te pokrenuti proceduru za dobivanje saglasnosti za nove članove.

(8) Ako je postupak za ukinanje saglasnosti za obavljanje funkcije direktora ili izvršnog direktora banke pokrenut zbog kršenja propisa i pravila o upravljanju

rizicima zbog kojeg je protiv banke pokrenut postupak za ukidanje odobrenja za rad, Agencija može spojiti ta dva postupka.

Član 70.

(Dužnosti i odgovornosti članova nadzornog odbora i uprave)

(1) Članovi uprave i nadzornog odbora banke dužni su da, u roku od mjesec dana od dana stupanja na dužnost, nadzornom odboru banke i Agenciji dostave pisanu izjavu koja sadrži podatke o:

- a) svom cijelokupnom imovinskom stanju i članova svoje porodica sa podacima o svakoj pojedinačnoj vrsti imovinskog prava čija tržišna vrijednost prelazi 20.000 KM,
- b) pravnom licu u kojem oni ili članovi njihove porodice učestvuju u organima upravljanja ili rukovođenja ili imaju kvalifikovano učešće u tom pravnom licu.

(2) Ako se podaci u izjavi o imovinskim stanju promijene, lica koja su dala izjavu dužna su o toj promjeni obavijestiti nadzorni odbor i Agenciju u roku od mjesec dana od dana kada su saznali za promjenu.

(3) Podatke iz stava (1) ovog člana nadzorni odbor dostavlja skupštini banke najmanje jednom godišnje i Agenciji najkasnije do 31.03. tekuće godine za prethodnu.

(4) Članovi uprave i nadzornog odbora dužni su banchi, pored podataka iz stava (1) ovog člana, prijaviti i svaki drugi direktan ili indirektan interes u pravnom licu sa kojim je banka uspostavila ili namjerava da uspostavi poslovni odnos.

(5) Članovi nadzornog odbora i uprave banke dužni su postupati u skladu sa visokim profesionalnim i etičkim standardima upravljanja bankom, djelujući u interesu banke, te u najvećoj mogućoj mjeri spriječiti donošenje odluka zasnovanih na ličnim interesima ili u okolnostima koje mogu ili su već uzrokovale sukob interesa, te svojim postupanjem podsticati adekvatnu organizacijsku kulturu, dajući prioritet profesionalnom, poštenom i savjesnom obavljanju aktivnosti na svim organizacionim nivoima, te jasno definisanim, transparentnim i dosljedno primijenjenim linijama odgovornosti i ovlaštenja unutar organizacione strukture banke.

(6) Nadzorni odbor i uprava banke su dužni da u skladu sa zakonskim nadležnostima preduzimaju pravovremene i adekvatne mjere radi sprečavanja nezakonitih ili neprimjerenih radnji i uticaja koji su štetni ili nisu u najboljem interesu banke i njenih dioničara, deponenata, klijenata, regulatora, supervizora i drugih zainteresiranih strana i koje vrše lica koja imaju značajno ili kontrolno učešće u toj banci.

(7) Ukoliko više nisu ispunjene pravne ili statutarne odredbe za normalno funkcionisanje nadzornog odbora i uprave banke u skladu sa odredbama ovog Zakona, Agencija će poduzeti propisanu supervizorsku mjeru definišući vremenski rok za promjenu sastava nadzornog odbora i uprave banke. Ukoliko se u okviru zadatog vremenskog roka ne otklone propusti, Agencija može oduzeti dozvolu za rad banchi, u skladu sa članom 22. ovog Zakona.

(8) Banka je dužna bez odgađanja, a najkasnije u roku od tri radna dana, obavijestiti Agenciju o prestanku mandata člana uprave i nadzornog odbora te navesti razloge za prestanak mandata.

(9) Članovi nadzornog odbora i uprave banke dužni su da se obučavaju i stručno usavršavaju u okviru programa banke.

(10) Banka odnosno odbor za imenovanje je dužna da pri odabiru članova nadzornog odbora i uprave banke odredi širok raspon kvaliteta, kompetencija i strukture.

(11) Agencija može propisati da izjava iz stava (1) ovog člana sadrži i druge podatke.

Odjeljak E. Sekretar, prokura i udruženje banaka
Član 71.
(Sekretar)

Banka ima sekretara. Odgovornost u izvršavanju propisanih obaveza sekretara banke, visina novčane naknade, kao i druga pitanja uređuju se ugovorom i statutom banke.

Član 72.
(Prokura)

- (1) Uprava banke dužna je pri upisu prokuriste u sudski registar upisati i ograničenje prokure.
- (2) Uslovi koje treba ispunjavati lice kojem se daje prokura, vrsta i način davanja prokure, opseg ovlasti iz prokure, uključujući i ograničenja u poduzimanju određenih radnji od strane prokuriste, utvrđuju se statutom banke.
- (3) Agencija će detaljnije propisati uslove za izdavanje prokure.

Član 73.
(Udruženje banaka)

- (1) Banke mogu osnovati nezavisno profesionalno bankarsko udruženje radi unapređivanja sopstvenog poslovanja i usklađivanja svoje djelatnosti sa zahtjevima tržišta, propisima, pravilima struke i međunarodnim standardima.
- (2) Ugovorom o osnivanju udruženja banaka utvrđuju se naziv, djelatnost i sjedište udruženja, zastupanje udruženja i odgovornost u pravnom prometu, prestanak rada udruženja i način upravljanja udruženjem, kao i druga pitanja značajna za osnivanje udruženja banaka.
- (3) Statut udruženja banaka mora da sadrži odredbe kojima se bankama zabranjuje zaključivanje ugovora sa drugim udruženjima, bankama i bankarskim grupama koji bi mogli ograničiti princip slobodne tržišne konkurenциje predviđen ovim i drugim zakonima.
- (4) Udruženje banka dužno je dostaviti Agenciji svoj statut, kao i sve sporazume, ugovore i druge opće akte.

POGLAVLJE VI – POSLOVANJE BANKE
Odjeljak A. Poslovi i eksternalizacija poslovnih aktivnosti banaka
Član 74.
(Poslovi koje banka može obavljati)

- (1) Banka može obavljati sljedeće poslove:
  - a) primanje i polaganje depozita ili drugih sredstava sa obvezom vraćanja,
  - b) davanje i uzimanje kredita i zajmova,
  - c) izdavanje garancija i drugih oblika jemstva,
  - d) usluge unutrašnjeg i međunarodnog platnog prometa i prenosa novca, u skladu sa posebnim propisima,
  - e) kupovina i prodaja strane valute,
  - f) izdavanje i upravljanje sredstvima plaćanja (uključujući platne kartice, putne i bankarske čekove),
  - g) finansijski lizing,

- h) kupovina, prodaja i naplata potraživanja (factoring, forfeting i drugo),
- i) učešće, kupovina i prodaja instrumenata tržišta novca za svoj ili tuđi račun,
- j) kupovina i prodaja vrijednosnih papira (brokersko-dilerski poslovi),
- k) upravljanje portfeljom vrijednosnih papira i drugim vrijednostima,
- l) poslovi podrške tržištu vrijednosnih papira, poslovi agenta i preuzimanje emisije, u skladu sa propisima koji uređuju tržište vrijednosnih papira,
- m) poslovi investicionog savjetovanja i skrbnički poslovi,
- n) usluge finansijskog menadžmenta,
- o) usluge prikupljanja podataka, izrada analiza i davanje informacija o kreditnoj sposobnosti pravnih lica i fizičkih lica koja samostalno obaljuju registrovanu poslovnu djelatnost,
- p) usluge iznajmljivanja sefova,
- r) posredovanje u poslovima osiguranja, u skladu sa propisima koji uređuju posredovanje u osiguranju,
- s) druge poslove koji predstavljaju podršku konkretnim bankarskim poslovima.

(2) Banka je dužna da svoje poslovanje obavlja u skladu sa zakonom, propisima Agencije, uslovima i ograničenjima utvrđenim dozvolom, te odgovarajućim poslovnim i računovodstvenim načelima i standardima.

Član 75. (Pojam eksternalizacije)

- (1) Eksternalizacija je ugovorno povjeravanje obavljanja aktivnosti banke pružateljima usluga, koje bi inače banka sama obavljala.
- (2) U smislu stava (1) ovoga člana eksternalizacijom se ne smatra:
  - a) nabavka robe i radova
  - b) najam ili zakup
  - c) komunalne usluge
  - d) druge standardizovane usluge koje definiše Agencija.

Član 76. (Uslovi za eksternalizaciju)

- (1) Banka je dužna uspostaviti odgovarajući sistem upravljanja rizicima koji su povezani s eksternalizacijom.
- (2) Banka smije eksternalizovati aktivnosti koje joj omogućuju obavljanje djelatnosti pružanja bankarskih i finansijskih usluga, uključujući i aktivnosti kojima se podržava obavljanje tih djelatnosti, uz uslov da eksternalizacija ne narušava:
  - a) obavljanje redovnog poslovanja banke,
  - b) efikasno upravljanje rizicima banke,
  - c) sistem unutrašnjih kontrola banke i
  - d) mogućnost obavljanja nadzora od strane Agencije za eksternalizovane materijalno značajne aktivnosti.
- (3) Ako banka namjerava eksternalizirati materijalno značajne aktivnosti, dužna je o tome obavijestiti Agenciju i dostaviti propisanu dokumentaciju.
- (4) Agencija će u roku od 90 dana od dana prijema obavještenja i propisane dokumentacije utvrditi da li su ispunjeni uslovi za eksternalizaciju u skladu sa zakonom i podzakonskim propisima i o rezultatima procjene obavijestiti banku.
- (5) Ukoliko Agencija procijeni da banka u namjeravanoj i/ili postojećoj eksternalizaciji ne može na odgovarajući način upravljati rizicima koji su povezani sa

eksternalizacijom, može zahtijevati ispunjavanje dodatnih uslova ili zabraniti eksternalizaciju.

**Član 77.
(Zabrana eksternalizacije)**

- (1) Banka ne smije eksternalizovati djelatnost pružanja bankarskih i finansijskih usluga za koje je dobila dozvolu za rad od strane Agencije u skladu sa ovim zakonom.
- (2) Odgovornost banke prema trećim licima ni u kojem slučaju se ne smije prenijeti na pružaće usluga.
- (3) Banka ne smije eksternalizovati prava i obaveze organa upravljanja, kao ni kontrolne funkcije banke koje su definisane ovim zakonom.
- (4) Izuzetno od stava (3) ovog člana, banka smije eksternalizovati određene segmente funkcije interne revizije uz saglasnost Agencije, pod uslovima i na način koje propiše Agencija.

**Član 78.
(Propisi Agencije u vezi s eksternalizacijom)**

Agencija će donijeti podzakonski propis kojim pobliže uređuje:

- a) pojam materijalno značajnih aktivnosti
- b) iscrpne uslove za eksternalizaciju i
- c) sadržaj dokumentacije uz obavijest i rokove za dostavu obavijesti iz člana 76. stava (3) ovoga Zakona.

**Odjeljak B. Upravljanje rizicima
Član 79.
(Sistem upravljanja rizicima u banci)**

Banka je dužna, srazmjerno vrsti, obimu i složenosti poslova koje obavlja i rizicima svojstvenih modelu poslovanja, uspostavi i provodi efikasan i pouzdan sistem upravljanja rizicima koji obuhvata:

- a) jasnu organizacionu strukturu sa dobro definisanim, preglednim i dosljednim linijama ovlaštenja i odgovornosti unutar banke, uspostavljenu na način da se izbjegne sukob interesa,
- b) efikasno upravljanje svim rizicima kojima je izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju,
- c) odgovarajuće sisteme unutrašnjih kontrola koji uključuju i odgovarajuće administrativne i računovodstvene postupke,
- d) politike naknada koje su u skladu s odgovarajućim i fikasnim upravljanjem rizicima i koje upućuju na odgovarajuće i efikasno upravljanje rizicima;
- e) postupak interne procjene adekvatnosti kapitala banke i postupak interne procjene adekvatnosti likvidnosti banke i
- f) plan oporavka.

**Član 80.
(Upravljanje rizicima)**

(1) Banka je dužna uspostaviti sveobuhvatno i efikasno upravljanje rizicima, odnosno da najmanje:

- a) definiše strategiju, politike i procedure za upravljanje rizicima;
- b) uspostavi procese i postupke u upravljanju rizicima prema definisanoj strategiji, politikama i procedurama iz tačke a) ovog stava, koja obuhvata utvrđivanje i procjenu značajnih rizika, mjerjenje rizika, mjere za ograničavanje i ublažavanje rizika, praćenje, analiziranje i kontrolu rizika, kao i odgovarajuće linije za kontinuirano izvještavanje organa upravljanja;
- c) efikasno, pouzdano i pravovremeno izvještava o rizicima, sa adekvatnom informatičkom podrškom koja obezbeđuje sveobuhvatno, pravovremeno i pouzdano prikupljanje i obradu podataka potrebnih za mjerjenje, praćenje i izvještavanje o izloženostima banke rizicima prema regulatornim zahtjevima i za interne potrebe banke u sistemu upravljanja rizicima;
- d) provodi stres testove – testove osjetljivosti banke na rizike (pojedinačno i integralno), korištenjem više scenarija, odnosno pretpostavki o promjenama eksternih i internih faktora koji mogu imati značajan uticaj na rizike u poslovanju banke;
- e) sačini planove za nepredviđene, odnosno vanredne situacije u poslovanju banke.

(2) Banka je dužna da svojim aktima jasno i precizno definiše ovlaštenja i odgovornosti u upravljanju rizicima za sve organizacione nivoe, sve nivoe radnog procesa i odlučivanja u banci.

(3) Prilikom uspostave i primjene sistema za upravljanje rizicima banke je dužna obezbijediti da preuzimanje rizika bude funkcionalno odvojeno od poslova identifikacije, mjerjenja, praćenja, kontrole rizika, te u tom smislu zavisno od veličine i složenosti poslovanja u svojoj organizacionoj strukturi definiše organizacione dijelove, odnosno zaposlenike koji će biti neposredno odgovorni za upravljanje rizicima na operativnom nivou.

(4) Banka je dužna da obezbjedi neovisnu procjenu funkcionisanja sistema za upravljanje rizicima od strane interne i eksterne revizije.

(5) Agencija će detaljnije propisati elemente sistema upravljanja rizicima, kao i internog postupka procjene adekvatnosti kapitala banke koji treba da obuhvati sve rizike u poslovanju banke.

Član 81. (Vrste rizika u poslovanju banke)

(1) Sistem upravljanja rizicima u banci mora biti uspostavljen na način da obuhvati sve rizike kojima je banka izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju i iste treba da definiše u svojoj strategiji, politikama i procedurama za upravljanje rizicima, a minimalno sljedeće rizike:

- a) kreditni rizik;
- b) rizik likvidnosti;
- c) tržišne rizike (pozicijski rizik, valutni rizik, robni rizik i drugi tržišni rizici);
- d) operativni rizik;
- e) kamatni rizik u bankarskoj knjizi;
- f) rizik zemlje;
- g) rizik usklađenosti;
- h) koncentracijski rizik;
- i) rizik namirenja
- j) strateškim rizik,

k) reputacioni rizik,

l) ostali rizici.

(2) Kreditni rizik je, u smislu ovoga Zakona, rizik gubitka zbog neispunjavanja dužnikove novčane obaveze prema banci.

(3) Rizik likvidnosti je rizik gubitka koji proizlazi iz postojeće ili očekivane nemogućnosti banke da podmiri svoje dospjele novčane obaveze. Agencija može odlučiti o potrebi nalaganja posebnih zahtjeva za likvidnost kojima su obuhvaćeni likvidnosni rizici kojima je banka izložena ili bi mogla biti izložena, pri čemu će voditi računa o modelu poslovanja banke, sistemima, procesima i mehanizmima banke, nalazu supervizije koja je provedena u skladu s članom 139. ovoga Zakona i sistemskom likvidnosnom riziku.

(4) Tržišnim rizicima, u smislu ovoga Zakona, smatraju se pozicijski rizik, valutni rizik i robni rizik. Pozicijski rizik je rizik gubitka koji proizlazi iz promjene cijene finansijskog instrumenta ili kod derivata, promjene cijene odnosne variable. Valutni rizik je rizik gubitka koji proizlazi iz promjene kursa valute i/ili promjene cijene zlata. Robni rizik je rizik gubitka koji proizlazi iz promjene cijene robe.

(5) Operativni rizik je rizik gubitka zbog neadekvatnih ili neuspjelih internih procesa, ljudi i sistema ili vanjskih događaja, uključujući pravni rizik.

(6) Kamatni rizik u bankarskoj knjizi je rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu pozicija iz bankarske knjige uslijed promjene kamatnih stopa.

(7) Rizik države je rizik koji se odnosi na državu porijekla lica prema kojem je banka izložena, odnosno rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat ili kapital banke zbog nemogućnosti banke da naplati svoja potraživanja od ovog lica iz razloga koji su posljedica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porijekla tog lica. Rizik zemlje obuhvata političko-ekonomski rizik i rizik transfera.

(8) Rizik usklađenosti je rizik od izricanja mogućih mjera i kazna te rizik od nastanka značajnoga finansijskog gubitka koji banka može pretrpjeti zbog neusklađenosti s propisima, standardima i kodeksima te internim aktima.

(9) Koncentracijski rizik je svaka pojedinačna, direktna ili indirektna, izloženost prema jednom licu, odnosno grupi povezanih lica ili skup izloženosti koje povezuju zajednički činitelji rizika kao što su isti privredni sektor, odnosno geografsko područje, istovrsni proizvodi, odnosno primjena tehnika smanjenja kreditnog rizika, uključujući posebno rizike povezane sa velikim indirektnim kreditnim izloženostima prema pojedinom davaocu kolaterala koji može dovesti do takvih gubitaka koji bi mogli ugroziti nastavak poslovanja banke ili materijalno značajne promjene njenog rizičnog profila.

(10) Rizik namirenja predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat ili kapital banke zbog razlike u ugovorenoj cijeni namirenja za određeni dužnički, vlasnički, devizni ili robni instrument i njene sadašnje tržišne vrijednosti.

(11) Strateški rizik je rizik gubitka do kojeg dolazi zbog nepostojanja dugoročne strategije razvoja banke, donošenja pogrešnih poslovnih odluka, neprilagođenosti promjenama u ekonomskom okruženju i sl.

(12) Reputacijski rizik je rizik gubitka povjerenja u integritet banke do kojeg dolazi zbog nepovoljnog javnog mišljenja o poslovnoj praksi banke, koje proizilazi iz aktivnosti banke, poslovnih veza banke sa pojedinačnim klijentima ili aktivnosti članova organa banke, neovisno o tome postoji li osnova za takvo javno mišljenje.

(13) Banka je dužna donijeti i provoditi primjerene politike i procedure upravljanja rizicima kojima je izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju.

(14) Agencija će propisati minimalne zahtjeve u pogledu upravljanja rizicima u banci, koji između ostalog, uključuju identifikaciju, mjerjenje, praćenje i kontrolu rizika.

Odjeljak C. Sistem internih kontrola

Član 82.

(Obuhvat sistema internih kontrola)

Banka je dužna uspostaviti i provoditi efikasan sistem internih kontrola u svim područjima poslovanja koji obuhvata najmanje:

- a) adekvatnu organizacijsku strukturu
- b) organizacijsku kulturu
- c) uspostavu kontrolnih funkcija banke
- d) adekvatne kontrolne aktivnosti i podjelu dužnosti
- e) adekvatne interne kontrole integrirane u poslovne procese i aktivnosti banke i
- f) adekvatne administrativne i računovodstvene postupke.

Član 83.

(Kontrolne funkcije)

(1) Banka je dužna uspostaviti tri kontrolne funkcije:

- a) funkciju upravljanja rizicima
- b) funkciju praćenja usklađenosti i
- c) funkciju interne revizije.

(2) U skladu sa stavom (1) ovog člana nadzorni odbor banke dužan je donijeti akt za svaku od kontrolnih funkcija, te ih uspostaviti na način da budu neovisne, odnosno funkcionalno odvojene od poslovnih procesa i aktivnosti u kojima rizik nastaje, odnosno koje ove kontrolne funkcije prate, kontrolišu i ocjenjuju.

(3) Obavljanje kontrolnih funkcija banka je dužna da organizuje u sjedištu banke i u drugim organizacionim dijelovima srazmjerno svojoj veličini, internoj organizaciji, vrsti, obimu i složenosti poslova koje obavlja određena kontrolna funkcija.

(4) Prilikom uspostave kontrolnih funkcija banka je dužna:

- a) primijeniti princip proporcionalnosti, odnosno srazmernosti sa veličinom, vrstom i složenosti poslovanja banke i profilom rizika banke;
- b) pokriti sve značajne rizike kojima je ili kojima bi mogla biti izložena;
- c) izbjegći sukob interesa;
- d) uspostaviti direktnе linije izvještavanja prema nadzornom odboru banke,
- e) osigurati dovoljan broj zaposlenika u kontrolnim funkcijama, sa odgovarajućim stručnim znanjima i iskustvom, kao i njihovo redovno stručno obrazovanje i osposobljavanje;
- f) imenovati osobe odgovorne za rad kontrolnih funkcija i o njihovom imenovanju obavijestiti Agenciju.

(5) Rukovodioci organizacionih jedinica kontrolnih funkcija sastavljaju tromjesečne, polugodišnje i godišnje izvještaje o upravljanju rizicima, praćenju usklađenosti poslovanja i internoj reviziji, koje dostavljaju upravi, nadzornom odboru i odboru za reviziju i najmanje jednom godišnje učestvuje na sjednicama tijela koje izvještava.

(6) Izvještaje iz stava (5) ovog člana, uz pribavljeno izjašnjenje uprave i odbora za reviziju, usvaja nadzorni odbor banke.

(7) Ukoliko neka od kontrolnih funkcija prilikom obavljanja poslova iz svoje nadležnosti utvrdi nezakonitosti u poslovanju ili kršenje strategije, politika i procedura u upravljanju rizicima zbog kojih može biti ugrožena stabilnost, sigurnost, solventnost ili likvidnosti banke, lice zadužena za rad kontrolne funkcije dužna je odmah o tome obavijestiti upravu, nadzorni odbor banke i Agenciju.

(8) Agencija će donijeti podzakonski propis kojim pobliže uređuje sadržaj internih akata za svaku kontrolnu funkciju, uslove koje moraju ispunjavati lica koja obavljaju poslove kontrolnih funkcija, te obim i način obavljanja poslova svake funkcije iz stava (1) ovoga člana te način na koji uprava banke preispituje primjereno i djelotvornost kontrolnih funkcija u skladu s članom 67. stavom (2) ovoga Zakona.

Član 84. (Organizacijska struktura kontrolnih funkcija)

(1) Banka je dužna uspostaviti stalne i efikasne kontrolne funkcije s odgovarajućim ovlastima neovisne o poslovnim procesima i aktivnostima u kojima rizik nastaje, odnosno koje kontrolne funkcije prate i nadziru, razmjerno svojoj veličini te vrsti, opsegu i složenosti poslova u skladu sa svojim profilom rizičnosti.

(2) Pojedina kontrolna funkcija ne može biti organizirana u sklopu druge kontrolne funkcije.

(3) Izuzetno od stava (2) ovoga člana, banka može obavljanje poslova funkcije praćenja usklađenosti organizirati unutar funkcije kontrole rizika ili neke funkcije podrške ako je to primjerno njezinoj veličini te vrsti, opsegu i složenosti poslova, s time da se poslovi te funkcije ne mogu organizirati unutar funkcije interne revizije.

(4) Banka je dužna organizirati funkciju interne revizije kao poseban organizacijski dio, funkcionalno i organizacijski neovisnu o aktivnostima koje revidira i o drugim organizacijskim dijelovima banke.

(5) Banka je dužna organizirati kontrolne funkcije na način da pokrije sve značajne rizike kojima jest ili kojima bi banka mogla biti izložena u svom poslovanju.

(6) Banka je dužna uspostaviti kontrolne funkcije na način da se izbjegne sukob interesa.

Član 85. (Lica koje obavljaju poslove kontrolne funkcije)

(1) Banka je dužna, srazmjerno svojoj veličini, vrsti, opsegu i složenosti poslova, za obavljanje poslova svake kontrolne funkcije osigurati dovoljan broj lica koje moraju imati odgovarajuće stručno znanje i iskustvo.

(2) Ako se obavljanje poslova pojedine kontrolne funkcije povjerava većem broju lica, mora se imenovati lice odgovorno za rad kontrolne funkcije kao cjeline.

(3) Uprava banke ne može imenovati ni zamjeniti lice odgovorno za rad pojedine kontrolne funkcije bez saglasnosti nadzornog odbora banke.

(4) Banka je dužna bez odgode, a najkasnije u roku od tri radna dana, obavijestiti Agenciju o imenovanju lica odgovornih za rad svake kontrolne funkcije te o razlozima za zamjenu tih lica.

(5) Banka je dužna osigurati redovno stručno obrazovanje i ospozobljavanje lica koja obavljaju poslove kontrolnih funkcija.

(6) Lica koja se imenuju za vršenje kontrolnih funkcija ne mogu biti lica povezana sa bankom, odnosno lica kod kojih postoji drugi osnov povezanosti zbog kojeg može

postojati sukob interesa, odnosno dovedena u pitanje nezavisnost i objektivnost u vršenju propisanih odgovornosti interne revizije.

(7) U provođenju poslova za koje su odgovorne kontrolne funkcije, potrebno je osigurati zaposlenicima kontrolnih funkcija pravo uvida u svu potrebnu dokumentaciju, bez ograničenja.

Član 86. (Funkcija interne revizije)

(1) Banka je dužna da organizuje internu reviziju kao nezavisnu funkciju u banci, koja je odgovorna za ocjenu:

- a) sistema za upravljanje rizicima u banci i ocjenu ključnih rizika u poslovanju banke kako bi se obezbijedilo da se ključni rizici na odgovarajući način identifikuju, mjere, odnosno procjenjuju, prate, analiziraju i kontrolisu, da se o njima adekvatno izvještava te da se poduzimaju odgovarajuće mjere za njihovo ograničivanje i ublažavanje;
- b) efikasnosti i pouzdanosti funkcije praćenja usklađenosti i funkcije kontrole rizika, kao i uspostavljenog sistema internih kontrola u svim područjima poslovanja banke;
- c) menadžment informacionog sistema u banci;
- d) tačnosti i pouzdanosti finansijskih izvještaja banke;
- e) adekvatnosti upravljanja imovinom banke;
- f) primjene politike naknada u banci;
- g) usklađenosti novih proizvoda i postupaka sa važećim propisima, internim aktima, standardima i kodeksima, kao i uticaja novih proizvoda/postupaka/tržišta na izloženost rizicima;
- h) strategije, politika i postupaka ocjenjivanja potrebnog internog kapitala banke srazmjerno njenom profilu rizičnosti i dr.

(2) Funtcionisanje interne revizije u banci se organizuje na način kojim se obezbjeđuje nezavisnost, kompetentnost, objektivnosti i nepristrasnost u obavljanju poslova za koje je odgovorna, trajnost i efikasnost obavljanja funkcije interne revizije, adekvatnost i pravovremenost izvještavanja o nalazima i preporukama interne revizije.

(3) Uprava i nadzorni odbor banke dužni su osigurati pravovremeno i efikasno poduzimanje korektivnih mjera po preporukama interne revizije, sa ciljem otklanjanja uočenih nepravilnosti i slabosti konstatovanih u izvještajima interne revizije.

(4) Banka mora da ima najmanje jednog zaposlenog u organizacionoj jedinici interne revizije koji ima odgovarajuće zvanje internog revizora u skladu sa propisima koji uređuju oblast računovodstva i revizije.

(5) Zaposleni u organizacionoj jedinici interne revizije ne mogu obavljati rukovodeće ni druge poslove iz djelatnosti banke, osim poslova koji se odnose na obavljanje interne revizije, niti mogu učestvovati u pripremi i izradi akata i druge dokumentacije koji mogu biti predmet interne revizije.

(6) Zaposleni u organizacionoj jedinici interne revizije imaju pravo uvida u poslovne knjige, finansijske izvještaje i svu dokumentaciju banke i njenih podređenih društava, kao i članova iste bankarske grupe, te da bez ograničenja vrše nadzor nad poslovanjem banke i učestvuju na sjednicama nadzornog odbora i njegovih odbora.

Član 87. (Funkcija praćenja usklađenosti)

(1) Banka je dužna da, u zavisnosti od veličine, obima i složenosti poslovanja, u svojoj organizacionoj strukturi odredi organizacioni dio, odnosno lica zadužena za praćenje usklađenosti poslovanja banke sa zakononskim i podzakonskim propisima, statutom i drugim internim aktima banke, opšteprihvaćenim standardima i pravilima struke.

(2) Funkcija praćenja usklađenosti odgovorna je za identificiranje i praćenje rizika koji nastaje kao posljedica propuštanja usklađenosti poslovanja banke sa zakonskim i drugim propisima, regulatornim zahtjevima i standardima poslovanja u struci, statutom i drugim internim aktima banke, kao i za upravljanje tim rizikom, posebno obuhvatajući rizik od sankcija nadležnih regulatornih institucija i finansijskih gubitaka, kao i reputacioni rizik.

(3) Funkcija praćenja usklađenosti dužna je da sačini program praćenja usklađenosti poslovanja banke, koji posebno sadrži metodologiju rada te organizacione jedinice, planirane aktivnosti, način i rokove izrade izvještaja, način provjere usklađenosti, kao i plan obuke zaposlenih.

Član 88. (Funkcija upravljanja rizicima)

Banka je dužna da u okviru funkcije upravljanja rizicima obezbjedi obavljanje najmanje slijedećih poslova:

- a) analizu rizika koja uključuje utvrđivanje, mjerjenje odnosno procjenjivanje rizika kojima je banka izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju,
- b) kontinuirano praćenje svih značajnijih rizika kojima je banka,
- c) sprovođenje testiranja otpornosti na stres,
- d) provjeru primjene i efikasnosti metoda i postupaka za upravljanje rizicima kojima je banka izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju, uključujući rizike iz makroekonomskog okruženja,
- e) ispitivanje i ocjenu adekvatnosti i efikasnosti unutrašnjih kontrola u procesu upravljanja rizicima, te ocjenu adekvatnosti metodologije za upravljanje rizicima,
- f) učestvovanje u izradi i preispitivanju strategija i politika za upravljanje rizicima, metoda i postupakaza upravljanje rizicima, te daje prijedloge i preporuke za efikasno upravljanje rizicima,
- g) analizu, praćenje i izvještavanje o adekvatnosti internog kapitala banke, te provjeru strategija i postupaka ocjenjivanja potrebnog internog kapitala,
- h) analizu rizika prisutnih kod novih proizvoda ili novih tržišta i
- i) sprovođenje ostalih provjera potrebnih za adekvatnu kontrolu rizika.

Odjeljak D. Izloženosti banke Član 89. (Velika izloženost)

(1) Izloženost banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica smatra se velikom izloženošću ako je njena vrijednost jednaka ili prelazi 10% priznatog kapitala.

(2) Banka je dužna usvojiti politike i procedure za utvrđivanje i praćenje pojedeničnih izloženosti i ukupne izloženosti, kao i izloženosti prema licima povezanim sa bankom, odnosno vodi evidenciju i o istim prati i izvještava u skladu sa podzakonskim aktima Agencije.

Član 90.
(Najveća dopuštena izloženost)

- (1) Izloženost banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika ne smije prelaziti 25% priznatog kapitala banke.
- (2) Najveći dopušteni iznos kredita koji nije obezbjeđen kolaterarom u skladu sa propisima Agencije prema jednom licu ili grupi povezanih lica ne smije biti veći od 5% priznatog kapitala banke.
- (3) Banka može u knjizi trgovanja prekoračiti izloženost iz st. (1) i (2) ovog člana ako su ispunjeni sljedeći uslovi:
- a) prekoračenje u odnosu na ograničenje izloženosti iz stava (1) ovog ovog člana proizlazi u potpunosti iz knjige trgovanja,
  - b) banka je dužna ispuniti dodatni kapitalni zahtjev u vezi sa prekoračenjem ograničenja izloženosti iz stav (1) ovog člana,
  - c) ako je od prekoračenja prošlo 10 ili manje dana, izloženost u knjizi trgovanja prema tom licu ili toj grupi povezanih lica ne smije prelaziti 500% priznatog kapitala banke,
  - d) sva prekoračenja koja traju duže od 10 dana zajedno ne prelaze 600% priznatog kapitala banke.
- (4) U svakom od slučajeva prekoračenja ograničenja, banka bez odgađanja obavještava Agenciju o iznosu prekoračenja, nazivu lica na koju se prekoračenje odnosi, odnosno grupi povezanih lica na koje se prekoračenje odnosi.
- (5) Agencija propisuje bliže uslove i način izračuna velike izloženosti kao i zbir svih najvećih dozvoljenih izloženosti banke.

Član 91.
(Prethodna saglasnost nadzornog odbora)

Za zaključivanje pojedinačnoga pravnog posla na osnovu kojeg bi ukupna izloženost banke mogla rezultirati velikom izloženošću banke i za svako naredno povećanje izloženosti prema jednom licu ili grupi povezanih lica potrebna je prethodna saglasnost nadzornog odbora banke.

Član 92.
(Izloženost banke prema grupi)

Na ukupnu izloženost banke prema njoj nadređenom društvu, njoj podređenim društvima i s njima povezanim licima primjenjuju se ograničenja propisana članom 90. st. (1) i (2) ovoga Zakona.

Član 93.
(Pravni poslovi s licem u posebnom odnosu sa bankom)

- (1) Banka u svom poslovanju ne može licu u posebnom odnosu sa bankom odobriti uslove koji su povoljniji od uslova odobrenih drugim licima koja nisu u posebnom odnosu sa tom bankom, odnosno nisu zaposlena u toj banci.
- (2) Pravni poslovi banke s licem u posebnom odnosu sa bankom obuhvataju poslove koje banka zaključi sa ovim licem i licem koje je povezano s licem u posebnom odnosu sa tom bankom.

(3) Agencija će utvrditi iznos iznad kojeg banka može zaključiti pravni posao sa licem u posebnom odnosu sa bankom samo isključivo nakon dobijanja pismenog odobrenja nadzornog odbora banke.

(4) Odobrenje iz stava (3) ovog člana nije obavezno u slučaju:

- a) polaganja depozita povezanih lica;
- b) davanja kredita obezbjeđenog vezanim depozitom povezanog lica;
- c) davanja kredita obezbjeđenog dužničkim vrijednosnim papirima Federacije, odnosno dužničkim vrijednosnim papirima lica čiji rejting, prema ocjeni priznatih međunarodnih rejting agencija, nije ispod "A".

(5) Član nadzornog odbora banke i član uprave ne smije učestvovati u razmatranju ili odobravanju bilo kog pravnog posla između njega i banke, između banke i bilo kog člana njegove porodice i između banke i pravnog lica u kome on ili bilo koji član njegove porodice učestvuje u upravljanju ili rukovođenju, ili u kome ima znatno ili kontrolno učešće.

(6) Pravne radnje u korist lica u posebnom odnosu sa bankom i lica koja su povezana s licem u posebnom odnosu sa tom bankom, banka može preduzimati nakon dobijanja pismenog odobrenja nadzornog odbora banke.

(7) Banka ne može odobravati kredite svojim dioničarima prije isteka roka od jedne godine od dana kada je počela da posluje.

(8) Pravni posao koji banka zaključi suprotno uslovima propisanim st. (1) do (7) ovog člana ništav je.

(9) Agencija propisuje bliže uslove i ograničenja u obavljanju poslova sa licima u posebnom odnosu sa bankom.

Član 94. (Ulaganja banke)

(1) Banka ne može, direktno ili indirektno, bez prethodnog pisanog odobrenja Agencije imati:

- a) značajan vlasnički interes u pravnom licu ili indirektno u supsidijarnom licu tog pravnog lica koji prelazi iznos od 5% regulatornog kapitala banke ili
- b) ukupnu neto vrijednost svih vlasničkih učešća banke u drugim pravnim licima i u supsidijarnim licima tih pravnih lica iznad 20% regulatornog kapitala banke.

(2) Kriteriji za odlučivanje o izdavanju odobrenju Agencije iz stava (1) ovog člana su:

- a) nema izlaganja nepotrebnim rizicima;
- b) nema onemogućavanja efikasne supervizije, provođenja supervizorskih mjera ili restrukturiranja banke;
- c) odgovarajući finansijski, upravljački i organizacioni resursi da bi se obavila transakcija; i
- d) sposobnost za upravljanje rizicima nebankarskih poslova.

(3) Kod odlučivanja o izdavanju odobrenja iz stava (1) ovog člana za prekogranična ulaganja banke Agencija će osim kriterija iz stava (2) ovog člana uzeti u obzir i sljedeće kriterije:

- a) odgovarajući tok informacija potreban za konsolidovanu superviziju;
- b) efikasnost supervizije u zemlji domaćinu; i
- c) sposobnost za vršenje supervizije na konsolidovanoj osnovi.

(4) Banka ne može, direktno ili indirektno, imati vlasnički učešće u jednom pravnom licu koji prelazi 15% njenog regulatornog kapitala, a vlasnički učešće u nefinansijskom licu ne može preći 10% njenog regulatornog kapitala, niti vlasnički učešće može preći 49% vlasništva nefinansijskog pravnog lica.

(5) Ukupno učešće banke u licima koja nisu lica u finansijskom sektoru ne može biti veće od 25% priznatog kapitala banke, a ukupno učešće banke u licima u finansijskom sektoru ne može preći 50% njenog priznatog kapitala.

(6) Ukupno ulaganje banke u osnovna sredstva ne može biti veće od 40% iznosa priznatog kapitala banke.

(7) Krediti banke pravnim licima u kojima banka ima investicije smatrati će se ulaganjima u smislu ograničenja u ovom članu.

(8) Ulaganjima iz st. (4), (5) i (6) ovog člana ne smatraju se ulaganja koja je banka stekla, u prve tri godine nakon stjecanja, u zamjenu za svoja potraživanja u postupku finansijskog restrukturiranja, u stečajnom i izvršnom postupku, te primjenom instrumenata osiguranja potraživanja, u skladu sa Zakonom o izvršnom postupku.

Član 95. (Dopušteno prekoračenje ulaganja)

(1) Banka može prekoračiti ograničenja iz člana 94. st. (4) i (5) ovoga Zakona ako je iznos ulaganja koji prekoračuje ograničenje u potpunosti pokriven regulatornim kapitalom. Ako je banka istovremeno prekoračila ograničenje iz člana 94. st. (4) i (5) ovoga Zakona, regulatornim kapitalom treba pokriti veći iznos.

(2) Agencija će detaljnije propisati odbitne stavke u izračunu adekvatnosti kapitala.

Odjeljak E. Kupoprodaja plasmana banke Član 96. (Kupoprodaja plasmana banke)

(1) Kupoprodaja plasmana se regulira ugovorom kojim se prenosi plasman (potraživanje po osnovu kredita, kamata, zajmova, ulaganja koja se drže do dospijeća, osim ulaganja u dužničke vrijednosne papire i sl.) ili se prenose rizici i koristi s osnove plasmana s banke prodavca na društvo koje se bavi kupoprodajom plasmana (u daljem tekstu: kupac) te čija će posljedica biti prestanak priznavanja plasmana u bilansu banke u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

(2) Banka može zaključiti ugovor o kupoprodaji plasmana nakon što je dobila saglasnost Agencije da su ispunjeni uslovi prodaje plasmana propisani ovim zakonom i propisima Agencije.

(3) Agencija će detaljnije propisati:

- a) definiciju i obuhvat plasmana;
- b) finansiranje kupoprodaje plasmana;
- c) opšte i posebne uslove za kupoprodaju tih plasmana;
- d) materijalno značajan iznos plasmana;
- e) dokumentaciju koju banka dostavlja Agenciji za potrebe ispunjavanja propisanih uslova; i
- f) druga potrebna pitanja za plasmane koji su predmet kupoprodaje.

Član 97. (Obaveze banke prodavca prije donošenja odluke o kupoprodaji plasmana)

(1) Banka prodavac dužna je prije donošenja odluke o zaključivanju ugovora o kupoprodaji plasmana obezbjediti da nezavisni procjenjivač izvrši procjenu

vrijednosti potraživanja, kao i izvršiti procjenu vrijednosti efekata prodaje plasmana na finansijski rezultat banke, kontinuitet poslovanja, reputaciju, izloženost rizicima, solventnost, likvidnost, te na zaštitu korisnika bankarskih usluga, ako su predmet prodaje plasmani odobreni korisnicima bankarskih usluga.

(2) Banka prodavac je dužna prije donošenja odluke o zaključivanju ugovora o prodaji plasmana izvršiti procjenu kupca s aspekta njegove finansijske, kadrovske i tehničke sposobnosti za preuzimanje predmeta kupoprodaje.

(3) Bliže kriterije za procjenu iz stava (2) ovog člana propisat će Agencija.

Član 98. (Opšti uslovi prodaje plasmana)

(1) Banka prodavac može zaključiti ugovor o prodaji plasmana ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

- a) kupoprodaja plasmana ima ekonomsku opravdanost,
- b) banka prodavac je sačinila procjenu efekata prodaje plasmana,
- c) finansiranje prodaje, upravljanje i naplata plasmana vrši se u skladu s odredbama ovog Zakona i podzakonskim propisom Agencije
- d) je najkasnije u roku od 30 dana prije zaključivanja ugovora o prodaji plasmana o toj namjeri zatraži pismenu saglasnost Agencije.
- e) cilj prodaje nije ostvarivanje prihoda koji inače ne bi bili ostvarivi za banku prodavca.

(2) Banka prodavac može zaključiti ugovor o prodaji plasmana sa kupcem iz bankarske grupe, ako:

- a) cilj prodaje plasmana nije izbjegavanje ispunjavanja kapitalnih zahtjeva, ostalih bonitetnih, kao i drugih zahtjeva propisanih ovim zakonom i podzakonskim aktima donesenima na osnovu njega,
- b) cilj prodaje nije ostvarivanje prihoda koji inače ne bi bili ostvarivi za banku prodavca na pojedinačnoj ili konsolidovanoj osnovi za bankarsku grupu.

(3) Banka prodavac mora obezbijediti da su plasmani ili rizici i koristi po osnovu plasmana trajno preneseni na kupca.

(4) Banka prodavac ne preuzima, neposredno ili posredno, odgovornost za kvalitet prodatih plasmana, uključujući njihovu naplativost i kreditni rejting dužnika, na osnovu kojeg je utvrđena ugovorena prodajna cijena.

(5) U slučaju nastupanja razloga za raskid ugovora o prodaji plasmana, banka prodavac i kupac ne mogu ugovoriti povrat plasmana, ali imaju pravo na naknadu štete zbog raskida ugovora.

Član 99. (Prodaja materijalno značajnih plasmana)

Banka prodavac može zaključiti ugovor o prodaji materijalno značajnog iznosa plasmana s tim da je dužna najkasnije u roku od 60 dana prije zaključivanja ugovora o prodaji materijalno značajnog iznosa plasmana u pismenoj formi zatražiti saglasnost Agencije.

Član 100. (Finansiranje prodaje plasmana)

(1) Banka prodavac je dužna ugovoriti da će kupac svoju obavezu isplate ugovorene cijene ispuniti uplatom u cijelosti na račun banke prodavaoca odmah nakon sklapanja ugovora o kupoprodaji plasmana, a najkasnije u roku od 60 dana.

(2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, u vanrednim slučajevima Agencija može na zahtjev banke prodavaoca dopustiti i druge načine i rokove podmirivanja ugovorene cijene.

(3) Banka prodavac ne smije neposredno ili posredno finansirati prodaju svojih plasmana ili rizika i koristi po osnovu plasmana.

Član 101.

(Zaštita korisnika finansijskih usluga kod kupoprodaje plasmana banke)

(1) Pri sklapanju ugovora o kupoprodaji plasmana koji se odnose na plasmane odobrene korisnicima finansijskih usluga iz Zakona o zaštiti korisnika finansijskih usluga, banka prodavac je dužna osigurati da ti korisnici finansijskih usluga ne dođu u nepovoljniji položaj na osnovi zaštite korisnika finansijskih usluga u odnosu na položaj koji su kao dužnici imali prema banci prodavatelju.

(2) Odredbe člana 96. stav (2) ovog zakona i stav (1) ovoga člana ne odnose se na ugovore koji se sklapaju u sklopu mjera za oporavak i restrukturiranje banaka.

Odjeljak F. Bankarska tajna

Član 102.

(Pojam bankarske tajne)

(1) Bankarskom tajnom smatra se podatak, činjenica ili saznanje do kojih su došli članovi organa upravljanja i drugih odbora banke, dioničari, zaposleni u banci obavljajući poslove i izvršavajući dužnosti iz svoje nadležnosti, kao i lica društva koje vrše reviziju banke i druga lica koja zbog prirode posla koji obavljaju imaju pristup tim podacima, a čije bi otkrivanje neovlaštenom licu nanijelo ili moglo da nanese štetne posljedice za banku i njene klijente (u daljem tekstu: tajni podatak).

(2) Bankarskom tajnom iz stava (1) ovog člana smatraju se naročito:

a) podaci koji su poznati banci, a odnose se na lične podatke, finansijsko stanje i transakcije, kao i na vlasništvo ili poslovne veze fizičkih i pravnih lica klijenata banke,
b) podaci o stanju i prometu na pojedinačnim računima fizičkih i pravnih lica otvorenih u banci.

(3) Bankarskom tajnom ne smatraju se:

a) javni podaci i podaci koji su zainteresovanim licima sa opravdanim interesom dostupni iz drugih izvora,
b) zbirni podaci na osnovu kojih nije moguće utvrditi lične ili poslovne podatke o pojedinačnim licima na koje se ti podaci odnose,
c) podaci o dioničarima banke, visini njihovog učešća u dioničarskom kapitalu banke, kao i podaci o drugim licima sa učešćem u banci i podaci o tom učešću, bez obzira na to da li su oni korisnici usluga banke i
d) javni podaci iz jedinstvenog registra računa.

(4) Bankarska tajna predstavlja poslovnu tajnu.

(5) Na sve organizacione dijelove banaka sa sjedištem u RS ili Brčko Distriktu osnovane u Federaciji shodno se primjenjuju odredbe ovog zakona koje uređuju bankarsku tajnu.

Član 103. (Obaveza čuvanja bankarske tajne)

(1) Tajne podatke koje su dobili u obavljanju poslova i vršenju dužnosti iz svog djelokruga, lica iz člana 102. stav (1) ovog člana koja su dobila podatke u obavljanju poslova i vršenju dužnosti iz svog djelokruga dužna su da te podatke čuvaju, u skladu sa ovim zakonom, propisima donesenim na osnovu njega i drugim propisima kojima se uređuje čuvanje tajnih podataka i ne smiju ih upotrebljavati za svoju ličnu korist niti ih mogu saopštavati trećim licima.

(2) Lica iz stava (1) ovog člana dužna su da čuvaju tajne podatke i nakon prestanka radnog odnosa u banci, prestanka njihovog angažovanja u banci, odnosno prestanka statusa na osnovu kojeg su ostvarili pristup tim podacima.

(3) Banka je dužna da doneše interni akt kojim određuje podatke koji se smatraju tajnim podacima i način pristupanja, korištenja, razmjene, čuvanja i zaštite tih podataka, kao i postupak prestanka tajnosti podataka.

Član 104. (Izuzeci od čuvanja bankarske tajne)

- (1) Obaveza čuvanja bankarske tajne ne postoji ako se podaci saopštavaju:
- a) trećem licu uz pisani saglasnost klijenta na koga se podatak odnosi,
  - b) radi ostvarenja interesa banke prilikom prodaje plasmana klijenata,
  - c) nadležnom sudu, tužilaštvu ili licima koja rade po njihovim nalozima, na osnovu odluke ili zahtjeva nadležnog suda, odnosno tužilaštva, ukoliko su takvi podaci potrebni za postupke koje sprovode u okviru svojih nadležnosti, a u skladu sa propisima koji uređuju njihov rad,
  - d) nadležnom organu u vezi sa izvršenjem ili stečajem na imovini klijenta banke,
  - e) Agenciji i drugim nadležnim regulatornim organima radi obavljanja poslova iz njihove nadležnosti,
  - f) Ombudsmanu za bankarski sistem, ako interesi ili obaveze banke ili korisnika bankarskih usluga zahtijevaju saopštavanje tajnih podataka u postupku rješavanja pravnih nesuglasica između banke i korisnika bankarskih usluga ili drugom postupku arbitraže ili mirenja,
  - g) na pisani zahtjev poreskih organa, inspekcijskih i drugih kontrolnih organa u skladu sa propisima koji uređuju njihov rad,
  - h) Agenciji za osiguranje depozita, u skladu sa propisima o osiguranju depozita u bankama,
  - i) društvima za osiguranje u postupku osiguranja potraživanja banke,
  - j) pri zaključivanju pravnih poslova čiji je rezultat obezbjeđenje potraživanja banke, kao što su kreditni izvedeni instrumenti, bankarsko jemstvo i drugi slični poslovi,
  - k) ako banke koja pruža usluge čuvanja i administriranja finansijskih instrumenata za račun klijenata dostavi binci koja je izdavalac nematerijalizovanih vrijednosnih papira na njen zahtjev podatke o imaočima tih vrijednosnih papira,
  - l) na osnovu pisanih zahtjeva centra za socijalni rad radi preduzimanja mjera iz njihove nadležnosti,
  - m) na osnovu pisanih zahtjeva lica koje je pogrešno uplatilo novčana sredstva na račun klijenta banke, i to samo podaci koji su potrebni u svrhu pokretanja sudskog postupka radi povrata pogrešno uplaćenih novčanih sredstava,
  - n) nadležnom organu za restrukturiranje, likvidaciju odnosno stečaj banke, ako su tajni podaci neophodni za rješavanje potraživanja povjerilaca, te ostalih zahtjeva koji

se odnose na postupak restrukturiranja, likvidacije odnosno stečaja banke, osim onih podataka koji se odnose na druge subjekte koji su uključeni i imaju pravni interes u tim postupcima,

o) Centralnoj banci BiH, odnosno drugom nadležnom organu u skladu sa propisima kojima se uređuje nadzor platnih sistema, odnosno platni promet, u okvirima njihove nadležnosti,

p) stranom nadležnom regulatornom organu ovlaštenom da daje i oduzima dozvole za rad licima u finansijskom sektoru ili vrši kontrolu i nadzor ovih lica, samo za potrebe sprovođenja kontrole i nadzora iz njihove nadležnosti, što važi i u vanrednim situacijama, pod uslovima predviđenim sporazumom o saradnji zaključenim između tog organa i Agencije,

r) ministarstvu nadležnom za unutrašnje poslove i organu nadležnom za borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije u skladu sa propisima,

s) nadležnim organima u skladu sa propisima koji uređuju oblast sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti,

t) licu osnovanom radi prikupljanja podataka o iznosu, vrsti i ažurnosti ispunjavanja obaveza fizičkih i pravnih lica koja koriste bankarske usluge i razmijene ovih podataka između banaka i između banaka i lica u finansijskom sektoru (kreditni biro), u skladu sa posebnim zakonom, odnosno pod uslovima predviđenim sporazumom o saradnji zaključenim između banaka i tog lica,

u) u okviru bankarske grupe radi upravljanja rizicima,

v) sudužniku, založnom dužniku, jemcu ili drugom učesniku kreditnog odnosa, i to samo podatke o tom kreditnom odnosu,

z) pružaocima usluga eksternalizacije, kada je saopštavanje podataka neophodno za sprovođenje aktivnosti banke koje su predmet eksternalizacije,

aa) stranim organima i drugim tijelima, ako je to predviđeno međunarodnim sporazumima,

bb) drugim organima koja vrše javnopravna ovlaštenja, u skladu sa posebnim zakonom,

cc) društvu za reviziju u svrhu vršenja revizije izvještaja banke i

dd) na osnovu drugih zakona.

(2) Banka je dužna da obezbijedi da klijent pri zaključenju svakog pojedinačnog ugovora o pružanju bankarskih usluga pisano saglasnost iz stava (1) tačka a) ovog člana daje u posebnom dokumentu.

(3) Pisano saglasnost iz stava (2) ovog člana banka može da traži samo za pojedinačno identifikovano treće lice.

(4) Kada se razmjena tajnih podataka obavlja na osnovu pisane saglasnosti klijenta iz stava (1) tačke a) ili se podaci dostavljaju u skladu sa stavom (1) tačkom t) ovog člana, banka je dužna da ispuni sljedeće uslove:

a) obezbijedi da su podaci koji se dostavljaju tačni, potpuni i ažurirani,

b) klijentu na njegov zahtjev omogući uvid u njegove podatke koje banka dostavlja,

c) obezbijedi da se na taj način ne razmjenjuju podaci u većem obimu nego što je potrebno za namjenu za koju se razmjenjuju i

d) čuva primljene podatke do roka koji je potreban za svrhu u koju se podaci dostavljaju.

(5) Agencija propisuje bliže uslove iz stava (4) ovog člana.

Član 105. (Postupanje sa tajnim podacima)

Lica iz člana 104. stav (1) ovog zakona mogu tajne podatke do kojih su došli u skladu sa ovim zakonom koristiti isključivo u svrhu za koju su pribavljeni i ne mogu ih saopštavati trećim licima, niti tim licima omogućiti da saznaju i koriste ove podatke, osim u slučajevima predviđenim ovim zakonom.

Odjeljak G. Ostale obaveze banke
Član 106.
(Obavezna rezerva banaka)

Banka je dužna da drži i održava sredstva obavezne rezerve u skladu sa propisima koje donosi Centralna banka BiH.

Član 107.
(Čuvanje dokumentacije)

Banka je dužna da čuva dokumentaciju, podatke i evidencije o poslovima koje obavlja u materijalnom ili elektronskom obliku, u rokovima i na način utvrđenim propisima koji uređuju arhivsku djelatnost, sprečavanje pranja novca i finansiranje terorističkih aktivnosti, kao i drugim propisima.

Član 108.
(Zaštita korisnika bankarskih usluga)

Zaštita prava i interesa korisnika bankarskih usluga provodi se u skladu sa zakonskim propisima koji uređuju ovu oblast.

Član 109.
(Neaktivni računi)

- (1) Banka je dužna da propiše procedure za postupanje sa neaktivnim računima i osigura čuvanje dokumentacije.
- (2) O procedurama iz stava (1) ovog člana, banka je dužna upoznati vlasnika računa.

Član 110.
(Sprječavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti)

- (1) Banka ne smije stjecati, vršiti konverzije ili transfere, niti posredovati prilikom sticanja, konverzije ili transfera novca ili druge imovine za koju zna ili bi mogla osnovano pretpostaviti da je stečena vršenjem krivičnog djela.
- (2) Banka se ne smije upustiti u transakciju za koju zna ili za koju može osnovano pretpostaviti da je namijenjena pranju novca u skladu sa propisom o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti.
- (3) Banka ne smije vršiti konverzije ili transfere, niti posredovati prilikom sticanja, konverzije ili transfera novca ili druge imovine za koju zna ili bi mogla osnovano pretpostaviti da bi se mogle koristiti za finansiranje terorističkih aktivnosti u skladu sa propisom o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti i Rezolucijom vijeća sigurnosti UN.

(4) Banka je dužna uspostaviti internu kontrolu i internu reviziju, kao i politike i procedure u cilju otkrivanja i sprječavanja transakcija koje uključuju kriminalne aktivnosti i pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti.

(5) Banka je dužna da izradi procjenu rizika kojom utvrđuje stepen rizičnosti grupa klijenata ili pojedinog klijenta, poslovnog odnosa, transakcije ili proizvoda u vezi sa mogućnošću zloupotrebe u svrhu pranja novca ili finansiranja terorističkih aktivnosti, u skladu sa propisima iz ove oblasti.

(6) Banka je dužna da u svom poslovanju izvršava obaveze i zadatke, kao i preduzima mjere i radnje definisane propisima koji uređuju sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti.

(7) Banka je dužna Agenciji dostavljati mjesečni statistički izvještaj o transakcijama iz st. (2) do (4) ovog člana, o kojim je izvjestila nadležni organ za primanje i analizu izvještaja, u formi koju propiše Agencija.

Član 111. (Objavljivanje podataka)

(1) Banka je dužna najmanje jednom godišnje da javno objavljuje kvantitativne i kvalitativne podatke, koji su od značaja za informisanje javnosti o njenom finansijskom stanju i poslovanju, a najmanje podatke o:

- a) strategiji i politici upravljanja rizicima banke,
- b) kapitalu i adekvatnosti kapitala banke,
- c) vlasničkoj strukturi, članovima nadzornog odbora i upravi banke,
- d) izloženosti kreditnom, tržišnom i drugim vrstama rizika,
- e) politici primanja zaposlenih i naknada organa banke,
- f) drugim činjenicama, u skladu sa propisima Agencije.

(2) Banka nije dužna da objavljuje podatke i informacije koje nisu materijalno značajni, kao i podatke i informacije čije bi javno objavljivanje moglo negativno da utiče na konkurenčki položaj te banke na tržištu.

(3) Agencija bliže propisuje sadržaj podataka i informacija iz ovog člana, kao i uslove, način i rokove njihovog objavljivanja.

Član 112. (Zaštita klijenta)

(1) Klijent banke ima pravo pristupa svim podacima koji mu prema ovom zakonu moraju biti dostupni, a banka je dužna da mu na zahtjev obezbijedi ovaj pristup.

(2) Banka slobodno odlučuje o izboru klijenta.

Član 113. (Objavljivanje opštih uslova poslovanja)

(1) Banka je dužna da opšte uslove poslovanja, kao i njihove izmjene i dopune, objavi na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u Federaciji, u svojim poslovnim prostorijama i na internet stranici banke, najkasnije 15 dana prije njihove primjene, a objavljivanje može vršiti i u sredstvima javnog informisanja.

(2) Primjena opštih uslova poslovanja obezbjeđuje se ugovorom u pisanoj formi zaključenim između banke i klijenta.

(3) Klijent može od banke da traži odgovarajuća objašnjenja i instrukcije koji se odnose na primjenu opštih uslova poslovanja.

(4) Opštim uslovima poslovanja, u smislu ovog zakona, smatra se svaki dokument koji sadrži standardne uslove poslovanja primjenjive na sve klijente banke, opšte uslove za uspostavljanje odnosa između klijenata i banke, postupak komunikacije između klijenata i banke i opšte uslove za obavljanje transakcija između klijenata i banke.

(5) Obaveza objavljivanja opštih uslova poslovanja iz ovog člana odnosi se i na filijale banaka sa sjedištem u RS ili Brčko Distriktu otvorenih u Federaciji.

(6) Agencija će propisati bliže uslove i način objavljivanja i primjene opštih uslova poslovanja banke.

Član 114.
(Obavještavanje klijenata)

(1) Banka je dužna da klijentu, na njegov zahtjev, obezbijedi informacije o stanju njegovog kredita, odnosno depozitnog računa, kao i druge informacije iz poslovnog odnosa klijenta i banke.

(2) Agencija će propisati jedinstveni način obračuna i objavljivanja troškova, kamata i naknada bankarskih usluga i to naročito po osnovu depozitnih i kreditnih poslova i bliže uslove i način obavještavanja klijenata banke.

Član 115.
(Prigovor klijenata)

(1) Ako klijent smatra da se banka ne pridržava obaveza iz zaključenog ugovora, može uputiti prigovor rukovodiocu nadležne organizacione jedinici ili nadležnom organu banke. Banka je dužna da podnosiocu prigovora iz stava (1) ovog člana odgovori u roku od 30 dana od dana podnošenja prigovora.

(2) Agencija je ovlaštenja da, u okviru svoje nadzorne funkcije, provjerava da li se banka pridržava dobrih poslovnih običaja, objavljenih opštih uslova poslovanja i odredaba ugovora zaključenih sa klijentima.

(4) Agencija će propisati bliže uslove i način ostvarivanja zaštite i prava klijenta, te uslove i način postupanja banke po prigovoru klijenata.

Odjeljak H. Finansijski izvještaji i eksterna revizija

Član 116.
(Finansijski izvještaji)

(1) Banka je dužna sastavljati godišnje finansijske izvještaje, pojedinačno i na konsolidiranoj osnovi, koji istinito i objektivno odražavaju njen finansijski rezultat i finansijski položaj u skladu sa propisom koji uređuje računovodstvo i reviziju, Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, ovim zakonom i aktima donešenim na osnovu tih propisa.

(2) Banka je dužna poslovne knjige i ostalu poslovnu dokumentaciju i evidencije voditi na način koji omogućuje, u bilo koje vrijeme, provjeru posluje li banka u skladu s važećim propisima i standardima struke.

Član 117.
(Obaveza obavljanja revizije)

- (1) Obavezi revizije podliježu godišnji finansijski izvještaji banke i konsolidovani finansijski izvještaji bankarske grupe.
- (2) Radi obavljanja godišnje revizije finansijskih izveštaja iz stava (1) ovog člana, banka i obveznici izvještavanja na konsolidovanoj osnovi iz člana 125. st. (2) i (3) ovog zakona dužni su da angažuju društvo za reviziju.
- (3) Agencija daje prethodnu saglasnost za imenovanje društva za reviziju za obavljanje revizije finansijskih izvještaja.
- (4) Revizija iz stava (1) ovog člana sprovodi se u skladu sa propisima kojima se uređuje računovodstvo i revizija, ovim zakonom i propisima Agencije.

Član 118. (Imenovanje društva za reviziju)

- (1) Skupština banke, uz prethodnu saglasnost Agencije, imenuje društvo za reviziju najkasnije do 30. septembar tekuće godine, koje će obaviti reviziju finansijskih izvještaja za tu godinu.
- (2) Odluku o imenovanju društva za reviziju banka je dužna dostaviti Agenciji u roku od osam dana od dana donošenja odluke.
- (3) Ukoliko banka ne postupi u skladu sa st. (1) i (2) ovog člana, Agencija će imenovati društvo za reviziju u roku od 30 dana od dana održavanja godišnje sjednice skupštine dioničara.
- (4) Ugovor o obavljanju revizije finansijskih izvještaja mora biti zaključen između banke i društva za reviziju u pisanoj formi, koji je banka dužna dostaviti Agenciji u roku od osam dana od dana potpisivanja ugovora.
- (5) Društvo za reviziju dužno je da Agenciji za svaku banku sa kojom je zaključilo ugovor o obavljanju revizije dostavi plan obavljanja revizije za tu poslovnu godinu do 31. oktobar tekuće godine, iz kojeg su vidljiva područja poslovanja koja će biti predmet revizije, opis sadržaja planirane revizije po pojedinačnim oblastima, kao i predviđeno trajanje revizije.
- (6) U slučaju raskida ugovora o obavljanju revizije finansijskih izvještaja, banka, odnosno društvo za reviziju dužni su Agenciji u pisanoj formi obrazložiti razloge za raskid ugovora.

Član 119. (Ograničenje obavljanja revizije)

- (1) Banka ne može imenovati društvo za reviziju ako je isto društvo za reviziju u prethodnoj godini ostvarilo više od polovine svojih ukupnih prihoda obavljanjem revizije te banke ili bankarske grupe kojoj banka pripada.
- (2) Društvo za reviziju banke i ovlašteni revizor koji obavlja reviziju banke ne može biti lice:
  - a) koje je u sukobu interesa i obavlja nespojive aktivnosti utvrđene zakonom kojim se uređuje računovodstvo i revizija, kao i sa njim povezano lice koje obavlja ove aktivnosti,
  - b) koje je lice u posebnom odnosu sa bankom ili članom bankarske grupe,
  - c) koje je zastupnik ili predstavnik banke i ima finansijski interes u banci ili članu bankarske grupe, koji proizlazi iz poslovnog odnosa sa bankom ili članom bankarske grupe, tako da objektivno postoji sumnja u njihovu nezavisnost i nepristrasnost,
  - d) čiji izvještaj o obavljenoj reviziji finansijskih izvještaja za prethodnu poslovnu godinu Agencija nije prihvatile.

(3) Reviziju banke mora obavljati isto društvo za reviziju najmanje tri godine u kontinuitetu, a najduže u periodu utvrđenom propisom kojim se uređuje računovodstvo i revizija.

(4) Izuzetno od stava (3) ovog člana reviziju banke ne mora obavljati društvo za reviziju tri godine u kontinuitetu kada Agencija u skladu sa ovim zakonom ne prihvati godišnji izvještaj o reviziji za prethodnu godinu ili kada banka u pisanoj formi obrazloži Agenciji da postoje opravdani razlozi za promjenu društva za reviziju.

(5) Agencija propisuje bliže uslove i kriterije koje društvo za reviziju mora da ispunjava za dobijanje prethodne saglasnosti za obavljanje revizije finansijskih izvještaja banke i bankarske grupe.

Član 120. (Zaštita neovisnosti revizora)

U slučaju raskida ugovora o obavljanju revizije finansijskih izvještaja, banka, odnosno društvo za reviziju dužni su Agenciji pisano obrazložiti razloge za raskid.

Član 121. (Obaveze društva za reviziju)

(1) Društvo za reviziju dužno je nakon obavljenje revizije u skladu sa propisom o računovodstvu i reviziji sačiniti izvještaj o izvršenoj reviziji sa mišljenjem, sačiniti prošireni izvještaj o izvršenoj reviziji za potrebe Agencije i dostaviti Agenciji pismo preporka.

(2) Društvo za reviziju dužno je u pisanoj formi, bez odgađanja obavijestiti nadzorni odbor, upravu i odbor za reviziju o:

- a) utvrđenim nezakonitostima ili činjenicama i okolnostima koje mogu na bilo koji način ugroziti daljnje poslovanje banke,
- b) okolnostima koje su razlog za ukidanje odobrenja za rad iz člana 22. st. (1) i (2) ovoga Zakona,
- c) materijalno značajnoj razlici u procjeni rizika prisutnih u poslovanju banke i vrednovanju bilansnih i izvanbilansnih stavki i stavki računa dobiti i gubitka (bilansa uspjeha),
- d) težem kršenju internih akata,
- e) značajnijoj slabosti u uspostavi sistema internih kontrola ili propustima u primjeni sistema internih kontrola i
- f) činjenicama koje bi mogle dovesti do mišljenja s rezervom, negativnog mišljenja ili suzdržavanja od izražavanja mišljenja na finansijske izvještaje.

(3) Društvo za reviziju dužno je u pisanoj formi obavijestiti Agenciju o svakoj činjenici iz stava (2) ovoga člana za koju sazna u postupku obavljanja revizije finansijskih izvještaja društva koje kontrolira banka.

(4) Dostava podataka Agenciji iz stava (3) ovoga člana ne smatra se kršenjem revizorove obaveze o čuvanju povjerljivih informacija koja proizlazi iz propisa koji uređuje oblast revizije ili iz ugovora.

(5) Društvo za reviziju dužno je da na zahtjev Agencije dostavi u pisanoj formi potrebna pojašnjenja u vezi sa izvještajem o izvršenoj reviziji i druge podatke koji su Agenciji potrebni za obavljanje nadzora u skladu sa ovim zakonom.

Član 122. **(Odbijanje revizorskog izvještaja)**

Ako Agencija utvrđi da revizija finansijskih izvještaja nije obavljena ili da revizorski izvještaj nije sastavljen u skladu s ovim Zakonom, podzakonskim aktima donesenim na osnovu ovoga Zakona, propisa kojim se uređuje računovodstvo i revizija i pravilima revizorske struke ili ako obavljenom supervizijom poslovanja banke ili na drugi način utvrđi da revizorsko mišljenje o finansijskim izvještajima banke iz člana 117. ovoga Zakona nije zasnovano na istinitim i objektivnim činjenicama, može odbiti revizorski izvještaj i zahtijevati od banke da reviziju obave ovlašteni revizori drugoga društva za reviziju ili, kada to ocijeni potrebnim, sama direktno imenovati revizora, a na trošak banke.

Član 123. **(Sadržaj revizije za potrebe Agencije)**

- (1) Za potrebe Agencije društvo za reviziju dostavlja izvještaj sa mišljenjem o:
  - a) pridržavanju pravila o upravljanju rizicima,
  - b) efikasnosti obavljanju poslova funkcije upravljanja rizicima, funkcije praćenja usklađenosti i funkcije interne revizije,
  - c) stanju informacijskog sistema i adekvatnosti upravljanja informacijskim sistemom i
  - d) pravilnosti, tačnosti i potpunosti izvještaja koja se dostavlja Agenciji.
- (2) Agencija može od društva za reviziju zatražiti dodatne informacije u vezi s obavljenom revizijom.
- (3) Ako Agencija utvrđi da izvještaju sa mišljenjem iz stava (1) ovog člana nije dato u skladu s ovim Zakonom, podzakonskim aktima donesenim na osnovu ovoga Zakona, zakonom kojim se uređuje revizija i pravilima revizorske struke ili ako obavljenom supervizijom poslovanja banke ili na drugi način utvrđi da mišljenje nije zasnovano na istinitim i objektivnim činjenicama zahtijevati će od banke da mišljenje daju ovlašteni revizori drugoga društva za reviziju, a na trošak banke.
- (4) Agencija će pobliže propisati sadržaj revizije za potrebe Agencije.

Član 124. **(Dostava izvještaja Agenciji i njihovo objavljivanje)**

- (1) Banka je dužna dostaviti Agenciji godišnji finansijski izvještaj najkasnije do posljednjeg dana februara tekuće godine, a izvještaje društva za reviziju najkasnije do 30.04. tekuće godine.
- (2) Banka je dužna da izvještaj eksternog revizora u skraćenom obliku, u roku od 15 dana po njegovom prijemu, objavi na svojim internetskim stranicama i u jednom ili više dnevnih listova dostupnih na cijeloj teritoriji BiH i o tome, uz dostavu kopije objave, odmah obavijesti Agenciju.
- (3) Banka je dužna svoje revidirane nekonsolidirane godišnje finansijske izvještaje zajedno sa svojim godišnjim izvještajem objaviti na svojim internetskim stranicama i učiniti dostupnim najkasnije u roku od šest mjeseci od isteka poslovne godine na koju se oni odnose.
- (4) Osim objavljivanja revidiranog godišnjeg izvještaja banka je dužna na kraju svakog prvog polugodišta da objavi nerevidirani polugodišnji izvještaj koji uključuje bilans stanja, uključujući cjelokupnu vanbilansnu evidenciju, bilans uspjeha i iskaz o

gotovinskim tokovima, kao i informacije koje sadrže imena članova nadzornog odbora i uprave i svih dioničara koji imaju 5% ili više dionica sa glasačkim pravima.

(5) Izvještaj iz stava (4) ovog člana banka je dužna objaviti u roku od trideset dana nakon isteka prvog polugodišta u jednom ili više dnevnih lokalnih listova dostupnih na cijeloj teritoriji BiH.

(6) Nadređena banka dužna je objaviti svoje revidirane konsolidirane godišnje finansijske izvještaje i konsolidirani godišnji izvještaj za grupu određenu prema zakonu koji uređuje računovodstvo na način i u roku iz stava (3) ovoga člana.

(7) Agencija propisuje elemente i sadržaj izvještaja društva za reviziju u skraćenom obliku koji se javno objavljuje.

Član 125. (Revizija na konsolidovanoj osnovi)

(1) Godišnja revizija finansijskih izvještaja bankarske grupe mora se sprovoditi na konsolidovanoj osnovi.

(2) Reviziju iz stava (1) ovog člana za bankarsku grupu sa nadređenom bankom sačinjava nadređena banka.

(3) Reviziju iz stava (1) ovog člana za bankarsku grupu sa nadređenim holdingom, odnosno nadređenim matičnim društvom, sačinjava banka koja je pod kontrolom tog holdinga ili društva, a ima sjedište u Federaciji.

(4) Članovi bankarske grupe dužni su obveznicima izvještavanja na konsolidovanoj osnovi iz st. (2) i (3) ovog člana blagovremeno dostavljati sve podatke neophodne za sprovođenje konsolidacije.

(5) Agencija može propisati bliže uslove i način vršenja revizije iz stava (1) ovog člana, kao i sadržaj i učestalost dostavljanja ovih izvještaja.

Član 126. (Isključivanje iz konsolidacije)

(1) U konsolidovane finansijske izvještaje bankarske grupe ne uključuju se podređeni članovi čiji je bilans stanja manji od 1% bilansa stanja nadređenog člana grupe.

(2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, ako više podređenih članova bankarske grupe ispunjava uslov iz tog stava, Agencija može naložiti uključivanje tih članova bankarske grupe u konsolidovane finansijske izvještaje, ako ocijeni da je zbir njihovih bilansa stanja značajan za utvrđivanje finansijskog stanja bankarske grupe.

(3) Obveznici izvještavanja na konsolidovanoj osnovi, uz prethodnu saglasnost Agencije, mogu isključiti iz konsolidovanih finansijskih izvještaja podatke o podređenom članu bankarske grupe:

a) čije je sjedište u državi u kojoj postoje pravne smetnje za dostavljanje podataka i informacija neophodnih za izradu konsolidovanih finansijskih izvještaja,

b) čije uključivanje u konsolidovane finansijske izvještaj-e nije od značaja za utvrđivanje finansijskog stanja bankarske grupe,

c) čije bi uključivanje u konsolidovane finansijske izvještaje navodilo na pogrešne zaključke o finansijskom stanju bankarske grupe,

d) drugim slučajevima predviđenim propisima o računovodstvu i reviziji.

(4) Zahtjev za izdavanje saglasnosti iz stava (3) ovog člana, sa obrazloženjem, obveznik izvještavanja na konsolidovanoj osnovi podnosi Agenciji najkasnije 30 dana prije isteka perioda za koji se sačinjava izvještaj.

Član 127.
(Konsolidacija u drugim slučajevima)

(1) Agencija može naložiti banchi koja je nadređena licima koja ne obavljaju finansijske djelatnosti da sprovedu konsolidaciju pojedinih djelatnosti, grupe djelatnosti ili potpunu konsolidaciju finansijskog stanja i poslovanja ovih lica, kao i lica koja nisu lica u finansijskom sektoru, nezavisno od njihove djelatnosti, ako je to potrebno radi potpunog i objektivnog prikazivanja finansijskog stanja i poslovanja banke.

(2) Lica iz stava (1) ovog člana dužna su da blagovremeno dostavljaju banchi sve podatke potrebne za izradu konsolidovanih finansijskih izvještaja.

Član 128.
(Posebna revizija i revizija u slučaju statusne promjene banke)

(1) Ako ocijeni da je za potrebe vršenja supervizije iz ovog zakona potrebno prikupiti, analizirati i obraditi određene podatke u vezi s poslovanjem banke koji nisu obuhvaćeni izvještajem o reviziji godišnjih finansijskih izvještaja banke, Agencija može banchi naložiti angažovanje društva za reviziju radi obavljanja posebne revizije finansijskih izvještaja banke i člana bankarske grupe ili njihovih pojedinih dijelova, kao i za druge vrste revizije, odnosno ispitivanja pojedinih poslovnih procesa i podataka u vezi s poslovanjem ovih lica.

(2) Banka ili član bankarske grupe dužni su da društvu z-a reviziju dostave, bez odlaganja i ograničenja, sve podatke i dokumente neophodne za sprovođenje posebne revizije i da mu pruže svu potrebnu pomoć, u skladu sa ovim zakonom.

(3) Troškove posebne revizije snosi banka.

(4) U slučaju statusne promjene banke, banka koja je osnovana spajanjem ili kojoj se pripojila druga banka, odnosno banke koje su nastale podjelom banke, dužne su da angažuju društvo za reviziju radi obavljanja revizije finansijskih izvještaja sa stanjem na dan statusne promjene.

(5) Banka iz stava (4) ovog člana dužna je da, u roku od 60 dana od dana upisa statusne promjene u registar poslovnih subjekata, dostavi Agenciji izvještaj društva za reviziju o istinitosti i objektivnosti svog početnog bilansa stanja na dan statusne promjene.

(6) Agencija može propisati bliže uslove i način vršenja posebne revizije i uslove i način vršenja revizije u slučaju statusne promjene banke.

Odjeljak I. Obavještavanje Agencije i plan oporavka
Član 129.
(Obavještavanje)

(1) Banka je dužna obavještavati Agenciju u skladu s ovim Zakonom i propisima donesenima na osnovu ovoga Zakona.

(2) Banka je dužna bez odgode obavijestiti Agenciju o:

- a) održanoj skupštini i svim odlukama donesenima na toj skupštini
- b) svakoj planiranoj promjeni u kapitalu banke od 10% ili više
- c) prestanku pružanja pojedinih bankovnih i/ili finansijskih usluga i
- d) saznanju da je fizičko ili pravno lice steklo kvalificirano učešće ili učešće iz člana 30. ovoga Zakona, odnosno da je imalac kvalificiranog učešća prodao ili na drugi

način otuđio svoje dionice tako da se zbog toga njegovo učešće povećalo iznad odnosno smanjilo ispod visine za koju je dobio prethodnu saglasnost.

(3) Osim o činjenicama iz stava (2) ovoga člana, banka je dužna obavijestiti Agenciju o:

- a) dioničarima banke i s njima povezanim licima koji imaju 5% i više dionica s pravom glasa na skupštini banke
- b) licima povezanim s bankom i
- c) sastavu grupe povezanih lica prema kojima je banka izložena.

(4) Banka čije su dionice uvrštene za trgovanje na uređenom tržištu dužna je obavijestiti Agenciju o dioničarima koji su imatelji kvalificiranog učešća te o veličini tih učešća.

(5) Uprava banke je dužna bez odgode obavijestiti Agenciju o sljedećem:

- a) ako je ugrožena likvidnost ili solventnost banke
- b) ako nastupe okolnosti za prestanak važenja dozvole za rad, razlozi za ukidanje dozvole za rad ili razlozi za ukidanje odobrenja za obavljanje odobrene djelatnosti.

(6) Banka je dužna dostavljati informacije:

- a) imena i učešće lica sa značajnim učešćem;
- b) identitet stvarnih vlasnika dionica koje glase na ovlaštena lica, skrbničke račune ili druge instrumente.

(7) Agenija će donijeti podzakonski propis kojim pobliže uređuje rokove i način obavještavanja iz ovog člana.

Član 130. (Izvještaji)

(1) Banka je dužna pripremati i dostavljati Agenciji izvještaje o poslovanju, likvidnosti, solventnosti i profitabilnosti, za sebe i svoja supsidijarna lica pojedinačno i na konsolidovanoj osnovi, u obliku, sa sadržajem i u rokovima utvrđenim propisima Agencije.

(2) Banka je dužna na zahtjev Agencije dostaviti izvještaj i informacije o svim pitanjima važnima za provođenje supervizije odnosno nadzora ili za izvršavanje ostalih zadataka iz nadležnosti Agencije.

Član 131. (Godišnji izvještaj o provođenju kontrolnih funkcija)

(1) Banka je dužna da Agenciji, uz godišnji finansijski izveštaj, dostavi i godišnji izvještaj o provođenju kontrolnih funkcija, koji je usvojio nadzorni odbor banke.

(2) Agencija propisuje sadržaj i rokove dostavljanja izvještaja iz stava (1) ovog člana.

Član 132. (Plan oporavka)

(1) Banka je dužna da izradi plan oporavka kojim su predviđene mjere koje će banka primjeniti u slučaju značajnog pogoršanja njenog finansijskog stanja, radi ponovnog uspostavljanja njenog održivog poslovanja i odgovarajućeg finansijskog položaja.

(2) Agencija može propisati manji obim plana oporavka i manju učestalost njegovog ažuriranja za banke čija veličina, model poslovanja i povezanost s drugim institucijama ili finansijskim sistemom u cjelini osigurava da njihova propast neće imati negativan uticaj na finansijska tržišta, druge institucije ili na uslove finansiranja.

(3) Plan iz stava (1) ovog člana usvaja nadzorni odbor banke, ali njegov sadržaj ne može da se objelodani nijednom fizičkom ili pravnom licu, uključujući dioničare banke, čak i ukoliko se dionicama banke trguje na uređenom tržištu, osim u slučaju lica uključenih u izradu nacrta i usvajanje. Plan se dostavlja Agenciji radi procjene primjerenoosti i sprovodljivosti predloženih mjera.

(4) Banka revidira plan iz stava (1) ovog člana:

- a) najmanje jednom godišnje, u skladu sa propisom Agencije;
- b) kada nastupi događaj koji se tiče pravne i/ili organizacione strukture banke, poslovnog modela ili finansijskog stanja banke koji može imati značajan uticaj na konačno izvršenje plana;
- c) kada dođe do promjene prepostavki koje su se koristile u toku izrade plana koje mogu imati značajan uticaj na konačno izvršenje tih planova;
- d) kada Agencija to zatraži na osnovu tač. b) ili c) ovog stava.

(5) Plan oporavka uključuje mjere koje bi banka mogla preuzeti ako su ispunjeni uslovi za ranu intervenciju i ne može prepostavljati prijem javne finansijske pomoći.

(6) Dostavljanje tog plana ne sprječava Agenciju u poduzimanja mjera u okviru zakonskih ovlaštenja prema dатoj banci.

Član 133. (Sadržaj plana oporavka)

(1) Banka je dužna da planom oporavka utvrdi različite mogućnosti za oporavak i mjere koje bi se primjenile u okviru svake od ovih mogućnosti, kao i da obezbijedi odgovarajuće uslove i procedure za blagovremeno poduzimanje aktivnosti za njen oporavak.

(2) Banka je dužna da aktivnosti i mjere za oporavak utvrdi i na osnovu predviđanja različitih situacija u kojima bi mogli nastupiti ozbiljni makroekonomski i finansijski poremećaji značajni za poslovanje te banke, uključujući sistemske događaje i poremećaje koji se odnose na poslovanje određenih lica ili grupe društava.

(3) Plan oporavka sadrži opis skupa različitih aktivnosti i mjera za oporavak koje će banka poduzeti u vezi s kapitalom i likvidnošću, predviđene rokove za provođenje pojedinih elemenata ovog plana i identifikaciju ključnih funkcija, kao i druge elemente i podatke koje propiše Agencija.

(4) Mjere iz stava (1) ovog člana koje se mogu utvrditi planom oporavka obuhvataju naročito promjene članova nadzornog odbora, uprave i drugih lica na rukovodećem položaju u banci, promjene u podjeli dužnosti i odgovornosti zaposlenih, zatvaranje jedne ili više organizacionih jedinica, izmjene poslovnih aktivnosti i usluga banke, obezbjeđivanje dodatnog kapitala, konverziju odgovarajućih elemenata kapitala u dionice ili druge vlasničke instrumente i dr.

(5) Plan oporavka sadrži i mjere koje će banka poduzeti kada su ispunjeni uslovi za ranu intervenciju iz člana 164. ovog zakona.

(6) Korištenje vanredne finansijske podrške iz budžetskih i drugih javnih sredstava (u daljem tekstu: vanredna finansijska podrška) ne može biti utvrđeno kao mjera za oporavak, niti se plan oporavka na bilo koji drugi način može zasnovati na pretpostavci korištenja ove mjere.

(7) Agencija propisuje sadržaj plana oporavka, te način i rokove dostavljanja plana oporavka i njegovih izmjena.

Član 134. (Procjena plana oporavka)

(1) U roku od šest mjeseci od predaje plana iz stav (1) ovog člana, Agencija mora obaviti njegovo preispitivanje i procjeniti u kojoj mjeri plan zadovoljava zahtjeve iz člana 133. ovog Zakona i sljedeće kriterije:

- a) adekvatnost predloženih mjera i strategija čije bi provođenje osiguralo održavanje ili obnovu redovnog poslovanja i finansijskog položaj banke ili grupe;
- b) mogućnost da banka implementira predložene mjere i strategije brzo i efikasno u situacijama finansijskog stresa uz izbjegavanje u najvećoj mogućoj mjeri znatnih štetnih posljedica za finansijski sistem, čak i u slučaju istovremenog provođenja plana oporavka u drugoj banci.

(2) Prilikom procjene primjerenosti plana oporavka, Agencija uzima u obzir primjerenost strukture kapitala i finansiranja banke zavisno o nivou kompleksnosti organizacijske strukture i profila rizika banke.

(3) Agencija može ispitati plan oporavka s ciljem utvrđivanja bilo kakvih mjera u planu oporavka koje bi mogle negativno utjecati na mogućnost restrukturiranja..

(4) Kada Agencija procjeni da u planu postoje važni nedostatci ili bitne prepreke u provedbi plana, mora obavijestiti banku o svojoj procjeni i zatražiti da banka, u roku od dva mjeseca, s mogućnošću produžetka roka za jedan mjesec uz odobrenje Agencije, predla revidirani plan koji pokazuje kako će se ti nedostatci ili prepreke razmotriti u razumnom vremenskom okviru. Prije nego od banke zatraži da ponovno predla plan oporavka, Agencija mora omogućiti banci da se izjasni o tom zahtjevu.

(5) Ako banka ne predla revidirani plan oporavka ili ako Agencija utvrdi da se revidiranim planom oporavka na odgovarajući način nisu otklonili utvrđeni nedostatci ili moguće prepreke utvrđene prvočitnom procjenom, uprava banke mora nakon savjetovanja s Agencijom, sastaviti uzajamno dogovorenim okvir mjera kako bi osigurali otklanjanje nedostataka i prepreka. Mjere dostupne Agenciji uključuju mjere iz člana 153. ovog zakona i, ako je to nužno i proporcionalno, zahtjeve da banka:

- a) smanji rizični profil, uključujući rizik likvidnosti;
- b) obezbijedi blagovremeno povećanje kapitala;
- c) preispita poslovnu politiku i strategiju;
- d) izvrši promjene u dijelu poslovne politike i strategije koji se odnose na finansiranje, radi obezbjeđivanja dodatne zaštite ključnim poslovnim aktivnostima;
- e) izvrši promjene u načinu upravljanja;
- f) preispita organizacionu strukturu.

Član 135. (Plan oporavka grupe)

(1) Agencija može zatijevati da matično društvo bankarske grupe sa sjedištem u Federaciji, a koje je predmet supervizije na konsolidiranoj osnovi pripremi plan oporavka grupe u cilju postizanja finansijske stabilnosti grupe kao cjeline ili bilo koje institucije grupe, uz navođenje svih lica koja spadaju u dati obim supervizije na konsolidovanoj osnovi.

(2) Plan oporavka koji matično društvo u Federaciji donosi za svoju bankarsku grupu sadrži mjeru koje na pojedinačnoj osnovi ispunjava matično društvo i mjeru koje na pojedinačnoj osnovi ispunjava svako društvo kći pojedinačno, uzimajući u obzir potrebu koordinacije i međusobne usklađenosti tih mjera i aktivnosti.

(3) Plan oporavka bankarske grupe sa nadređenim holdingom, odnosno nadređenim matičnim društvom, Agenciji dostavlja banka koja je pod kontrolom tog holdinga ili društva, a ima sjedište u Federaciji.

(4) Odredbe čl. 132. do 134. ovog Zakona se primjenjuju i na plan oporavka grupe.

Član 136. (Primjena plana oporavka)

(1) Plan oporavka sadrži indikatore na osnovu kojih se utvrđuje kada se odgovarajuća mjera iz ovog plana može poduzeti, pri čemu banka ipak može, ako je to opravdano okolnostima u određenoj situaciji, na osnovu odluke nadzornog odbora banke, da poduzme mjere za oporavak i kada na to ne ukazuju određeni indikatori iz ovog plana, odnosno da ne primjeni mјere iako na to ukazuju ovi indikatori.

(2) Banka je dužna da na odgovarajući način obezbijedi redovno praćenje indikatora iz stava (1) ovog člana.

(3) Banka je dužna da bez odlaganja Agenciju pismeno obavijesti o poduzimanju mјera iz plana oporavka, odnosno o tome da nije poduzela mјeru iz plana oporavka iako su bili ispunjeni uslovi za njenu poduzimanje, kao i da uz ovo obavještenje dostavi odgovarajuće obrazloženje.

(4) Agencija će bliže propisati minimalne kvantitativne i kvalitativne indikatore iz stava (1) ovog člana.

POGLAVLJE VII - SUPERVIZIJA Odjeljak A. Opće odredbe Član 137. (Supervizija banaka)

(1) Osnovni ciljevi supervizije koju obavlja Agencija su održavanje povjerenja u bankarski sistem u Federaciji, očuvanje njegove sigurnosti i stabilnosti i zaštita deponenata.

(2) Superviziji Agencije podliježe djelatnost banaka sa sjedištem u Federaciji, organizacioni dijelovi banke sa sjedištem izvan Federacije, subsidijarnih lica, predstavništva stranih banaka, kao i druga pravna lica koji su predmet konsolidovane supervizije (članovi bankarske grupe i holdinzi) u skladu sa odredbama ovog Zakona. Obim i principi te supervizije su definisani ovim zakonom i propsom koji uređuje poslovanje Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine i podzakonskim propisima Agencije.

(3) U vršenju supervizije nad bankom, Agencija ima pravo uvida u poslovne knjige i drugu dokumentaciju, kao i zahtijevati druge informacije od lica koja su imovinskim i upravljačkim odnosima povezana sa bankom, lica na koje je banka prenijela značajan dio svojih poslovnih aktivnosti, kao i vlasnika kvalifikovanog učešća u banci.

(4) Superviziju iz stava (2) ovog člana Agencija će regulisati i sprovoditi sa nadležnim regulacionim tijelom.

Član 138. (Obavljanje supervizije)

(1) Agencija je ovlaštena obavljati superviziju banaka:

- a) obavljanjem posrednog nadzora,
- b) obavljanjem neposrednog nadzora nad poslovanjem banke,
- c) nalaganjem supervizorskih mјera, i

d) izdavanjem mišljenja, odobrenja, saglasnosti i procjenjivanjem banke u skladu s ovim Zakonom.

(2) Agencija osim supervizije obavlja i nadzor banaka u skladu sa propisom koji uređuje poslovanje Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine, podzakonskih propisa donesenih na osnovu tog propisa i drugih zakona i propisa donesenih na osnovu tih zakona, za koji je ovlaštena na osnovu tih zakona.

(3) Agencija donosi podzakonski propis kojim pobliže uređuje uslove i način provođenja supervizije, izricanja supervizorskih mjera te obaveze tijela banke tokom i nakon supervizije koju obavlja Agencija, kao i način i postupak supervizije bankarske grupe na konsolidovanoj osnovi.

Član 139. (Obim supervizije banaka)

(1) U skladu sa ovim Zakonom i zakonom koji propisuje status, nadležnosti i mandat Agencije, Agencija pri obavljanju supervizije provjerava zakonitost poslovanja banke uključujući organizaciju, strategije, politike, postupke i procedure koje je banka donijela radi usklađivanja svojeg poslovanja s propisima, i ocjenjuje rizike kojima banka jest ili bi mogla biti izložena i to:

- a) uticaj rizika banke na bankarski sistem,
- b) rizike koji su utvrđeni kroz rezultate testiranja otpornosti banke na stres, uzimajući u obzir prirodu, obim i kompleksnost poslova banke.

(2) Na osnovu supervizije iz stava (1) ovoga člana Agencija utvrđuje osiguravaju li organizacija, strategije, politike, postupci i procedure koje je uspostavila banka te kapital i likvidnost banke primjeren sistem upravljanja i pokrivenost rizika kojima je banka izložena ili bi mogla biti izložena u svojem poslovanju.

(3) Agencija će se pri utvrđivanju učestalosti i intenziteta obavljanja supervizije iz stava (1) ovoga člana za pojedinu banku rukovoditi veličinom i značenjem banke za bankarski sistem u Federaciji te vrstom, obimom i složenošću poslova koje banka obavlja kao i načelom razmjernosti.

(4) Kada na osnovu supervizije Agencija za pojedinu banku to ocijeni potrebnim, provodit će pojačanu superviziju, između ostalog i na način da će:

- a) povećati broj i učestalost neposrednih nadzora te banke;
- b) imenovati savjetnika u skladu s odredbama ovoga Zakona;
- c) zatražiti dodatno ili učestalije izvještavanje Agencije od strane te banke;
- d) obavljati dodatne ili učestalije provjere operativnih, strateških ili poslovnih planova te banke;
- e) i obavljati superviziju pojedinog segmenta poslovanja i postojećih potencijalnih rizika.

Član 140. (Zadaci u superviziji)

Prilikom obavljanja supervizije, Agencija prati i ocjenjuje:

- a) finansijsko stanje banke, uključujući solventnost, kvalitet aktive, likvidnost i finansijski rezultat,
- b) kvalitet upravljanja u banci, sistem upravljanja rizikom i sistem unutrašnjih kontrola,
- c) date kredite, avanse, akreditive, garancije, kao i emitovane vrijednosne papire u pogledu usklađenosti sa važećim propisima,

- d) instrumenti obezbjeđenja i jemstva primljena po osnovu datih kredita i blagovremenost otplate obaveza od dužnika,
- e) poštovanje limita koncentracije i proces utvrđivanja, praćenja i kontrole koncentracije izloženosti, uključujući i veliku izloženost,
- f) poštovanje standarda u pogledu dozvoljenih rizika u bankarskom poslovanju koje propiše Agencija, upravljanje rizicima u obavljanju bankarskih poslova, uključujući prilagođavanje procesa utvrđivanja i praćenja rizika, kao i izvještavanje o rizicima,
- g) procjenu, održavanje i analizu kapitala banke,
- h) druge bitne parametre koji utiču na redovno poslovanje banke, te poštivanje zakonskih i propisa Agencije.

Član 141. (Sistemski značajne banke i stres testovi)

- (1) Agencija utvrđuje listu sistemski značajnih banaka u skladu sa metodologijom koja je utvrđena zajednički sa Centralnom bankom, Agencijom za osiguranje depozita i Agencijom za bankarstvo RS.
- (2) Metodologija uzima u obzir veličinu banke, njenu povezanost sa ostalim učesnicima u finansijskom sistemu i zamjenljivost u tom sistemu, kao i složenost njenog poslovanja i ista će biti objavljena.
- (3) Lista sistemski značajnih banaka ažurira se na godišnjoj osnovi i dostavlja se Centralnoj banci, Agenciji za osiguranje depozita i Agenciji za bankarstvo RS.
- (4) Agencija može za banke koje se utvrde da su sistemski značajne banke, utvrditi posebne regulatorne zahtjeve.
- (5) Agencija za potrebe supervizije i ocjene stabilnosti bankarskog sektora u suradnji sa Centralnom bankom sprovodi testiranje otpornosti banaka na stres, a u cilju praćenja poslovanja svake banke, ocjenjivanja rizika i blagovremenog preuzimanja odgovarajućih mjera.

Član 142. (Plan supervizije)

- (1) Agencija u skladu s obimom supervizije iz člana 139. ovoga Zakona, najmanje jednom godišnje donijet će plan supervizije banaka. Plan mora sadržavati:
  - a) način izvršavanja supervizije iz člana 138. ovog zakona i potrebne resurse;
  - b) identifikaciju banaka koje će biti podvrgnute pojačanoj superviziji;
  - c) definiranje mesta provođenja supervizije.
- (2) Planovi za superviziju uključuju:
  - a) banke kod kojih rezultati stres testova ili rezultati supervizije i ocjene prema članu 139. ovoga Zakona ukazuju na značajne rizike očuvanja finansijskog položaja i finansijske stabilnosti banke ili ukazuju na kršenja zakonskih odredbi o poslovanju;
  - b) banke koje su sistemski značajne za finansijski sistem;
  - c) druge banke za koje Agencija ocjeni da je potreban neposredan nadzor.

Član 143. (Lica ovlaštena za superviziju)

- (1) Superviziju iz člana 138. stava (1) tačke a) ovoga Zakona obavljaju radnici Agencije (u dalnjem tekstu: ovlaštenici po zaposlenju).

(2) Superviziju iz člana 138. stava (1) tačke b) ovoga Zakona obavljaju radnici Agencije na osnovu ovlaštenja direktora Agencije (u dalnjem tekstu: ovlaštena lica).

(3) Izuzetno, za obavljanje zadatka u vezi s neposrednim nadzorom poslovanja banke direktor Agencije može ovlastiti ovlaštenog revizora, društvo za reviziju ili lice koje po posebnim zakonima je ovlašteno da daje stručna mišljenja (procjenitelji, vještaci i dr.).

(4) Lica iz stava (3) ovoga člana imaju pri obavljanju zadatka povezanih s neposrednim nadzorom poslovanja banke za koje ih je ovlastio direktor Agencije jednake ovlasti i odgovornosti kao i ovlaštena lica Agencije.

(5) U postupku neposrednog nadzora banke mogu učestvovati i ovlaštena lica drugog nadležnog regulatornog organa koji je ovlašten da kontroliše, odnosno nadzire poslovanje članova iste bankarske grupe u kojoj je i banka, u skladu sa sporazumom o saradnji zaključenim između Agencije i tog regulatornog organa.

Član 144. (Posredni nadzor poslovanja)

(1) Posredni nadzor poslovanja Agencija vrši prikupljanjem i analizom izvještaja, dokumentacije i informacija, kontinuiranim praćenjem poslovanja banaka i drugih lica koja su prema odredbama ovoga Zakona, i propisa donesenih na osnovu ovoga Zakona, ili drugih zakona i propisa donesenih na osnovu tih drugih zakona dužna izvještavati Agenciju.

(2) Kada se u postupku posrednog nadzora utvrde nepravilnosti u poslovanju banke, osim u slučaju kada je o tim nepravilnostima banka obavjestila Agenciju, sačinjava se zapisnik.

(3) Na zapisnik iz stava (2) ovog člana primjenjuju se odredbe ovog zakona i podzakonskih akata Agencije.

Član 145. (Neposredni nadzor poslovanja)

(1) Neposredni nadzor Agencija vrši pregledom poslovanja banke u sjedištu ili izvan sjedišta banke u kojem banka, ili drugo lice po njenom ovlaštenju, obavlja bankarske poslove, kao i na drugim mjestima u slučajevima propisanim ovim zakonom.

(2) Banka je dužna da ovlaštenim licima Agencije omogući da obavi neposredni nadzor nad poslovanjem u sjedištu banke i i u svim njenim organizacionim dijelovima.

(3) Banka je dužna da ovlaštenim licima omogući da izvrše kontrolu usklađenosti s propisima njenih poslovnih knjiga i druge dokumentacije, kao i informacione tehnologije.

(4) Banka je dužna ovlaštenim licima staviti na uvid poslovne knjige i dokumentaciju koju ta lica budu zahtijevala u pismenoj, odnosno elektronskoj formi, kao i da im, radi vršenja kontrole informacionog sistema, omogući pristup sistemu baze podataka koji banka koristi.

(5) Nadzor poslovanja iz st. (1) i (2) ovoga člana obavljaju ovlaštena lica u toku radnog vremena banke. Ako je zbog obima ili prirode nadzora potrebno, banka je dužna omogućiti ovlaštenim licima obavljanje nadzora poslovanja i van radnog vremena banke.

(6) Tokom postupka nadzora, banka je dužna na zahtjev ovlaštenih lica osigurati:
a) pristup svim organizacionim dijelovima i prostorijama banke, uz poštovanje njenih bezbjednosnih procedura;

- b) zasebnu prostoriju za obavljanje poslova nadzora poslovanja;
- c) kopije dokumenata koji su u vezi s predmetom kontrole;
- d) neposrednu komunikaciju s rukovodicima banke i zaposlenima u banci radi dobijanja neophodnih pojašnjenja.

(7) Banka koja podatke obrađuje ili poslovne knjige i drugu dokumentaciju vodi u elektronskom obliku, dužna je da ovlaštenim licima, na njihov zahtjev, pruži neophodnu tehničku podršku u kontroli tih knjiga, odnosno te dokumentacije.

(8) Banka je dužna da imenuje svog predstavnika koji će ovlaštenim licima pružiti svu neophodnu pomoć da nesmetano vrše kontrolu.

(9) Odredbe ovog člana odnose i na druga pravna lica koje podliježu superviziji iz člana 137. stav (2) ovog zakona, kao i lica koja su pružaoci eksternalizovanih usluga banci.

Član 146. (Obavještenje banke o neposrednom nadzoru)

(1) Agencija dostavlja banci obavještenje o neposrednom nadzoru najkasnije osam dana prije početka nadzora.

(2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, Agencija može dostaviti obavještenje o neposrednom nadzoru pred početak obavljanja neposrednog pregleda poslovanja, ukoliko se u suprotnom ne bi mogla postići svrha nadzora.

Član 147. (Zapisnik o nadzoru)

(1) O obavljenom neposrednom nadzoru, ovlaštena lica su dužna sačiniti zapisnik.

(2) Ako ovlašteno lice Agencije prilikom vršenja neposrednog nadzora utvrdi nepravilnosti ili nezakonitosti, Agencija zapisnik o izvršenom nadzoru dostavlja banci.

(3) Na dostavljeni zapisnik, banka ima pravo prigovora u roku od 15 dana od dana prijema.

(4) Ako banka, u rokovima propisanim ovim zakonom, ne dostavi prigovor na zapisnik, odnosno na dopunu zapisnika ili svojim prigovorom osnovano ne ospori nalaze iz zapisnika, odnosno dopune zapisnika kojima su utvrđene nepravilnosti i slabosti u poslovanju, Agencija će banci izreći odgovarajuću mjeru propisanu ovim zakonom.

Član 148. (Dopuna zapisnika)

(1) U slučaju kada se razmatranjem prigovora banke na zapisnik utvrdi opravdanost prigovora koji u značajnoj mjeri mijenja činjenično stanje navedeno u zapisniku, sačinjava se dopuna zapisnika.

(2) Dopuna zapisnika dostavlja se banci u roku od 15 dana od dana dostavljanja prigovora na zapisnik.

(3) Na dopunu zapisnika banka ima pravo prigovora u roku od pet dana od prijema dopune zapisnika.

Član 149.
(Završetak postupka supervizije nad bankom)

- (1) Ako u pojedinačnom postupku neposrednog nadzora nisu utvrđene nepravilnosti Agencija će saciniti zapisnik i zaključkom obustaviti taj postupak.
(2) Zaključak iz stava (1) ovog člana dostavlja se banci.

Odjeljak B. Supervizorske mjere
Član 150.
(Način provođenja supervizorskih mjera)

- (1) Cilj provođenja supervizorskih mjera Agencije jest pravovremeno poduzimanje aktivnosti za poboljšanje sigurnosti i stabilnosti poslovanja banke te otklanjanje utvrđenih nezakonitosti, odnosno slabosti ili nedostataka u poslovanju.
(2) Ako Agencija vršenjem nadzora utvrdi da je banka postupala suprotno odredbama ovog zakona, propisa Agencije ili drugih propisa, ili standardima opreznog bankarskog poslovanja, odnosno na drugi način koji ugrožava bonitet banke, će prema toj banci, u skladu s kriterijima propisanim u članu 156. ovog zakona, poduzeti jednu od sljedećih mjera:
a) izdati pisano upozorenje;
b) izdati pisani nalog za otklanjanje utvrđenih nezakonitosti, odnosno slabosti ili nedostataka u poslovanju; i/ili
c) izreći opomenu članu uprave.
d) preduzeti mjere rane intervencije,
e) oduzeti dozvolu za rad, te pokrenuti postupak prinudne likvidacije ili donijeti odluku o podnošenju prijedloga za otvaranje stečajnog postupka.
(3) Supervizorske mjere Agencije moraju biti učinkovite, proporcionalne i usmjerene na postizanje svrhe opće i specijalne prevencije.

Član 151.
(Pisano upozorenje)

- (1) Ako Agencija u toku supervizije (neposredne i posredne) utvrdi slabosti ili nedostatke koje nemaju značenje kršenja propisa, niti neposredno uticale na njeno finansijsko stanje ali bi mogle imati takav uticaj ako se ne bi otklonile može banci izdati pisano upozorenje da poduzme radnje i postupke za poboljšanja u poslovanju.
(2) Pisanim upozorenjem obavezno se određuje:
a) rok i način postupanja banke radi otklanjanja slabosti ili nedostataka u poslovanju banke i
b) rok, odnosno dinamika kojom će banka izvještavati Agenciju o izvršavanju obaveza iz pisanog naloga.
(3) Ako banka ne ispuni obaveze iz pisanog upozorenja u roku i na način utvrđen pisanim upozorenjem, Agencija može prema banci izreći novu mjeru.

Član 152.
(Pisani nalog)

(1) Agencija će banchi izdati pisani nalog i rješenjem naložiti otklanjane utvrđenih nezakonitosti, odnosno slabosti ili nedostataka u poslovanju ako u okviru svojih supervizorskih ovlaštenja utvrdi da je:

- a) banka svojim radnjama ili propuštanjem određenih radnji postupila ili se očekuje da će postupiti u sljedećih 12 mjeseci suprotno ovom Zakonu ili drugim propisima kojima se uređuje poslovanje banke
  - b) likvidnost banke ugrožena i ne postoji mogućnost izmirenja obaveza u kratkom roku
  - c) takva mjera neophodna za zaštitu interesa deponenata i povjerilaca
  - d) potrebno da banka poduzme radnje i postupke za poboljšanje poslovanja.
- (2) Na postupak izvršenja naloga primjenjuju se odredbe ovog zakona i podzakonskih akata Agencije.

Član 153. (Mjere iz pisanog naloga)

(1) U sučaju da nastupi bilo koja okolnost iz člana 152. ovog Zakona Agencija je ovlaštena da:

- a) zahtjeva da banka donese i implementira sveobuhvatan plan za otklanjanje utvrđenih nezakonitosti, odnosno slabosti ili nedostataka u poslovanju
- b) zahtjeva od banke da u zavisnosti od prirode utvrđenih nezakonitosti, odnosno slabosti ili nedostataka u poslovanju poduzme značajne korake ili da se uzdrži od određenih aktivnosti
- c) ograniči poslovanje ili širenje mreže poslovnica banke
- d) obustavi postupak davanja saglasnosti za nove poslovne aktivnosti ili preuzimanje vlasništva
- e) uvede ograničenja na primanja novih depozita i drugih povratnih sredstava, davanja kredita ili investiranja
- f) zabrani banchi da prikuplja sve depozite ili samo za određena lica ili grupe
- g) zabrani banchi ulazeњe u nove tansakcije ili u povezane transakcije
- h) ograniči uvođenje novih proizvoda
- i) uvede veće prudencijalne zahtjeve
- j) zahtjeva od banke veći kapital od istog iz člana 24. ovoga Zakona
- k) naloži primjenu posebnih politika rezerviranja ili postupanja s imovinom u odnosu na izračun kapitalnih zahtjeva
- l) ograniči prodaju imovine
- m) naloži da banka u daljem poslovanju smanjuje rizike koji su povezani s njenim aktivnostima, proizvodima ili sistemima
- n) zahtjeva poboljšanje postupka naplate dospjelih potraživanja
- o) zahtjeva poboljšanje kontrolnih mehanizama upravljanja rizicima
- p) naloži privremenu zabranu ili ograniči isplatu dividende ili bilo kojeg drugog oblika isplate dobiti
- r) naloži privremenu zabranu ili ograniči otkup dionica
- s) suspendira i zahtjeva smjenu bilo kojeg člana nadzornog odbora ili uprave
- t) pojedincima zabrani vršenje funkcija u bankarskom sektoru
- u) ograniči prava većinskim dioničarima u upravljanju bankom
- v) naloži zatvaranje organizacionih jedinica ili privremeno zabrani širenje bankarske organizacione mreže
- z) omogući preuzimanje, pripajanje ili spajanje sa zdravom bankom

aa) zaštiti banku od postupanja matične banke, supsidijara, podružnica i drugih povezanih strana koje bi moglo dovesti do bilo kojeg slučaja iz člana 152. ovog Zakona

bb) naloži provođenje bilo koje mjeru iz plana oporavka banke

cc) preuzme kontrolu nad bankom uvođenjem eksternog upravnika

dd) naloži da se iznos varijabilnih naknada ograniči

ee) naloži da provede mjeru prema preporuci Stalnog Odbora za finansijsku stabilnost Bosne i Hercegovine

ff) naloži javnu objavu dodatnih informacija,

gg) naloži banci da preduzme druge mjeru neophodne za sprovođenje pravila upravljanja rizicima.

(2) Agencija će propisati način i rokove za postupanje banke na otklanjanju uočenih nezakonitosti, odnosno slabosti ili nedostataka u poslovanju, kao i rokove za izvještavanje Agencije od strane banke o provedenim aktivnostima uz dostavljanje odgovarajuće dokumentacije kojom dokazuje da su takve nezakonitosti, odnosno slabosti ili nedostatci u poslovanju otklonjeni.

(3) Osim izvještaja o provedenim mjerama iz stava (2) ovog člana, Agencija može naložiti banci da dostavi poseban revizijski izvještaj vezano za otklanjanje nezakonitosti, odnosno slabosti ili nedostataka u poslovanju.

(4) Agencija može nametnuti nove mjeru banci koja nije ispoštovala donesenu odluku Agencije ili u slučaju da nametnute mjeru nisu bile efikasne za otklanjanje postojećih nezakonitosti, odnosno slabosti ili nedostataka u poslovanju.

Član 154. (Rješenje tokom neposrednog nadzora)

Agencija može donijeti rješenje tokom neposrednog nadzora te naložiti banci poduzimanje mjera za otklanjanje određenih nezakonitosti, odnosno slabosti ili nedostataka u poslovanju, koje je banka bez odgode dužna provesti ako:

a) ovlašteno lice pri obavljanju neposrednog nadzora utvrdi da banka nije organizirala svoje poslovanje ili ne vodi poslovne knjige, poslovnu dokumentaciju i ostalu poslovnu evidenciju na način koji u svakom trenutku omogućuje provjeru posluje li banka u skladu s propisima i pravilima o upravljanju rizicima

b) ovlašteno lice pri obavljanju neposrednog nadzora utvrdi da je neophodno da banka preduzme mjeru bez odgode i u toku samog neposrednog nadzora

c) banka obavlja poslove na način koji može pogoršati ili ugroziti kapital, njezinu likvidnost ili solventnost,

d) ne postoji mogućnost nastavka neposrednog nadzora u banci,

e) u drugim slučajevima kršenja ovog zakona i podzakonskih akata.

Član 155. (Opomena članovima uprave)

(1) Agencija će izreći opomenu odgovornom članu uprave:

a) ako banka ne postupi na način i u rokovima određenima pisanim upozorenjem u skladu sa ovim Zakonom ili

b) ako banka ne izvrši naložene supervizorske mjeru iz pisanih upozorenja na način i u rokovima utvrđenima rješenjem Agencije,

c) u drugim slučajevima kada nisu ispunjeni uslovi za oduzimanje saglasnosti za obavljanje funkcije člana uprave.

(2) Opomena iz stava (1) ovoga člana izriče se odgovornom članu uprave bez obzira na to je li u trenutku izricanja opomene lice i dalje član uprave banke.

**Član 156.
(Diskrečiono pravo Agencije)**

(1) Odluku o mjeri koju preduzima prema banci, Agencija donosi na osnovu diskrecione ocjene:

- a) težine utvrđenih nepravilnosti;
- b) pokazane spremnosti i sposobnosti organa banke da otklone utvrđene nepravilnosti;
- c) stepena kojim banka ugrožava finansijsku disciplinu i nesmetano funkcionisanje bankarskog sistema.

(2) Kod ocjene težine nepravilnosti utvrđenih u poslovanju banke procjenjuju se naročito:

- a) finansijski položaj banke;
- b) stepen adekvatnosti kapitala u odnosu na preuzete rizike;
- c) uticaj učinjene nepravilnosti na budući položaj banke;
- d) broj utvrđenih nepravilnosti i njihova međusobna zavisnost;
- e) trajanje i učestalost učinjenih nepravilnosti;
- f) zakonitost rada banke.

(3) Kod ocjene pokazane spremnosti i sposobnosti organa banke da otklone utvrđene nepravilnosti procjenjuju se naročito:

- a) sposobnost rukovodstva banke da identificuje, vrednuje i nadzire rizike iz poslovanja banke i da upravlja tim rizicima;
- b) djelotvornost sistema interne revizije i sistema internih kontrola u banci;
- c) efikasnost u otklanjanju ranije utvrđenih nepravilnosti, a naročito u sprovođenju ranije izrečenih mjera;
- d) stepen saradnje rukovodstva banke i upravnog odbora sa ovlaštenim licima tokom kontrole.

(4) Kod ocjene stepena kojim banka ugrožava finansijsku disciplinu i nesmetano funkcionisanje bankarskog sistema procjenjuje se značaj banke u finansijskom sistemu i njenog uticaja na sistemski rizik.

**Odjeljak C. Supervizija na konsolidovanoj osnovi
Član 157.
(Supervizija na konsolidovanoj osnovi)**

(1) Agencija vrši superviziju bankarske grupe na konsolidovanoj osnovi.

(2) Superviziju iz stava (1) ovog člana Agencija vrši:

- a) analizom konsolidovanih finansijskih izvještaja bankarske grupe,
- b) neposrednim nadzorom bankarske grupe, odnosno njenih članova, u cilju utvrđivanja tačnosti podataka iz konsolidovanih finansijskih izvještaja, kao i rizika kojima je izložena banka kao član bankarske grupe i bankarska grupa u cijelini i
- c) procjenom stanja bankarske grupe.

(3) Agencija u postupku supervizije iz stava (1) ovog člana ovlaštena je da pregleda:

- a) adekvantnost nadzora poslovanja banke u inostranstvu od strane rukovodstva matične banke ili holding kompanije;

- b) mogućnost da matična banka u zemljama domaćinima pristupa podacima o stranim filijalama i zavisnim društvima;
- c) stručnost lokalnog rukovodstva; i
- d) efikasnost supervizije u zemljama domaćinima.

(4) Agencija je ovlaštena da posjećuje banku u inostranstvu koja je predmet supervizije iz stava (1) ovog člana i sastaje se sa supervizorima domaćinima.

(5) Agencija može ograničiti aktivnosti konsolidovane grupe i mjesto provođenja aktivnosti ako:

- a) je banka ili grupa izložena prevelikom riziku i/ili se njom ne upravlja na odgovarajući način;
- b) je supervizija u zemlji domaćinu neadekvatna; ili
- c) se pri vršenju konsolidovane supervizije pojavljuju određene prepreke.

(6) Superviziju iz člana 137. stav (2) ovog zakona vrši regulatorno tijelo države porijekla holdinga, i to:

- a) ako je sjedište holdinga van Federacije;
- b) ako regulatorno tijelo države porijekla holdinga kontrolu na konsolidovanoj osnovi vrši na način koji zadovoljava uslove Agencije;
- c) ako postoji odgovarajuća saradnja Agencije s regulatornim tijelom iz tačke b) ovog stava.

Član 158. (Transparentnost strukture bankarskih grupa)

(1) Struktura bankarske grupe mora biti transparentna u mjeri koja Agenciji omogućava da utvrdi:

- a) najviše matično društvo bankarske grupe i lica koja imaju kontrolno ili značajno učešće u tom društvu;
- b) mjesto i vrste poslovnih aktivnosti koje se obavljaju u okviru bankarske grupe;
- c) finansijsko stanje i rezultate poslovanja bankarske grupe i njenih članova;
- d) vrste i nivo rizika kojima su bankarska grupa i njeni članovi izloženi;
- e) način na koji se upravljanje rizicima organizuje i sprovodi na nivou bankarske grupe;
- f) poslovne, finansijske i druge odnose između članova bankarske grupe.

(2) Struktura bankarske grupe mora biti takva da omogućava adekvatnu internu i eksternu reviziju, kao i nesmetano vršenje kontrolne funkcije Agencije.

Član 159. (Podređeno društvo banke)

(1) Banka može osnovati ili steći podređeno društvo samo uz saglasnost Agencije.

(2) Agencija propisuje način i bliže uslove dobijanja saglasnosti iz stava (1) ovog člana.

Član 160. (Podređeno društvo holdinga)

(1) Holding ne može osnovati ili steći direktno ili indirektno vlasništvo u podređenom društvu ako takvo sticanje može negativno uticati na poslovanje banke u kojoj taj holding ima kontrolno učešće.

- (2) Holding obaviještava Agenciju o sticanju direktnog ili indirektnog vlasništva u podređenom društvu u roku od 15 dana od dana tog sticanja.
- (3) Ako Agencija utvrdi da sticanje direktnog ili indirektnog vlasništva u podređenom društvu može imati negativne posljedice za banku iz stava (1) ovog člana, primjeniče mjere propisane ovim zakonom.

Član 161. (Konsolidovani finansijski izveštaji bankarske grupe)

- (1) Najviše matično društvo bankarske grupe priprema i Agenciji podnosi konsolidovane finansijske izvještaje te grupe.
- (2) Za obaveze u vezi s dostavljanjem konsolidovanih finansijskih izvještaja bankarske grupe u skladu sa ovim zakonom odgovara banka i najviše matično društvo bankarske grupe.
- (3) Agencija može od člana bankarske grupe zahtjevati da joj, osim pojedinačnih finansijskih izveštaja, dostavi i druge izvještaje i podatke.
- (4) Izvještaji bankarske grupe iz stava (1) ovog člana pripremaju se u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja, odnosno Međunarodnim računovodstvenim standardima.
- (5) Agencija propisuje obim i učestalost podnošenja izvještaja, iz stava (1) ovog člana, kao i sadržaj tih izvještaja.
- (6) Agencija može naložiti banci koja je član bankarske grupe da izvrši konsolidaciju pojedinačnih stavki finansijskih izvještaja iz stava (1) ovog člana, poslova ili grupa poslova u okviru bankarske grupe ako je to neophodno za potpuno i objektivno utvrđivanje finansijskog stanja i poslovnih rezultata bankarske grupe ili banke koja je član te grupe.

Član 162. (Upravljanje rizicima na nivou bankarske grupe)

- (1) Za bankarsku grupu na konsolidovanoj osnovi utvrđuju se:
- a) pokazatelj adekvatnosti kapitala,
  - b) velika izloženost,
  - c) ulaganje u druga pravna lica i u osnovna sredstva,
  - d) otvorena neto devizna pozicija,
  - e) likvidnost bankarske grupe,
  - f) ograničenje kreditiranja u grupi,
  - g) izloženost povezanim licima,
  - h) struktura grupe.
- (2) Ako Agencija, na osnovu podataka iz stava (1) ovog člana, odnosno na osnovu konsolidovanih finansijskih izvještaja bankarske grupe, ocjeni da nivo kapitala bankarske grupe ugrožava stabilno poslovanje banke, može od banke zahtijevati da obezbijedi dodatni kapital i da banci odredi pokazatelj adekvatnosti kapitala veći od propisanog, u skladu s članom 24. ovog zakona.
- (3) Bankarska grupa mora uspostaviti procedure za upravljanje rizicima i procedure interne revizije i interne kontrole koje odgovaraju aktivnostima ove grupe, kao i redovno praćenje i ažuriranje tih procedura.
- (4) Banka i najviše matično društvo odgovorni su za utvrđivanje i dostavljanje podataka iz stava (1) ovog člana Agenciji.

(5) Agencija će propisati način utvrđivanja i dostavljanja podataka iz stava (1) ovog člana, kao i bliže uslove i način upravljanja rizicima na nivou bankarske grupe.

Član 163.
(Vrste supervizorskih mjera za članove bankarske grupe)

(1) Kada Agencija otkrije da je član bankarske grupe, isključujući banku, prekršio odredbe ovog Zakona ili podzakonskih propisa Agencije ili da postupanje ili finansijski položaj bilo kojeg člana može imati štetne posljedice za finansijsku stabilnost banke ili da može ugroziti deponente banke, naložit će takvim članovima da otklone nepravilnosti u roku koji Agencija utvrdi.

(2) Kada nepravilnosti iz stava (1) ovog člana nisu otklonjenje u određenom roku, Agencija može poduzeti sljedeće mjere:

- a) naložiti banci da privremeno obustavi ulaganje u njeno podređeno društvo
- b) naložiti kompaniji majci sa sjedištem u Federaciji da privremeno obustavi korištenje prava i koristi iz kontrolnog učešća koje ima u banci, uključujući i direktna i indirektna glasačka prava
- c) naložiti kompaniji majci dokapitalizaciju banke
- d) naložiti članu bankarske grupe da privremeno obustavi sve direktne i indirektne poslovne aktivnosti između banke i članova te bankarske grupe
- e) naložiti pravnom licu, u kojem drugo pravno lice ima kontrolno učešće, a koje ima učešće u vlasništvu banke da privremeno obustavi korištenje prava i koristi iz učešća u vlasništvu banke, uključujući korištenje direktnih i indirektnih glasačkih prava, kao i sve direktne i indirektne poslovne aktivnosti između banke i tog pravnog lica.

(3) Kada mjere iz stava (2) ovog člana nisu rezultirale otklanjanjem nepravilnosti iz stava (1) ovog člana, Agencija može poduzeti sljedeće mjere:

- a) zahtijevati od banke da ulaganja u podređeno društvo smanji da ono više ne bude podređeno društvo banke
- b) ukidanje saglasnosti kompaniji majci za sticanje kontrolnog učešća u banci
- c) zahtijevati od kompanije majke da proda značajno ili kontrolno učešće u supsidijarima
- d) povlačenje saglasnosti za preuzimanje učešća u banci odobrenoj licu koje već ima učešće u banci i u kojem drugo lice ima kontrolno učešće.

(4) Kada okolnosti zahtjevaju hitno djelovanje, Agencija može poduzeti i mjere iz st. (2) i (3) ovog člana i prije isteka roka koji je Agencija utvrdila u skladu sa stavom (1) ovog člana.

(5) Ako je član bankarske grupe iz stava (1) ovog člana lice koje nadzire drugi regulatorni organ u Federaciji i RS, Agencija je dužna da o preduzetim mjerama obavijesti taj regulatorni organ.

Odjeljak D. Mjere za ranu intervenciju
Član 164.
(Mjere za ranu intervenciju)

(1) Ako nadzorom utvrdi da banka postupa suprotno odredbama ovog zakona, propisima Agencije ili drugim propisima, ili je vjerovatno da će, uslijed brzog pogoršanja njenog finansijskog stanja, uključujući i pogoršano stanje u pogledu likvidnosti, povećanja nivoa zaduženosti, nekvalitetnih kredita ili koncentracije izloženosti, u bliskoj budućnosti prekršiti odredbe ovog zakona, propise Agencije ili

druge propise, Agencija može, nezavisno od preduzetih mjera za otklanjanje nezakonitosti i nepravilnosti iz člana 153. ovog zakona, da preduzme jednu ili više od sljedećih mjera:

- a) naloži organima upravljanja banke da sprovedu jednu ili više mjera utvrđenih u planu oporavka, ili da, ako su okolnosti koje su dovele do rane intervencije različite od pretpostavki iz prвobитног плана, ažurira taj plan i sprovede jednu ili više mjera iz ažuriranog plana u određenom roku,
- b) zahtijeva od organa upravljanja banke da analiziraju stanje, utvrde mjere za rješavanje utvrđenih problema i izrade plan aktivnosti za rješavanje tih problema, kao i utvrde rokove za njegovo sprovođenje,
- c) naloži nadzornom odboru banke da sazove, ili da direktno sazove skupštinu dioničara banke, ako nadzorni odbor ne postupi po ovom zahtjevu, te u oba ova slučaja odredi dnevni red skupštine i zahtijeva dioničari razmotre i donesu odgovarajuće odluke,
- d) naloži nadležnom organu banke da razriješi jednog ili više članova organa upravljanja banke ili višeg rukovodstva banke ako se ustanovi da ova lica nisu sposobna da izvršavaju svoje dužnosti i imenuju nova lica u skladu sa zakonom,
- e) uvede savjetnika ili eksternog upravnika u banci,
- f) zahtijeva od organa upravljanja banke da izradi plan za pregovaranje o restrukturiranju duga sa pojedinim ili svim povjeriocima u skladu sa planom oporavka,
- g) zahtijeva od banke izmjenu njene poslovne strategije,
- h) zahtijeva od banke izmjenu njene pravne ili organizacione strukture,
- i) pribavi putem posrednog ili neposrednog nadzora informacije potrebne za ažuriranje plana restrukturiranja, procjenu vrijednosti imovine i obaveza i pripremu za moguće sprovođenje postupka restrukturiranja.

(2) Za svaku od mjera navedenih u stavu (1) ovog člana, Agencija određuje odgovarajući rok izvršenja.

(3) U vezi sa stvom (1) ovog člana Agencija će prikupljati sve potrebne informacije, kako bi se ažurirao plan restrukturiranja i pripremilo za moguću restrukturiranje banke i za procjenu imovine i obaveza banke u skladu s članom 189. ovog Zakona.

(4) Agencija će donijeti podzakonski propis kojim pobliže uređuje uslove iz stava (1) ovog člana.

Član 165. (Sazivanje skupštine banke)

(1) Ako banka nije izvršila naloženu mjeru Agencije iz člana 164. stav (1) tačka c) ovog zakona na način i u rokovima utvrđenim od Agencije, skupštinu banke može sazvati Agencija i utvrditi dnevni red radi donošenja potrebnih odluka.

(2) Agencija će za potrebe skupštine, na osnovu obavljenog nadzora, sačiniti izvještaj o poslovanju banke i učiniti ga dostupnim dioničarima.

(3) Agencija saziva skupštinu najmanje 30 dana prije dana njenog održavanja, u koji se ne uračunava dan objave poziva za sazivanje skupštine.

(4) Na dnevni red koji predloži Agencija dioničari ne mogu dati protu prijedlog niti prijedlog dopune dnevnog reda.

Član 166. (Razrješenje organa upravljanja i višeg rukovodstva banke)

(1) U slučaju značajnog pogoršanja finansijskog stanja banke ili težeg kršenja zakona, propisa Agencije ili internih akata banke, a kada druge mjere rane intervencije preduzete u skladu sa članom 164. ovog zakona nisu dovoljne za poboljšanje takvog stanja, Agencija može svim ili pojedinim članovima organa upravljanja banke oduzeti saglasnost za obavljanje funkcije i zahtijevati njihovo razrješenje, kao i razrješenje višeg rukovodstva banke.

(2) Agencija može licu iz stava (1) ovog člana i da:

- a) zabrani ili ograniči obavljanje te funkcije ili bilo koje aktivnosti u banci,
- b) zabrani ili ograniči posredno ili neposredno ostvarivanje glasačkog prava u banci,
- c) zahtijeva da otuđi direktno ili indirektno vlasništvo koje ima u banci, u roku koji ona odredi,
- d) zabrani obavljanje funkcije u bilo kojoj banci ili članu bankarske grupe ili učestvovanje u obavljanju aktivnosti u banci ili bankarskoj grupi bez prethodne saglasnosti Agencije.

(3) Imenovanje novih članova organa upravljanja vrši se u skladu sa odredbama ovog zakona koje uređuju imenovanje članova nadzornog odbora i uprave banke.

Član 167. (Savjetnik)

(1) Kada Agencija ocijeni da je potrebna detaljnija procjena i praćenje finansijskog stanja banke može imenovati jednog ili više savjetnika da privremeno rade sa upravljačkim tijelom banke.

(2) Savjetnik banke mora biti lice nezavisno od banke i imati dobру poslovnu reputaciju i odgovarajuće kvalifikacije, te mora ispunjavati iste uslove kao i za imenovanje članova uprave banke.

(3) Savjetnik ima pravo na naknadu za svoj rad koju isplaćuje Agencija.

(4) Agencija će u Rješenju o imenovanju savjetnika odrediti dužnosti, ovlasti i mandat savjetnika, kao i definisati pitanja o kojima se uprava banke i nadzorni odbor savjetuje sa savjetnikom ili za koja će biti potrebna njegova saglasnost prije samog donošenja.

(5) Ako je potrebna saglasnost savjetnika uprava i nadzorni odbor ne mogu donositi odluke samostalno, a odluke doneșene bez prethodne saglasnosti savjetnika su ništavne.

(6) Rješenjem o imenovanju savjetnika Agencija će odrediti i sadržaj izvještaja o finansijskom stanju iz člana 168. stava (1) ovoga Zakona, koji je savjetnik dužan sastaviti, kao i druge izvještaje koje dostavlja Agenciji.

(7) Agencija imenuje savjetnika za period do 12 mjeseci. Izuzetno taj rok se može produžiti za još 12 mjeseci ako ocijeni da i dalje postoji neki od razloga za imenovanje savjetnika.

(8) Savjetnik ne može prenijeti svoje ovlasti na druga lica, a za svoj rad odgovoran je Agenciji.

(9) Banka je dužna na sjednice uprave, nadzornog odbora i njihovih tijela pozvati savjetnika te mu pravovremeno dostaviti svu dokumentaciju potrebnu za praćenje sastanka, a savjetnik ima pravo biti prisutan na tim sjednicama i učestvovati u njihovu radu, ali nema pravo glasa.

(10) Banka i sva njezina tijela dužni su savjetniku staviti na raspolaganje svu potrebnu dokumentaciju i omogućiti mu uvid u poslovne knjige.

Član 168.
(Izvještaji savjetnika o finansijskom stanju banke)

(1) Savjetnik je dužan u roku 60 dana od imenovanja izraditi izvještaj o finansijskom stanju i uslovima poslovanja banke s procjenom njezine finansijske stabilnosti i mogućnostima za njezino dalnje poslovanje (u dalnjem tekstu: izvještaj o finansijskom stanju) i dostaviti ga Agenciji.

(2) Izvještaj iz stava (1) ovoga člana Agencija će dostaviti banci.

(3) Savjetnik je dužan da redovno, najmanje mjesечно, a na zahtjev Agencije i češće, izvještava Agenciju o poslovanju banke i njenom finansijskom stanju i radnjama koje je preuzeo u izvršavanju svojih dužnosti.

(4) Savjetnik je bez odgode dužan obavijestiti Agenciju o svim okolnostima koje po njegovoj ocjeni mogu utjecati na neizvršavanje naloženih supervizorskih mjera i o svim okolnostima koje po njegovoj ocjeni mogu utjecati na pogoršanje finansijskog stanja banke.

(5) Na osnovu izvještaja iz stava (1) ovog člana Agencija može banci naložiti supervizorsku mjeru iz člana 153. ovoga Zakona.

Član 169.
(Prestanak ovlasti savjetnika)

Ovlasti savjetnika prestaju danom:

- a) isteka perioda navedenog u odluci o imenovanju
- b) opoziva njegova imenovanja
- c) imenovanja eksternog upravnika
- d) imenovanja posebne uprave
- e) imenovanja likvidatora ili
- f) otvaranja stečajnog postupka.

Član 170.
(Rješenje o uvođenju eksternog upravnika)

(1) Agencija može imenovati eksternog upravnika kada izvršavajući svoju nadzornu funkciju, ocijeni da mjera rane intervencije iz člana 166. ovog zakona nije dovoljna da bi se poboljšalo poslovanje banke i obnovilo zdravo i stabilno upravljanje bankom.

(2) Rješenjem o uvođenju eksternog upravnika:

- a) utvrđuju se razlozi za uvođenje eksternog upravnika u konkretnom slučaju;
- b) imenuje se eksterni upravnik te utvrđuje obim poslova koje obavlja i kojima upravlja;
- c) određuje se period na koji je imenovan eksterni upravnik;
- d) određuju se sadržaj i rokovi dostave izvještaja iz člana 177. ovoga Zakona;
- e) može se odrediti da određene poslove eksterni upravnik može poduzeti samo uz prethodnu saglasnost Agencije.

(3) Eksterni upravnik imenuje se na period do 12 mjeseci. Taj se period izuzetno može obnoviti na period od 12 mjeseci ako Agencija utvrdi da su i dalje zadovoljeni uslovi za imenovanje eksternog upravnika.

(4) Upravljanje od strane eksternog upravnika nad bankom može se okončati i prije isteka roka iz stava (3) ovog člana, ako eksterni upravnik ili Agencija ocijeni da uvođenje eksternog upravnika nije dovelo do poboljšanja finansijskog stanja banke ili

da se finansijsko stanje te banke popravilo u mjeri da eksterni upravnik više nije potreban.

(5) Rješenje o imenovanju, razrješenju ili produžetku mandata eksternog upravnika bez odlaganja se dostavlja eksternom upravniku i banci u kojoj je imenovan, obavještava se Centralna banka, Komisija za VP, Registar VP, Agencija za osiguranje depozita, Agencija za bankarstvo RS, objavljuje se u "Službenim novinama Federacije BiH" i internet stranici Agencije i upisuje u evidenciju banaka iz člana 20. ovog zakona i registar društava kod nadležnog suda.

Član 171. (Eksterni upravnik)

(1) Agencija može imenovati jednog ili više eksternih upravnika u banci.

(2) Eksternog upravnika imenuje i razrješava Agencija.

(3) Za eksternog upravnika može biti imenovano samo lice koje je nezavisno od banke, koje ima dobar poslovni ugled, odgovarajuće kvalifikacije, te mora ispunjavati iste uslove kao i za imenovanje članova uprave banke.

(4) Za eksternog upravnika banke ne može biti imenovano lice koje je dioničar ili povezano lice sa bankom ili član uže porodice bilo koga od ovih lica.

(5) Agencija može razriješiti imenovanog eksternog upravnika ako on ne obavlja svoju dužnost ili je ne obavlja na zadovoljavajući način, kao i zbog drugih opravdanih razloga, te imenovati novoga eksternog upravnika, čiji mandat može trajati najduže do isteka započetog mandata eksternog upravnika.

(6) Prava i obaveze eksternog upravnika počinju danom donošenja rješenja o uvođenju eksternog upravnika bez obzira na upis u registar društava.

(7) Eksterni upravnik zastupa banku.

(8) Na eksternog upravnika primjenjuju se odredbe ovoga Zakona koje se odnose na odredbe člana 67. stav (1) ovoga Zakona i odredbe čl. 55. i 56. ovoga Zakona.

(9) Eksterni upravnik ima pravo na naknadu za svoj rad.

Član 172. (Upis u registar društava i objavljivanje rješenja o uvođenju eksternog upravnika)

(1) Rješenje o uvođenju eksternog upravnika upisuje se u registar društava. Istovremeno se u registar društava upisuje promjena lica ovlaštenih za zastupanje banke.

(2) Prijedlog za upis podataka iz stava (1) ovoga člana podnosi eksternog upravnika u roku tri radna dana od dana donošenja rješenja o uvođenju eksternog upravnika u banci. Rješenje kojim je eksterni upravnik imenovan prilaže se prijedlogu.

Član 173. (Pravne posljedice rješenja o uvođenju eksternog upravnika)

(1) Eksterni upravnik je ovlašten i odgovoran za zaštitu imovine i preuzimanje kontrole nad poslovanjem banke i donošenje odluke o nastavku poslovanja banke.

(2) Danom donošenja rješenja o uvođenju eksternog upravnika u banci prestaju sve ovlasti dotadašnjih članova uprave i nadzornog odbora, a odluke iz njihove nadležnosti donosi eksterni upravnik.

(3) Danom donošenja rješenja o imenovanju eksternog upravnika prestaju svi ugovori na osnovu kojih su dotadašnji članovi uprave bili zaposleni u toj banci, ukoliko nisu raspoređeni na druge poslove, odnosno prestaju da važe i ugovori sa dotadašnji članovima nadzornog odbora.

(4) U slučaju iz stava (2) ovoga člana dotadašnji članovi uprave i nadzornog odbora ne ostvaruju pravo na isplatu ugovorene otpremnine i varijabilnih naknada, neovisno o tome je li ostvarivanje takvih prava bilo ugovorenog s bankom ili je proizlazilo iz drugog akta banke.

Član 174.

(Obaveze dosadašnjih članova uprave kod uvođenja eksternog upravnika)

(1) Dosadašnji članovi uprave banke dužni su eksternom upravniku odmah omogućiti pristup cjelokupnoj poslovnoj i ostaloj dokumentaciji banke te sastaviti izvještaj o primopredaji poslovanja.

(2) Dosadašnji članovi uprave banke dužni su eksternom upravniku dati sva obrazloženja ili dodatne izvještaje o poslovanju banke.

(3) Svi radnici banke dužni su sarađivati s eksternim upravnikom.

(4) Eksterni upravnik ima pravo udaljiti lice koje onemogućuje njegov rad te, ovisno o okolnostima pojedinog slučaja, zatražiti pomoć nadležnog tijela unutrašnjih poslova.

Član 175.

(Pravo pristupa)

(1) Eksterni upravnik ima pravo neograničenog pristupa i kontrole svih poslovnih prostorija banke, finansijske aktive, računovodstvenih i drugih evidencija, i ostale aktive banke i njenih supsidijarnih lica.

(2) Eksterni upravnik je dužan odmah po prijemu rješenja o imenovanju preduzeti mjere zaštite i sprečavanja otuđenja ili zloupotrebe imovine i dokumentacije banke i njenih zavisnih lica, te preduzeti sve potrebne mjere i aktivnosti koje su neophodne za nastavak poslovanja banke i zaštitu njene imovine, uključujući i:

- a) otklanjanje utvrđenih nepravilnosti u poslovanju banke,
- b) naplatu potraživanja banke, a posebno nekvalitetnih kredita,
- c) ograničavanje rasta aktive i vanbilansnih obaveza banke i
- d) smanjenje troškova poslovanja banke.

(3) U poduzimanju mera iz svojih nadležnosti Agencija i eksterni upravnik ovlašteni su zahtjevati pomoć nadležnih organa unutrašnjih poslova i drugih nadležnih organa.

Član 176.

(Poslovi eksternog upravnika)

(1) Eksterni upravnik vodi poslovanje banke.

(2) Agencija je ovlaštena davati eksternom upravniku pisane naloge i upute.

(3) U vođenju poslova banke eksterni upravnik se mora pridržavati ograničenja koja su im postavljena rješenjem Agencije o njihovom imenovanju.

Član 177.

(Izvještaji eksternog upravnika)

(1) Eksterni upravnik je dužan nakon imenovanja, u roku od 60 dana od dana imenovanja, ako odlukom Agencije nije utvrđen duži rok, sastaviti i dostaviti Agenciji izvještaj o finansijskom stanju i uslovima poslovanja banke zajedno s procjenom njezine finansijske stabilnosti i mogućnostima za njezino daljnje poslovanje.

(2) Eksterni upravnik je dužan redovno i na zahtjev Agencije, a najmanje jednom mjesечно, izvještavati Agenciju o poslovanju banke o njenom finansijskom stanju, odnosno bez odlaganja obavijestiti Agenciju o svim okolnostima koje mogu uticati na pogoršanje finansijskog stanja banke.

(3) Eksterni upravnik u izvještaju iz stava (1) ovog člana predlaže jednu ili više sljedećih mjera:

- a) povećanje kapitala banke do iznosa utvrđenog ovim zakonom i propisima Agencije,
- b) prodaju dijela ili cijelokupne imovine,
- c) istovremenu prodaju dijela ili cijelokupne imovine i obaveza banchi ili drugom licu ovlaštenom za obavljanje ovih poslova,
- d) prodaju ili spajanje sa drugom bankom,
- e) pokretanje postupka restrukturiranja banke,
- f) oduzimanje dozvole za rad i likvidaciju banke, sa procjenom iznosa aktive koja će biti realizovana u likvidaciji banke i
- g) oduzimanje dozvole za rad i pokretanje postupka stečaja, ako nisu ispunjeni uslovi za pokretanje i vođenje likvidacionog postupka.

(4) Uz izvještaj iz stava (1) ovog člana, eksterni upravnik Agenciji dostavlja i plan aktivnosti koji su dioničari banke dužni da sačine i dostave eksternom upravniku u roku od 20 dana od dana njegovog uvođenja.

(5) Plan aktivnosti iz stava (4) ovog člana sadrži prijedlog neophodnih aktivnosti koje će banka preuzeti za oticanje nezakonitosti i nepravilnosti u poslovanju banke i poboljšanje njenog finansijskog stanja, sa utvrđenim rokovima za sprovođenje tih aktivnosti.

(6) Prilikom odlučivanja o planu mjera predloženih u izvještaju eksternog upravnika, Agencija je dužna cijeniti i potrebu zaštite interesa deponenata i ostalih povjerilaca banke, te utvrditi postojanje realnih pretpostavki da se predloženi plan uspješno sprovede u periodu trajanja postupka eksternog upravnika.

(7) Eksterni upravnik je dužan na kraju mandata da sačini i dostavi Agenciji završni izvještaj, sa obrazloženjem realizovanih mjera eksternog upravnika.

(8) Eksterni upravnik je dužan postupati po nalozima i uputama Agencije i redovno izvještavati Agenciju o izvršenju naloga i uputa.

(9) Agencija može naložiti eksternom upravniku da sazove skupštinu dioničara banke s utvrđenim dnevnim redom i prijedlogom odluka.

(10) Eksterni upravnik će sazvat skupštinu najkasnije u roku od osam dana od dana primitka naloga Agencije iz stava (9) ovoga člana.

Član 178. (Prestanak ovlaštenja eksternog upravnika)

Ovlaštenja eksternog upravnika banke prestaju:

- a) istekom roka na koji je imenovan;
- b) danom razrješenja i imenovanjem novog eksternog upravnika;
- c) danom donošenja rješenja o imenovanju posebne uprave, likvidatora;
- d) rješenjem nadležnog suda o imenovanju stečajnog upravnika.

POGLAVLJE VIII – RESTRUKTUIRANJE, LIKVIDACIJA I STEČAJ BANKE

Odjeljak A. Restruktuiranje banke

Član 179.

(Ovlasti Agencije za restrukturiranje banaka)

- (1) Zadatke i nadležnosti restrukturiranja banaka izvršava Agencija u skladu sa ovim zakonom i propisom kojim je uređeno poslovanje Agencije.
- (2) Lica zadužena za restrukturiranje banaka moraju imati odgovarajuće kvalifikacije, stručna znanja, vještine i iskustvo potrebno za obavljanje poslova restrukturiranja i postizanja ciljeva restrukturiranja banaka.

Član 180.

(Ciljevi restrukturiranja banke)

(1) Ciljevi restrukturiranja banke su:

- a) osiguravanje kontinuiteta ključnih funkcija,
- b) izbjegavanje većeg štetnog učinka na finansijsku stabilnost, posebno sprječavanjem širenja štetnih učinaka na finansijski sistem, uključujući i njihovo širenje na tržišnu infrastrukturu, te održavanje tržišne discipline,
- c) zaštita javnih sredstava tako da se na najmanju moguću mjeru svede oslanjanje na javnu finansijsku pomoć,
- d) zaštita deponenata koji imaju osigurane depozite, i
- e) zaštita sredstava i imovine klijenata.

(2) Pri primjeni instrumenata restrukturiranja ili izvršavanja ovlasti za restrukturiranje, iz člana 179. ovog zakona Agencija uzima u obzir ciljeve restrukturiranja te odabire instrumente i ovlasti kojima se najbolje ostvaruju ciljevi koji su relevantni u okolnostima pojedinog slučaja.

(3) Pri postizanju ciljeva restrukturiranja iz stava (1) ovoga člana Agencija je dužna voditi računa o smanjenju troška restrukturiranja na najmanju moguću mjeru, i izbjegavanju smanjenja vrijednosti imovine banke, osim ako je to potrebno radi ostvarivanja ciljeva restrukturiranja.

(4) Agencija će uzet u obzir sve ciljeve restrukturiranja vodeći računa o naravi i okolnostima pojedinog slučaja, pri čemu su svi ciljevi restrukturiranja jednako važni.

Član 181.

(Opća načela restrukturiranja)

(1) Agencija, kod primjene instrumenata restrukturiranja i izvršavanja ovlasti za restrukturiranje, donosi sve odgovarajuće mjere kako bi osigurala da se restrukturiranje provodi u skladu sa sljedećim načelima:

- a) gubitke snose prvo dioničari banke u restrukturiranju;
- b) gubitke nakon dioničara u skladu s redoslijedom prvenstva njihovih potraživanja u okviru stečajnog postupka snose povjeriocu banke u restrukturiranju;
- c) smjenjuju se nadzorni odbor, uprava i više rukovodstvo banke u restrukturiranju, osim u slučajevima kada se smatra da je potpuno ili djelomično zadržavanje članova nadzornog odbora, uprave ili višeg rukovodstva, ovisno o okolnostima, nužno za postizanje ciljeva restrukturiranja;
- d) nadzorni odbor, uprava i više rukovodstvo banke u restrukturiranju dužno je pružiti svu potrebnu pomoć za postizanje ciljeva restrukturiranja;

- e) fizička i pravna lica koja su odgovorna za propast banke snose odgovornost u skladu s odredbama važećih propisa iz područja građanskog ili krivičnog prava;
- f) osim ako ovom Zakonom nije predviđeno drugačije, prema povjeriocima iste kategorije postupa se jednako;
- g) nijedan povjerilac ne smije pretrpjediti veće gubitke od onih koji bi nastali da je nad bankom otvoren likvidacioni i stečajni postupak u skladu sa zaštitnim mjerama iz čl. 212. i 213. ovog zakona;
- h) osigurani depoziti u potpunosti su zaštićeni;
- i) mjere restrukturiranja poduzimaju se u skladu sa zaštitnim mjerama navedenim u ovom Zakonu.

(2) Ako je banka član bankarske grupe, Agencija primjenjuje instrumente za restrukturiranje i izvršavaju ovlasti za restrukturiranje na način koji svodi na najmanju moguću mjeru učinak na pridružene institucije i na grupaciju u cjelini, i smanjuje negativni učinak na finansijsku stabilnost u zemlji.

(3) Kod primjene instrumenata restrukturiranja i izvršavanja ovlasti restrukturiranja, Agencija prema potrebi obavještava predstavnike zaposlenika banke u restrukturiranju .

Član 182. (Plan restrukturiranja)

(1) Agencija sastavlja plan restrukturiranja za svaku banku koja nije dio grupe koja podliježe konsolidiranim nadzoru, kao i plan restrukturiranja grupe u skladu sa članom 183. ovog zakona.

(2) Planom restrukturiranja predviđeni su primjena odgovarajućih instrumenata i mera restrukturiranja i vršenje ovlaštenja Agencije nakon donošenja rješenja o restrukturiranju, ako budu ispunjeni uslovi za restrukturiranje banke u skladu sa ovim zakonom.

(3) Plan restrukturiranja najmanje uključuje:

- a) kratak prikaz ključnih elemenata plana restrukturiranja;
- b) kratak prikaz bitnih promjena u banci koje su nastupile nakon posljednjih izmjena plana restrukturiranja;
- c) prikaz načina na koji bi, u mjeri u kojoj je to neophodno, banka mogla odvojiti ključne funkcije i ključne poslovne aktivnosti od ostalih poslova, kako bi obezbijedila kontinuitet poslovanja u slučaju ispunjenja uslova za restrukturiranje;
- d) procjena rokova za provedbu svakog važnog aspekta plana;
- e) detaljan opis procjene mogućnosti restrukturiranja i opis mera potrebnih za otklanjanje prepreka za restrukturiranje, utvrđenih u skladu sa čl. 184. i 185. ovog zakona;
- f) opis procedura za utvrđivanje tržišne vrijednosti ključnih funkcija, ključnih poslovnih aktivnosti i imovine banke,
- g) detaljan opis postupaka kojima se obezbjeđuje kontinuirano pribavljanje ažurirnih informacija i podataka od banke,
- h) obrazloženje načina na koji će se obezbijediti finansiranje različitih mogućnosti i instrumenata restrukturiranja predviđenih planom restrukturiranja, koji se ne zasniva na prepostavci korištenja vanredne finansijske podrške,
- i) detaljan opis različitih mogućnosti za primjenu instrumenata restrukturiranja, sa rokovima za njihovo sprovođenje, a na osnovu razmatranja različitih situacija u kojima mogu nastupiti ozbiljni makroekonomski i finansijski poremećaji značajni za poslovanje te banke,
- j) opis mogućih sistemskih posljedica restrukturiranja banke,

- k) opis različitih mogućnosti za očuvanje pristupa uslugama platnog prometa i sistemima poravnjanja i ocjenu mogućnosti prenosa sredstava klijenata,
- l) analizu posljedica plana restrukturiranja na zaposlene, uključujući i analizu troškova koji povodom toga mogu nastati,
- m) plan pružanja informacija sredstvima javnog informisanja i javnosti u vezi sa restrukturiranjem banke,
- n) minimalni zahtjevi za kapitalom iz člana 205. ovog zakona i prihvatljivim obavezama iz člana 204. ovog zakona i rok u kojem je banka dužna da dospire propisani nivo ovih zahtjeva,
- o) opis aktivnosti i sistema u banci koji su neophodni za kontinuirano obavljanje operativnih poslova banke i
- p) mišljenje banke u vezi sa planom restrukturiranja, ako je potrebno.

(4) Planovi restrukturiranja se preispisuju i prema potrebi ažuriraju najmanje jednom godišnje te nakon svake promjene pravne ili organizacijske strukture banke ili njena poslovanja ili finansijskog položaja koja bi mogla bitno utjecati na učinkovitost plana ili stvoriti potrebu za revizijom plana restrukturiranja. Za potrebe preispitivanja ili ažuriranja planova restrukturiranja banke obavještavaju Agenciju o svakoj promjeni zbog koje je nužna takva revizija ili ažuriranje.

(5) Banka je dužna sarađivati sa Agencijom i dostavljati joj informacije i podatke neophodne za izradu i ažuriranje plana restrukturiranja.

(6) Banka je dužna da odmah obavijesti Agenciju o svakoj promjeni podataka bitnih za ažuriranje plana restrukturiranja.

(7) Agencija, prilikom izrade plana restrukturiranja, koristi podatke kojima raspolaze obavljajući nadzornu funkciju.

(8) Pri izradi plana restrukturiranja, Agencija traži mišljenje od Agencije za osiguranje depozita u vezi s mogućnošću restrukturiranja banke, a posebno u pogledu provodivosti likvidacije banke.

(9) Pri donošenju rješenja o restrukturiranju banke, odnosno o primjeni odgovarajućih instrumenata restrukturiranja, Agencija nije dužna da primjeni instrumente restrukturiranja predviđene planom restrukturiranja za tu banku.

(10) Agencija, nakon izrade plana restrukturiranja, dostavlja banci kratak prikaz ključnih elemenata plana restrukturiranja.

(11) Agencija će propisati podatke i informacije koje su banke dužne dostavljati Agenciji u svrhu izrade i ažuriranja planova restrukturiranja, kao i način i rokove njihovog dostavljanja.

Član 183. (Plan restrukturiranja grupe)

(1) Agencija izrađuje plan restrukturiranja bankarske grupe, koja je predmet kontrole Agencije na konsolidovanoj osnovi, a koji obuhvata restrukturiranje grupe ili bilo kojeg člana te grupe u skladu sa odredbama ovog zakona.

(2) Na izradu i ažuriranje plana restrukturiranja bankarske grupe shodno se primjenjuju odredbe člana 182. st. (1) i (4) ovog zakona.

(3) Plan restrukturiranja bankarske grupe najmanje sadrži:

- a) opis aktivnosti i mjera koje će se preduzeti prema članovima bankarske grupe,
- b) detaljan opis različitih mogućnosti za primjenu instrumenata restrukturiranja bankarske grupe na osnovu razmatranja različitih situacija u kojima mogu nastupiti ozbiljni makroekonomski i finansijski poremećaji značajni za poslovanje te grupe,

- c) obrazloženje načina na koji će se obezbijediti finansiranje primjene različitih mogućnosti i instrumenata restrukturiranja bankarske grupe predviđenih ovim planom, koje se ne može zasnovati na pretpostavci korištenja vanredne finansijske podrške,
- d) procjenu mogućnosti preuzimanja međusobno usklađenih aktivnosti i mjera za restrukturiranje bankarske grupe kada nadzor nad članovima ove grupe ne vrši samo Agencija, uključujući mjere prodaje grupe u cjelini trećem licu i razdvajanje ključnih poslovnih aktivnosti koje obavljaju određeni članovi ove grupe, kao i opis mjera potrebnih za otklanjanje prepreka za restrukturiranje posebno u vezi sa međusobnim usklađivanjem aktivnosti različitih nadležnih organa,
- e) opis mogućnosti saradnje sa nadležnim regulatornim tijelom i tijelom za restrukturiranje, a u vezi sa restrukturiranjem bankarske grupe, kada članovi bankarske grupe imaju sjedište izvan Federacije,
- f) opis mjera za odvajanje pojedinih funkcija ili poslovnih aktivnosti koje su neophodne radi otklanjanja prepreka za nesmetano restrukturiranje bankarske grupe i
- g) opis drugih mjera i aktivnosti koje će preuzeti radi restrukturiranja bankarske grupe, a koje nisu izričito utvrđene ovim zakonom.

(4) Odredbe člana 182. st. (5), (7) i (10) ovog zakona shodno se primjenjuju na matično društvo i člana bankarske grupe kada Agencija izrađuje plan restrukturiranja bankarske grupe.

Član 184. (Procjena mogućnosti restrukturiranja banke)

(1) Agencija, nakon dobijanja mišljenja od Agencije za osiguranje depozita, procjenjuje do koje je mjere moguće restrukturirati banku koja nije dio grupe.

(2) Smatra se da postoji mogućnost za restrukturiranje banke ako su kumulativno ispunjeni sljedeći uslovi:

- a) nad bankom je moguće sprovesti ili postupak stečaja, odnosno likvidacije ili postupak restrukturiranja,
- b) sprovodenje bilo kojeg od tih postupaka, u mjeri u kojoj je to moguće, neće dovesti do nastupanja značajnih negativnih posljedica na stabilnost finansijskog sistema,
- c) sprovodenjem bilo kojeg od tih postupaka moguće je obezbijediti kontinuitet obavljanja ključnih funkcija banke i
- d) sprovodenje restrukturiranja je moguće bez korištenja vanredne javne finansijske podrške.

(3) Prilikom procjene iz stava (1) ovoga člana Agencija je dužna procijeniti najmanje sljedeće:

- a) mogućnost ostvarivanja ciljeva restrukturiranja primjenom raspoloživih instrumenata restrukturiranja;
- b) posljedice restrukturiranja banke na stabilnost finansijskog sistema, privredu i povjerenje građana u bankarski sistem;
- c) posljedice restrukturiranja banke na povjeroce, deponente, ugovorne strane i zaposlene;
- d) posljedice restrukturiranja banke na nesmetano funkcionisanje platnog sistema i sistema za poravnanje vrijednosnih papira;
- e) sposobnost banke da obezbijedi kontinuitet obavljanja osnovnih funkcija i ključnih poslovnih aktivnosti;

- f) nivo usklađenosti pravne i organizacione strukture s osnovnim funkcijama i ključnim poslovnim aktivnostima koje se obavljaju u banci;
  - g) sposobnost banke da u skladu sa već zaključenim poslovima i mogućnostima obezbijedi minimalne kadrovske i infrastrukturne kapacitete, kao i finansiranje, likvidnost i kapital koji su dovoljni da održavaju osnovne funkcije i ključne poslovne aktivnosti;
  - h) odvojenost ključnih poslovnih aktivnosti od ostalih aktivnosti banke;
  - i) primenljivost procedura i mjera za upravljanje rizicima;
  - j) iznos i vrstu obaveza, isključujući one iz člana 204. ovog Zakona;
  - k) adekvatnost upravljanja rizicima informacionog sistema u vezi sa obezbjeđivanjem pristupa informacijama i podacima neophodnim za sprovođenje postupka restrukturiranja.
- (4) Agencija je dužna da pri izradi i ažuriranju plana restrukturiranja bankarske grupe procjenjuje mogućnost restrukturiranja shodnom primjenom st. (1) do (3) ovog člana.
- (5) Agencija propisuje elemente koje treba uzeti u obzir prilikom procjene mogućnosti restrukturiranja neke banke ili grupe.

Član 185. (Otklanjanje prepreka za restrukturiranje)

- (1) Ako Agencija u toku procjene mogućnosti restrukturiranja iz člana 184. ovog zakona utvrdi da postoje značajne prepreke za restrukturiranje banke, naložiće banci da najkasnije u roku od četiri mjeseca od dana prijema tog rješenja dostavi prijedlog mogućih mjera za rješavanje ili otklanjanje ovih prepreka.
- (2) Ako Agencija ocijeni da mjere koje je banka predložila ne mogu efektivno umanjiti, odnosno otkloniti prepreke za restrukturiranje, zahtijevati će od banke da poduzme alternativne mjere koje mogu postići taj cilj i pisanim putem o tim mjerama obavještava banku koja najkasnije u roku od jednog mjeseca predlaže plan u skladu s tim mjerama.
- (3) U slučaju iz stava (2) ovog člana, Agencija može naložiti banci da:
- a) izmijeni sporazum o finansijskoj podršci unutar bankarske grupe ili preispita zaključenje ovog sporazuma ako već nije zaključen, odnosno zaključi ugovor o pružanju odgovarajućih usluga bilo unutar grupe bilo s trećim licima;
  - b) ograniči izloženost prema jednom licu i ukupnu izloženost iz čl. 90., 92. i 93. ovog Zakona;
  - c) redovno dostavlja dodatne informacije i podatke značajne za restrukturiranje banke ili dostavi određene informacije i podatke značajne za tu restrukturiranje u pojedinačnom slučaju;
  - d) otuđi određeni dio imovine;
  - e) ograniči ili prestane da obavlja ili razvija određenu vrstu poslova, odnosno ne započinje nove poslove ili prestane da ih dalje razvija;
  - f) izvrši, odnosno osigura odgovarajuće pravne i/ili organizacione promjene banke i/ili bilo kog drugog člana bankarske grupe kojoj pripada ova banka, kako bi se smanjila složenost ove banke i/ili grupe i omogućilo odvajanje ključnih funkcija od ostalih poslova banke tokom sprovođenja postupka restrukturiranja;
  - g) osigura prihvatljive obaveze za pokriće gubitaka koji ispunjavaju uslove iz čl. 204. i 205. ovog Zakona;
  - h) preduzme druge mjere radi ispunjenja minimalnih zahtjeva za kapital i obaveze iz tačke h) ovog stava, koji su propisani u članu 205. ovog Zakona;

i) pravno razdvoji finansijske i nefinansijske poslove na nivou bankarske grupe čiji je član,

j) preduzme ostale mjere koje utvrdi Agencija.

(4) Pri nalađanju mjera iz stava (3) ovog člana, Agencija ocjenjuje moguće posljedice primjene mjera na poslovanje i stabilnost banke, stabilnost finansijskog sistema, a banka je dužna u utvrđenom roku Agenciji dostaviti plan usklađivanja sa naloženim mjerama.

(5) Na otklanjanje prepreka za restrukturiranje bankarske grupe shodno se primjenjuju odredbe st. (1) do (4) ovog člana.

(6) Ako banka u restrukturiranju obavlja poslove za čije obavljanje je potrebna dozvola drugog nadležnog regulatornog tijela, Agencija obavještava to tijelo o preduzetim mjerama koje mogu uticati na obavljanje tih poslova.

Član 186.

(Zahtjev za otpis ili konverziju instrumenata kapitala)

(1) Otpis ili konverzija odgovarajućih instrumenata kapitala u dionice ili druge instrumente vlasništva banke može se izvršiti:

a) nezavisno od mjera restrukturiranja ili

b) zajedno sa sprovodenjem mjera restrukturiranja, ako su ispunjeni uslovi za restrukturiranje banke.

(2) Prije pokretanja postupka restrukturiranja Agencija može izvršiti otpis odgovarajućih elemenata kapitala banke ili njihovu konverziju u dionice ili druge vlasničke instrumente te banke, a nakon pokretanja tog postupka otpis ili konverziju kapitala vrši prije primjene odgovarajućeg instrumenta restrukturiranja.

(3) Otpis ili konverzija se vrši u skladu s članom 187. ovog Zakona i bez odgode, u vezi s relevantnim instrumentima kapitala koje je izdala banka ako nastupi jedna ili više sljedećih okolnosti:

a) ako je utvrđeno da su uslovi za restrukturiranje iz člana 188. ovog Zakona ispunjeni, prije nego su poduzete bilo kakve mjere restrukturiranja;

b) ako Agencija utvrdi da banka više neće moći nastaviti redovno poslovanje ako se ne izvrši smanjenje vrijednosti ili pretvaranje relevantnih instrumenata kapitala, a nije vjerovatno da bi bilo koja druga mjera banke ili lica iz privatnog sektora, niti mjera preduzeta u postupku supervizije u skladu sa ovim zakonom, osim tog otpisa, odnosno konverzije – mogla u razumnom roku otkloniti smetnje za nastavak poslovanja banke, uzimajući u obzir sve okolnosti pojedinačnog slučaja;

c) ako banka zatraži hitnu finansijsku podršku javnih sredstava, osim ako je riječ o likvidnoj banci, a finansijska podrška se traži u svrhu rješavanja nedostatka kapitala ustanovljenog u testovima otpornosti na stres i ocjenom kvaliteta imovine.

(4) Ovlast otpisa ili konverzije instrumenata kapitala vrši se bez saglasnosti dioničara, deponenata i drugih povjerilaca banke ili bilo kog trećeg lica.

(5) Prije nego što izvrši ovlast otpisa ili konverzije instrumenata kapitala, Agencija je dužna osigurati nezavisnu procjenu imovine i obaveza banke provodi u skladu s članom 189. ovog Zakona. Ta procjena je osnov izračuna otpisa koji se treba primijeniti na relevantne instrumente kapitala kako bi se pokrili gubici i izračunao nivo konverzije koja se primjenjuje na relevantne instrumente kapitala kako bi se dokapitalizirala banka.

Član 187.

(Provođenje otpisa ili konverzije instrumenata kapitala)

(1) Otpis ili konverzija instrumenata kapitala se vrši na način kojim se postižu sljedeći rezultati:

- a) stavke redovnog osnovnog kapitala smanjuju se srazmjerno gubicima i do ukupnog iznosa tih elemenata kapitala, a Agencija prema dioničarima preduzima jednu ili obje mjere predviđene ovim zakonom u primjeni instrumenta unutrašnjeg restrukturiranja,
- b) stavke instrumenata dodatnog osnovnog kapitala otpisuje se i/ili konvertuje u instrumente redovnog osnovnog kapitala u mjeri u kojoj je to potrebno za ostvarivanje ciljeva restrukturiranja ili do ukupnog iznosa tih elemenata kapitala, u zavisnosti od toga šta je manje;
- c) stavke dopunskog kapitala otpisuju se ili konvertuju u dionice banke koje se mogu uključiti u osnovni kapital banke i to u mjeri u kojoj je potrebno za postizanje ciljeva restrukturiranja iz člana 180. ovog Zakona ili do ukupnog iznosa tih stavki kapitala, u zavisnosti od toga šta je manje.

(2) U slučaju otpisa stavki kapitala prestaju obaveze po tom osnovu prema imaoču odgovarajuće stavke kapitala u otpisanom iznosu te stavke, osim već obračunatih obaveza, a ovom vlasniku ne isplaćuje se nikakva naknada po osnovu ovog otpisa.

(3) Za potrebe sprovođenja konverzije iz stava (1) tačka b) ovog člana, Agencija može naložiti banci da vlasnicima određenih stavki kapitala iz te tačke izda dionice koje se mogu uključiti u osnovni kapital banke.

(4) Ako bi konverzija stavki kapitala banke dovela do sticanja ili povećanja vlasništva u banci preko procenata propisanih u članu 29. stav (1) ovog zakona – Agencija blagovremeno vrši ocjenu ispunjenosti uslova za davanje saglasnosti za sticanje vlasništva, tako da ova ocjena ne utiče na odlaganje ove konverzije.

(5) Smatra se da bankarska grupa neće moći da nastavi da posluje u smislu člana 186. stava (3) tačka b) ovog Zakona kada ne postupa ili je vjerovatno da neće postupiti u skladu sa odredbama ovog zakona kojima se uređuju pokazatelji koji se tiču upravljanja rizicima na nivou bankarske grupe, uslijed čega joj Agencija može izreći mjeru iz ovog zakona, a naročito ako je pretrpjela ili će vjerovatno pretrpjeti gubitke u visini njenog cjelokupnog kapitala ili znatnog dijela ovog kapitala.

(6) Na otpis i konverziju stavki kapitala člana bankarske grupe koji nije banka shodno se primjenjuje se član 186. ovog zakona i st. (1) do (6) ovog člana.

(7) Agencija će izvršiti otpis i konverziju stavki kapitala prema članu bankarske grupe sa sjedištem u Federaciji nad kojim ne vrši nadzor, nakon pribavljanja mišljenja od regulatornog tijela koje vrši nadzor nad poslovanjem tog člana.

(8) Bliže uslove konverzije stavki kapitala iz stava (3) ovog člana propisuje Agencija.

Član 188. (Uslovi za restrukturiranje)

(1) Agencija donosi rješenje o pokretanju postupka restrukturiranja banke kada utvrdi da su ispunjeni svi sljedeći uslovi:

- a) kada je Agencija utvrdila da je stanje banke takvo da ona ne može ili vjerovatno neće moći nastaviti poslovanje,
- b) nije razumno očekivati da bi bilo koja druga mjera banke ili lica iz privatnog sektora ili mjere nadzora, uključujući i mjere rane intervencije, ili mjere otpisa ili konverzije instrumenata kapitala, mogle u razumnom roku otkloniti smetnje za nastavak poslovanja banke, uzimajući u obzir sve okolnosti pojedinačnog slučaja,
- c) restrukturiranje banke je u javnom interesu.

(2) Prethodno preduzimanje mjera rane intervencije u skladu sa članom 164. ovog zakona nije uslov za preduzimanje mjera restrukturiranja banke.

(3) Smatra se da je stanje banke takvo da ona ne može ili vjerovatno neće moći nastaviti poslovanje, u smislu ovog zakona, ako je ispunjen najmanje jedan od sljedećih uslova:

a) nastupili su ili je vjerovatno da će uskoro nastupiti razlozi za oduzimanje dozvole za rad banke iz člana 22. ovog zakona, naročito kad su u poslovanju banke nastali gubici koji bi se pokrili na teret cijelog ili značajnog iznosa kapitala ili kada je vjerovatno da će takvi gubici nastati,

b) imovina banke je manja od njenih obaveza ili je vjerovatno da će imovina banke uskoro biti manja od obaveza,

c) banka je nelikvidna ili je vjerovatno da će uskoro biti nelikvidna, osim ako joj je za te namjene već odobrena kratkoročna javna finansijska podrška

d) ako je banka zatražila vanrednu javnu finansijsku podršku, osim u izuzetnim slučajevima kada se ta podrška daje solventnoj banci radi otklanjanja ozbiljnog poremećaja u ekonomiji i očuvanja stabilnosti finansijskog sistema, kao privremena i srazmjerna mjera, u obliku:

1) garancija Federacije za novoizdate obaveze i garancija i kredita njenih javnih institucija ili

2) dokapitalizacije ili kupovine vlasničkih instrumenata pod uslovima koji banchi ne daju prednost na tržištu, do iznosa potrebnog da se otkloni manjak kapitala, pod uslovima koje utvrđuje Agencija i to samo ako u trenutku pružanja ove podrške nisu ispunjeni uslovi iz tač. a) do c) ovog stava, kao ni uslovi za otpis i konverziju kapitala iz čl. 186. i 187. ovog zakona.

(4) Smatra se da je restrukturiranja banke u javnom interesu, u smislu stava (1) tačke c) ovog člana, kada je to potrebno za očuvanje finansijske stabilnosti i ako postupak restrukturiranja ostvaruje jedan ili više ciljeva restrukturiranja koji se ne bi mogli ostvariti u istoj mjeri sprovođenjem likvidacionog ili stečajnog postupka nad bankom.

(5) Na pokretanje postupka restrukturiranja bankarske grupe shodno se primjenjuju odredbe ovog člana.

Član 189. (Procjena u slučaju restrukturiranja)

(1) Prije pokretanja postupka restrukturiranja ili otpisa ili konverziju instrumenata kapitala, Agencija je dužna obezbijediti fer, opreznu i realnu procjenu vrijednosti imovine i obaveza banke.

(2) Procjena iz stava (1) ovog člana vrši se radi pružanja odgovarajućih informacija i podataka Agenciji za utvrđivanje ispunjenosti uslova za restrukturiranje banke ili uslova za otpis ili konverziju instrumenata kapitala, odnosno izbor odgovarajućeg instrumenta i mјere restrukturiranja, odnosno otpisa ili konverzije instrumenata kapitala ako utvrdi da su ispunjeni ovi uslovi, kao i radi osiguranja da su svi gubici banke u potpunosti priznati u trenutku pokretanja restrukturiranja.

(3) Procjenu iz stava (1) ovog člana vrši društvo za reviziju ili drugo lice u skladu sa propisom Agencije.

(4) Agencija vrši izbor društva za reviziju ili drugog lica iz stava (3) ovog člana koji će vršiti procjenu, a naknada za vršenje procjene pada na teret banke.

(5) Društvo za reviziju ili drugo lice iz stava (3) ovog člana mora biti nezavisno od Agencije i bilo kog organa javne vlasti ili institucije kojoj je povjerenovo vršenje javnih

ovlaštenja, kao i od banke na koju se procjena odnosi ili bankarske grupe čiji je ta banka član.

(6) Procjena iz stava (1) ovog člana zasniva se na opreznim prepostavkama, uključujući opreznu ocjenu nivoa gubitaka nastalih uslijed nastupanja statusa neizmirenja obaveza dužnika, a ne može se zasnovati na prepostavci korištenja javne finansijske pomoći, kredita za održavanje likvidnosti ili kredita za likvidnost sa sredstvima osiguranja, rokom otplate i kamatnim stopama koji odstupaju od uobičajenih.

(7) Procjenom iz stava (1) ovog člana uzima se u obzir i moguće potraživanje Agencije po osnovu nadoknade troškova u vezi sa sprovođenjem postupka restrukturiranja, kao i troškovi kamata i nadoknada za eventualno korištenje zajmova ili garancija koje su obezbjeđeni banchi iz ostalih izvora finansiranja restrukturiranja.

(8) Uz procjenu iz stava (1) ovog člana prilaže se ažurni finansijski izveštaji banke, sa analizom i procjenom računovodstvene vrijednosti imovine, kao i popisom neizmirenih bilansnih i vanbilansnih obaveza prikazanih u poslovnim knjigama i evidencijama banke s navođenjem isplatnih redova u koje bi se razvrstale obaveze u skladu sa odredbama ovog Zakona kojim se uređuje stečaj i likvidacija banaka.

(9) Agencija može, radi donošenja odluke o izboru instrumenata restrukturiranja predviđenih ovim zakonom, zahtijevati od nezavisnog procjenjivača da se analiza i procjena računovodstvene vrijednosti imovine dopuni analizom i procjenom tržišne vrijednosti imovine i obaveza banke u restrukturiranju.

(10) Procjena iz stava (1) ovog člana obavezno obuhvata i procjenu ukupnog iznosa koji bi svakom isplatnom redu povjerilaca pripao u slučaju sprovodenja likvidacionog i stečajnog postupka, ali ne isključuje obavezu sprovodenja posebne nezavisne procjene iz člana 212. ovog Zakona.

(11) Agencija dostavlja zahtijev Agenciji za osiguranje depozita za dostavljanje informacije neophodne za izračunavanje procjene hipotetičkog iznosa pokrića gubitaka. Agencija za osiguranje depozita dostavlja svoje mišljenje u roku od 24 sata po prijemu procjene koju je obavio nezavisni procjenjivač.

(12) Ako zbog hitnosti nije moguće izvršiti procjenu u skladu sa st. (8) i (10) ovog člana društvo ili drugo lice iz stava (3) ovog člana vrši privremenu procjenu, koja se koristi u postupku restrukturiranja dok se ne izvrši konačnu procjenu vrijednosti imovine i obaveza banke (u daljem tekstu: konačna procjena), a izuzetno u slučaju kad nije moguće obezbijediti nezavisnu procjenu iz stava (1) ovog člana Agencija vrši privremenu procjenu vrijednosti imovine i obaveza banke, dok društvo ili drugo lice iz stava (3) ovog člana ne izvrši konačnu procjenu.

(13) Privremenom procjenom iz stava (12) ovog člana predviđaju se i rezerve za dodatne gubitke, što se posebno obrazlaže.

(14) Agencija može pokrenuti postupak restrukturiranja i primjeniti instrumente i mjere restrukturiranja i na osnovu privremene procjene iz stava (12) ovog člana.

(15) U slučaju iz stava (12) ovog člana, kao i u drugim slučajevima kada procjena iz stava (1) ovog člana nije izvršena prije pokretanja postupka restrukturiranja u skladu sa uslovima iz ovog člana, društvo iz stava (3) ovog člana je dužno izvršiti konačnu procjenu neposredno nakon što se ispune odgovarajući uslovi.

(16) Ako je vrijednost imovine i obaveza banke utvrđena konačnom procjenom veća od vrijednosti utvrđene privremenom procjenom – Agencija može povećati iznose potraživanja povjerilaca ili dioničara koji će biti otpisani primjenom instrumenta restrukturiranja iz člana 203. ovog Zakona, odnosno naložiti banchi za posebne namjene ili društvu za upravljanje imovinom iz člana 202. ovog Zakona da izvrši

dodatno plaćanje banci, odnosno dioničarima po osnovu prijenosa dionica, imovine ili obaveza.

(17) Agencija propisuje bliže uslove i način vršenja nezavisne procjene vrijednosti imovine i obaveza iz ovog člana, kao i bliže uslove i kriterije koje društvo ili drugo lice iz stava (3) ovog člana koje će vršiti procjenu iz stava (1) ovog člana treba ispunjavati za obavljanje procjene.

Član 190. (Donošenja rješenje o pokretanju postupka restrukturiranja)

(1) Agencija je dužna kontinuirano u skladu sa članom 55. stav (2) tačka bb) i članom 67. stav (1) tačka i) ovog Zakona, preuzimati mjere prema banci u cilju sprečavanja pogoršanja njenog finansijskog stanja (krize).

(2) Kada Agencija utvrdi da su ispunjeni uslovi za restrukturiranje donosi rješenje o pokretanju postupka restrukturiranja banke i o tome obavještava:

- a) banku na koju se rješenje o pokretanju postupka restrukturiranja odnosi
- b) Agenciju u RS i Distrku Brčko, ako banka posluje putem organizacionih dijelova osnovanih u RS i Distrku Brčko
- c) Centralnu Banku BiH
- d) Agenciju za osiguranje depozita u BiH
- e) prema potrebi, nadležno regulatorno tijelo i tijelo za restrukturiranje bankarske grupe čiji je banka član
- f) Federalno ministarstvo finansija (u daljem tekstu: Ministarstvo finansija)
- g) nadležni registarski sud.

(3) Obavještavanje iz stava (2) ovog člana podliježe odredbama o poslovnoj tajni Agencije.

Član 191. (Objavljivanje rješenja o pokretanju postupka restrukturiranja)

(1) Agencija je dužna da u „Službenim novinama Federacije BiH“, jednom ili više dnevnih listova dostupnih na cijeloj teritoriji BiH i na internet stranici Agencije objavi pokretanje postupka restrukturiranja banke sa obavještenjem o mjerama restrukturiranja koje se preuzimaju i posljedicama tih mera i prema potrebi uslove i period privremene obustave određenih obaveza banke na način koji Agencija odredi primjerenim.

(2) Banka je dužna da na svojoj internet stranici objavi rješenje o pokretanju postupka restrukturiranja i sve naknadna rješenja kojima se sprovodi rješenje o pokretanju postupka restrukturiranja.

Član 192. (Opšte ovlasti u postupku restrukturiranja)

(1) U cilju preuzimanja mera restrukturiranja Agencija, koristi pojedinačno ili u kombinaciji slijedeća ovlaštenja:

a) od bilo kojeg lica zahtijeva davanje svih informacija koje su potrebne za odlučivanje o mjerama restrukturiranja banke i njenu pripremu, uključujući ažuriranje i dopunu informacija sadržanih u planu restrukturiranja, kao i da zahtijeva prikupljanje informacija putem neposredne kontrole,

- b) za razrješenje nadzornog odbora, uprave i višeg rukovodstva banke u restrukturiranju,
  - c) za preuzimanje svih ovlaštenja dioničara i organa upravljanja banke u restrukturiranju i povjeravanje tih ovlaštenja posebnom upravniku,
  - d) za prijenos dionica i drugih vlasničkih instrumenata koje je izdala banka u restrukturiranju,
  - e) za prenos prava, imovine ili obaveza banke u restrukturiranju na drugo lice, uz saglasnost tog lica,
  - f) za djelimično ili potpuno smanjenje vrijednosti glavnice ili preostalog dospjelog neizmirenog duga u vezi s prihvatljivim obavezama banke u restrukturiranju,
  - g) za konverziju prihvatljivih obaveza banke u restrukturiranju u obične dionice ili druge vlasničke instrumente te banke, njenog matičnog društva ili banke za posebne namjene na koje se prenose imovina ili obaveze,
  - h) za poništavanje dužničkih instrumenata koje je izdala banka u restrukturiranju, osim prihvatljivih obaveza iz člana 204. ovog zakona,
  - i) za smanjenje, uključujući smanjenje na nulu, nominalne vrijednosti dionica ili drugih vlasničkih instrumenata banke u restrukturiranju, te za poništenje takvih dionica ili drugih instrumenata vlasništva,
  - j) da traži od banke u restrukturiranju ili njenog matičnog društva da izvrši emisiju novih dionica, drugih instrumenata vlasništva ili drugih instrumenata kapitala, uključujući prioritetne dionice i potencijalne zamjenjive instrumente,
  - k) da proglaši dospjelim i raskine finansijske ugovore ili ugovore o finansijskim derivatima u svrhu primjene ovlaštenja za otpis i konverziju obaveza koje nastaju po derivatima,
  - l) da izvrši procjenu kupca kvalifovanog učešća bez obaveze primjene propisanih rokova vezanih za takvu procjenu i
  - m) izmijeni rokove dospjeća dužničkih instrumenata ili drugih prihvatljivih obaveza, iznos kamate koji bi se platilo na osnovu ovih instrumenata i obaveza ili datum dospjeća plaćanja te kamate, uključujući i obustavu plaćanja u određenom periodu, osim za obaveze iz člana 204. stav (1) ovog zakona
- (2) Agencija, prilikom izvršavanja svojih ovlaštenja, nije dužna obavještavati ni pribavljati odobrenja ili saglasnosti bilo kojeg organa ili organizacije, niti dioničara ili povjerilaca banke u restrukturiranju, koja bi trebala biti obezbijeđena u redovnom poslovanju banke.
- (3) U periodu sprovođenja mjera restrukturiranja banke, Agencija može podnijeti zahtjev nadležnom sudu za izricanje privremene mjere zabrane izvršenja nad imovinom banke u restrukturiranju ili prekid svih sudskih ili upravnih postupaka protiv banke.

Član 193. (Dodatna ovlaštenja Agencije)

- (1) Agencija, pored opštih ovlaštenja iz člana 192. ovog zakona, a radi efikasnog sprovođenja mjera restrukturiranja, ovlaštena je da:
- a) obezbijedi da prenosom ne nastaju dodatna prava ili obaveze koje utiču na prenesene finansijske instrumente, imovinu ili obaveze, u koju svrhu se bilo koje pravo na prebijanje ili poravnanje prema odredbama ovog zakona ne smatra dodatnim pravom ili obavezom,
  - b) ukine prava za sticanje dodatnih dionica ili drugih instrumenata vlasništva,

- c) zahtijeva od nadležnog tijela obustavu trgovanja i isključenje sa berze ili drugog uređenog tržišta ili službene kotacije finansijskih instrumenata, u skladu sa propisima koji uređuju trgovanje vrijednosnim papirima,
- d) obezbijedi da se prema društvu primaocu dionica, ostalih vlasničkih instrumenata, dužničkih instrumenata, imovine, prava ili obaveza ili bilo koje kombinacije ovih stavki od banke u sanaciji (u daljem tekstu: društvo primaoc) u pogledu svih prava, obaveza ili mjera koje preduzima banka u restrukturiranju postupa kao da je banka u restrukturiranju, uključujući, shodno članu 200. st. (12), (13) i (18) i članu 201. ovog zakona, i sva prava i obaveze povezane sa učešćem na tržištu,
- e) zahtijeva od banke u restrukturiranju ili društva primaoca međusobnu razmjenu informacija i pružanje pomoći i

f) poništi ili izmijeni uslove ugovora u kojem je banka u restrukturiranju jedna od strana i obezbijedi da društvo primaoc kao strana zamijeni banku u restrukturiranju.

(2) Agencija u postupku restrukturiranja banke ima ovlaštenja da društву primaocu omogući nastavak aranžmana poslovanja koji su potrebni za obezbjeđenje efikasnosti mjera restrukturiranja, a naročito:

- a) nastavak ugovora koje je zaključila banka u restrukturiranju, tako da društvo primaoc prihvata prenesena prava i obaveze banke u restrukturiranju u vezi sa finansijskim instrumentom, imovinom ili obavezom koji su preneseni, te zamijeni banku u restrukturiranju, u svim relevantnim ugovorima,
- b) da društvo primaoc zamijeni banku u restrukturiranju, kao strana u svim pravnim postupcima u vezi sa svim prenesenim finansijskim instrumentima, imovinom ili obavezama nezavisno od pristanka suprotne strane.

(3) Ovlaštenja Agencije iz stava (1) tačka d) i stava (2) tačka b) ovog člana ne utiču na:

- a) prava zaposlenih u banci u restrukturiranju da otkažu ugovor o radu,
- b) pravo ugovorne strane uključujući i pravo na raskid ugovora, u skladu sa članom 195. ovog zakona, ako na to ima pravo u skladu sa uslovima ugovora na osnovu činjenja ili propusta banke u restrukturiranju prije prenosa ili na osnovu činjenja ili propusta društva primaoca nakon prenosa.

Član 194. (Ovlaštenje za obezbjeđenje usluga i prostora)

(1) Agencija može zahtijevati od banke u restrukturiranju ili bilo kojeg njenog zavisnog društva da pruže sve operativne usluge ili obezbijede prostore i opremu, koji ne uključuju bilo kakav vid finansijske podrške, a potrebni su primaocu kako bi uspješno pružao usluge i obavljao bankarske poslove koji su na njega preneseni.

(2) Usluge i prostori iz stava (1) ovog člana pružaju se:

- a) pod uslovima iz ugovora o pružanju usluga ili korištenju prostora koji je važio neposredno prije poduzimanja mjere za restrukturiranje i u vremenu trajanja tog ugovora ili
- b) ako ugovor o pružanju usluga ili korištenju prostora ne postoji ili je prestao važiti prije ili tijekom poduzimanja mjere za restrukturiranje, pod razumnim uslovima.

Član 195. (Ovlaštenje za privremenu obustavu određenih obaveza)

(1) Agencija može da privremeno obustavi izvršenje svih obaveza plaćanja ili ispunjenja obaveza u skladu sa bilo kojim ugovorom u kojem je banka u

restrukturiranju jedna od strana na period od 48 sati od trenutka objave rješenja Agencije o privremenoj obustavi.

(2) Ako obaveza plaćanja ili isporuke dospijeva u toku perioda obustave, obaveza plaćanja ili isporuke dospijeva narednog radnog dana od dana isteka perioda obustave.

(3) Ako su obaveze plaćanja ili isporuke banke u restrukturiranju privremeno obustavljene u skladu sa stavom (1) ovog člana, obaveze plaćanja ili isporuke drugih ugovornih strana banke u restrukturiranju prema tom ugovoru privremeno se obustavljaju za isti period.

(4) Izuzetno do stava (1) ovog člana, privremena obustava ne primjenjuje se na:

a) osigurane depozite u skladu sa u skladu sa zakonom kojim se uređuje osiguranje depozita u bankama,

b) obaveze prema platnim sistemima i sistemima za poravnanje vrijednosnih papira koji su u skladu sa zakonom određeni kao bitni sistemi, odnosno operaterima tih sistemima i učesnicima u tim sistemima, koje su nastale po osnovu učešća u tim sistemima,

c) sredstva javnih prihoda uplaćena po osnovu izmirenja obaveza prema BiH, Federaciji, RS, Brčko Distriktu, kantonima, gradovima, opštinama i fondovima, a koji prolaze kroz jedinstveni bankovni račun u komercijalnoj banci na koji se polažu svi javni prihodi u skladu sa propisima kojima se uređuju trezorska poslovanja BiH, Federacije, RS i Brčko Distrikta.

(5) Agencija može da privremeno obustavi prinudno izvršenje založnih prava na imovini banke u restrukturiranju od strane osiguranih povjerilaca te banke na period od 48 sati od trenutka objave rješenja Agencije o privremenoj obustavi.

(6) Agencija može da privremeno obustavi pravo na raskid ugovora svih strana u ugovornom odnosu sa bankom u restrukturiranju na period od 48 sati od trenutka objave rješenja Agencije o privremenoj obustavi, pod uslovom da se obaveze plaćanja i isporuke, te založnih prava i dalje izvršavaju.

(7) Po isteku perioda privremene obustave iz stava (6) ovog člana, ako su prava i obaveze obuhvaćene ugovorom prenesene na primaoca, druga ugovorna strana može raskinuti ugovor samo ako nakon trenutka prenosa nastupe uslovi za raskid ugovora u odnosu na primaoca.

(8) Prilikom izvršavanja ovlaštenja iz ovog člana Agencija uzima u obzir efekte koje će izvršavanje ovih ovlaštenja imati na nesmetano funkcionisanje finansijskih tržišta.

Član 196. (Posebni upravnik)

(1) Agencija donosi rješenje o imenovanju posebnog upravnika u banci u restrukturiranju, ako ocjeni da bi promjena načina upravljanja i rukovođenja bankom doprinijela ostvarivanju ciljeva restrukturiranja.

(2) Rješenje iz stava (1) ovog člana Agencija može donijeti u bilo kom trenutku u postupku restrukturiranja.

(3) Agencija je dužna da doneše rješenje iz stava (1) ovog člana kada se postupak restrukturiranja pokreće nad bankom kojoj se ukida dozvola za rad.

(4) Posebni upravnik se imenuje najduže na godinu dana, a njegov mandat se izuzetno može produžiti za još godinu dana ako Agencija procjeni da je to potrebno da bi se okončale započete aktivnosti radi ostvarivanja ciljeva restrukturiranja, odnosno da su i dalje ispunjeni uslovi iz stava (1) ovog člana.

- (5) Rješenjem iz stava (1) ovog člana utvrđuje se visina naknade za rad posebnog upravnika, koja pada na teret banke.
- (6) Agencija može u toku mandata posebnog upravnika donijeti rješenje kojim se on razrješava funkcije i imenuje drugi posebni upravnik.
- (7) Posebni upravnik mora biti lice nezavisno od banke i ispunjavati uslove iz člana 64. ovog Zakona.
- (8) Danom donošenja rješenja iz stava (1) ovog člana, prestaju funkcije članovima uprave i nadzornog odbora banke i ovlaštenja skupštine banke, a funkcije uprave i nadzornog odbora banke, kao i ovlaštenja skupštine banke – preuzima posebni upravnik.
- (9) Dosadašnji članovi uprave, druge ovlaštene osobe s posebnim ovlaštenjima i odgovornostima banke i zaposlenici dužni su sarađivati sa posebnim upravnikom, te mu odmah omogućiti pristup cjelokupnoj poslovnoj i ostaloj dokumentaciji banke te sastaviti izvještaj o primopredaji poslovanja, dati mu sva obrazloženja ili dodatne izvještaje o poslovanju banke. Posebni upravnik ima pravo udaljiti lice koje onemogućuje njegov rad te, ovisno o okolnostima pojedinog slučaja, zatražiti pomoć nadležnog tijela unutarnjih poslova.
- (10) Posebni upravnik dužan je da preduzme sve mjere potrebne za ostvarivanje ciljeva restrukturiranja, kao i da primjeni instrumente i mjere restrukturiranja, u skladu s rješenjem Agencije o provođenju postupka restrukturiranja nad bankom. Te mjere mogu uključivati povećanje kapitala, promjenu vlasničke strukture banke ili preuzimanje njezine imovine, prava ili obaveza od strane institucija koje su finansijski i organizacijski stabilne, a u skladu s odabranim instrumentom restrukturiranja.
- (11) Izvršavanje obaveza posebnog upravnika iz stava (10) ovog člana ima prednost u odnosu na druge obaveze koje proizlaze iz propisa ili internih akata banke.
- (12) Posebni upravnik može angažovati, o trošku banke, nezavisne stručnjake u oblasti bankarstva, finansija, računovodstva ili druge odgovarajuće struke, pod uslovima koje odobrava Agencija.
- (13) Posebni upravnik dostavlja Agenciji izvještaj o poslovanju banke i njenom finansijskom stanju, kao i radnjama koje je preuzeo pri izvršavanju njegovih dužnosti najmanje tromjesečno, a na zahtjev Agencije i češće. Posebni upravnik je dužan da izvještaj Agenciji podnese i na početku i na kraju svog mandata.
- (14) Kontrolu nad vršenjem funkcija i ovlaštenja posebnog upravnika vrši Agencija.
- (15) Rješenjem iz stava (1) ovog člana mogu biti utvrđena izvjesna ograničenja funkcija i ovlaštenja posebnog upravnika, kao i njegova dužnost da, prije preduzimanja određenih pravnih radnji, pribavi saglasnost Agencije.
- (16) Agencija na svojoj internet stranici objavljuje imenovanje posebnog upravnika.
- (17) Rješenje o imenovanju, razrješenju ili produžetku mandata posebnog upravnika banke bez odlaganja se dostavlja posebnom upravniku i banci u kojoj je imenovan, objavljuje u "Službenim novinama Federacije BiH" i u jednim ili više dnevnih novina dostupnih na cijeloj teritoriji BiH i upisuje u evidenciju banaka iz člana 20. ovog Zakona i registar društava kod nadležnog suda.
- (18) Ako drugo nadležno tijelo za restrukturiranje namjerava da imenuje posebnog upravnika za drugog člana bankarske grupe, Agencija će sa tim drugim nadležnim tijelom za restrukturiranje razmotriti mogućnost imenovanja istog posebnog upravnika za te članove bankarske grupe, radi olakšavanja sprovođenja mjera restrukturiranja.

Član 197. (Instrumenti restrukturiranja banke)

(1) Instrumenti restrukturiranja su:

- a) prodaja dijela ili cijelog poslovanja drugom subjektu ovlaštenom za obavljanje datih poslova (u daljem tekstu: prodaja poslovanja banke);
- b) prijenos dijela ili cijelog poslovanja jednoj ili više banaka za posebne namjene (u daljem tekstu: banka za posebne namjene);
- c) odvajanje i prijenos imovine;
- d) unutrašnje restrukturiranje.

(2) Agencija može instrumente restrukturiranja navedene u stavu (1) ovog člana primijeniti pojedinačno ili u kombinaciji, u zavisnosti od slučaja koji se rješava, s tim da se instrument odvajanja i prijenosa imovine može primjeniti samo u kombinaciji sa još nekim instrumentom restrukturiranja.

(3) Prilikom odlučivanja koji instrument restrukturiranja će se primijeniti, Agencija će izvršiti analizu troška uključujući svaku od opcija i ocijeniti odnos troška i efikasnosti svakog instrumenta u postizanju ciljeva restrukturiranja.

(4) Kad se za prenos dijela imovine, prava ili obaveza banke u restrukturiranju primjenjuju instrumenti restrukturiranja iz stava (1) tač. a) ili b) ovog člana, preostali dio banke iz koje su preneseni imovina, prava ili obaveze se likvidira u redovnom stečajnom postupku.

(5) Agencija, Agencija za osiguranje depozita i druga lica koja su učestvovala u finansiranju restrukturiranja banke, imaju pravo na naknadu razumnih i stvarno nastalih troškova u vezi primjene instrumenata restrukturiranja, ovlaštenja restrukturiranja ili obezbjeđenja vanredne finansijske podrške na jedan ili više sljedećih načina:

- a) umanjenjem bilo koje naknade koju je primaoc platio banci u restrukturiranju ili dioničarima banke u restrukturiranju,
- b) od banke u restrukturiranju, kao povlašteni povjerioci,
- c) od svih prihoda stečenih likvidacijom ili stečajem banke za posebne namjene ili društva za upravljanje imovinom, kao povlašteni povjerioci.

(6) O primjeni instrumenata restrukturiranja iz stava (1) ovog člana i izvršenom prenosu, Agencija bez odlaganja obavještava deponente, povjerioce i dužnike banke na internet stranici Agencije i putem jednih ili više dnevnih novina dostupnih na cijeloj teritoriji BiH.

(7) Agencija propisuje način i postupak objavljivanja rješenja o restrukturiranju.

Član 198. (Prodaja poslovanja banke)

(1) Agencija može kupcu koji nije banka za posebne namjene prodati dionice ili druge vlasničke instrumente koje je izdala banka u restrukturiranju ili svu ili određene dijelove imovine, prava ili obaveza banke u restrukturiranju.

(2) Za prodaju iz stava (1) ovog člana nije potrebno prethodno odobrenje dioničara banke u restrukturiranju ili bilo koje treće strane, osim kupca.

(3) Prodaja u skladu sa stavom (1) vrši se pod tržišnim uslovima, uzimajući u obzir jednak tretman svih zainteresiranih strana, pod uslovima koju zahtjevaju date okolnosti.

(4) Prijedlog ostvaren po osnovu prenosa dionica sa dioničara na stjecatelja, umanjen za izdatke postupka restrukturiranja u vezi sa članom 197. stava (4) ovog Zakona

pripada dioničarima, dok prihod ostvaren prenosom cjelokupne ili dijela imovine ili obaveza sa banke u restrukturiranju ili banke za posebne namjene na stjecatelja, umanjen za izdatke postupka restrukturiranja u vezi sa članom 197. stava (4) ovog Zakona pripada banci u restrukturiranju.

(5) Kod primjene instrumenta prodaje poslovanja banke Agencija može više puta izvršiti prijenos dionica ili drugih instrumenata vlasništva ili, ovisno o slučaju, imovine, prava ili obaveze banke u restrukturiranju.

(6) Nakon primjene instrumenta prodaje poslovanja banke, Agencija može, uz saglasnost kupca, izvršavati prijenos u odnosu na imovinu, prava ili obaveze prenesene kupcu kako bi vratilo imovinu, prava ili obaveze banci u restrukturiranju, ili dionice ili druge vlasničke instrumente vratilo izvornim vlasnicima, a banka u restrukturiranju ili izvorni vlasnici obavezni su preuzeti svu takvu imovinu, prava ili obaveze, ili dionice, ili druge vlasničke instrumente.

(7) Kupac mora imati sva potrebna odobrenja za pružanje usluga koje su predmet prodaje. U slučaju da bi se prijenosom dionica ili drugih vlasničkih instrumenata putem primjene instrumenta prodaje poslovanja dovelo do preuzimanja ili povećanja kvalificiranog učešća u banci, stjecatelj kvalificiranog učešća dužan je u trenutku prodaje odnosno upisa imati prethodnu saglasnost za sticanje kvalificiranog učešća u skladu sa članom 29. ovog Zakona. Agencija je dužna je o zahtjevu za sticanje kvalificiranog učešća odlučiti pravovremeno kako ne bi došlo do odgode primjene instrumenta prodaje poslovanja i kako se ne bi onemogućilo da se mjerama restrukturiranja ostvare relevantni ciljevi restrukturiranja.

(8) Izuzetno od stava (7) ovoga člana kako ne bi došlo do odgode prodaje i onemogućavanja ostvarivanja ciljeva restrukturiranja Agencija može izvršiti prodaju prije isteka roka za odlučivanje o zahtjevu iz stava (7) ovoga člana, a Agencija je dužna o zahtjevu za sticanje kvalificiranog učešća odlučiti naknadno.

(9) U slučaju iz stava (7) ovoga člana ako je kupac stekao kvalificirano učešće, a Agencija nije odlučila o zahtjevu za izdavanje prethodne saglasnosti stjecatelju kvalificiranog učešća, ugovor o prodaji ima pravne učinke i prijenos vlasništva može se izvršiti. Kupac koji je tako stekao dionice ili druge vlasničke instrumente banke u restrukturiranju ima sva imovinska prava iz tih vlasničkih instrumenata. Glasačka i druga upravljačka prava na temelju tih vlasničkih instrumenata ima Agencija. Agencija nema obavezu koristiti se tim pravom glasa te nema odgovornost ako se tim pravom tokom perioda restrukturiranja, nije koristila.

(10) U slučaju iz stava (7) ovoga člana ako Agencija odbije zahtjev za izdavanje saglasnosti za sticanje kvalificiranog učešća, glasačka i druga upravljačka prava na temelju tih dionica ili drugih vlasničkih instrumenata još uvijek ima Agencija i može naložiti prodaju tih dionica ili drugih vlasničkih instrumenata za koju stjecatelj nije dobio potrebnu saglasnost u određenom roku.

(11) Ako stjecatelj, u naloženom roku, ne proda dionice ili druge vlasničke instrumente Agencija će poduzeti mjere predviđene članom 36. ovog Zakona.

(12) Prijenosi na osnovu instrumenta prodaje poslovanja banke koji uključuje prijenos nekih, ali ne svih, dijelova imovine, prava ili obaveza banke podliježu zaštitnim mjerama za djelomične prijenose vlasništva iz člana 213. ovog Zakona.

(13) Kupac iz stava (1) može nastaviti koristiti prava članstva i pristupa platnom sistemu, klirinškom sistemu, berzama i osiguranju depozita banke u restrukturiranju, pod uslovom da ispunjavaju kriterije za učešće u njima.

(14) Kupac se smatra pravnim sljedbenikom banke u restrukturiranju u vezi sa prenesenom imovinom, pravom ili obavezama, i stupa na mjesto banke u

restrukturiranju u svim postupcima u kojima je ista učestvovala u vezi sa prenesenom imovinom, pravom ili obavezama, nezavisno od pristanka druge ugovorne strane.

(15) Dioničari i povjeriocci banke u restrukturiranju i ostale treće strane čije dionice, odnosno imovina, prava i obaveze nisu prodane, odnosno prenesene na banku za posebne namjene ili društvo za upravljanje imovinom nemaju nikakva prava u odnosu na prodane ili prenesene dionice, odnosno imovinu, prava i obaveze, niti u odnosu na kupca i njegove organe upravljanja, osim prava na zaštitne mјere predviđene ovim zakonom.

(16) Agencija će detaljnije propisati postupak prodaje poslovanja banke u restrukturiranju.

Član 199. (Sprovođenja postupka prodaje poslovanja banke)

(1) Postupak prodaje sprovodi se u skladu sa sljedećim načelima:

- a) transparentnosti i ispravnog prikazivanja imovine, prava, obaveza ili dionica ili drugih instrumenata vlasništva banke u restrukturiranju vodeći računa o očuvanju finansijske stabilnosti,
- b) ravnopravnosti položaja potencijalnih kupaca,
- c) izbjegavanje sukoba interesa,
- d) hitnost postupka restrukturiranja i
- e) postupanje sa pažnjom dobrog privrednika.

(2) Agencija će, poštujući načela iz stava (1) ovog člana, javno objaviti i pozvati potencijalne kupce da dostave svoje ponude za kupovinu.

(3) Agencija će potencijalnim kupcima odmah obezbijediti uslove za raspolaganje relevantnim informacijama o finansijskom položaju banke, u svrhu procjene imovine, prava ili obaveza koja se prodaje.

(4) Agencija se može zalagati za prodaju određenoj kategoriji kupaca ili dogovoriti prodaju direktno sa određenim kupcem čime se ne narušava načelo ravnopravnosti položaja potencijalnih kupaca.

(5) Izuzetno od stava (2) ovog člana, Agencija može sprovesti postupak prodaje bez javne objave ako utvrdi da bi takva objava onemogućila ili otežala ispunjenje jednog ili više ciljeva restrukturiranja, a posebno ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

- a) ako smatra da postoji bitna prijetnja finansijskoj stabilnosti koja proizlazi iz moguće propasti banke u restrukturiranju,
- b) ako smatra da bi javna objava štetila efikasnosti instrumenta prodaje ili postizanju cilja restrukturiranja.

(6) Ako procijeni da se prihvatanjem neke od dostavljenih ponuda za kupovinu ne ispunjavaju ciljevi restrukturiranja, Agencija može odlučiti da ne izvrši prodaju i primijeni drugi instrument restrukturiranja banke.

Član 200. (Banka za posebne namjene)

(1) Banka za posebne namjene je pravno lice koje osniva Federacija odnosno društava u djelimičnom ili potpunom državnom vlasništvu s ciljem održavanja kontinuiteta ključnih funkcija i prodaje banke u restrukturiranju. Agencija ima ovlast da na banku za posebne namjene prenese:

- a) dionice ili druge vlasničke instrumente koje je izdala jedna ili više banaka u restrukturiranju;

b) cjelokupnu ili dio imovine, prava ili obaveza najmanje jedne banke u restrukturiranju.

(2) Za prenos iz stava (1) ovog člana nije potreban pristanak dioničara, deponenata i drugih povjerilaca, odnosno dužnika banke u restrukturiranju.

(3) Agencija odobrava osnivačke akte, kao i strategiju i profil rizika banke za posebne namjene.

(4) Dozvolu za rad banke za posebne namjene izdaje Agencija na osnovu zahtjeva osnivača uz koji se dostavlja:

a) osnivački akt i statut banke, na koje je saglasnost dala Agencija ,

b) dokaz o uplati minimalnog osnivačkog kapitala,

c) imena predloženih članova nadzornog odbora i uprave banke sa podacima o njihovim kvalifikacijama, stručnom znanju, iskustvu, poslovnoj reputaciji i ugledu.

(5) O zahtjevu iz stava (4) ovog člana Agencija odlučuje najkasnije u roku od dva radna dana od dana prijema urednog zahtjeva i rješenje o izdavanju dozvole za rad objavljuje u „Službenim novinama Federacije BiH“, jednim ili više dnevnih novina dostupnih na cijeloj teritoriji BiH i na svojoj internet stranici.

(6) Dozvola za rad banke za posebne namjene izdaje se na period koji ne može biti duži od dvije godine od dana posljednjeg izvršenog prenosa iz stava (1) ovog člana, uz mogućnost produženja tog roka za jednu godinu ili više jednogodišnjih perioda, ako je takvo produženje neophodno zbog održavanja ključnih funkcija banke za posebne namjene i obezbjeđenja uslova za prestanak njenog rada.

(7) Osnivač banke za posebne namjene dužan je da prijavu za upis u registar poslovnih subjekata podnese najkasnije narednog dana od dana izdavanja dozvole za rad.

(8) Članove organa upravljanja banke za posebne namjene imenuje osnivač iz stava (1) ovog člana, uz prethodno pribavljenu saglasnost Agencije. Agencija daje saglasnost na naknadu članova organa upravljanja

(9) Kod primjene instrumenta banke za posebne namjene Agencija osigurava da ukupna vrijednost obaveza prenesenih na banku za posebne namjene ne prelazi ukupnu vrijednost prava i imovine prenesenih s banke u restrukturiranju ili osigurane iz drugih izvora.

(10) Na osnivanje i poslovanje banke za posebne namjene, kao i na nadzor nad njom primjenjuju se odredbe ovog zakona. Izuzetno, osnivač može Agenciji podnijeti zahtjev za izdavanje dozvole za rad banke za posebne namjene i ako nisu ispunjeni uslovi za osnivanje utvrđeni ovim zakonom.

(11) U slučaju izdavanja dozvole za rad iz stava (10) ovog člana, Agencija utvrđuje rok do kojeg je banka za posebne namjene dužna da svoje poslovanje uskladi sa odredbama ovog zakona koje se odnose na njen kapital i pokazatelje poslovanja banke.

(12) Kod primjene instrumenta banke za posebne namjene, Agencija može više puta izvršavati prijenos kako bi osiguralo dodatne prijenose dionica ili drugih vlasničkih instrumenata koje je izdala banka u restrukturiranju ili, ovisno o slučaju, prava ili obaveze banke u restrukturiranju.

(13) Nakon primjene instrumenta banke za posebne namjene Agencija može:

a) prenijeti prava, imovinu i obaveze s banke za posebne namjene natrag na banku u restrukturiranju, ili dionice ili druge vlasničke instrumente izvornim vlasnicima, a banka u restrukturiranju ili izvorni vlasnik je dužan preuzeti takvu imovinu, prava i obaveze, ili dionice ili druge vlasničke instrumente, pod uslovom da je takav prenos bio izričito naveden u instrumentu kojim je izvršen prenos ili da preneseni prava, imovina, obaveze ili dionice ne ispunjavaju uslove za prenos.

b) prenijeti dionice ili druge vlasničke instrumente, imovinu, prava ili obaveze sa banke za psebne namjene na treće lice.

(14) Za potrebe korištenja prava koja je koristila banka u restrukturiranju u pogledu članstva i pristupa platnom sistemu, klirinškom/obračunskom sistemu i sistemu poravnjanja, berzama, te sistemu osiguranja depozita, kupac se smatra pravnim sljedbenikom banke u restrukturiranju, pod uslovom da ispunjava kriterije za učešće u takvim sistemima.

(15) Cilj banke za posebne namjene ne podrazumijeva nikakvu dužnost ili odgovornost prema dioničarima ili povjeriocima banke u restrukturiranju i nadzorni odbora, uprava ili više rukovodstvo banke za posebne namjene ne odgovaraju dioničaru ili povjeriocu banke u restrukturiranju odnosno povjeriocu banke za posebne namjene zbog svog djelovanja ili propusta tokom obavljanja svojih dužnosti, osim ako je šteta prouzročena grubom nepažnjom ili teškom povredom radne dužnosti.

(16) Na osnivanje banke za posebne namjene ne primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje tržište vrijednosnim papirima, odnosno nadležni organi su dužni da za osnivanje banke za posebne namjene, po zahtjevu Agencije hitno donesu akta i sprovedu radnje predviđene zakonom.

(17) Agencija donosi akt kojim bliže propisuje sadržaj dokumentacije i dokaza koji se dostavljaju prilikom osnivanja banke za posebne namjene.

(18) Agencija detaljnije propisuje mogućnosti prenosa imovine, prava i obaveza s banke u restrukturiranju na banku za posebne namjene, kao i mogućnost prenosa imovine, prava i obaveza s banke za posebne namjene nazad na banku u restrukturiranju. Agencija će definirati propisom aktivu, pasivu koju treba prebaciti na banku za posebne namjene u vrijeme kada se osnuje banka za posebne namjene.

Član 201. (Prestanak rada banke za posebne namjene)

(1) Pri prodaji banke za posebne namjene ili njezine imovine ili obaveza, Agencija osigurava da se banka ili relevantna imovina ili obaveze na tržište stave pod istim uslovima, te da prodaja ne dovede do lažnog prikazivanja ili davanja prednosti određenim mogućim kupcima, odnosno do njihove diskriminacije. Svaka takva prodaja vrši se pod tržišnim uslovima.

(2) Agencija ukida dozvolu za rad banchi za posebne namjene u bilo kojem od sljedećih slučajeva, do kojega god prije dođe:

- a) banka za posebne namjene spoji se sa drugom bankom ili pripoji toj banchi, u skladu sa ovim zakonom,
- b) banka za posebne namjene više ne ispunjava uslove predviđene članom 200. stav (1) ovog zakona,
- c) svu ili gotovo svu njezinu imovinu, prava ili obaveze preuzme treća strana;
- d) istekne rok iz člana 200 stav (6) ovog zakona;
- e) imovina banke za posebne namjene se u potpunosti otudi, odnosno unovči i njene obaveze u potpunosti izmire.

(3) Ako se rad banke za posebne namjene obustavi u okolnostima iz stava (2) tač. c) i d) ovog člana banka se likvidira odnosno podnosi nadležnom sudu prijedlog za pokretanje stečajnog postupka nad bankom za posebne namjene. Iznos dobijen prodajom banke za posebne namjene umanjen za iznos utvrđen u skladu s članom 197. stavom (4) ovoga Zakona, Agencija isplaćuje:

- a) dioničarima banke u restrukturiranju, ako je prijenosom njihovih dionica ili drugih vlasničkih instrumenata osnovana ta banka za posebne namjene,
- b) banci u restrukturiranju ako je prijenosom, u cijelosti ili djelomično, imovine, prava ili obaveze banke u restrukturiranju osnovana ta banka za posebne namjene.

(4) Ako se banka za posebne namjene koristi za prijenos imovine i obaveza više od jedne banke, obaveza iz stava (3) ovog člana odnosi se na likvidaciju imovine i obaveza prenesenih sa svake od banke, a ne na samu banku za posebne namjene.

Član 202. (Odvajanje i prijenos imovine)

(1) Agencija može donijeti rješenje kojim na društvo za upravljanje imovinom (u daljem tekstu društvo za upravljanje) koje nije banka za posebne namjene prenosi imovinu i obaveze banke u restrukturiranju ili banke za posebne namjene, ako je ispunjen najmanje jedan od sljedećih uslova:

- a) ako je stanje na tržištu takvo da bi prodaja ove imovine u postupku likvidacije ili stečaja postupku mogla negativno da utiče na finansijsko tržište;
- b) ako je prenos potreban da bi se obezbijedilo nesmetano poslovanje banke čija su imovina ili obaveze prenijeti;
- c) ako je prenos potreban radi ostvarenja najvećeg mogućeg prihoda od unovčenja, odnosno prodaje prenijete imovine uz što manje troškove.

(2) Društvo za upravljanje je pravno lice koje je u potpunosti ili djelomično u vlasništvu jedne ili više javnih institucija, odnosno društava u djelimičnom ili potpunom državnom vlasništvu, a osnovano je u svrhu primanja dijela ili cjelokupne imovine, prava ili obaveza jedne ili više banka u restrukturiranju ili banke za posebne namjene. Nadzor nad društvom za upravljanje vrši Agencija.

(3) Agencija :

- a) daje prethodnu saglasnost na osnivački akt društva za upravljanje;
- b) daje prethodnu saglasnost na imenovanje organa upravljanja društva za upravljanje;
- c) odobrava naknade članova organa upravljanja društva za upravljanje i akt kojim se utvrđuju njihove dužnosti, prava i obaveze;
- d) odobrava strategiju i rizični profil društva za upravljanje.

(4) Društvo za upravljanje upravlja prenijetom imovinom radi povećanja njene vrijednosti putem prodaje ili njenog unovčenja na drugi način.

(5) Agencija može rješenjem iz stava (1) ovog člana prenijeti imovinu i obaveze banke prenosioca na jedno ili više društava za upravljanje.

(6) Agencija može prenijetu imovinu i obaveze iz stava (1) ovog člana vratiti banci u restrukturiranju ako je ta mogućnost izričito utvrđena rješenjem iz tog stava, odnosno ako određena imovina ili obaveze po svojoj suštini ne spadaju u kategorije imovine ili obaveza utvrđenih u ovom rješenju ili ne ispunjavaju uslove za prenos iz tog rješenja.

(7) Prenos iz stava (1) ovog člana vrši se bez saglasnosti dioničara, deponenata i drugih povjerilaca banke u restrukturiranju ili bilo kog trećeg lica.

(8) Agencija utvrđuje iznos naknade koju društvo za upravljanje plaća za imovinu i obaveze koje preuzima, a koja može imati i negativnu vrednost.

(9) Naknada iz stava (8) ovog člana može se isplatiti i u obliku dužničkog instrumenta koji izdaje društvo za upravljanje, uz prethodno pribavljenu saglasnost Ministarstva finansija.

(10) Društvo za upravljanje je dužno da poslove u vezi s prenijetom imovinom i obavezama iz stava (1) ovog člana obavljaju s pažnjom dobrog privrednika i da o tome

izvještava Agenciju u rokovima i na način utvrđenim rješenjem iz tog stava.

(11) U vezi sa članom 197. stav (4) bilo kakva naknada koju je isplatilo društvo za upravljanje u vezi s imovinom, pravima ili obavezama koje su stečene direktno od banke u restrukturiranju idu u korist banke u restrukturiranju, po umanjenju troškova nastalih korištenjem ovog instrumenta.

(12) Dioničar ili povjerilac banke u restrukturiranju i treća strana čija imovina, prava ili obaveze nisu preneseni na društvo za upravljanje nemaju nikakva prava u odnosu na prenesenu imovinu, prava ili obaveze, osim prava na zaštitne mjere iz člana 213. ovog Zakona.

(13) Ciljevi društva za upravljanje ne podrazumijevaju nikakvu dužnost ili odgovornost prema dioničarima ili povjeriocima banke u restrukturiranju, a nadzorni odbor, uprava ili više rukovodstvo nema nikakvu odgovornost prema tim dioničarima ili povjeriocima zbog svog rada ili propusta tijekom obavljanja svojih dužnosti, osim ako rad ili propust predstavlja grubu nepažnju ili tešku povredu radne dužnosti, čime se izravno utječe na prava takvih dioničara ili povjerilaca.

(14) Agencija bliže propisuje uslove i način davanja saglasnosti iz stava (3) ovog člana.

Član 203. (Unutrašnje restrukturiranje)

(1) Agencija može primjeniti unutrašnje restrukturiranje radi:

a) dokapitalizacije banke u restrukturiranju u mjeri neophodnoj za dalje nesmetano poslovanje banke u skladu sa ovim Zakonom i održavanje povjerenja na finansijskom tržištu u banku;

b) konverzije u kapital ili smanjenje (otpis) glavnice obaveza ili dužničkih instrumenata koji se prenose na banku za posebne namjene u cilju osiguranja kapitala za tu banku ili se prenose u okviru instrumenta prodaje poslovanja banke ili instrumenta odvajanja imovine banke u restrukturiranju.

(2) Agencija može primjenjivati unutrašnjeg restrukturiranje za potrebe iz tačke a) stava (1) ovog člana samo ako postoji realna mogućnost da će primjenom tog instrumenta, uz mјere koje se provode u skladu s planom reorganizacije poslovanja iz člana 209. ovog Zakona, i uz ostvarivanje odgovarajućih ciljeva restrukturiranja, datoj banci omogućiti ponovno uspostavljanje finansijske stabilnosti i dugoročne održivosti.

Član 204. (Područje primjene unutrašnjeg restrukturiranja)

(1) Obaveze banke u restrukturiranju na koje se mogu primjeniti otpis i konverzija iz člana 203. stava (1) tačke b) ovog Zakona (u daljem tekstu: prihvatljive obaveze) obuhvataju sve obaveze te banke, osim:

a) obaveza po osnovu osiguranih depozita, do iznosa osiguranog u skladu sa propisom kojim se uređuje osiguranje depozita u bankama;

b) obaveza čije je ispunjenje obezbjeđeno založnim pravom, sredstvom finansijskog obezbjeđenja ili drugim srodnim pravom, uključujući repo poslove, pokrivene obveznice ili obaveze iz finansijskih instrumenata koji se koriste za zaštitu od rizika i

čine sastavni dio imovine za pokriće i koji su obezbjeđeni na sličan način kao pokrivenе obveznice;

c) obaveza nastalih upravljanjem imovinom i novcem klijenata, uključujući imovinu ili novac klijenata koje banka u restrukturiranju čuva za račun investicionih i penzionih fondova i koji su na osnovu posebnih propisa izdvojeni iz likvidacione ili stečajne mase;

d) obaveza prema bankama u BiH i bankama sa sjedištem van BiH i investicionim fondovima, uključujući članove iste grupe, čiji je prvobitni rok dospjeća kraći od sedam dana;

e) obaveza s preostalom rokom dospjeća kraćim od sedam dana prema platnim sistemima i sistemima za poravnanje vrijednosnih papira, odnosno operaterima tih sistema i učesnicima u tim sistemima, koje su nastale po osnovu učešća u tim sistemima;

f) obaveza prema:

1) zaposlenima na osnovu obračunatih, a neisplaćenih zarada, penzijskih doprinosa ili ostalih fiksnih primanja, osim za varijabilne naknade koje nisu regulisane zakonom ili kolektivnim ugovorom;

2) povjeriocima po osnovu prodaje robe ili pružanja usluga banch u restrukturiranju, a koji su ključni za neprekidno i svakodnevno poslovanje ove banke, uključujući usluge informacionih tehnologija, komunalne usluge i usluge zakupa, servisiranja i održavanja poslovnih prostorija;

3) poreznim organima i tijelima kojima se plaćaju doprinosi za socijalno osiguranje, pod uslovom da te obaveze imaju prednost pri namirenju u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima;

4) Agenciji za osiguranje depozita po osnovu premije za osiguranje depozita.

(2) Pokretanje postupka unutrašnjeg restrukturiranja ne utiče na imovinu kojom su osigurane pokrivenе obveznice koja i dalje ostaje zaštićena, odvojena i sa utvrđenim nivoom. Taj uslov, kao i uslov iz tačke b) stava (1) ovog člana ne sprečavaju Agenciju da primjeni otpis ili konverziju u vezi s bilo kojim dijelom osigurane obaveze ili obaveze za koju je osiguran kolateral koji premašuje vrijednost imovine, zalogu, založnog prava ili kolateralu kojim je osigurana. Tačka a) stava (1) ovog člana ne sprečava Agenciju da po potrebi primjeni otpis ili konverziju u vezi s bilo kojim iznosom depozita koji premašuje iznos osiguranog depozita u skladu s propisom za osiguranje depozita.

(3) Izuzetno, Agencija može isključiti ili djelomično isključiti određene obaveze iz primjene otpisa ili konverzije i to ako:

a) ovu obavezu nije moguće otpisati ili konvertovati u razumnom roku uprkos svim radnjama koje je Agencija poduzela u dobroj vjeri;

b) ovo isključenje je nužno s ciljem omogućavanja kontinuiteta ključnih funkcija i osnovnih linija poslovanja;

c) ovo isključenje je nužno radi sprječavanja širenja poremećaja na tržištu, posebno u vezi sa depozitima koje drže fizička lica, obrtnici, mikro, mala i srednja pravna lica, uslijed čega bi mogla biti ugrožena stabilnost finansijskog sistema na način koji bi mogao proizvesti i ozbiljne poremećaje u privredi;

d) bi primjena instrumenta unutrašnjeg restrukturiranja na te obaveze rezultirala većim gubicima drugih povjerilaca, nego u slučaju da su te obaveze bile isključene iz otpisa ili konverzije.

(4) U slučaju kada je prihvatljiva obaveza ili kategorija prihvatljivih obaveza isključena, ili djelomično isključena, nivo otpisa ili konverzije koji se primjenjuje na ostale prihvatljive obaveze može se povećati kako bi se uzela u obzir takva

isključenja, pod uslovom da povjeriocu tih drugih prihvatljivih obaveza ne trpe veće gubitke od onih koje bi pretrpjeli da je nad bankom pokrenut postupak likvidacije ili stečaja.

(5) U primjeni ovog instrumenta Agencija može tražiti druge izvore sredstva za restrukturiranje banaka ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

a) dioničari i ostali povjeriocu, smanjenjem vrijednosti, konverzijom ili na drugi način, učestvovali su u pokriću gubitaka i povećanju kapitala u iznosu od najmanje 8% ukupnih obaveza, uključujući kapital banke u restrukturiranju, izračunat u trenutku preduzimanja mjera restrukturiranja u skladu sa nezavisnom procjenom vrijednosti iz člana 189. ovog zakona,

b) sve neobezbjedene obaveze, koje nemaju prioritet namirenja, izuzimajući osigurane depozite u banci, u potpunosti su otpisane ili konvertovane.

(6) Agencija prilikom odlučivanja o traženju drugih izvora finansiranja restrukturiranja u skladu sa stavom (5) ovog člana, uzima u obzir:

a) načelo da gubitke prvo snose dioničari, a zatim općenito povjeriocu banke u restrukturiranju prema redoslijedu namirenja u stečajnom postupku u skladu sa ovim zakonom;

b) sposobnost banke u restrukturiranju za pokriće gubitaka koju bi imala u slučaju isključenja obaveza; te

c) mogućnost angažovanja ostalih izvora sredstva za finansiranje restrukturiranja.

(7) Isključenje prihvatljivih obaveza u skladu sa stavom (3) ovog člana može se primjeniti za potpuno isključivanje obaveza iz otpisa ili za ograničavanje nivoa otpisa koji se primjenjuje na tu obavezu.

(8) Agencija bliže propisuje uslove i način vršenja otpisa i konverzije obaveza banke u restrukturiranju, kao i uslove korištenja sredstava obezbjeđenih za restrukturiranje banke za namjene iz stava (5) ovog člana.

Član 205. (Minimalni zahtjevi za kapitalom i prihvatljivim obavezama)

(1) Banke u svakom trenutku moraju zadovoljiti minimalne zahtjeve za kapitalom i prihvatljivim obavezama. Minimalni zahtjev se izračunava kao iznos vlastitih sredstava i prihvatljivih obaveza izražen kao procenat ukupnih obaveza i vlastitih sredstava banke.

(2) Agencija utvrđuje za svaku banku posebne minimalne zahtjeve iz stava (1) ovog člana na osnovu sljedećih kriterija:

a) potrebe da se obezbijedi mogućnost restrukturiranja banke primjenom instrumenata restrukturiranja, uključujući primjenu instrumenta unutrašnjeg restrukturiranja, na način kojim se postižu ciljevi restrukturiranja,

b) potrebe da se obezbijedi da banka ima dovoljno prihvatljivih obaveza kako bi u slučaju primjene instrumenta unutrašnjeg restrukturiranja pokrila gubitke i ponovo uspostavila pokazatelj adekvatnosti kapitala na nivou kojim bi se omogućilo dalje nesmetano poslovanje i održavanje dovoljnog povjerenja na finansijskom tržištu u banku,

c) potrebe da se, ako je planom restrukturiranja predviđena mogućnost da određene vrste prihvatljivih obaveza budu isključene iz unutrašnjeg restrukturiranja na osnovu člana 185. stav (3) ovog zakona ili da se određene vrste prihvatljivih obaveza u potpunosti prenesu na primaoca po osnovu djelimičnog prenosa, obezbjedi da banka ima dovoljno drugih prihvatljivih obaveza kako bi se pokrili gubici i ponovo uspostavio

pokazatelj adekvatnosti kapitala banke na nivou kojim bi joj se omogućilo dalje nesmetano poslovanje,

- d) veličine, poslovног modela, modela finansiranja i rizičnog profila banke,
- e) procjene mogućeg iznosa sredstava za osiguranje depozita koja bi se mogla koristiti za finansiranje postupka restrukturiranja u skladu sa zakonom kojim se uređuje osiguranje depozita u bankama,
- f) procjene negativnih posljedica prestanka poslovanja banke na stabilnost finansijskog sistema, uključujući širenje finansijskih poteškoća i na druge banke, a s obzirom na njihovu međusobnu povezanost ili povezanost sa drugim dijelovima finansijskog sistema.

(3) Odredbe ovog člana shodno se primjenjuju i na matično društvo, odnosno bankarsku grupu na konsolidovanoj osnovi.

(4) Agencija propisuje bliže uslove pod kojima se prihvatljive obaveze uključuju u iznos kapitala i prihvatljivih obaveza iz stava (1) ovog člana, a može propisati i dodatne kriterije na osnovu kojih se utvrđuje taj zahtjev.

Član 206. (Procjena iznosa unutrašnjeg restrukturiranja)

(1) Kod primjene instrumenta unutrašnjeg restrukturiranja Agencija, na osnovi nezavisne procjene iz člana 189. ovog Zakona utvrđuje ukupan zbir:

- a) iznosa za koji se moraju otpisati prihvatljive obaveze kako bi se osiguralo da vrijednost imovine banke u restrukturiranju bude jednaka vrijednosti njezinih obaveza
- b) iznosa za koji se prihvatljive obaveze moraju pretvoriti u dionice ili druge vrste instrumenata kapitala kako bi se ponovno uspostavila potrebna stopa adekvatnosti regulatornog kapitala banke u restrukturiranju ili banke za posebne namjene.

(2) Pri utvrđivanju iznosa iz stava (1) ovog člana Agencija uzima u potrebu održavanja povjerenja na finansijskom tržištu u banku u restrukturiranju ili banku za posebne namjene i kako bi se obezbijedilo nesmetano dalje poslovanje u periodu od najmanje jedne godine.

(3) Ako Agencija namjerava primijeniti instrument odvajanja imovine kod utvrđivanja iznosa iz stava (1) tačke a) ovoga člana uzima u obzir procjenu potrebnog kapitala društva za upravljanje imovinom.

Član 207. (Postupanje prema dioničarima)

(1) Agencija je ovlaštena da pri primjeni otpisa ili konverzije, kao i pri primjeni instrumenta unutrašnjeg restrukturiranja, u odnosu na dioničare:

- a) poništava dionice ili ih prenosi povjeriocima koji snose gubitke primjenom ovog instrumenta, i/ili
- b) značajno smanjuje nominalnu vrijednost dionica i druga odgovarajuća prava dioničara banke, kao posljedicu konverzije elemenata kapitala ili prihvatljivih obaveza banke u restrukturiranju u njene dionice, pod uslovom da u skladu sa nezavisnom procjenom vrijednosti iz člana 189. ovog zakona imovina banke u restrukturiranju ima imovinu veću od njenih obaveza.

(2) U odnosu na tačku b) iz stava (1) ovog člana, konverzija se vrši po stopi konverzije kojom se značajno smanjuje nominalna vrijednost postojećih dionica i drugih instrumenata vlasništva.

- (3) Mjere iz stava (1) ovog člana također se odnose na dioničare kojima su instrumenti redovnog osnovnog kapitala izdati ili dodijeljeni na osnovu konverzije:
- a) dužničkih instrumenata u dionice ili druge vlasničke instrumente u skladu s ugovorenim uslovima prvobitnih dužničkih instrumenata prilikom nastupa događaja koji je prethodio ili je nastupio istovremeno s donošenjem rješenja o otvaranju postupka restrukturiranja;
  - b) odgovarajućih instrumenata kapitala u instrumente redovnog osnovnog kapitala u skladu s članom 187. ovog Zakona.

(4) Kod odlučivanja o mjeri koju će poduzeti u skladu sa stavom (1) ovog člana, Agencija će uzeti u obzir:

- a) rezultate procjene provedene u skladu s članom 189. ovog Zakona;
- b) iznos do kojeg, prema procjeni Agencije, stavke redovnog osnovnog kapitala moraju biti smanjene i odgovarajući instrumenti kapitala otpisani ili konvertirani u skladu s članom 187. stavom (1) ovog Zakona; i
- c) ukupnan zbir iznosa koji je procijenila Agencija u skladu s članom 206. ovog Zakona.

Član 208. (Redoslijed otpisa i konverzije)

(1) Primjenom unutrašnjeg restrukturiranja Agencija može smanjiti vrijednost ili izvršiti pretvaranje instrumenta odnosno obaveze koja nije izuzeta na osnovu člana 204. st. (1) do (4) ovoga Zakona na način da prema sljedećem redoslijedu:

- a) smanji vrijednost stavaka redovnog osnovnog kapitala u skladu s članom 187. stav (1) tačka a) ovoga Zakona u mjeri u kojoj je to moguće i potrebno,
- b) smanji glavnici instrumenta dodatnog osnovnog kapitala u mjeri u kojoj je to moguće i potrebno i u skladu sa svojstvima instrumenta, ako je ukupno smanjenje u skladu s tačkom a) ovoga stava manje od zbira iznosa iz člana 207. stava (4) tač. b) i c) ovoga Zakona,
- c) smanji glavnici instrumenta dopunskog kapitala u mjeri u kojoj je to moguće i potrebno i u skladu sa svojstvima instrumenta, ako je ukupno smanjenje u skladu s tač. a) i b) ovoga stava manja od zbira iznosa iz člana 207. stava (4) tač. b) i c) ovoga Zakona,
- d) smanji glavnici subordiniranog duga koji nije uključen u stavke dodatnog osnovnog kapitala ili dopunskog kapitala, u mjeri u kojoj je to moguće i potrebno, u skladu s redoslijedom namirenja u stečajnom postupku, da bi zajedno sa smanjenjem vrijednosti u skladu s tač. a), b) i c) ovoga stava dostigao zbir iznosa iz člana 207. stava (4) tač. b) i c) ovoga Zakona, ako je ukupno smanjenje u skladu s tač. a), b) i c) ovoga stava manje od zbira iznosa iz člana 207. stava (4) tač. b) i c) ovoga Zakona,
- e) smanji glavnici ili preostali iznos prihvatljivih obaveza, u mjeri u kojoj je to moguće i potrebno, u skladu s redoslijedom namirenja u stečajnom postupku u skladu sa ovim zakonom, da bi zajedno sa smanjenjem vrijednosti u skladu s tač. a), b), c) i d) ovoga stava dostigao zbir iznosa iz člana 207. stavka (4) tač. b) i c) ovoga Zakona, ako je ukupno smanjenje iz tač. a), b), c) i d) ovoga stava manje od zbira iznosa iz člana 207. stava (4) tač. b) i c) ovoga Zakona.

(2) Pri provođenju otpisa ili konverzije Agencija će gubitak iz člana 207. stava (4) tač. b) i c) ovoga Zakona, proporcionalno raspodijeliti na dionice odnosno druge vlasničke instrumente i prihvatljive obaveze iste kategorije, osim ako drugačiji raspored ne proizlazi iz primjene člana 204. stav (4) ovoga Zakona. Ovim se stavom ne sprječava povlašteno postupanje s obavezama koje su isključene od instrumenta unutrašnjeg

restrukturiranja u skladu s članom 204. st. (1) do (4) ovog Zakona u odnosu na prihvatljive obaveze istog redoslijeda namirenja u skladu sa ovim zakonom.

(3) Pri vršenju konverzije iz stava (1) ovog člana, Agencija može primjeniti različite stope ove konverzije za različite kategorije dioničara i povjerilaca iz tog stava, uzimajući u obzir da se ista stopa primjenjuje na sve povjeroce iz istog isplatnog reda u skladu odredbama ovog zakona kojim se uređuje stečaj, a da se povoljnija stopa konverzija primjenjuje na viši isplatni red.

Član 209. (Plan reorganizacije poslovanja)

(1) Ako Agencija primjeni instrument unutrašnjeg restrukturiranja radi dokapitalizacije banke u skladu s članom 203. stavom (1) tačkom a) ovog Zakona, zahtijevati će da nadzorni odbor, uprava ili posebna uprava imenovana u skladu sa članom 192. stav (1) tačka c) ovog Zakona sastavi plan reorganizacije poslovanja i podnese ga Agenciji u roku od jednog mjeseca nakon primjene instrumenta unutrašnjeg restrukturiranja.

(2) Ako se instrument unutrašnjeg restrukturiranja iz člana 203. stava (1) tačke a) ovog Zakona primjenjuje na dva ili više članova bankarske grupe, čiju superviziju na konsolidiranoj i podkonsolidiranoj osnovi vrši Agencija, plan reorganizacije poslovanja izrađuje i Agenciji dostavlja matično društvo, a njime su obuhvaćeni svi članovi grupe.

(3) U iznimnim okolnostima i ako je to nužno za postizanje ciljeva restrukturiranja, Agencija može produžiti period iz stava (1) ovog člana za još mjesec dana.

(4) Plan reorganizacije poslovanja sadrži mjere kojima se u razumnom vremenskom roku osigurava dugoročna održivost banke ili dijela njenog poslovanja i zasnivaju se na realnim prepostavkama u vezi s uslovima na tržištu pod kojima će banka poslovati.

(5) U planu reorganizacije poslovanja, između ostalog, uzima se u obzir trenutno i očekivano stanje finansijskih tržišta koje odražava prepostavke o najboljem i najgorem razvoju događaja, uključujući kombinaciju događaja, čime se omogućuje utvrđivanje glavnih slabosti banke. Prepostavke se uspoređuju s odgovarajućim referentnim vrijednostima na nivou cijelog sektora.

(6) Plan reorganizacije poslovanja sadrži najmanje sljedeće elemente:

a) detaljnu analizu okolnosti koje su dovele do propasti ili vjerovatne propasti banke;
b) opis aktivnosti koje treba provesti s ciljem ponovnog uspostavljanja dugoročne održivosti banke i rokove za provođenja tih aktivnosti.

(7) Mjere za ponovno uspostavljanje dugoročne održivosti banke mogu uključivati:

a) reorganizaciju poslovanja banke, posebno da bi banka ponovo postala konkurentna;
b) promjene u sistemu upravljanja bankom, sistemu upravljanja rizicima u banci, sistemu unutrašnje kontrole, informacionom sistemu i drugim sistemima u banci, kao i promjene u infrastrukturi banke;
c) povlačenje iz dijela poslovanja kojima se stvaraju gubici;
d) prodaju imovine ili poslovnih djelatnosti.

(8) U roku od mjesec dana od podnošenja plana reorganizacije poslovanja Agencija procjenjuje da li je vjerovatno da će se sprovođenjem takvog plana, postići dugoročna drživost banke. Ako Agencija smatra da će se planom taj cilj ostvariti, onda ga i odobrava.

(9) Ako Agencija procjeni da se planom neće ostvariti cilj naveden u stavu (8) ovog člana obavjestiti će nadzorni odbor, upravu ili posebnog upravnika o svojim primjedbama i zahtijevati da se u roku od 14 dana izradi i dostavi izmijenjeni plan kojim se otklanjaju utvrđeni nedostaci.

(10) Agencija ocjenjuje izmijenjeni i dopunjeni plan u roku od sedam dana i utvrđuje da li su otklonjeni uočeni nedostaci.

(11) Nadzorni odbor, uprava ili posebni upravnik provodi plan reorganizacije, te najmanje svakih šest mjeseci izvještava Agenciju o napretku u provedbi plana.

(12) Nadzorni odbor, uprava ili posebni upravnik vrše izmjenu plana ako je prema mišljenju Agencije potrebno za postizanje cilja iz st. (4) i (5) ovog člana te svaku takvu izmjenu podnosi Agenciji na odobrenje.

(13) Agencija može pobliže urediti kriterije za odobravanje plana reorganizacije.

Član 210. (Efekti unutrašnjeg restrukturiranja)

(1) Kada Agencija preuzima mjeru otpisa i konverzije kapitala, odnosno instrument unutrašnjeg restrukturiranja, ta mjera, odnosno instrument odmah proizvode pravno dejstvo prema banci u restrukturiranju, dioničarima te banke i povjeriocima na koje se ta mjera, odnosno instrument odnose.

(2) Agencija može sprovesti neophodne radnje ili zahtijevati donošenje odgovarajućih akata i sprovođenje svih neophodnih radnji drugih nadležnih organa i lica potrebnih za izvršenje mjere, odnosno instrumenta iz stava (1) ovog člana, i to naročito:

- a) upis ili izmjenu odgovarajućih podataka u registrima i evidencijama koje vode Registar VP i drugi nadležni organi i organizacije;
- b) isključenje dionica ili drugih vlasničkih ili dužničkih instrumenata iz trgovanja, odnosno sa listinga odgovarajućeg tržišta;
- c) prijem novih dionica ili drugih vlasničkih instrumenata u trgovanje, odnosno na listing odgovarajućeg tržišta;
- d) ponovni prijem u trgovanje, odnosno na listing odgovarajućeg tržišta dužničkih instrumenata kojima je smanjena vrijednost, bez izdavanja prospekta.

(3) Ako Agencija u potpunosti izvrši otpis pojedinih obaveza, te obaveze, kao i sve druge obaveze i potraživanja koji su s njom povezani, a nisu obračunati u trenutku preuzimanja mjere – smatraju se izmirenim, odnosno namirenim i ne može se dokazivati suprotno ni u jednom postupku u vezi s bankom u restrukturiranju ili njenim pravnim sljednikom.

(4) Ako Agencija djelimično otpiše (smanji) glavnici obaveze ili neizmireni iznos obaveze:

- a) obaveza se smatra izmirenom u visini smanjenog iznosa;
- b) instrument ili ugovor kojim je stvorena prвobitna obaveza i dalje se primjenjuje u odnosu na ostatak glavnice ili neizmireni iznos obaveze nakon smanjenja, a u skladu sa promjenama iznosa kamata koje odražavaju smanjenje glavnice i svakom drugom promjenom uslova i rokova koje bi Agencija mogla jednostrano izvršiti.

(5) Agencija tokom postupka restrukturiranja, kada je to neophodno radi ostvarivanja ciljeva restrukturiranja, može jednostrano izmijeniti rokove dospeјeća dužničkih instrumenata ili drugih prihvatljivih obaveza, iznos kamate koji bi se platio na osnovu ovih instrumenata i obaveza ili datum dospeјa plaćanja te kamate, uključujući i obustavu plaćanja u određenom periodu, osim za obaveze iz člana 204. stav (1) tačka b) ovog Zakona.

(6) Agencija može zahtjevati od banke da održava broj odobrenih dionica na nivou koji bi bio potreban za efikasno sprovođenje konverzije prihvatljivih obaveza u te dionice, uzimajući u obzir mogućnost primjene ovog instrumenta prema planu restrukturiranja.

Član 211. (Ugovorno priznanje unutrašnjeg restrukturiranja)

(1) Banka je dužna osigurati da ugovor sadrži odredbu da obaveza koja proizlazi iz tog ugovornog odnosa može biti predmet otpisa ili konverzije te da povjerilac ili druga ugovorna strana pristaje na smanjenje glavnice i nepodmirenog iznosa, konverziju ili poništenje te obaveze u slučaju primjene instrumenta unutrašnjeg restrukturiranja.

(2) Stav (1) ovoga člana primjenjuje se na sve obaveze koje:

- a) nisu isključene na osnovu člana 204. stava (1) ovog Zakona,
- b) nisu dio depozita iz člana 227. stav (1) tačka e) ovog Zakona koji podliježu osiguranju depozita ali prelaze osigurani iznos,
- c) uređene su pravom druge države i
- d) nastale su nakon stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Stav (1) ovog člana ne primjenjuje se, ako Agencija ocijeni da se obaveze iz st.

(1) ovog člana mogu smanjiti ili pretvoriti na osnovu prava te druge države ili na osnovu obavezujućeg sporazuma sklopljenog s tom drugom državom.

(4) Agencija , u cilju procjene iz stava (3) ovog člana ,može zahtijevati od banke da joj dostavi pravno mišljenje o provedivosti odredbe stava (1) ovog člana prema pravu te druge države.

(5) Neovisno o tome sadrži li ugovor odredbu iz stava (1) ovog člana ili ne Agencija može otpisati ili konvertovati tu obavezu.

Član 212. (Procjena razlike u postupanju)

(1) Agencija obezbjeđuje da se, odmah nakon što je pokrenut postupak restrukturiranja ili nakon što su primjenjeni instrumenti restrukturiranja, izvrši nezavisna procjena o tome da li bi dioničari i povjeriocci banke bili u povoljnijem položaju da je umjesto postupka restrukturiranja pokrenut stečajni postupak nad bankom. Pri procjeni se:

- a) prepostavlja da bi za banku u restrukturiranju u odnosu na koju je izvršena mjera restrukturiranja ili više njih bio pokrenut stečajni postupak u vrijeme kad je doneseno rješenje o mjerama restrukturiranja;
- b) prepostavlja da mjera restrukturiranja ili više njih nisu bile poduzete;
- c) ne uzima u obzir pružanje javnih finansijskih pomoći banci u restrukturiranju.

(2) Procjenom iz stava (1) ovog člana utvrđuje se sljedeće:

- a) način na koji bi se postupalo s dioničarima i povjeriocima ili relevantnim sistemima osiguranja depozita, da je za banku u restrukturiranju u odnosu na koju je izvršena mjera restrukturiranja ili više njih pokrenut stečajni postupak u vrijeme kad je doneseno rješenje;
- b) konkretan način na koji se postupalo s dioničarima i povjeriocima pri restrukturiranju banke u restrukturiranju; i
- c) postoji li razlika između postupanja iz tačke a) i postupanja iz tačke b) ovog stava.

(3) Procjenu iz stava (1) ovog člana može vršiti samo nezavisni procjenjivač koji ispunjava uslove iz člana 189. stav (5) ovog zakona, a troškove procjene snosi banka u restrukturiranju.

(4) Agencija pobliže propisuje metodologiju za provođenje procjene iz ovog člana, i to konkretno metodologiju ocjenjivanja načina na koji bi se postupalo s dioničarima i povjeriocima da je za banku u restrukturiranju proveden stečajni postupak u vrijeme kad je donesena odluka.

Član 213. (Zaštitne mjere)

(1) Ako Agencija prenese samo dijelove prava, imovine i obaveza banke u restrukturiranju, dioničari i oni povjerioci čija potraživanja nisu prenesene imaju pravo na namirenje svojih potraživanja barem u iznosu u kojem bi ta potraživanja bila namirena u slučaju da je banka u restrukturiranju likvidirana u stečajnom postupku u vrijeme kad je doneseno rješenje.

(2) Ako Agencija koristi instrument unutrašnjeg restrukturiranja, dioničari i povjerioci čija potraživanja su otpisana ili konvertirana u vlasnički kapital ne trpe veće gubitke nego što bi trpjeli da je banka u restrukturiranju likvidirana u stečajnom postupku u vrijeme kad je doneseno rješenje.

(3) Ako se procjenom izvršenom u skladu s članom 212. ovog Zakona utvrdi da je bilo koji dioničar ili povjerilac iz st. (1) i (2) ovog člana, uključujući i Agenciju za osiguranje depozita u slučaju da je učestvovala u finansiranju restrukturiranja banke, pretrpio veće gubitke nego što bi ih pretrpio prilikom likvidacije u stečajnom postupku ima pravo na plaćanje razlike do visine gubitaka koje bi pretrpeli u stečajnom postupku.

(4) Agencija ne može primjenom dodatnih ovlasti za restrukturiranje, izvršiti djelomični prijenos prava i obaveza niti djelomično promijeniti ili otkazati prava i obaveze koje su zaštićene ugovorom o finansijskom osiguranju s prijenosom prava vlasništva, o prijeboju i netiranju a koji je zaključen između banke u restrukturiranju i drugog lica.

(5) Za potrebe primjene (4) stava ovoga člana, smatra se da su prava i obaveze zaštićene takvim ugovorom odnosno sporazumom, ako njegove strane imaju pravo na prijeboj ili netiranje tih prava i obaveza.

(6) U postupku restrukturiranja:

a) ne može se na sticaoca prenijeti imovina kojom je osigurano ispunjenje određene obaveze, ako s prenosom imovine sticalac nije preuzeo tu obavezu i ako povjerilac nije zadržao sva prava prema sticaocu koja je imao i prema ranijem dužniku po osnovu osiguranog potraživanja;

b) ne može se na sticaoca prenijeti obaveza čije je ispunjenje osigurano određenom imovinom ako nije prenijeta i ta imovina i ako povjerilac nije zadržao sva prava prema sticaocu koja je imao i prema ranijem dužniku po osnovu osiguranog potraživanja;

c) ne mogu se zadržati prava povjerioca prema sticaocu po osnovu osiguranog potraživanja koja je imao i prema ranijem dužniku, ako sticalac nije preuzeo obavezu čije je ispunjenje osigurano prema tom povjeriocu;

d) ne može se korištenjem prava po osnovu ovih poslova izmijeniti ili tražiti prestanak važenja ugovora po osnovu kog je dato odgovarajuće sredstvo osiguranja ako uslijed toga potraživanje više ne bi bilo osigurano.

(7) Izuzetno od st. (1) do (6) ovog člana, Agencija može osigurane depozite koji su predmet ugovora iz tih stavova prenijeti bez istovremenog prenosa druge imovine ili

obaveza koji su predmet istog ugovora, a može i prenijeti, izmijeniti ili otpisati ovu imovinu i obaveze bez istovremenog prenosa osiguranih depozita – pod uslovom da je to neophodno da bi se obezbijedila potpuna zaštita ovih depozita.

(8) Primjena instrumenata restrukturiranja i mjera u postupku restrukturiranja banke ne utiče na prava i obaveze trećih lica utvrđena zakonom kojim se uređuje konačnost poravnanja u platnim sistemima i sistemima za poravnanje vrijednosnih papira.

(9) U postupku restrukturiranja člana bankarske grupe koji nije banka shodno se primjenjuju st. (1) do (5) ovog člana.

(10) Agencija će bliže propisati vrste ugovora i finansijskih instrumenata na koje se primjenjuju mjere zaštite drugih ugovornih strana iz ovog člana.

Član 214. (Izvori finansiranja restrukturiranja)

(1) Za finansiranje restrukturiranja banaka mogu se koristiti sredstva Fonda za osiguranje depozita u skladu sa propisom kojim se uređuje osiguranje depozita u bankama.

(2) Agencija može osigurati finansiranje restrukturiranja i iz zajmova, kredita i drugih prihvatljivih oblika podrške od banaka i ostalih trećih strana.

(3) U slučaju da sredstva iz st. (1) i (2) ovoga člana nisu dovoljna, finansiranje restrukturiranja banaka vrši se iz sredstava vanredne javne finansijske podrške koju može osigurati Federacija Bosne i Hercegovine, pod uslovima iz člana 204. stav (5) i ako je Vlada Federacija Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Vlada) dala saglasnost za korištenje sredstava finansijske podrške.

(4) Ako sredstva iz st. (1) i (2) ovog člana nisu dovoljna za finansiranje restrukturiranja banaka, na osnovu procjene mogućnosti da se primjenom drugih instrumenata restrukturiranja u najvećoj mogućoj mjeri ostvare ciljevi restrukturiranja, i očuva finansijska stabilnost, Agencija dostavlja Ministarstvu finansija zahtjev za davanje mišljenja o osiguravanju vanredne javne finansijske podrške iz stava (3) ovog člana, koji sadrži pregled predviđenih instrumenata i mjera restrukturiranja banke s obrazloženjem, kao i iznos, način i rok u kojem je potrebno osigurati finansijsku podršku, imajući u vidu načela postupka restrukturiranja.

(5) Uz zahtjev iz stava (4) ovog člana, Agencija dostavlja procjenu troškova isplate osiguranih depozita Agencije za osiguranje depozita, kao i nezavisnu procjenu vrijednosti imovine i obaveza banke iz člana 189. ovog zakona.

(6) Na osnovu pozitivnog mišljenja Ministarstva finansija, Agencija dostavlja Vladi prijedlog o osiguravanju vanredne javne finansijske podrške, koji sadrži pregled predviđenih instrumenata i mjera restrukturiranja banke s obrazloženjem, kao i iznos, način i rok u kojem je potrebno obezbijediti ovu podršku, uz koji dostavlja dokumentaciju iz stava (5) ovog člana.

(7) Na osnovu prijedloga iz stava (6) ovog člana, Vlada donosi odluku o osiguravanju vanredne javne finansijske podrške i bez odgode je dostavlja Agenciji i Agenciji za osiguranje depozita.

(8) Bliži uslovi i način obezbjeđivanja vanredne javne finansijske podrške iz ovog člana uređuju se sporazumom zaključenim između Agencije i Ministarstva finansija.

Član 215. (Ograničenja drugih postupaka)

(1) Za banku u postupku restrukturiranja za koju je utvrđeno da zadovoljava uslove za restrukturiranje stečajni postupak se ne može pokrenuti , osim na inicijativu Agencije

(2) U vezi sa stavom (1) ovog člana Agencija bez odgode obavještava o svakom zahtjevu za pokretanje stečajnog postupka banke bez obzira na to je li banka u postupku restrukturiranja ili je donijeto rješenje o pokretanju restrukturiranja.

(3) O zahtjevu iz stava (2) ovog člana se može odlučiti samo ako je:

a) Agencija ne namjerava poduzimati nikakve mjere restrukturiranja u vezi s tom bankom;

b) istekao period od sedam dana od dana podnošenja zahtjeva.

(4) U periodu sprovođenja instrumenata restrukturiranja banke, Agencija može podnijeti zahtjev nadležnom sudu za izricanje privremene mjere zabrane izvršenja nad imovinom banke u restrukturiranju, ili prekid svih sudskih ili upravnih postupaka protiv banke.

Odjeljak B. Likvidacija i stečaj banke

Član 216.

(Pokretanje postupka dobrovoljne likvidacije)

(1) Skupština dioničara banke može donijeti odluku o prestanku rada banke (dobrovoljnoj likvidaciji).

(2) Odluku o dobrovoljnoj likvidaciji banke skupština može donijeti samo u slučaju kada banka ima dovoljno finansijskih sredstava za pokriće svih svojih obaveza.

(3) Banka koja je pokrenula postupak dobrovoljne likvidacije ne može promijeniti djelatnost na način da prestane obavljati bankarske poslove i nastavi posloвати, već mora okončati postupak likvidacije i izvršiti brisanje u registru u skladu sa zakonom kojim se uređuje registracija poslovnih subjekata.

(4) Prije donošenja odluke o dobrovoljnoj likvidaciji banke, organi upravljanja banke dužni su o tome zatražiti mišljenje Agencije.

(5) Sprovođenje postupaka dobrovoljne likvidacije može započeti samo nakon pribavljenje saglasnosti Agencije.

(6) Banka podnosi zahtjev Agenciji za davanje prethodne saglasnosti za sprovođenje postupka dobrovoljne likvidacije, koji sadrži:

a) predloženi plan likvidacije, rok i faze pripreme banke za okončanje njenih aktivnosti,

b) dokaz da je imovina banke dovoljna da banka ispuni sve svoje obaveze,

c) prijedlog lica za likvidatora i

d) druge neophodne informacije i podatke, u skladu sa propisima Agencije.

(7) Izdavanjem saglasnosti Agencije za sprovođenje dobrovoljne likvidacije banke prestaje da važi dozvola za rad banke.

Član 217.

(Imenovanje likvidatora)

(1) Banka obavezno imenuje jednog ili više likvidatora, koji su predloženi u zahtjevu za izdavanje prethodne saglasnosti za sprovođenje postupka dobrovoljne likvidacije, a na koji je Agencija dala saglasnost.

(2) Za likvidatora mogu biti imenovana samo lica koja su nezavisna od banke i ispunjavaju uslove za imenovanje člana uprave banke.

Član 218.
(Objava odluke o dobrovoljnoj likvidaciji)

- (1) Likvidator je dužan obavijestiti Agenciju o odluci o dobrovoljnoj likvidaciji prvog radnog dana od dana njenog donošenja.
- (2) Banka je dužna da odluku o dobrovoljnoj likvidaciji objavi u „Službenim novinama Federacije BiH“, u jednim ili više dnevnih novina dostupnih na cijeloj teritoriji BiH i na svojoj internet stranici.

Član 219.
(Dužnosti likvidatora u dobrovoljnoj likvidaciji)

- (1) Likvidator je dužan okončati poslove koji su u toku, naplatiti potraživanja, unovčiti imovinu banke i izmiriti obaveze prema povjeriocima.
- (2) Likvidator može preduzimati nove poslove samo u mjeri u kojoj to zahtjeva sprovođenje dobrovoljnog likvidacionog postupka.
- (3) Izuzetno od stava (2) ovog člana, likvidator ne može primati nove novčane depozite i druga povratna sredstva od javnosti.
- (4) Ako likvidator banke utvrdi da su nastupili razlozi za pokretanje stečajnog postupka banke u likvidaciji, dužan je da odmah obustave postupak likvidacije i podnese Agenciji prijedlog za sprovođenje procedure za otvaranje stečajnog postupka.
- (5) Likvidator je dužan da izvještava Agenciju o sprovođenju postupku likvidacije na način i u rokovima koje odredi Agencija.

Član 220.
(Primjena drugih propisa u dobrovoljnoj likvidaciji)

- (1) Na postupak dobrovoljne likvidacije banke primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje likvidacioni postupak i odredbe zakona kojim se uređuje poslovanje privrednih društava koje se odnose na dobrovoljnu likvidaciju, ako nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.
- (2) Na rad banke nad kojom se sprovodi postupak dobrovoljne likvidacije na odgovarajući način se primjenjuju odredbe ovog zakona.

Član 221.
(Pokretanje postupka prinudne likvidacije)

- (1) Agencija pokreće postupak prinudne likvidacije banke u sljedećim slučajevima:
- ako usvoji izvještaj eksternog upravnika sa prijedlogom za oduzimanje dozvole za rad i pokretanje postupka prinudne likvidacije banke,
  - ako banka ne može ili vjerovatno neće moći nastaviti poslovanje, pod uslovom da ne postoje razlozi za otvaranje stečajnog postupka,
  - ako nisu ispunjeni uslovi za sprovođenje dobrovoljne likvidacije.
  - na osnovu izvještaja Agencije o ne postojanju uslova za pokretanje postupka restrukturiranja banke .
- (2) Agencija može pokrenuti postupak prinudne likvidacije banke i u sljedećim slučajevima:
- ako utvrdi da dioničari banke, u kojoj je uveden eksterni upravnik, nisu u propisanom roku sačinili plan aktivnosti iz člana 177. ovog zakona,

- b) ako skupština dioničara, sazvana na zahtjev eksternog upravnika, odbije da doneše odluku o povećanju kapitala banke, odnosno ne doneše odluku o spajanju ili drugu sličnu odluku,
  - c) ako na osnovu izvještaja eksternog upravnika ocijeni da se eksternom upravom ne mogu otkloniti nepravilnosti i nezakonitosti u poslovanju banke i poboljšati finansijsko stanje, tako da banka ispunji i održava iznos kapitala i stopu adekvatnosti regulatornog kapitala u skladu sa ovim zakonom, a ne postoje razlozi za otvaranje stečajnog postupka,
  - d) ako u periodu trajanja eksternog upravnika, na osnovu izvještaja eksternog upravnika, ocijeni da se finansijsko stanje nije poboljšalo tako da banka ne ispunjava uslove u vezi sa iznosom kapitala i stopom adekvatnosti regulatornog kapitala u skladu sa ovim zakonom, a ne postoje razlozi za otvaranje stečajnog postupka.
- (3) Agencija pokretanjem postupka prinudne likvidacije imenuje likvidatora banke rješenjem i utvrđuje naknadu za njegov rad koja pada na teret banke.
- (4) Istovremeno sa pokretanjem postupka prinudne likvidacije i imenovanjem likvidatora Agencija donosi i rješenje o oduzimanju dozvole za rad banke.
- (5) Danom imenovanja likvidatora prestaju sva ovlaštenja, nadležnosti i prava organa upravljanja i dioničara banke.
- (6) Tokom postupka likvidacije ovlaštenja uprave banke, nadzornog odbora i skupštine banke prenose se na likvidatora.
- (7) Isto lice koje je vršilo dužnost eksternog upravnika u banci može obavljati dužnost likvidatora u toj banci, pod uslovom da ima položen stručni ispit za stečajnog upravnika.

Član 222. (Obavještavanja o postupku prinudne likvidacije)

- (1) Rješenje o pokretanju postupka likvidacije banke i imenovanju, razrješenju ili produžetku mandata likvidatora banke bez odlaganja dostavlja se likvidatoru i banci u likvidaciji, nadležnim regulatornim organima u RS, odnosno Brčko Distriktu, Centralnoj banci BiH i Agenciji za osiguranje depozita, objavljuje u „Službenim novinama Federacije BiH“, jednim ili više dnevnih novina dostupnih na cijeloj teritoriji BiH, kao i na internet stranici Agencije i banke, te upisuje u evidenciju banaka iz člana 20. ovog zakona i u registar poslovnih subjekata.
- (2) Likvidator je dužan da, u roku od sedam dana od dana prijema rješenja o imenovanju, u jednim ili više dnevnih novina dostupnih na cijeloj teritoriji BiH izda obavještenje da su svi povjeriocu dužni da likvidatoru prijave sva svoja potraživanja prema banci u roku od 60 dana od dana izdavanja prvog obavještenja.
- (3) U roku od 30 dana od dana prvog obavještenja likvidator je dužan da objavi drugo obavještenje povjeriocima u jednim ili više dnevnih novina dostupnih na cijeloj teritoriji BiH.
- (4) Svi povjeriocu su dužni da likvidatoru prijave svoja potraživanja prema banci u roku od 60 dana od dana prvog obavještenja.

Član 223. (Dužnosti i ovlaštenja likvidatora)

- (1) Likvidator dužan je da:
- a) postupa u skladu sa zakonom, propisima i nalozima Agencije i odgovoran je Agenciji za obavljanje svojih ovlaštenja i odgovornosti,

- b) zastupa i predstavlja banku,
- c) redovno, a najmanje tromjesečno, kao i na zahtjev Agencije izvještava o sprovođenju postupka likvidacije, odnosno bez odlaganja obavještava Agenciju o ispunjenosti uslova za otvaranje stečaja banke,
- d) na kraju mandata sačini i dostavi Agenciji završni izvještaj o postupku likvidacije i njegovom okončanju, sa obrazloženjem realizovanih mjera.

(2) Likvidator banke ima ovlaštenja da:

- a) proda dio ili cjelokupnu imovinu banke,
- b) proda dio ili cjelokupnu imovinu i obaveze banchi ili drugom licu ovlaštenom za obavljanje tih poslova,
- c) proda ili spoji banku u skladu sa ovim zakonom,
- d) otkaže ili jednostrano dopuni i izmijeni ugovore koje je banka potpisala, uključujući i obustavu obračuna kamata i promjenu kamatne stope, naknada i rokova dospijeća
- e) vrši isplate obaveza u okviru sredstava koja su na raspolaganju i na pro rata osnovi ako je primjenljivo
- f) likvidira banku, u kom postupku odlučuje o osnovanosti i isplati zahtjeva povjerilaca prema banchi.

(3) Likvidator je dužan da, prije sprovođenja prodaje dijela ili cjelokupne imovine i obaveza ili prije prodaje ili spajanja banke, pribavi saglasnost Agencije.

(4) Prodaja i preuzimanje dijela ili cjelokupne imovine i obaveza banke vrši se bez saglasnosti deponenata, drugih povjerilaca i dužnika banke.

(5) Prebijanja potraživanja sa dugovanjima banke mogu se vršiti samo po redoslijedu prioriteta isplata u procesu likvidacije utvrđenim ovim zakonom.

(6) Likvidator tokom sprovođenja plana prodaje ili spajanja banke podnosi Agenciji izvještaj o realizaciji plana najmanje jednom tromjesečno.

(7) Agencija može, uz pribavljeno mišljenje likvidatora, u toku sprovođenja plana prodaje ili spajanja banke obustaviti taj postupak i donijeti rješenje o nastavku postupka likvidacije drugim primjerenim postupcima u skladu sa odredbama ovog zakona.

(8) Donošenjem rješenja o pokretanju postupka likvidacije banke prekidaju se svi upravni i sudski postupci u kojima je banka tužena, dok likvidator ne doneše odluku o poravnanju, ili priznavanju ili nepriznavanju potraživanja tužitelja, a izvršni postupci protiv banke se obustavljaju.

(9) Agencija propisuje postupak utvrđivanja potraživanja i raspodjele imovine, kao i utvrđivanja i izvršavanja obaveza banke u postupku likvidacije.

Član 224. (Obaveza likvidatora)

Likvidator dužan je da, prodaju dijelova ili cjelokupne imovine, prodaju dijela ili cjelokupne imovine i obaveza banchi i drugom ovlaštenom licu za obavljanje datih poslova, odnosno prodaju ili spajanje banke u skladu sa ovim zakonom, provede tako da:

- a) postigne maksimalnu cijenu takvom prodajom ili raspodjelom, radi zaštite deponenata i ostalih povjerilaca banke,
- b) obezbijedi ravноправност mogućih kupaca ili partnera za spajanje i
- c) onemogući bilo koju vrstu diskriminacije prilikom nadmetanja i razmatranja ponuda.

Član 225. **(Prinudna naplata u postupku likvidacije)**

(1) Likvidator je ovlašten za izdavanje rješenja kojim se nalaže prinudna naplata sa svih računa neurednih dužnika banke u likvidaciji i/ili jemaca tih dužnika koji su otvoreni u drugim bankama koje imaju sjedište u BiH, kao i blokada svih njihovih računa do potpunog izmirenja ovih obaveza, u skladu sa zakonom kojim se uređuje unutrašnji platni promet, zakonom kojim se uređuje izvršni postupak i drugim zakonima.

(2) Rješenje iz stava (1) ovog člana ima snagu izvršne odluke i prinudna naplata po istom izvršava se prema redoslijedu prioriteta utvrđenim odredbama zakona o unutrašnjem platnom prometu koje uređuju izvršenje plaćanja i prinudnu naplatu sa računa, kao i odredbama zakona o izvršnom postupku koje uređuju obim i redoslijed izvršenja novčanih potraživanja.

Član 226. **(Predstečajni postupak)**

(1) Agencija prilikom pokretanja postupka prinudne likvidacije, kao i u toku postupka likvidacije može, po sopstvenoj procjeni, odlučiti da se postupak likvidacije otvor i vodi, odnosno nastavi voditi i u slučaju kada visina obaveza prelazi vrijednost aktive banke.

(2) Za preostali dio aktive i obaveza, koji eventualno se ne može likvidirati u razumnom vremenskom roku prema diskrecionoj ocjeni Agencije, na prijedlog likvidatora, Agencija može podnijeti nadležnom sudu zahtjev za pokretanje postupka stečaja.

Član 227. **(Redoslijed prioriteta)**

(1) U postupku likvidacije i stečaja, isplata obaveza vrši se po sljedećem redoslijedu prioriteta:

- a) obaveze prema osiguranim povjeriocima, do vrijednosti njihovog osiguranja,
- b) dugovi banke po osnovu zajmova datih banci ili drugih troškova banke stvorenih tokom postupka eksternog upravnika, postupka restrukturiranja, postupka likvidacije banke i postupka stečaja, u skladu sa ovim zakonom,
- c) potraživanja radnika iz radnog odnosa za posljednjih dvanaset mjeseci do dana otvaranja likvidacionog postupka, a u visini najniže bruto plaće obračunate prema Općem kolektivnom ugovoru za teritoriju Federacije ,
- d) za plaćanje naknada štete za povrede na radu koje se isplaćaju u punom iznosu,
- e) potraživanja Agencije za osiguranje depozita za naknadu isplaćenih depozita najviše do iznosa definisanog propisima kojima se uređuje osiguranje depozita u bankama i troškove koje pretrpi Agencija za osiguranje depozita u procesu isplate depozita,
- f) ostali depoziti, a koji nisu isplaćeni u skladu sa tačkom d) ovog člana, i isključeni depoziti prema propisima o osiguranju depozita u bankama,
- g) potraživanja drugih povjerilaca koji nisu obuhvaćeni toč.a) do f) ,
- h) potraživanja vlasnika subordiniranog duga,
- i) potraživanja vlasnika prioritetnih dionica i
- j) potraživanja vlasnika običnih dionica.

(2) Sredstva javnih prihoda uplaćena po osnovu izmirenja obaveza prema BiH, Federaciji, RS, Brčko Distriktu, kantonima, gradovima, opštinama i fondovima, a koji prolaze kroz jedinstveni bankovni račun u komercijalnoj banci na koji se polažu svi javni prihodi u skladu sa propisima kojima se uređuju trezorska poslovanja BiH, Federacije, RS i Brčko Distrikta su izuzeta iz likvidacione mase.

(3) U postupku iz stava (1) ovog člana isplata bilo kakvih obaveza banke prema članovima organa upravljanja banke, odbora za reviziju, dioničarima banke koji učestvuju sa 5% ili više u glasačkim pravima, odnosno vlasništvu nad kapitalom, povezanim licima i povezanim bankama suspenduje se sve dok u potpunosti ne budu isplaćene obaveze prema drugim povjeriocima banke.

(4) Isplata obaveza banke u postupku likvidacije vrši se u skladu sa planom likvidacije i finansijskog izvještaja koji je sačinio likvidator i na koji je saglasnost dala Agencija.

(5) Treća lica koja djeluju u ime fizičkih i pravnih lica iz stava (2) ovog člana, kao i članovi uže porodice, srodnici lica iz tog stava po krvi i po tazbini do trećeg stepena, takođe nemaju pravo na isplatu dok se svi ostali povjeroci banke ne isplate u potpunosti.

Član 228. (Primjena drugih propisa u prinudnoj likvidaciji)

(1) Na banku nad kojom se sprovodi postupak likvidacije primjenjuju se odredbe propisa koji uređuju likvidacioni postupak i stečajni postupak, ako ovim zakonom nije drugačije uređeno.

(2) Agencija će donijeti propis kojim se bliže uređuje sprovođenje postupka prinudne likvidacije.

Član 229. (Prijetlog za otvaranje stečajnog postupka)

(1) Prijetlog za otvaranje stečajnog postupka nad bankom može podnijeti samo Agencija.

(2) Agencija podnosi prijetlog za otvaranje stečajnog postupka nad bankom istovremeno sa oduzimanjem dozvole za rad banci, ako nisu ispunjeni uslovi za restrukturiranje banke i kada utvrdi postojanje jednog od sljedećih razloga:

- a) ako je račun banke po nalogu povjerioca u skladu sa zakonom kojim se uređuje sprovođenje izvršenja na novčanim sredstvima blokiran duže od dva radna dana,
- b) ako je banka nesolventna ili postoje objektivne okolnosti na osnovu kojih se utvrđuje da će uskoro biti nesolventna ili
- c) ako Agencija utvrdi da banka i pored naloženih mjera nadzora ili mjera koje je sproveo eksterni upravnik ne ispunjava uslove vezane za kapital, u skladu sa ovim zakonom, i da procijeni da neće biti sposobna da ispunjava svoje dospjele novčane obaveze, a nisu ispunjeni uslovi za likvidaciju.

(3) Izuzetno, ako je nad bankom pokrenut postupak restrukturiranja, Agencija podnosi prijetlog za otvaranje stečajnog postupka u sljedećim slučajevima:

- a) kada je primjenom instrumenata restrukturiranja izvršen prenos imovine i obaveza banke, a Agencija ocijeni da su tim prenosom ispunjeni ciljevi restrukturiranja,
- b) kada u toku postupka restrukturiranja utvrdi da je potrebno obezbijediti dodatna sredstva za finansiranje restrukturiranja, a ova sredstva ne budu obezbijeđena,
- c) kada Agencija ocijeni da se ciljevi restrukturiranja više ne mogu ispuniti.

(4) Banka se smatra nesolventnom kada Agencija, prema propisima koje donosi, utvrdi da je vrijednost obaveza banke veća od vrijednosti njene imovine.

(5) U postupku ocjene solventnosti, vrijednost imovine i obaveza banke procjenjuje se u skladu sa standardima i procedurama utvrđenim propisima Agencije, pri čemu se u vrijednost imovine i obaveza banke za budući period uključuje i realna procjena iznosa prihoda i rashoda banke za taj period.

Član 230.

(Primjena drugih propisa u stečajnom postupku)

Na stečaj banke primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje stečajni postupak, osim ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

Član 231.

(Posljedice odluke o podnošenju prijedloga za otvaranje stečajnog postupka)

(1) Odluka Agencije o podnošenju prijedloga za otvaranje stečajnog postupka nad bankom ima sljedeće posljedice:

a) privremenu zabranu izvršavanja osnova za plaćanje na teret računa banke i na teret računa klijenta prema zakonu kojim se uređuje sprovođenje izvršenja na novčanim sredstvima,

b) privremenu zabranu banci da obavlja plaćanja sa svih svojih računa za svoje potrebe,

c) privremenu zabranu banci da obavlja isplate i prenos sa računa svojih klijenata,

d) privremenu zabranu banci da pruža usluge platnog prometa za svoje klijente i

e) privremenu zabranu primanja uplata na račune banke i na račune njenih klijenata.

(2) Izuzetno od stava (1) ovog člana:

a) mogu se uz saglasnost Agencije vršiti gotovinska plaćanja iz gotovinskih sredstava banke samo ako su takva plaćanja neophodna radi očuvanja imovine banke,

b) dužnici radi ispunjavanja svojih obaveza prema banci, kao i likvidacioni, odnosno eksterni upravnik ukoliko su imenovani, mogu vršiti sljedeće uplate:

1) gotovinske uplate banci,

2) uplate na poseban račun banke otvoren kod druge banke za ove namjene,

3) dozvoljena su plaćanja koja proizlaze iz obaveza banke kao učesnika u sistemu poravnjanja u skladu sa propisima kojim se uređuje tržiste vrijednosnih papira, a koja plaćanja je banka dužna izvršiti pod uslovima propisanim zakonom kojim se uređuje tržiste vrijednosnih papira.

(3) Stečajni upravnik banke u ime banke i stečajni povjerioci ovlašteni su da pobijaju sve isplate, prenose i platne transakcije izvršene suprotno privremenim zabranama utvrđenim ovim članom, nakon trenutka objavljivanja odluke o podnošenju prijedloga za otvaranje stečajnog postupka nad bankom.

Član 232.

(Obavještavanje o podnošenju prijedloga za otvaranje stečajnog postupka)

(1) Agencija je dužna da odluku o podnošenju prijedloga za otvaranje stečajnog postupka nad bankom, u kojoj je dužna navesti datum i sat donošenja odluke, bez odgađanja u pisanoj ili elektronskoj formi, dostavi banci, nadležnom regulatornom organu u RS, odnosno Brčko Distriktu, Centralnoj banci BiH, Agenciji za osiguranje

depozita, Komisiji za VP, Registru VP, Agenciji za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine.

(2) Agencija je dužna da odluku o podnošenju prijedloga za otvaranje stečajnog postupka nad bankom objavi u jednim ili više dnevnih novina dostupnih na cijeloj teritoriji BiH i na svojoj internet stranici, uz navođenje posljedica iz člana 231. stava (1) ovog zakona.

Član 233. (Nastavak rada eksternog, odnosno likvidatora)

(1) Ako je Agencija donijela odluku o podnošenju prijedloga za otvaranje stečajnog postupka nad bankom u kojoj je imenovan eksterni upravnik, odnosno likvidator, isti nakon dostavljanja obavještenja nastavlja sa radom i dužnostima do imenovanja stečajnog upravnika.

(2) Ako u trenutku donošenja odluke o pokretanju prijedloga za otvaranje stečajnog postupka u toj baci nije bio imenovan eksterni upravnik, Agencija će istovremeno imenovati eksternog upravnika.

(3) Lica iz st. (1) i (2) ovog člana nakon dostavljanja obavještenja dužna su:

- a) zaštитiti i održavati imovinu banke i
- b) na zahtjev stečajnog sudije ispitati mogu li se imovinom banke pokriti troškovi stečajnog postupka.

Član 234. (Podnošenje prijedloga za otvaranje stečajnog postupka)

(1) Agencija je dužna nadležnom суду podnijeti prijedlog za otvaranje stečajnog postupka najkasnije sljedećeg radnog dana nakon donošenja odluke Agencije o podnošenju prijedloga za otvaranje stečajnog postupka nad bankom.

(2) Agencija u prijedlogu za otvaranje stečajnog postupka navodi činjenice i okolnosti iz kojih proizlazi postojanje nekog od stečajnih razloga iz člana 229. ovog zakona.

(3) Kada Agencija podnese prijedlog za otvaranje stečajnog postupka ne sprovodi se prethodni postupak.

(4) Stečajni sudija dužan je u roku od 8 dana od dana prijema prijedloga za otvaranje stečajnog postupka zakazati ročište radi rasprave o uslovima za otvaranje stečajnog postupka.

(5) Stečajni sudija dužan je u roku od 30 dana od dana podnošenja prijedloga za otvaranje stečajnog postupka donijeti rješenje o otvaranju stečajnog postupka ili odbiti prijedlog za otvaranje stečajnog postupka.

Član 235. (Imenovanje stečajnog upravnika)

Za stečajnog upravnika banke imenuje se lice koje, osim uslova predviđenih zakonom kojim se uređuje stečajni postupak, ima znanje i iskustvo iz oblasti bankarskog poslovanja.

Član 236. (Prioriteti isplata u postupku stečaja)

- (1) U postupku stečaja banaka isplata obaveza banke vrši se prema redoslijedu prioriteta i uslovima isplata u postupku likvidacije banke utvrđenim članom 227. ovog zakona.
- (2) Stečajni sud na ispitnom ročištu utvrđuje listu priznatih potraživanja, redoslijed prioriteta i uslove isplate i iste unosi u tabelu u skladu sa odredbama člana 227. ovog zakona.
- (3) U pregledu iznosa i ranga priznatih potraživanja, upis u tabelu ima dejstvo kao pravosnažna presuda.

Član 237.
(Obustava i zaključenje stečajnog postupka)

Stečajni sudija rješenje o obustavi i zaključenju stečajnog postupka nad bankom dostavlja Agenciji.

Odjeljak C. Odgovornost za štetu
Član 238.
(Odgovornost za nastalu štetu)

- (1) Dioničar banke odgovara za obaveze banke do visine svog učešća.
- (2) Kad je nad bankom otvoren postupak restrukturiranja, likvidacije ili stečaja dioničari banke, članovi uprave i nadzornog odbora banke i druga pravna ili fizička lica, ako su faktički imala neposredan ili posredan bitan uticaj na poslovanje banke ili kontrolu nad bankom, odgovaraju, pojedinačno ili solidarno, za obaveze banke cjelokupnom svojom imovinom u slučajevima:
- a) kad je banka korištена za ispunjavanje ciljeva koji su u suprotnosti sa ciljevima banke utvrđenim zakonom, ili
  - b) kad se nije pravila razlika između imovine banke i lične imovine gore navedenih lica, ili
  - c) kad je banka poslovala s ciljem prevare povjerioca ili protiv interesa povjerioca, ili
  - d) kad je uzrok pokretanja postupka restrukturiranja, likvidacije ili stečaja banke namjerno loše rukovođenje ili krajnja nepažnja pri rukovođenju bankom.

Član 239.
(Odgovornost banke)

- (1) Banka se u sudskom postupku može proglašiti odgovornom, pojedinačno ili solidarno sa ostalim bankama ili privrednim subjektima za obaveze banke ili privrednog subjekta koje je platežno nesposobno ili je pod stečajem, s tim da postoje dokazi da se banka i privredni subjekti nalaze u okolnostima povezanog upravljanja.
- (2) Povezano upravljanje može proizaći iz sporazuma između banke i/ili privrednih subjekata ili iz njihovih akata koji upućuju na postojanje okolnosti takvog upravljanja ili kada se u sastavu nadzornih odbora nalazi većina istih lica, ili lica u posebnom odnosu sa bankom u skladu sa članom 2. tačka v) ovog zakona, ili je većina dionica u posjedu istih lica.

POGLAVLJE IX - KAZNENE ODREDBE
Član 240.
(Prekršaji banke)

(1) Novčanom kaznom od 40.000,00 KM do 200.000,00 KM kaznit će se za prekršaj banka ako:

- a) se bavi primanjem novčanih depozita ili drugih naplativih novčanih sredstava ili daje kredite bez dozvole Agencije suprotno odredbi člana 4. stav (1) ovog zakona;
- b) nastavi da obavlja bankarsku djelatnost suprotno zabrani iz člana 23. stav (3) ovog Zakona;
- c) ne održava iznos regulatornog kapitala u skladu sa članom 24. stav (2) ovog zakona;
- d) postupa u suprotnosti sa ograničenjima vezanim za kapital iz članu 26. ovog zakona;
- e) ne održava stopu adekvatnosti regulatornog kapitala u skladu sa članom 27. stav (2) ovog zakona;
- f) ne utvrđi, ne sprovodi i redovno ne preispituje strategiju i postupke za kontinuiranu internu procjenu adekvatnosti kapitala u skladu sa članom 27. stav (6) ovog zakona;
- g) bez saglasnosti Agencije preduzima radnje i aktivnosti spajanja, pripajanja ili podjele banke suprotno odredbi člana 40. stav (1) ovog Zakona;
- h) ne posluje u skladu s odredbama člana 74. ovog zakona;
- i) pri provođenju eksternalizacije postupi suprotno članu 77. ovog Zakona;
- j) obavlja transakcije s licima u posebnom odnosu sa bankom suprotno odredbama člana 93. ovog Zakona;
- k) banka sklapa ugovore o kupoprodaji plasmana suprotno članu 96. stav (2) ovog Zakona;
- l) postupa suprotno odredbama o sprječavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti iz člana 110. ovog zakona
- m) ne obavi reviziju u skladu sa članom 117. ovog Zakona;
- n) u postupku kontrole ne postupa u skladu sa odredbama člana 145. ovog Zakona;
- o) banka ne utvrđuje i ne dostavlja podatke za bankarsku grupu na konsolidovanoj osnovi u skladu sa članom 162. stav (4) ovog Zakona;
- p) ne postupi u skladu sa mjerama za ranu intervenciju iz člana 164. ovog Zakona;
- r) ne postupi po zahtjevu Agencije iz člana 166. ovog Zakona.

(2) Novčanom kaznom od 10.000,00 KM do 50.000,00 KM kaznit će se za prekršaj banka ako:

- a) u svom nazivu koristi riječi suprotno odredbama člana 4. stav (3) ovog zakona;
- b) postupa suprotno odredbama o nedozvoljenoj konkurenciji iz člana 5. ovog zakona;
- c) ne dostavlja Agenciji potrebnu dokumentaciju i donosi statut odnosno izmjene i dopune statuta suprotno odredbama člana 9. st. (3) i (4) ovog Zakona;
- d) organizacioni dio banke osnovan postupa suprotno članu 15. ovog zakona.
- e) postupa bez saglasnosti Agencije pri konverziji pojedinih stavki u kapital, kao i povećanju kapitala banke iz eksternih izvora u skladu sa članom 25. stav (3) ovog Zakona i ne održava zaštitne slojeve kapitala, na način propisan aktima Agencije u skladu sa članom 27. stav (5);
- f) isplati akontaciju dobiti ili dividendu suprotno članu 28. ovog Zakona;
- g) banka stiče kvalificirano učešće u pravnom licu koje ima kvalificirano učešće u banci u skladu sa članu 30. stav (2) ovog zakona;
- h) vrši sticanje vlastitih dionica suprotno članu 32. ovog zakona;
- i) ne izvesti Agenciju u skladu sa članom 35. ovog zakona,
- j) postupi suprotno članu 37. stav (5) ovog Zakona;
- k) skupština banke svoje nadležnosti propisane ovim zakonom prenese na drugi organ banke suprotno članu 45. stav (3) ovog zakona

- I) imenuje članove nadzornog odbora suprotno odredbama člana 49. stav (1) ovog Zakona;
- m) u propisanom roku ne obavijesti Agenciju o prestanku mandata člana organa upravljanja u skladu sa članom 70. stav (8) ovog zakona
- n) pri provođenju eksternalizacije postupi suprotno članu 76. st. (1) i (3) ovog Zakona;
- o) ne uspostavi adekvatan sistem za upravljanje rizicima u skladu sa čl. 79., 80. i 81. ovog Zakona;
- p) ne organizuje internu reviziju u skladu sa članom 86. ovog Zakona;
- r) ne uspostavi funkcija praćenja usklađenosti poslovanja u skladu sa članom 87. ovog Zakona;
- s) ne uspostavi funkciju upravljanja rizikom u skladu sa članom 88. ovog Zakona;
- t) postupi suprotno odredbama iz čl. 89. i 91. ovog Zakona o dopuštenoj izloženosti;
- u) sklopi pravni posao bez prethodne saglasnosti nadzornog odbora suprotно članu 90. ovog Zakona;
- v) ne obavijesti Agenciju o prekoračenju najveće dopuštene izloženosti na način propisan članom 92. ovog Zakona;
- z) izvrši ulaganja bez prethodne saglasnosti Agencije iz člana 94. stav (1) ovoga Zakona;
- aa) stekne učešće u drugom pravnom licu suprotno odredbama člana 94. st. (4) i (5) ovog Zakona;
- bb) su ukupna ulaganje banke u osnovna sredstva veća od ograničenja iz člana 94. stav (6) ovoga Zakona;
- cc) vrši finansiranje kupoprodaje plasmana suprotno odredbama člana 100. ovog Zakona;
- dd) postupa suprotno odredbama člana 107. ovog Zakona u vezi čuvanja dokumentacije;
- ee) ne propiše procedure za postupanje sa neaktivnim računima u skladu sa članom 109. ovog Zakona;
- ff) ukoliko ne postupa u skladu sa članom 110. stav (1) na način propisan podzakonskim aktima Agencije;
- gg) ne vodi poslovne knjige i računovodstvenu evidenciju u skladu sa članom 116. ovog Zakona;
- hh) ne imenuje nezavisnog eksternog revizora u skladu sa članom 118. ovog Zakona;
- ii) ne dostavi Agenciji izvještaje ili ukoliko ne objavi finansijske informacije u skladu sa čl. 124., 129. i 130. ovog Zakona;
- jj) po nalogu Agencije ne angažuje društvo za reviziju radi obavljanja posebne revizije finansijskih izvještaja u skladu sa članom 128. stav (1) ovog zakona;
- kk) ne angažuje društvo za reviziju radi obavljanja revizije u slučaju statusne promjene u skladu sa članom 128. st. (4) do (6) ovog zakona;
- ll) ne dostavi godišnji izvještaj o provođenju kontrolnih funkcija u skladu sa članom 131. ovog Zakona;
- mm) ne izradi i dostavi plan oporavka za poboljšanje finansijsog položaja banke u skladu sa članom 132. ovog Zakona;
- nn) plan oporavka ne sadrži sve elemente propisane podzakonskim aktom Agencije na osnovu člana 133. ovog Zakona;
- oo) u slučaju da banka ne sačini revidirani plan oporavka u skladu sa članom 134. ovog Zakona;
- pp) kao matično društvo ne postupi u skladu sa zahtjevom Agencije u skladu sa članom 135. ovog Zakona;

rr) ne postupi po nalogu Agencije iz člana 153. ovog Zakona;

ss) osniva ili stiče podređeno društvo suprotno odredbama iz člana 159. ovog Zakona;

tt) ne postupi po nalogu Agencije iz člana 160. ovog zakona;

uu) ne pozove savjetnika na sjednice uprave, nadzornog odbora i njihovih tijela u skladu sa članom 167. stav (9) ovog zakona;

vv) ne stavi na uvid dokumentaciju iz člana 167. stav (10) ovog Zakona;

zz) ne surađuje i ako ne pruži pomoć Agenciji pri izradi i ažuriranju plana restrukturiranja čime postupa suprotno članu 182. stavu (4) ovoga Zakona;

aaa) nesurađuje sa Agencijom i ne dostavlja informacije pri izradi planova restrukturiranja u skladu sa članom 182. st. (5) i (6) ovog Zakona;

bbb) ne otkloni prepreke mogućnosti provođenja restrukturiranja banke u određenom roku čime postupa suprotno članu 185. ovog Zakona;

ccc) ne obavijesti Agenciju kada smatra da ispunjava neki od uslova iz člana 188. stav (1) ovoga Zakona;

ddd) ne postupi po zahtjevu Agencije iz člana 194. ovoga Zakona;

eee) ne ispunjava minimalni zahtjev za kapitalom i prihvatljivim obavezama utvrđen članom 205. ovoga Zakona na pojedinačnoj osnovi, potkonsolidiranoj ili konsolidiranoj osnovi;

fff) ne izradi plan reorganizacije poslovanja u skladu s članom 209. ovoga Zakona;

ggg) ne obezbijedi da ugovor sadrži odredbu da obaveza koja proizlazi iz tog ugovornog odnosa može biti predmet otpisa ili konverzije, odnosno predmet unutrapšnjeg restrukturiranja, te da povjerilac ili druga ugovorna strana pristane na otpis glavnice i nepodmirenog iznosa, konverzije ili poništavanje te obaveze u slučaju primjene instrumenta unutrašnjeg restrukturiranja u skladu sa članom 211. ovoga Zakona.

(3) Za prekršaje iz stava (1) ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u banci novčanom kaznom od 4.000,00 do 20.000,00 KM.

(4) Za prekršaje iz stava (2) ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u banci novčanom kaznom od 2.000,00 do 10.000,00 KM.

(5) Za prekršaje iz stava (1) ovog člana kaznit će se fizičko lice koje je učinilo prekršaj u banci novčanom kaznom od 1.000,00 do 5.000,00 KM.

(6) Za prekršaje iz stava (2) ovog člana kaznit će se fizičko lice koje je učinilo prekršaj u banci novčanom kaznom od 600,00 do 3.000,00 KM.

(7) Sve novčane kazne propisane u ovom članu se plaćaju budžetu Federacije.

(8) Utvrđivanje odgovornosti i izricanje mjera, po ovom zakonu, ne isključuje utvrđivanje odgovornosti i izricanje mjera utvrđenih drugim zakonima.

Član 241. **(Ostali prekršaji uprave i nadzornog odbora)**

(1) Za prekršaj kaznit će se član uprave banke novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 10.000,00 KM ako:

a) ne uspostavi i ne provodi efikasan i pouzdan sistem upravljanja u skladu s članom 67. ovog zakona;

b) bez odgode ne obavijesti nadzorni odbor o okolnostima iz člana 68. ovog Zakona;

c) ne dostavi pisani izjavu o imovinskom stanju i podatke u skladu sa članom 70. st. (1) do (4) ovog zakona,

d) ne dostavi Agenciji izvještaje i informacije na način i u roku iz člana 130. ovoga zakona;

- e) dosadašnji članovi uprave ne omoguće pristup poslovnoj dokumentaciji banke eksternom upravniku i ne daju sva obrazloženja ili dodatne izvještaje o poslovanju banke u skladu sa članom 174. st. (1) i (2) ovog Zakona;
  - f) dosadašnji članovi uprave ne omoguće pristup poslovnoj dokumentaciji banke posebnom upravniku i ne daju sva obrazloženja ili dodatne izvještaje o poslovanju banke u skladu sa članom 196. stav (9) ovog Zakona.
- (2) Za prekršaj kaznit će se član nadzornog odbora banke novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 10.000,00 KM ako:
- a) je dao neistinitu i netačnu dokumentaciju ili neistinito prezentirao podatke koji su bitni za obavljanje funkcije člana nadzornog odbora iz člana 53. stav (1) tačka a) ovog Zakona;
  - b) ne održi sjednicu po zahtjevu Agencije u skladu sa članom 54. stav (2) i ukoliko ne postupi u skladu sa član 54. stav (5) ovog Zakona;
  - c) ne osnuje odbore u skladu s članom 55. ovoga Zakona;
  - d) ne obavlja svoje dužnosti u skladu s članom 56. stav (8) tač. a), b), c), e), f) i g) ovog Zakona;
  - e) bez odgode ne obavijesti Agenciju o nastupu okolnosti iz člana 56. stava (8) tačke d) ovoga Zakona;
  - f) učestvuje u razmatranju ili odobravanju pravnog posla između njega i banke, odnosno banke i lica povezanog sa njim suprotno članu 56. stav (12) ovog zakona,
  - g) odbori nadzornog odbora ne postupaju u skladu s članovima 57. do 62. ovog Zakona ili ako postupi suprotno podzakonskom propisu donesenom na osnovu ovog Zakona, a u vezi sa primjerenom politikom naknada u banci;
  - h) u skladu sa članom 65. st. (2) i (11) ovoga Zakona ne podnese Agenciji zahtjev za izdavanje prethodne saglasnosti za imenovanje člana uprave;
  - i) bez odgode ne donese odluku iz člana 69. stava (7) ovoga Zakona.

Član 242. (Prekršaji drugih lica)

- (1) Novčanom kaznom od 10.000,00 KM do 50.000,00 KM kaznit će se za prekršaj drugo pravno lice ako:
- a) prikuplja depozite ili druga naplativih sredstva od javnosti suprotno zabrani iz člana 4. stav (1) ovoga Zakona;
  - b) se koristi riječju „banka“, odnosno izvedenicom te riječi suprotno odredbama člana 4. stav (2) ovog Zakona;
  - c) drugo pravno lice (skrbnik) ne otkrije Agenciji identitet klijenata za čiji račun upravlja dionicama banke u skladu sa članom 25. stav (2) ovog Zakona;
  - d) stekne dionice banke na način suprotno odredbi člana 29. st. (1), (2) i (5) ovog Zakona;
  - e) lice koje je dionice banke steklo nasljeđivanjem, pravnim sljedbeništvom ili drugim sticanjem nezavisnim od volje sticaoca postupa suprotno članu 36. st. (2) i (3) ovog Zakona;
  - f) ne postupi po nalogu Agencije iz člana 37. stava (1) ovoga Zakona;
  - g) mu Agencija ukine saglasnost za sticanje kvalificiranog učešća iz razloga propisanih u članu 38. st. (1) tačka a) i b) ovog Zakona;
  - h) ne postupi po odredbi člana 101. stav (1) i (2) ovog Zakona;
  - i) ne postupi u skladu sa odredbama vezanim za plan oporavka grupe iz člana 135. ovog Zakona;

- j) holding osnuje ili stekne direktno ili indirektno vlasništvo u podređenom društvu suprotno odredbama člana 160. ovog Zakona;
  - k) kao najviše matično društvo holdinga, Agenciji ne podnese konsolidovane finansijske izvještaje u skladu s članom 161. ovog Zakona;
  - l) kao najviše matično društvo ne utvrđuje i ne dostavlja podatke za bankarsku grupu na konsolidovanoj osnovi u skladu sa članom 162. stav (4) ovog Zakona;
  - m) ne postupi u skladu sa mjerama iz člana 163. ovog Zakona;
- (2) Za prekršaje iz stava (1) ovog člana kaznit će se odgovorno lice iz pravnog lica novčanom kaznom od 2.000,00 KM do 10.000,00 KM.
- (3) Za prekršaje iz stava (1) tač. d), e) f) i g) ovog člana kaznit će se fizičko lice novčanom kaznom od 1.000,00 KM do 5.000,00 KM.
- (4) Novčanom kaznom od 1.000,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj savjetnik ako Agenciji ne dostavi izvještaj o finansijskom stanju banke u skladu sa članom 168. stav (1) ovog Zakona.
- (5) Novčanom kaznom od 1.000,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj eksterni upravnik ako ne postupa u skladu sa rjesenjem Agencije iz člana 170. odnosno ne postupa po nalozima i uputama Agencije iz člana 177. ovog Zakona.
- (6) Novčanom kaznom od 1.000,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se likvidator ako vrši isplatu obaveza suprotno odredbama člana 227. ovog Zakona.
- (7) Novčanom kaznom od 1.000,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se neovisni procjenitelj ako ne izvrši procjenu vrijednosti na način i u rokovima kako je to propisano čl. 189. i 212. ovoga Zakona.
- (8) Novčanom kaznom od 1.000,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj posebni upravnik ako Agenciji ne dostavi izveštaj o poslovanju banke i njenom finansijskom stanju, kao i radnjama koje je preuzeo pri izvršavanju njegovih dužnosti u skladu sa članom 196. stav (13) ovog Zakona.

Član 243. (Prekršaji društva za reviziju i ovlaštenog revizora)

- (1) Za prekršaj kaznit će se društvo za reviziju novčanom kaznom od 10.000,00 KM do 50.000,00 KM ako:
- a) ne obavi reviziju finansijskih izvještaja i ne sastavi revizorski izvještaj u skladu s članom 117. stav (4) ovog Zakona;
  - b) ne dostavi Agenciji plan obavljanja revizije u roku i na način propisan u članu 118. stavu (5) ovog Zakona;
  - c) obavlja reviziju suprotno članu 119. ovog Zakona;
  - d) ne obavijesti i ne obrazloži Agenciji raskid ugovora s bankom u skladu s članom 120. ovoga Zakona;
  - e) ne ispuni obveze iz člana 121. st. (1), (2) ili (3) ovoga Zakona
  - f) ne obavi reviziju za potrebe Agencije u skladu s članom 123. ovog Zakona i propisima donesenima na osnovu stava (6) istog člana.
- (2) Za prekršaj kaznit će se odgovorno lice pravnog lica novčanom kaznom od 2.000,00 KM do 10.000,00 KM ako počini prekršaj iz stava (1) ovoga člana.
- (3) Za prekršaj kaznit će se ovlašteni revizor novčanom kaznom od 1.000,00 KM do 5.000,00 KM ako počini prekršaj iz stava (1) ovoga člana.

Član 244. (Prekršaji u vezi s obavezom čuvanja bankarske tajne)

- (1) Za prekršaj kaznit će se banka ako krši odredbe iz člana 102. st. (1) i (2), člana 103. st. (1) i (2) i člana 104. st. (2) i (4) ovoga Zakona o obavezi čuvanja bankarske tajne novčanom kaznom u iznosu od 40.000,00 KM do 200.000,00 KM.
- (2) Za prekršaj iz stava (1) ovoga člana kaznit će se odgovorno lice iz uprave banke novčanom kaznom u iznosu od 4.000,00 do 20.000,00 KM.
- (3) Za prekršaj iz člana 102. stav (1), člana 103 stav (1) i člana 104. stav (4) ovog Zakona kaznit će se pravno lice novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 100.000,00, te odgovorno lice u tom pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 4.000,00 do 20.000,00 KM.
- (4) Za prekršaj iz člana iz člana 102. stav (1), člana 103 stav (1) i člana 104. stav (4) ovoga Zakona kaznit će se fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 10.000,00 KM.
- (5) Za prekršaj iz člana 105. ovoga Zakona kaznit će se pravno lice ako krši odredbe ovoga Zakona o obavezi čuvanja bankarske tajne novčanom kaznom u iznosu od 40.000,00 KM do 200.000,00 KM.
- (6) Za prekršaj iz stava (5) ovoga člana kaznit će se odgovorno lice u pravnom licu iz člana 103. stava (1) ovoga Zakona novčanom kaznom u iznosu od 4.000,00 do 20.000,00 KM.
- (7) Za prekršaj kaznit će se fizičko lice iz člana 105. ovoga Zakona ako krši odredbe ovoga Zakona o obavezi čuvanja bankarske tajne novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 10.000,00 KM.

Član 245. (Prekršaji dioničara)

- (1) Za prekršaj kaznit će se dioničar banke koji je pravno lice ako stekne dionice banke ili postupi suprotno odredbi člana 29. st. (1), (2) i (5) ovog Zakona ili ako ne postupi po nalogu Agencije iz člana 37. st. (1) i (2) ovog Zakona novčanom kaznom od 10.000,00 KM do 50.000,00 KM.
- (2) Za prekršaj kaznit će se odgovorno lice pravnog lica koji počini prekršaj iz stava (1) ovoga člana novčanom kaznom od 1.000,00 KM do 5.000,00 KM.
- (3) Za prekršaj kaznit će se dioničar banke koji je fizičko lice ako stekne dionice banke na način suprotan odredbi člana 29. st. (1), (2) i (5) ovoga Zakona ili ako ne postupi po nalogu Agencije iz člana 37. st. (1) i (2) ovog Zakona novčanom kaznom od 1.000,00 KM do 5.000,00 KM.

Član 246. (Prekršajni postupak)

- (1) Prekršajni postupak pokreće se i vodi u skladu sa propisima kojima se uređuje prekršajni postupak.
- (2) Utvrđivanje odgovornosti i izricanje mjera u skladu sa ovim zakonom ne isključuje utvrđivanje odgovornosti i izricanje mjera utvrđenih drugim zakonima.

POGLAVLJE X – PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 247. (Donošenje i objava podzakonskih propisa)

(1) Agencija će uskladiti svoju organizaciju i donijeti podzakonske propise predviđene ovim zakonom u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(2) Propisi iz stava (1) ovog člana objavljaju se u "Službenim novinama Federacije BiH".

Član 248.
(Primjena važećih podzakonskih propisa)

Do donošenja propisa iz člana 247. ovog zakona, primjenjivaće se podzakonski propisi koji su važili na dan stupanja na snagu ovog zakona, a koji nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 249.
(Usklađivanje banaka)

(1) Banke su dužne da svoje poslovanje, organizaciju i opšte akte usklade sa odredbama ovog zakona i propisima Agencije u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(2) Banke su dužne da planove oporavka iz člana 132. ovog zakona dostavi Agenciji u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 250.
(Izrada planova restrukturiranja)

Agencija će izraditi planove restrukturiranja iz člana 182. ovog zakona za banke koje na dan stupanja na snagu ovog zakona imaju dozvolu za rad Agencije najkasnije do 01.01.2018. godine, a planove restrukturiranja bankarske grupe najkasnije u roku do 31.03.2018.godine .

Član 251.
(Prestanak važenja zakona)

Danom stupanja na snagu ovog zakona, prestaje da važi Zakon o bankama ("Službene novine Federacije BiH", br. 39/98, 32/00,48/01, 27/02, 41/02, 58/02, 13/03, 19/03, 28/03 i 66/13), izuzev čl. 53. do 63. tog zakona u dijelu koji nije u suprotnosti sa ovim zakonom, koji će se primjenjivati do 01.01.2018. godine.

Član 252.
(Započeti postupci)

Postupci za izdavanje dozvole za rad i ostalih saglasnosti Agencije koji su započeti a nisu završeni do dana stupanja na snagu ovog zakona, završiće se u skladu sa odredbama ovog zakona.

Član 253.
(Primjena)

Ukoliko su pojedine odredbe ovog zakona u suprotnosti sa odredbama drugih zakona, primjenjuju se odredbe ovog zakona.

**Član 254.
(Stupanje na snagu)**

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH", a čl. 179. do 213. ovog zakona primjenjuju se od 01.01.2018. godine.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNA OSNOVA

Ustavna osnova za donošenje Zakona je u članu III. 1. tačka c. koji je izmijenjen amandmanima VIII, LXXXIX i CVI i članu IV. A 20. (1) d) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, prema kojima je u isključivoj nadležnosti Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija) donošenje propisa o finansijama i finansijskim institucijama Federacije i fiskalna politika Federacije, a Parlament Federacije BiH uz ostala ovlaštenja predviđena Ustavom, odgovoran je za donošenje zakona o vršenju dužnosti u federalnoj vlasti.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

II.1. Identifikacija i definicija problema

Zbog izuzetnog značaja koji banke imaju na sveukupni ekonomski i finansijski sistem države, još je 1998. godine donošenjem Zakona o bankama („Službene novine Federacije BiH“, br. 39/98) započet proces usklađivanja zakonodavstva Federacije sa savremenim standardima bankarstva. Proces je nastavljen donošenjem izmjena i dopuna do 2003. godine, kao i posljednjih izmjena i dopuna 2013. godine koje su se odnosile na dodatno implementiranje, usklađivanje i pojašnjenje ili redefiniranje pojedinih pravnih instituta i potreba usklađivanja Zakona o bankama sa Zakonom o sprečavanju pranja novca i finansiranju terorističkih aktivnosti („Službeni glasnik BiH“, broj: 53/09), kao i sa Zakonom o prekršajima Federacije Bosne i Hercegovine.

Ovim je uspostavljena osnova za regulisanje rada banka i uspostavu novog regulatornog okvira za superviziju banka u Federaciji.

Svjetska finansijska kriza pokazala je da ni najrazvijenije države nisu raspolagale odgovarajućim pravnim okvirom za rješavanje problematičnih banaka koji bi omogućio da teret spašavanja banke primarno snose dioničari i povjerioci banke, već su nadležna tijela država morala da biraju između, s jedne strane, provođenja postupka stečaja koji, naročito u tim uslovima, nosi visok rizik prouzrokovavanja sistemskih poremećaja ili, s druge strane, spašavanja banaka korištenjem budžetskih ili drugih javnih sredstava. Nastojanje da se ključne funkcije banke održe je i na međunarodnom planu dovelo do toga da se problematične banke spašavaju uz visoke troškove, i to na teret poreskih obveznika.

Ovi događaji su i u Bosni i Hercegovini stvorili dvostruku zabrinutost, koja se s jedne stranejavlja kroz pitanje kako pratiti globalne regulatorne standarde i uskladiti domaće nove regulatorne okvire, i sa druge strane kako amortizovati negativne posljedice krize na domaći bankarski sektor. Na globalnom nivou dolazi do pada ekonomske aktivnosti, produktivnosti, zaposlenosti, stranih direktnih investicija, izvoza, likvidnosti, slabljenja bankarskog sektora, pogoršanja fiskalne pozicije, te prezaduženosti mnogih zemalja. Kriza je posebno uticala u bankarskom sektoru na pogoršanje kreditnog portfolija, povećanja kreditnog rizika, a samim tim i na kapital banka, prisutne probleme sa likvidnošću, kao i solventnošću, što je rezultiralo nacionalizacijom pojedinih banka putem državnih sredstava.

Na nivou Evropske unije dodatno je unaprijeđen pravni okvir u području bankarstva te je kreiran novi skup pravila koji čini tzv. CRD IV paket propisa. Taj paket propisa je regulatorni okvir Evropske unije za skup najnovijih međunarodnih pravila o

adekvatnosti kapitala banaka i poboljšani nastavak Basel II sporazuma (tzv. Basel III sporazum), a sastoji se od Direktive 2013/36/EU Evropskog parlamenta i Vijeća, od 26. juna 2013., o pristupanju djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru nad kreditnim institucijama i investicijskim društvima, izmjeni Direktive 2002/87/EZ te stavljanju izvan snage Direktiva 2006/48/EZ i 2006/49/EZ, (tzv. CRD IV Direktiva) i Uredbe (EU) br. 575/2013 Evropskog parlamenta i Vijeća, od 26. juna 2013., o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (tzv. CRR Uredba).

Spomenuti regulatorni paket predstavlja jedan od glavnih alata kojim se na nivou Evropske unije želi izbjegći situacija restrukturiranja problematičnih banka novcem poreznih obveznika što je bila posljedica ekonomске krize u dijelu država članica. Polazišna tačka nove regulatorne politike Evropske unije je prebacivanje odgovornosti za rezoluciju banaka primarno na dioničare i povjeroioce, zatim na sredstva prikupljena na nivou cijelog bankarskog sistema u vidu stabilizacijskog fonda, a tek kada ta sredstva ne bi bila dovoljna, koristila bi se državna pomoć. Osnovna ideja koja se proteže kroz navedenu Direktivu i Uredbu je povećanje odgovornosti za urednim poslovanjem banka kako bi mogle nesmetano obavljati svoju funkciju finansijskih intermedijara te kanalizirati raspoloživa sredstva depozitara s ciljem razvijanja novih radnih mesta.

Bankarski sektor ima važnu ulogu u ekonomiji zemlje jer obavlja funkcije koje su od suštinske važnosti za njenu ekonomsku aktivnost zbog čega prekid obavljanja ovih funkcija ima negativne posljedice ne samo na stabilnost finansijskog sistema, već i na realni sektor i sve građane. Stoga se novim Zakonom o bankama planiraju urediti područja koja su se u poslovanju banka pokazala manjkavim, kao što su: jačanje korporativnog upravljanja, bolje interno upravljanje rizicima, uvođenje dodatnih zaštitnih slojeva kapitala, supervizija i dr. Uspostavlja se pravni okvir za restrukturiranje banaka u Federaciji radi preduzimanja mjera koje je trebalo da, u uslovima finansijske krize, spriječe ili ublaže nastupanje kriznih situacija kako kod pojedinačne banke, tako i kod bankarskog i finansijskog sistema u cjelini, a samim tim i osiguranje za efikasnu restrukturiranje banke čije je stanje takvo da ona ne može ili vjerovatno neće moći da nastavi da posluje, prije svega sa stanovišta mogućnosti da se primjenom tih mjera blagovremeno djeluje da bi se spriječilo da banka postane insolventna, kao i da se preventivno utiče na smanjenje negativnih posljedica na obavljanje ključnih funkcija banke i stabilnost finansijskog sistema ako banka postane nesposobna da posluje.

Postojeći mehanizmi nisu dovoljni ni odgovarajući za rješavanje problematičnih banaka jer ne omogućavaju dovoljno brzu i efikasnu intervenciju nadležnih tijela, ne obezbjeđuju u potrebnoj mjeri održavanje ključnih funkcija banke, a tako ni očuvanje finansijske stabilnosti. Shodno tome ovim Zakonom se tijelu koje će ubuduće biti nadležno za restrukturiranje, odnosno Agenciji, omogućava da raspolaže širim spektrom djelotvornih mjera, odnosno instrumenata koji omogućuju blagovremenu i efikasnu intervenciju nad problematičnom bankom.

Ove mjere i instrumenti bi se mogli primjeniti prije i nakon oduzimanja dozvole za rad banchi, s ciljem da se održe ključne funkcije i osnovne poslovne aktivnosti banke, uz istovremeno ograničavanje troškova restrukturiranja i negativnih uticaja na ekonomski i finansijski sistem zemlje. Agencija će, kao tijelo nadležno za restrukturiranje, raspolažati takvim instrumentima koji omogućavaju individualan pristup restrukturiranju banke, uzimajući u obzir okolnosti svakog pojedinačnog slučaja, pa su samim tim i ti instrumenti efektivniji i efikasniji.

II.2. Ciljevi koji se namjeravaju postići donošenjem Zakona:

Cilj koji se donošenjem novog Zakona o banka želi postići jest podizanje nivoa otpornosti pojedine banke, kao i cjelokupnog bankarskog sistema, kako bi kapitalno ojačane banke pružile veću podršku realnom sektoru i uspostavljanje cjelovitog pravnog okvira za restrukturiranje banaka čiji je osnovni cilj da održi finansijsku stabilnost i da upotrebu budžetskih i javnih sredstava svede na najmanju moguću mjeru, tako što će gubitke propasti banke snositi najprije dioničari i povjerioci banke, uz ograničenje da oni ne mogu pretrpjeti veće gubitke od onih koje bi pretrpjeli u slučaju provođenja stečajnog postupka nad bankom. Na taj način, štite se interesi deponenata banke i održavaju ključne funkcije banke. Radi izbegavanja moralnog hazarda, dioničari i povjerioci banke moraju biti svjesni rizika od gubitaka u slučaju propasti banke i taj rizik adekvatno procenjivati i vrednovati, što će doprinjeti disciplini tržišta.

II.3. Materija koja se namjerava obuhvatiti Zakonom:

1. Osnovne odredbe (predmet uređenja, pojmovi)
2. Osnivanje i prestanak rada banke (osnivački akt i statut, postupak izdavanja dozvole za rad, organizacioni dijelovi banaka i prestanak važenja dozvole za rad i ukidanje dozvole za rad)
3. Kapital i adekvatnost kapitala (osnivački kapital, adekvatnost kapitala i zabrana isplaćivanja dobiti)
4. Stjecanje vlasništva i statusne promjene (sticanje vlasništva i statusne promjene)
5. Upravljanje bankom (skupština, nadzorni odbor, uprava, sekretar, prokura i udruženje banka)
6. Poslovanje banke (djelatnosti banke, eksternalizacija, upravljanje rizicima, sistem internih kontrola, izloženosti banke, kupoprodaja plasmana banke, bankarska tajna, ostale obaveze banke, finansijski izvještaji i eksterna revizija, obavještavanje agencije i plan oporavka)
7. Supervizija (opće odredbe, supervizorske mjere, supervizija na konsolidovanoj osnovi, mjere za ranu intervenciju, savjetnik, eksterni upravnik)
8. Restrukturiranje, likvidacija i stečaj banke (ciljevi restrukturiranja, uslovi za restrukturiranje, ovlasti Agencije za restrukturiranje, procjena mogućnosti restrukturiranja banke, plan restrukturiranja, posebni upravnik, otpis ili konverziju instrumenata kapitala, instrumenti restrukturiranja banke, zaštitne mjere, dobrovoljna likvidacija banke, prinudna likvidacija banke, redoslijed prioriteta, stečajni razlozi, privremene zabrane)
9. Kaznene odredbe (prekršaji banke, ostali prekršaji uprave i nadzornog odbora, prekršaji drugih lica, prekršaji društva za reviziju i ovlaštenog revizora, prekršaji u vezi s obavezom čuvanja bankarske tajne, prekršaji dioničara i prekršajni postupak)
10. Prelazne i završne odredbe

II.4. Moguće opcije

4.1. Opcija 1 – ne poduzimati ništa (nenormativno rješenje)

- cilj nije moguće postići opcijom ne poduzimati ništa

4.2. Opcija 2: - (nenormativno rješenje)

- cilj nije moguće postići nenormativnim rješenjem

4.3. Opcija 3: - (normativno rješenje)

- izrada i donošenje zakona o bankama

4.4. Opcija 4: - (normativno rješenje)

- drugo normativno rješenje (izrada i donošenje izmjena i dopuna postojećeg zakona) nije moguće

II.5. Usporedba opcija

Prema podacima Agencije na dan 31.03.2016. godine u Federaciji BiH bankarsku dozvolu imalo je 17 banaka, a bilansna suma bankarskog sektora na kraju prvog kvartala 2016. godine iznosila je 17,2 milijarde KM. S obzirom na značaj banka kao najvažnijeg finansijskog posrednika u plasiranju akumuliranih sredstava različitih segmenata društva, poslovanje banka uvek treba pažljivo nadzirati i stalno težiti poboljšanjima regulatornog okvira, što se ovom opcijom želi omogućiti.

Banke su na području Federacije izuzetno bitne kao glavni kreditor realnog sektora pa je njihova stabilnost i otpornost na rizike od primarne važnosti za cjelokupni finansijski sistem. Namjera je da kapitalno ojačane banke pruže odgovarajuću podršku realnom sektoru.

Predloženo normativno rješenje imat će određeni finansijski učinak na poslovanje banaka zbog troška prilagodbe novom zakonodavstvu i standardima, sa potpunom implementacijom određenih odredbi do 1.01.2018.godine

Opcije	Koristi	Troškovi
Opcija 1: ne poduzimati ništa	Cilj nije moguće postići opcijom ne poduzimati ništa.	
Opcija 2: (nenormativno rješenje)	Cilj nije moguće postići nenormativnim rješenjem.	
Opcija 3: (normativno rješenje)	Novim Zakonom o bankama postiže se bolja regulacija tog dijela finansijskog tržista, povećanje stabilnosti poslovanja banaka, kao i cjelokupnog finansijskog sistema Federacije.	Predloženo normativno rješenje imat će određeni finansijski učinak za banke zbog troška prilagodbe novom zakonodavstvu i standardima, sa potpunom implementacijom određenih odredbi do 1.01.2018.godine
Opcija 4: (normativno rješenje)	Cilj nije moguće postići izmjenama i dopunama postojećeg Zakona	

II.6. Prvim dijelom Zakona su uređene osnovne odredbe odnosno predmet uređenja i pojmovi, zatim osnivanje i prestanak rada banke kroz postupak izdavanja dozvole za rad i oduzimanja dozvole, kao i kapital i adekvatnost kapitala odnosno osnivački kapital, adekvatnost kapitala i zabrana isplaćivanja dobiti. Uređeni su kriteriji koji se procjenjuju prilikom obrađe zahtjeva za stjecanjem kvalificiranog učešća, kao i postupak i rokovi u kojima zahtjev mora biti obrađen.

Uočeno je da su slabosti u sistemu korporativnog upravljanja pojedinih banaka pridonijele značajnom izlaganju rizicima, a što je posljedično dovelo i do propasti niza banaka. Stoga je Evropsko nadzorno tijelo za bankarstvo u novembru 2012. godine usvojilo Smjernicu o procjeni primjerenoosti članova uprava, nadzornih odbora i nositelja ključnih funkcija u bankama kojima traži strože uslove za članstvo u tim tijelima, kao i obavezu nadzornog tijela da iste kontinuirano preispituje. Zakonom se se uvodi obaveza skupštini banke da usvoji primjerenu politiku za izbor i procjenu ispunjenja uslova za članove nadzornog odbora, a nadzorni odbor usvaja politiku za procjenu ispunjenja uslova za članove uprave banke, u skladu sa zahtjevima

propisanim posebnom odlukom Agencije. Nadzorni odbor banke koja je značajna s obzirom na veličinu, internu organizaciju i vrstu, obim i složenost poslova koje obavlja dužan je osnovati odbor za naknade, odbor za imenovanja i odbor za rizike, ti odbori mu pomažu u radu prilikom nadziranja banke. Odbor za imenovanja dužan je predložiti nadzornom odboru lica za članove uprave, odnosno članove nadzornog odbora, redovno procjenjivati strukturu, veličinu, sastav i djelovanje uprave i nadzornog odbora, preispitivati politiku za odabir višeg rukovodstva te kontinuirano, u mjeri u kojoj je to moguće, osigurati nepostojanje dominacije pojedinaca ili grupe pojedinaca pri odlučivanju uprave i nadzornog odbora u svrhu zaštite banke u cjelini. Odbor za rizike savjetuje nadzorni odbor o cijelokupnoj trenutačnoj i budućoj sklonosti preuzimanja rizika i strategiji te pomaže u nadziranju provedbe te strategije od strane višeg rukovodstva. Odbor za naknade dužan je pripremati odluke nadzornog odbora vezane uz primitke radnika, uključujući odluke koje imaju utjecaj na izloženost banke rizicima te na upravljanje rizicima.

Osnovna je namjera politike primitaka je povezati primitke radnika s preuzimanjem rizika i načinom upravljanja rizicima, poslovnom strategijom i ciljevima, odnosno onemogućiti da primici potiču preuzimanje rizika koji prelazi prihvatljivu razinu. Ta se namjera provodi razlikovanjem fiksnih primitaka (poput plaće) od varijabilnih primitaka (poput bonusa), dovođenjem tih dviju vrsta primitaka u primjereni odnos te identificiranjem radnika koji imaju materijalno značajan utjecaj na profil rizičnosti banke. Za te radnike vrijedit će posebna pravila u vezi s varijabilnim primicima: značajan dio varijabilnih primitaka morat će se odgoditi i značajan će se dio morati isplatiti u obliku finansijskih instrumenata (drugim riječima, bonusi uprave i drugih važnih radnika neće se više moći u cijelosti isplatiti odmah u gotovini). Također, u slučaju nastupanja finansijskih poteškota varijabilni će se primici morati smanjiti.

Zbog značaja triju kontrolnih funkcija (funkcije kontrole rizika, funkcije praćenja usklađenosti i funkcije interne revizije) za ukupno korporativno upravljanje u bankama, banka su dužna uspostaviti stalne i efikasne kontrolne funkcije s odgovarajućim ovlastima neovisne o poslovnim procesima i aktivnostima u kojima rizik nastaje, odnosno koje kontrolne funkcije prate i nadziru, razmjerno svojoj veličini te vrsti, opsegu i složenosti poslova u skladu sa svojim profilom rizičnosti.

Eksternalizacija poslovnih procesa banke je definisana, budući da se kao posljedica globalizacije bankarskog tržišta, te težnje za smanjenjem troškova, eksternalizacija poslovnih procesa sve češće javlja i nosi nove rizike u poslovanju banka.

Zbog učestale prakse kupoprodaje plasmana koja nije ocijenjena adekvatnom predlaže se uređivanje područje kupoprodaje plasmana banke. Podržava se praksa prijenosa dijela plasmana na stjecatelja, kojima se banke rješavaju problema naplate loših potraživanja, ali pod uslovom da su transakcije provedene na način da banku ne izlažu dodatnim, skrivenim rizicima te da se njima ne izbjegava primjena bonitetnih zahtjeva i drugih propisanih ograničenja. Također, osigurava se zaštita potrošaca na način da solidarno odgovaraju prodavatelj i stjecatelj za štetu koja bi nastala ako bi potrošači nakon prodaje došli u nepovoljniji položaj u odnosu na položaj koji su kao dužnici imali prema banci prodavatelju.

Plan oporavka dužna je izraditi svaka banka i dostaviti Agenciji. U planu oporavka banka utvrđuje mjere za poboljšanje svog finansijskog položaja za slučajeve ozbiljnog finansijskog poremećaja, uključujući mjere koje bi uprava banke mogla poduzeti kada se ispune uslovi za ranu intervenciju. Planovi oporavka grupe pripremaju za grupu u cijelosti i njima se identificiraju mjere u vezi s matičnom bankom kao i svim pojedinačnim društvima kćerima koje su dio grupe.

U Zakonu o bankama definisana je i supervizija na konsolidiranoj osnovi. Na tako utvrđenu grupu banka primjenjivat će se svi propisani bonitetni i drugi zahtjevi koji se odnose na konsolidiranu osnovu.

U poslovanju banke prepoznaće se faza rane intervencije, ako je ustanovljeno da se stanje banke brzo pogoršava, odnosno stanje likvidnosti brzo pogoršava, nivo finansijske poluge raste, učešće loših kredita raste ili pogoršava koncentracija izloženosti.

U fazi rane intervencije, Agencija ima ovlast, osim mjera uređenih supervizorskim mjerama, poduzeti i dodatne mjere:

- naložiti provedbu ili izmjenu plana oporavka
- naložiti izmjenu poslovne strategije ili pravne ili operativne strukture banke
- naložiti sazivanje glavne skupštine ili, ako ta mjera nije provedena, sazvati glavnu skupštinu s određenim dnevnim redom
- naložiti upravljačkom tijelu banke da ispita mogućnost restrukturiranja duga sa povjeriocima u skladu s planom oporavka i izradi plan pregovaranja o istom
- imenovati savjetnika (koji može ili savjetovati upravu i nadzorni odbor ili davati prethodnu saglasnost na odluke uprave i nadzornoga odbora)
- imenovati eksternog upravnika (koji preuzima sve funkcije uprave i nadzornoga odbora).

Ovlast kojom se nalaže banchi mjeru rane intervencije je važna kako bi se mjeru za oporavak banke naložile prije nego što pogoršanje finansijske i ekonomski situacije banke dođe do tačke kada za banku nema drugog rješenja osim predlaganja restrukturiranja (ako je to u javnom interesu) ili predlaganja stečajnog postupka.

Utvrđuje nadležnost Agencije za provođenje postupka restrukturiranja i što se predviđa širi set fleksibilnih mjera, odnosno instrumenata restrukturiranja i ovlaštenja koje će Agencija imati na raspolaganju u ovom postupku. *Ratio legis* ovog rešenja je u tome da se jasno utvrdi nadležnost za provođenje postupka restrukturiranja banke i da se nadležnom tijelu stave na raspolaganje potrebna ovlaštenja i mjeru, odnosno instrumenti restrukturiranja čijim će se vršenjem, odnosno primjenom obezbijediti da se provođenjem postupka restrukturiranja u svakom pojedinačnom slučaju ostvare ciljevi tog postupka. Proširivanjem ovlaštenja i seta instrumenata koji se mogu primjeniti u postupku restrukturiranja i povećavanjem fleksibilnosti njihove primjene omogućava se Agenciji da pravovremeno i efikasno interveniše na stresne situacije u bankarskom sektoru, kao i da primjeni onaj instrument restrukturiranja kojim bi se, uzimajući u obzir okolnosti svakog pojedinačnog slučaja i vodeći računa o javnom interesu, na najbolji mogući način mogli ostvariti ciljevi restrukturiranja. Tako se stvaraju pravne i realne pretpostavke da Agencija u svakom pojedinačnom slučaju može da procjeni da li su ispunjeni uslovi da se nad bankom sproveđe postupak restrukturiranja ili bi nad bankom trebalo sprovesti redovan postupak stečaja, na koji način se mogu održati ključne funkcije banke nad kojom je pokrenut postupak restrukturiranja, kao i da li je moguće ponovo uspostaviti odgovarajući finansijski položaj i dugoročnu održivost banke, te da, na osnovu toga, primjeni onaj instrument restrukturiranja kojim će se, u svakom pojedinačnom slučaju, u najvećoj mogućoj mjeri obezbijediti kontinuitet ključnih funkcija banke, stabilnost finansijskog sistema, zaštita budžetskih i drugih javnih sredstva i zaštita interesa deponenata. Predložene odredbe povećavaju potrebu za bliskom saradnjom između Agencije i AOD-a u vezi s postupkom restrukturiranja banke, zbog čega je ovim i prijedlozima drugih relevantnih zakona koji regulišu ovu oblast predviđena razmjena podataka, informacija i mišljenja između Agencije i AOD u vezi sa, između ostalog, mogućnošću da se nad određenom bankom pokrene postupak restrukturiranja i mjerama koje Agencija u

postupku kontrole boniteta i zakonitosti poslovanja banaka preduzima uslijed pogoršanja finansijskog položaja banke.

Što se tiče ciljeva postupka restrukturiranja, predloženim zakonom je predviđeno da se postupak restrukturiranja banke provodi kako bi se obezbijedilo:

- a) osiguravanje kontinuiteta ključnih funkcija,
- b) izbjegavanje većeg štetnog učinka na finansijsku stabilnost, posebno sprječavanjem širenja štetnih učinaka na finansijski sistem, uključujući i njihovo širenje na tržišnu infrastrukturu, te održavanje tržišne discipline,
- c) zaštita javnih sredstava tako da se na najmanju moguću mjeru svede oslanjanje na javnu finansijsku pomoć,
- d) zaštita deponenata koji imaju osigurane depozite, i
- e) zaštita sredstava i imovine klijenata.

Dakle, osnovni ciljevi koji će se ostvariti predloženim zakonom su:

- stvaranje uslova da Agencija, kao tijelo nadležno za restrukturiranje, ima na raspolaganju potrebna ovlaštenja i instrumente da interveniše u ranim fazama rješavanja problematičnih banaka;
- obezbjeđenje pravnih i realnih pretpostavki da bankarski sektor, Agencija i druge nadležne institucije sprovedu adekvatne pripreme za suočavanje sa eventualnim problemima u poslovanju banaka;
- obezbjeđivanje Agenciji, kao tijelu nadležnom za restrukturiranje, da raspolaže setom instrumenata restrukturiranja i ovlaštenja za preuzimanje brze i efikasne intervencije kada propast banke ne može da se izbegne;
- unapređenje saradnje između nadležnih institucija.

Ostvarivanje navedenih ciljeva omogućeno je, između ostalog, tako što se predloženim pravnim okvirom za restrukturiranje banaka uređuje, na sveobuhvatan način, jedinstven postupak restrukturiranja banaka koji se zasniva na nekoliko ključnih elemenata – efikasnom setu instrumenata restrukturiranja i bliskoj saradnji između Agencije i drugih nadležnih institucija, prije svega AOD. Pored toga, stvaraju se uslovi za preventivno djelovanje i adekvatnu pripremu kako banaka, tako i Agencije i drugih nadležnih institucija da odgovore na stresne finansijske situacije, na propast ili mogućnost propasti banke, kroz omogućavanje brze i blagovremene intervencije putem primjene odgovarajućih supervizorskih mjera prema banci koja je postupala suprotno propisima ili će vjerovatno postupiti suprotno propisima.

S druge strane, predloženim zakonom je propisana obaveza Agencije da za svaku banku izradi plan restrukturiranja kojim se predviđa primjena odgovarajućih instrumenata i mjera restrukturiranja i vršenje ovlaštenja Agencije nakon donošenja odluke o restrukturiranju. Planiranje restrukturiranja je ključno za uspješnu i efikasnu restrukturiranje banke jer je to pretpostavka koja omogućava individualan pristup restrukturiranju banaka zbog čega se prilikom izrade ovih planova, kao i kod planova oporavka, mora uzeti u obzir sistemski značaj banke, kako bi se moglo identifikovati ključne funkcije banke i obezbijediti njihov kontinuitet.

Stoga planovi restrukturiranja moraju sadržati detaljne informacije o banci, uključujući podatke o njenoj organizacionoj strukturi, poslovnim linijama, izvorima finansiranja, o planiranim instrumentima i mjerama restrukturiranja koji bi se primjenili na banku, o ključnim funkcijama banke i načinima da se obezbijedi kontinuitet njihovog obavljanja, a moraju sadržati i analizu o kritičnim međuzavisnostima i uticaju primjene instrumenata restrukturiranja na druge finansijske institucije i finansijsko tržište, kao i podatke o načinu komunikacije i razmjene informacija između Agencije i banke.

Važan dio postupka izrade planova restrukturiranja je obaveza Agencije da procjeni mogućnost restrukturiranja banke, da identificuje prepreke za restrukturiranje banke i utvrdi mјere koje se mogu preuzeti kako bi se te prepreke otklonile. Mogućnost za restrukturiranje banke postoji ako je nad tom bankom moguće sprovesti postupak stečaja ili likvidacije ili postupak restrukturiranja, pod uslovom da provođenje ovih postupaka, u mjeri u kojoj je to moguće, ne dovede do nastupanja značajnih negativnih posljedica na stabilnost finansijskog sistema i da se njihovim provođenjem obezbjeđuje kontinuitet obavljanja ključnih funkcija banke.

Međutim, ovlaštenje Agencije za izricanje ovih mјera je ograničena na ono što je nužno potrebno preuzeti kako bi se povećala mogućnost restrukturiranja banke.

Što se tiče instrumenata restrukturiranja koji su predviđeni nacrtom zakona, prilikom njihovog propisivanja se vodilo računa o tome da Agencija u postupku restrukturiranja ima mogućnost izbora onog instrumenta ili kombinacije instrumenata kojima će se na najbolji mogući način, uzimajući u obzir okolnosti svakog pojedinačnog slučaja, ostvariti ciljevi restrukturiranja. Nacrtom zakona se, dakle, utvrđuje set instrumenata restrukturiranja čijom se primjenom obezbjeđuje ne samo kontinuitet u obavljanju ključnih funkcija banke, već i umanjenje, u najvećoj mogućoj mjeri, upotrebe budžetskih i drugih javnih sredstava za rješavanje problematičnih banaka. Ovo se postiže tako što upotreba ovih instrumenata u postupku restrukturiranja prepostavlja angažovanje sredstava privatnog sektora, odnosno tako što dioničari i povjerioci snose odgovarajući dio gubitaka, uz ograničenje da ne mogu da pretrpe veće gubitke od onih koje bi pretrpeli u slučaju provođenja stečajnog postupka nad bankom i na način kojim se obezbjeđuje jednak tretman povjerilaca čija su potraživanja u istom isplatnom redu u stečajnom postupku.

Predloženim zakonom predviđeni su sljedeći instrumenti restrukturiranja:

- prodaja dionica, odnosno cijelokupne ili dijela imovine i obaveza banke;
- prijenos dionica jedne ili više banaka u restrukturiranju ili prijenos celokupne ili dela imovine i/ili obaveza jedne ili više banaka u restrukturiranju baci za posebne namjene;
- odvajanje imovine, odnosno prijenos na drugo pravno lice (tzv. društvo za upravljanje imovinom) imovine i obaveza banke u restrukturiranju ili banke za posebne namjene;
- unutrašnje restrukturiranje.

Imajući u vidu da su predloženim zakonom predviđena dodatna ovlaštenja Agencije, kako u postupku vršenja kontrole boniteta i zakonitosti poslovanja banaka, tako i u postupku restrukturiranja, kao i dodatne mјere i instrumenti koje u ovim postupcima može primjeniti, pri razmatranju drugih mogućnosti za rješavanje problema s kojima se suočava Zakon, utvrđeno je da ove probleme nije moguće riješiti propisivanja novog pravnog okvira za restrukturiranje banaka, budući da Zakon ne pruža osnov nadležnim institucijama da urede ovu oblast podzakonskim aktima, niti bi tim aktima bilo pravno moguće urediti predmetnu materiju.

Donošenje novog Zakona je najbolje rješenje problema jer se njime na sistematičan i cijelovit način, uz poštovanje načela pravne sigurnosti i vladavine prava, uređuje ova materija. Ovo je naročito značajno imajući u vidu da je jedan od osnovnih ciljeva predloženog zakona ušteda budžetskih i drugih javnih sredstava koja se, između ostalog, postiže time što primjena instrumenata restrukturiranja podrazumijeva da dioničari, a nakon njih povjerioci, prvi snose troškove restrukturiranja banke. Kako bi se ciljevi restrukturiranja mogli ostvariti, odnosno kako bi se osigurao kontinuitet u obavljanju ključnih funkcija, smanjila upotreba budžetskih i drugih javnih sredstava, održala stabilnost finansijskog sistema i zaštitili interesi deponenata, primjena

instrumenata restrukturiranja bi se vršila bez pristanka dioničara i povjerilaca, ali su predlogom zakona utvrđene zaštitne mjere dioničara, povjerilaca i trećih lica koje bi Agencija bila dužna da primjenjuje u postupku restrukturiranja.

Radi ostvarivanja jednog od osnovnih ciljeva predloženog zakona – zaštite budžetskih i drugih javnih sredstava neophodno je ustanoviti dodatne mehanizme kojima se stvaraju uslovi da kapital ostvaruje funkciju apsorbovanja gubitaka poslovanja banke. Zato je predloženim zakonom utvrđeno da Agencija može i prije pokretanja postupka restrukturiranja izvršiti otpis odgovarajućih elemenata kapitala banke ili konverziju ovih elemenata u dionice ili druge vlasničke instrumente ove banke, a nakon pokretanja postupka restrukturiranja – prije primjene odgovarajućeg instrumenta restrukturiranja, ako su ispunjeni uslovi za pokretanje postupka restrukturiranja ili ako je vjerovatno da banka neće moći da nastavi da posluje, a nije vjerovatno da bi bilo koja druga mjera banke ili lica iz privatnog sektora, niti mjera preduzeta u postupku kontrole u skladu sa ovim zakonom, osim tog otpisa, odnosno konverzije – mogla u razumnom roku otkloniti smetnje za nastavak poslovanja banke ili ako je banka zatražila vanrednu finansijsku podršku, osim ako je riječ o likvidnoj banci kod koje nisu nastupili razlozi za oduzimanje dozvole za rad.

Razlog, dakle, za propisivanje ove mogućnosti leži u tome što je potrebno da se stvore uslovi da se prije pokretanja postupka restrukturiranja banka koja nije u stanju da nastavi da posluje ili vjerovatno neće moći da nastavi da posluje dovede u odgovarajući finansijski položaj koji bi joj obezbijedio održivost i nastavak poslovanja, kao i da se spriječi pokretanje postupka restrukturiranja, a ako je postupak restrukturiranja pokrenut, da se obezbijedi da elementi osnovnog, dodatnog i dopunskog kapitala pokriju gubitke banke u trenutku njene insolventnosti, a prije primjene bilo kojeg instrumenta restrukturiranja.

Polazeći od pravnih prepostavki utvrđenih predloženim zakonom za ostvarivanje ciljeva restrukturiranja, prije svega zaštite budžetskih i javnih sredstava, deponenata i stabilnosti finansijskog sistema, a vodeći računa o javnom interesu u svakom pojedinačnom slučaju restrukturiranja banke, predloženim zakonom je predviđeno da se sredstva za provođenje postupka restrukturiranja obezbjeđuju iz izvora sredstava za restrukturiranje.

Stvaranjem pravnih prepostavki za restrukturiranje banaka koje bi se vršilo u jedinstvenom, jasno uređenom postupku, unaprijediti će se funkcionisanje bankarskog sektora i uslovi za stabilno i sigurno poslovanje banaka, što je od ključne važnosti za očuvanje i jačanje stabilnosti finansijskog sistema, institucija i učesnika u tom sistemu, ali i za unaprjeđenje i očuvanje poverenja građana u banke i bankarski sektor, čime se dalje štiti i unaprjeđuje likvidnost bankarskog sektora, a tako i ubrzanje privredne aktivnosti.

Predloženim zakonom restrukturiranje banaka se uređuje na u skladu sa zahtjevima tržišta i regulatornim tendencijama na međunarodnom nivou, prvenstveno u Evropskoj uniji. U sklopu strateškog cilja Bosne i Hercegovine koji se odnosi na pridruživanje Evropskoj uniji, ovim zakonom vrši se usklađivanje pravnog okvira iz oblasti restrukturiranja banaka sa najboljom međunarodnom praksom i relevantnim propisima Evropske unije, odnosno sa odredbama Direktive o utvrđivanju okvira za oporavak i restrukturiranje kreditnih institucija i investicionih društava (*Directive 2014/59/EU on establishing a framework for the recovery and resolution of credit institutions and investment firms*) (u daljem tekstu: Direktiva).

Agencija donosi odluku o pokretanju prisilne likvidacije banke pod uslovom da je u planu za restrukturiranje utvrđeno da restrukturiranje te banke nije u javnom interesu ili ako je Agencija odlučila da ne postoje uslovi za otvaranje postupka restrukturiranja

te banke, i to u slučaju ako je banch ukinuto odobrenje za rad, a nisu ispunjeni stečajni razlozi ili ako procijeni da bi provođenje redovne likvidacije moglo izazvati štetu za povjeroce banke. Ako utvrdi da je likvidacija provodiva, likvidator nastavlja prinudnu likvidaciju. Ako utvrdi da likvidacija nije provodiva ili ako naknadno utvrdi da je nastupio neki od stečajnih razloga, likvidator je dužan podnijeti prijedlog za otvaranje stečajnoga postupka.

Precizira se da prijedlog za otvaranje stečajnoga postupka nad bankom može podnijeti samo Agencija zbog stečajnih razloga pod uslovom da je u planu za restrukturiranje utvrđeno da restrukturiranje te banke nije u javnom interesu ili ako je Agencija odlučila da ne postoje uslovi za provođenje postupka restrukturiranja te banke. Predlaže se uvođenje izuzetka od privremene zabrane plaćanja koja počinje prijedlogom za otvaranje stečajnoga postupka i traje do rješenja toga prijedloga. Kako se finansijsko stanje banke ne bi daljnje narušavalo u slučaju produljenoga razdoblja rješavanja prijedloga za otvaranje stečajnoga postupka, predlaže se dopuštanje uplata kojima dužnici ispunjavaju svoje obaveze prema banci. Za tu je svrhu uprava dužna otvoriti poseban račun kod druge banke.

Prijedlog za otvaranje stečajnog postupka mogu podnijeti samo Agencija. Redefinirani su stecajni razlozi, tako da oni sada jesu:

- a) ako je imovina banke manja od njenih obaveza ili postoje objektivne okolnosti na osnovu kojih se utvrđuje da će imovina banke uskoro biti manja od njenih obaveza;
- b) ako banka nije u mogućnosti ispunjavati svoje obaveze o njihovu dospijeću ili postoje objektivne okolnosti na osnovu kojih se utvrđuje da ih banka uskoro neće moći ispunjavati.

III. USKLAĐENOST S EVROPSKIM DIREKTIVAMA

Nakon uvida u propise Evropske unije i analize odredbi Nacrta zakona o osiguranju ustanovljeno je da postoje izvori EU *acquis* relevantni za materiju koju uređuje dostavljeni Nacrt, te da su odredbe djelimično usklađene s njima.

Materiju zakona, kao primarni izvor, uređuje Ugovor o funkcionisanju Evropske unije (pročišćeni tekst), Treći dio - Politike i unutrašnje djelovanje Unije, Glava IV-Slobodno kretanje lica, usluga i kapitala, Poglavlje 2 - Pravo poslovnog nastana, Član 53. (ex. Član 47. TEC), Glava VII - Zajednička pravila o tržišnom takmičenju, oporezivanju i ujednačavanju zakona, Poglavlje 3 - Usklađivanje zakona, Član 114. (ex. Član 95. TEC), eng. Consolidated version of the Treaty on the Functioning of the European Union, Part Three - Union Policies and Internal actions, Title IV - Free movement of persons, services and capital, Chapter 2 - Right of establishment , Article 53 (ex Article 47 TEC), Chapter 3 – Services, Article 62 (ex Article 55 TEC), Part Six - Institutional and financial provisions, Title I - Institutional provisions, Chapter 2 - Legal acts of the Union, adoption procedures and other provisions, Section 2 - Procedures for the adoption of acts and other provisions, Article 294 (ex Article 251 TEC), Title VII - Common rules on competition, taxation and approximation of laws, Chapter 3 - Approximation of laws, Article 114 (ex Article 95).

Sekundarne izvore s kojima je obrađivač vršio usklađivanje navodimo u nastavku:

- Direktiva 2013/36/EU Evropskog parlamenta i Vijeća od 26. juna 2013. o pristupanju djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru nad kreditnim institucijama i investicijskim društvima, izmjeni Direktive 2002/87/EZ te stavljanju

izvan snage direktiva 2006/48/EZ i 2006/49/EZ (SL L 176, 27. 6. 2013., u dalnjem tekstu: Direktiva 2013/36/EU), kako je posljednji put izmijenjena Direktivom 2014/59/EU Evropskog parlamenta i Vijeća od 15. maja 2014. o uspostavi okvira za oporavak i restrukturiranje kreditnih institucija i investicijskih društava te o izmjeni Direktive Vijeća 82/891/EEZ i direktiva 2001/24/EZ, 2002/47/EZ, 2004/25/EZ, 2005/56/EZ, 2007/36/EZ, 2011/35/EU, 2012/30/EU i 2013/36/EU te uredbi (EU) br. 1093/2010 i (EU) br. 648/2012 Evropskog parlamenta i Vijeća (SL L 173, 12. 6. 2014.) 32013L0036

Directive 2013/36/EU of the European Parliament and of the Council of 26 June 2013 on access to the activity of credit institutions and the prudential supervision of credit institutions and investment firms, amending Directive 2002/87/EC and repealing Directives 2006/48/EC and 2006/49/EC (Text with EEA relevance) Amended by: Directive 2014/59/EU of the European Parliament and of the Council of 15 May 2014 establishing a framework for the recovery and resolution of credit institutions and investment firms and amending Council Directive 82/891/EEC, and Directives 2001/24/EC, 2002/47/EC, 2004/25/EC, 2005/56/EC, 2007/36/EC, 2011/35/EU, 2012/30/EU and 2013/36/EU, and Regulations (EU) No 1093/2010 and (EU) No 648/2012, of the European Parliament and of the Council Text with EEA relevance. (OJ L 176, 27.6.2013, p. 338–436) 32013L0036

- Uredba (EU) br. 575/2013 Evropskog parlamenta i Vijeća od 26. juna 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (Tekst značajan za EGP)

Regulation (EU) No 575/2013 of the European Parliament and of the Council of 26 June 2013 on prudential requirements for credit institutions and investment firms and amending Regulation (EU) No 648/2012 Text with EEA relevance, OJ L 176, 27.6.2013, p. 1–337, 32013R0575

- Direktiva 2014/59/EU Evropskog parlamenta i Vijeća od 15. maja 2014. o uspostavi okvira za oporavak i restrukturiranje kreditnih institucija i investicijskih društava te o izmjeni Direktive Vijeća 82/891/EEZ i direktiva 2001/24/EZ, 2002/47/EZ, 2004/25/EZ, 2005/56/EZ, 2007/36/EZ, 2011/35/EU, 2012/30/EU i 2013/36/EU te uredbi (EU) br. 1093/2010 i (EU) br. 648/2012, Evropskog parlamenta i Vijeća (SL L 173, 12. 6. 2014.)

Directive 2014/59/EU of the European Parliament and of the Council of 15 May 2014 establishing a framework for the recovery and resolution of credit institutions and investment firms and amending Council Directive 82/891/EEC, and Directives 2001/24/EC, 2002/47/EC, 2004/25/EC, 2005/56/EC, 2007/36/EC, 2011/35/EU, 2012/30/EU and 2013/36/EU, and Regulations (EU) No 1093/2010 and (EU) No 648/2012, of the European Parliament and of the Council Text with EEA relevance (OJ L 173, 12.6.2014, p. 190–348) 32014L059

- Uredba (EU) br. 806/2014 Evropskog parlamenta i Vijeća od 15. jula 2014. o utvrđivanju jedinstvenih pravila i jedinstvenog postupka za sanaciju kreditnih institucija i određenih investicijskih društava u okviru jedinstvenog sanacijskog mehanizma i jedinstvenog fonda za sanaciju te o izmjeni Uredbe (EU) br. 1093/2010, 32014R0806

Regulation (EU) No 806/2014 of the European Parliament and of the Council of 15 July 2014 establishing uniform rules and a uniform procedure for the resolution of credit institutions and certain investment firms in the framework of a Single Resolution Mechanism and a Single Resolution Fund and amending Regulation (EU) No 1093/2010, OJ L 225, 30.7.2014, p. 1–90, 32014R0806

- Direktiva 2005/60/EC Evropskog parlamenta i Savjeta od 26. oktobra 2005. godine o sprečavanju korištenja finansijskog sistema u svrhe pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, kako je posljednji put izmijenjena Direktivom 2010/78/EU Evropskog parlamenta i Vijeća od 24. novembra 2010. o izmjeni direktiva 98/26/EZ, 2002/87/EZ, 2003/6/EZ, 2003/41/EZ, 2003/71/EZ, 2004/39/EZ, 2004/109/EZ, 2005/60/EZ, 2006/48/EZ, 2006/49/EZ i 2009/65/EZ u pogledu ovlasti Evropskog nadzornog tijela (Evropskog nadzornog tijela za bankarstvo), Evropskog nadzornog tijela (Evropskog nadzornog tijela za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje) i Evropskog nadzornog tijela (Evropskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala) Tekst značajan za EGP, (02005L0060-20110104) 32005L0060

Directive 2005/60/EC of the European Parliament and of the Council of 26 October 2005 on the prevention of the use of the financial system for the purpose of money laundering and terrorist financing (Text with EEA relevance) last amendment by Directive 2010/78/EU of the European Parliament and of the Council of 24 November 2010 amending Directives 98/26/EC, 2002/87/EC, 2003/6/ECA, 2003/41/EC, 2003/71/EC, 2004/39/EC, 2004/109/EC, 2005/60/EC, 2006/48/EC, 2006/49/EC and 2009/65/EC in respect of the powers of the European Supervisory Authority (European Banking Authority), the European Supervisory Authority (European Insurance and Occupational Pensions Authority) and the European Supervisory Authority (European Securities and Markets Authority) Text with EEA relevance (02005L0060-20110104) 32005L0060

IV. OBRAZOŽENJE POJEDINIХ ODREDBI

Članom 1. utvrđuje se predmet zakona i to: osnivanje, poslovanje, upravljanje, supervizija poslovanja, restrukturiranje banaka i prestanak rada banaka.

Članom 2. definišu se pojmovi koji se koriste u Nacrtu Zakona.

Članom 3. propisano je da se na banku primjenjuju odredbe i propisa koji uređuju privredna društva, kao i odredbe zakona o računovodstvu i reviziji, unutrašnjem platnom prometu, deviznom poslovanju, posredovanju u osiguranju, sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, tržištu vrijednosnih papira, likvidacionom postupku, stečajnom postupku, zatim ako ovim Zakonom pojedina pitanja nisu drukčije uređena.

Članom 4. zabranjeno je primanje depozita i drugih povratnih sredstava od javnosti bez bankarske dozvole izdate od strane Agencije. Propisano je koja sva pravna lica mogu upisati u sudski registar ili koristiti u prometu riječ "banka" kao ili izvedenicu te riječi. Iznimno riječ "banka" ili izvedenicu te riječi mogu upisati u sudski registar i koristiti u pravnom prometu i druga pravna lica ako je to drugim zakonom dopušteno.

Članom 5. propisano je da banka ne smije da ostvaruje nepoželjnu koncentraciju na bankarskom tržištu i ne smije zaključivati nikakve pisane ili usmene ugovore s drugim banka ili njihovim udruženjima kojima se može ograničiti načelo slobodnog tržišnog natjecanja, kao i šta se smatra nepoželjnom koncentracijom i kriteriji za utvrđivanje.

Članom 6. propisano je da se protiv akata Agencije može se izjaviti žalba nadležnom drugostepenom organu.

Članom 7. propisano je da se banka osniva kao dioničko društvo i da je mogu osnovati domaća i strana pravna i fizička lica.

Članom 8. propisani su osnovni elementi koje Ugovor ili Odluka o osnivanju banke moraju sadržavati, kao i da Agencija može propisati da osnivački akt banke sadrži i druge obavezne elemente odnosno podatke.

Članom 9. propisana je obaveza donošenja statute banke, kao i osnovnih elemenata statuta, kao i obaveze dobijanja saglasnosti Agencije na statut banke i mogućnost Agencije da propiše i dodante elemente.

Članom 10. propisuju se kriteriji za izdavanje bankarske dozvole, kao i da će Agencija propisati dokumenate koji se dostavljaju uz zahtjev za izdavanje bankarske dozvole kao dokaz ispunjavanja kriterija.

Članom 11. propisuje se rok za odlučivanje o zahtjevu za izdavanje bankarske dozvole, a odluka o izdavanju ili odbijanju izdavanja odobrenja za rad u svakom se slučaju donosi u roku od 12 mjeseci od primitka zahtjeva.

Članom 12. propisuje se da Agencija izdaje banci bankarsku dozvolu kojom se određuju djelatnosti kojim se banka može baviti, a banka se može upisati u sudski registar tek nakon dobivanja iste. Također banka je dužna osigurati svoje depozite kod Agencija za osiguranje depozita u skladu s posebnim zakonom i propisima donesenim na osnovu toga zakona.

Članom 13. propisani su razlozi za odbijanje zahtjeva za izdavanje bankarske dozvole.

Članom 14. propisana je obaveza upisa u sudski registar u roku od 30 dana od dobijanja bankarske dozvole, jer banka svojstvo pravnog lica stiče upisom u sudski registar, kao i obaveza upisa u sudski registar i organizacioni dijelovi banke.

Članom 15. propisano da je za osnivanje organizacionog dijela banke u Federaciji, od strane banke sa sjedištem u Federaciji, RS ili Brčko Distriktu potrebana saglasnost Agencije.

Članom 16. propisuje se dokumentacija koju banka sa sjedištem u Federaciji dostavlja prilikom zahtjeva za osnivanje organizacionog dijela na teritoriji Federacije, kao i na teritoriji RS i Brčko Distrikta, kao i van Federacije i postupak izdavanja odobrenja

Članom 17. propisano je da banka sa sjedištem u RS ili Distriktu Brčko, kojoj je izdano odobrenje za rad i koju nadzire nadležni organ, može primati novčane depozite i davati kredite, te obavljati druge poslove bankarske djelatnosti, putem filijale otvorene u Federaciji, uz dozvolu Agencije, pod uslovom da su te djelatnosti obuhvaćene odobrenjem za rad, kao i da filijala nema status pravnog lica i za obaveze koje nastanu njenim poslovanjem u Federaciji odgovara banka sa sjedištem u RS, odnosno Distriktu Brčko. Propisuje se i dokumentacija koja se dostavlja uz zahtjev za otvaranje organizacionog dijela u Federaciji banke sa sjedištem u RS ili Distriktu Brčko, rok rješavanja ovog zahtjeva, kao i obavezu Agencije da propiše vrstu podataka, rokove i način izvještavanja Agencije o poslovima koje organizacioni dijelovi banaka sa sjedištem u RS ili Distrikta Brčko obavljaju u Federaciji.

Članom 18. propisani su razlozi za odbijanje zahtjeva za izdavanje odobrenja za osnivanje organizacionih dijelova.

Članom 19. propisana je potreba odobrenje Agencije za otvoranje predstavništva banke sa sjedištem u Federaciji putem kojeg predstavlja i promoviše informacije o svojim uslugama izvan Federacije, kao i za otvoranje predstavništva banke sa sjedištem izvan Federacije putem kojeg predstavlja i promoviše informacije o svojim uslugama na teritoriji Federacije, a predstavništvo nema svojstvo pravnog lica, kao i potreban dokumentacija i rokovi za odlučivanje o odobrenju.

Članom 20. propisuje se uspostava evidencije banka i organizacionih dijelova banaka na teritoriji Federacije koji vodi Agencija, podatke koje sadrže evidencije, kao i da će podaci iz evidencija biti objavljeni na web stranici Agencije.

Članom 21. predviđeni su slučajevi prestanka važenja bankarske dozvole.

Članom 22. propisani su razlozi za ukidanje bankarske dozvole.

Članom 23. propisuje se da je Agencija obavezna dostaviti banci rješenje o ukidanju rješenja o davanju bankarske dozvole u roku od tri dana od dana njegova donošenja. Osim toga, Agencija je dužna navedeno rješenje objaviti u "Službenim novinama FBiH" i u najmanje dva dnevna lista koji su dostupni na cijeloj teritoriji BiH i internet stranici Agencije, dostaviti ga nadležnom sudu, Centralnoj banci Bosne i Hercegovine, Agenciji za osiguranje depozita, Agencija za bankarstvo RS, regulatornom organu Brčko Distrikta, Komisiji za VP i Registaru VP.

Članom 24. propisan je minimalni iznos uplaćenog novčanog osnivačkog kapitala banke koji ne može biti manji od 15.000.000 KM (petnaest miliona konvertibilnih maraka) i da dionice banke moraju biti u cijelosti uplaćene.

Članom 25. propisani su izuzeci kada dionice banke ne moraju biti u cijelosti uplaćene, kao i da se konverzija pojedinih stavki u kapital, kao i povećanja kapitala banke iz eksternih izvora, banka provodi uz prethodnu saglasnost Agencije.

Članom 26. propisano je banka ne može neposredno ili posredno kreditirati sticanje ili izdavati garancije ili druga jemstva za sticanje svojih dionica ili dionica, odnosno učešća u pravnom licu u čijem kapitalu banka učestvuje sa najmanje 20%, kao i da ne može neposredno ili posredno kreditirati sticanje ili izdavati garancije ili druga jemstva za sticanje drugih finansijskih instrumenata koje sama izdaje, odnosno koje izdaje pravno lice u čijem kapitalu učestvuje sa najmanje 20%.

Članom 27. propisuje se obaveza banke da u svakom trenutku raspolaže kapitalom koji je adekvatan vrstama, obimu i složenosti usluga koje pruža i rizicima kojima je izložena ili bi mogla biti izložena u pružanju tih usluga, kao i stopu adekvatnosti kapitala u iznosu od najmanje 12% ukupnog rizika aktive banaka. Agencija je dužna propisati način izračuna stope adekvatnosti kapitala, kao i drugih stopa kapitala, odnosno stope finansijske poluge, kapitalne zahtjeve za određene vrste rizika (kreditni, tržišni, operativni i dr.), kao i postupke procjenjivanja, način i rokove izvještavanja Agencije o internom procesu procjene adekvatnosti kapitala u bankama.

Članom 28. utvrđeni su slučajevi u kojima banka ne smije isplaćivati dobit ili dividendu niti obavljati isplate na osnovu sudjelovanja uprave, nadzornog odbora i radnika u dobiti društva.

Članom 29. propisuju se obveznici podnošenja zahtjeva za stjecanje kvalificiranog učešća u banci, visina učešća za čije stjecanje se zahtjev podnosi, te rokovi u kojem se takvo stjecanje mora dovršiti.

Članom 30. zabranjuje se međusobno stjecanje dionica između banke i pravnog lica u slučaju kada međusobno imaju kvalificirano učešće. Izuzeci od ograničenja ulaganja iz člana 94. stav (8) ovog zakona primjenjuju se i na ograničenja iz stava (2) ovoga člana.

Članom 31. definiše se nastupanje više lica kao jedan sticalac vlasništva na način da sljedeća lica nastupaju kao jedan sticalac: jedno lice kontroliše ili ima direktno ili indirektno učešće u kapitalu ili glasačkim pravima u drugom licu od najmanje 20%, dva ili više lica su kontrolisana od trećeg lica, većinu članova nadzornog odbora kod dva ili više pravnih lica čine ista lica, dva ili više lica su članovi porodice, (bračni drug, lice koje sa tim licem živi u zajednici koja je po zakonu izjednačena sa bračnom zajednicom, kao i djeca i druga lica koja sa tim licem žive u porodičnom domaćinstvu), dva ili više lica, na osnovu ugovora, sporazuma ili neformalno, zajednički obavljaju poslovne aktivnosti u znatnjem obimu.

Članom 32. propisuje se način sticanja vlastitih dionica uz saglasnost Agencije.

Članom 33. propisane su odredbe o postupku odlučivanja o prethodnoj saglasnosti za stjecanje kvalificiranog učešća. Agencija je obavezna je u roku dva radna dana od

dana zaprimanja urednog zahtjeva izdati pisanu potvrdu o zaprimanju zahtjeva. Osim toga propisan je rok od 60 radnih dana u kojem Agencija mora provesti postupak odlučivanja o prethodnoj saglasnosti za stjecanje kvalificiranog učešća. Navedeni rok započinje se računati od dana izdavanja pisane potvrde. Propisani su dodatni zahtjevi u postupku odlučivanja o prethodnoj saglasnosti za stjecanje kvalificiranog učešća odnosno rokovi u kojima je Agencija ovlaštena zatražiti dodatnu dokumentaciju te rok u kojem je stjecatelj kvalificiranog učešća istu dužan dostaviti.

Članom 34. propisani su kriteriji prema kojima Agencija procjenjuje primjerenošć i financijsko stanje stjecatelja kvalificiranog učešća pri odlučivanju o izdavanju prethodne saglasnosti za stjecanje kvalificiranog učešća. Propisuju se i razlozi odbijanja izdavanja saglasnosti za sticanje kvalificiranog učešća. Nadalje, propisuje se obaveza savjetovanje Agencija sa odgovarajućim nadležnim organima drugih zemalja, odnosno Republike Srpske ili Federacije Bosne i Hercegovine ili Distrikta Brčko Bosne i Hercegovine kada je podnositelj zahtjeva banka ili drugo lice u finansijskom sektoru, lice koje je nadređeno društvo banch ili drugom licu u finansijskom sektoru.

Članom 35. propisana je da ako postoje osnovi sumnje da je neko lice bez saglasnosti Agencije steklo vlasništvo iz člana 29. st. (1) i (2) ovog zakona, Agencija može od tog lica ili matičnog društva tog lica, kao i od članova organa tih lica, zahtjevati da joj dostave informacije i relevantnu dokumentaciju koja se odnose na ispunjenost uslova za davanje saglasnosti. Propisana je i obaveza banke da najmanje jednom godišnje, kao i na zahtjev Agencije, Agenciju obavijesti o identitetu svih lica koja imaju učešće u banch preko 10%, također banka je dužna da Agenciju obavijesti i o povećanju ili smanjenju učešća u banch u roku od 15 dana od dana saznanja za povećanje ili smanjenje, kao i da Agenciju obavijesti o promjeni statusa lica povezanog s bankom u roku od 15 dana od dana saznanja za promenu.

Članom 36. propisana je mogućnost sticanje vlasništva bez saglasnosti, odnosno ako je sticaoc stekao naslijedivanjem, pravnim sljedbeništvom ili drugim sticanjem nezavisnim od volje sticaoca, kao i postupak podnošenja zahtjeva Agenciji za izdavanje saglasnosti.

Članom 37. propisane su pravne posljedice stjecanja kvalificiranog učešća bez prethodne saglasnosti Agencije. U takvim slučajevima Agencija će izdat rješenje kojim će naložiti prodaju dionica licu, koje ih je steklo bez prethodne saglasnosti, i dostavu dokaza o prodaji, i ako joj je poznato, podatke o kupcu. Nadalje, od primitka takvog rješenja stjecatelj ne može ostvarivati nikakva prava niti iz jedne dionice za koju je naložena prodaja, a kvorum za valjano odlučivanje i potrebna većina za donošenje odluka glavne skupštine računaju se u odnosu na temeljni kapital umanjen za iznos dionica na temelju kojih stjecatelj ne može ostvarivati pravo glasa.

Članom 38. propisuju se razlozi kada Agencija oduzeti saglasnost za stjecanje kvalificiranog učešća.

Članom 39. propisani su slučajevi u kojima prestaje važenja saglasnosti za sticanje kvalificiranog učešća djelimično ili u cijelosti.

Članom 40. propisuje se da su banke dužne Agenciji podnijeti zahtjev za izdavanje odobrenja za provođenje statusnih promjena (spajanja, pripajanja ili podjele), kao i dokumentacija koja se dostavlja Agenciji uz zahtjev.

Članom 41. propisano je da će Agencija odbiti zahtjev za izdavanje odobrenja za statusne promjene u ako statusne promjene nisu opravdane i mogu dovesti do narušavanja sigurnosti i stabilnosti poslovanja jedne od banaka i neobezbjeduju zdravo i sigurno upravljanje bankom nakon statusne promjene, ako mogu imati negativne posljedice na finansijski sektor u cjelini, ako mogu dovesti do povrede

konkurenције из člana 5. ovog zakona, ako dovode do povećanja kvalificiranog učešća u banci i učešća banke u drugim pravnim licima suprotno odredbama ovog zakona, ako na bilo koji način sprečavaju ili ometaju uspješno vršenje kontrolne funkcije Agencije i ako nisu ispunjeni drugi uslovi propisani aktima Agencije.

Članom 42. propisani su organi banke (skupština, nadzorni odbor i uprava).

Članom 43. definisano je da skupštinu banke čine dioničari banke. Nadalje propisan je način ostvarivanja prava glasa na sjednici skupštine, sazivanje skupštine, mjesto održavanja skupštine, kao i mogućnost prisustvovanja i obraćanja dioničarima na skupštini predstavnika Agencije.

Članom 44. propisan je način sazivanja vanredne skupštine i ko je ovlašten da sazove vanrednu sjednicu, kao i da Agencija može zahtjevati da se određena pitanja uvrste u dnevni red vanrednog zasjedanja skupštine banke.

Članom 45. propisane su nadležnosti skupštine, a koje obuhvataju nadležnosti propisane zakonom kojim se uređuju privredna društava i dodatne nadležnosti: odlučuje o izdacima po osnovu nagrađivanja članova uprave i nadzornog odbora, donosi politike za procjenu ispunjenja propisanih uslova za članove nadzornog odbora banke, odlučuje o preuzimanju prava i obaveza banke u postupku administrativnog upravljanja, odnosno banke za posebne namjene i odlučuje o drugim pitanjima bitnim za poslovanje banke, u skladu sa zakonom, podzakonskim aktima - odlukama Agencije i statutom banke.

Članom 46. propisano je od dana objavljivanja obavještenja o sazivanju skupštine, dioničari imaju pravo u prostorijama banke izvršiti uvid u finansijski izvještaj sa izvještajima vanjskog revizora, nadzornog odbora i odbora za reviziju i druge dokumente koji se odnose na prijedlog odluka uvrštenih u dnevni red skupštine, kao i dioničari mogu zahtijevati da im se dostavi kopija zapisnika ili izvod iz zapisnika sa svih održanih sjednica skupštine banke. Propisani su i rokovi za čuvanje dokumentacije vezane za sjednicu skupštine (zapisnike sa sjednica skupštine, evidenciju o prisustvu i glasanju dioničara, kao i obavještenja i pozive za skupštinu).

Članom 47. propisana je obaveza informisanja skupštine banke o prihodima članova organa upravljanja, kao i obaveza skupština banke da najmanje jednom godišnje razmatra pismenu informaciju sa detaljnim podacima o svim zaradama, naknadama i drugim primanjima članova nadzornog odbora, uprave banke i drugih zaposlenih.

Članom 48. propisuje se broj članova nadzornog odbora od najmanje 5, stim da može biti i veći broj članova nadzornog, pri čemu ukupan broj članova mora biti neparan, kao i nezavisni članovi i njihov broj. Propisuju se uslovi za članstvo lica u nadzornom odboru banke. Agencija će pobliže propisati uslove za članstvo u nadzornom odboru, postupak za izdavanje prethodne saglasnosti i potrebnu dokumentaciju, sadržaj te politike i dinamiku procjene ispunjenja uslova za članove nadzornog odbora banke.

Članom 49. propisana je nespojivost funkcija članova nadzornog odbora, odnosno da direktor i član uprave banke ne može biti predsjednik i član nadzornog odbora te ili bilo koje druge banke u Bosni i Hercegovini, kao ni da isto lice ne može istovremeno biti predsjednik ili član nadzornog odbora u više od dvije banke u Bosni i Hercegovini.

Članom 50. propisano je ko predlaže kandidate za člana nadzornog odbora i da predloženi kandidati moraju prije glasanja dati pismenu izjavu o prihvatanju kandidature.

Članom 51. propisuje se postupak odlučivanja o zahtjevu za izdavanje prethodne saglasnosti za obavljanje funkcije člana nadzornog odbora banke, trajanje mandata

člana nadzornog, te kriteriji prema kojima Agencija odlučuje o navedenom zahtjevu za izdavanje prethodne saglasnosti.

Članom 52. propisuje se postupak promjena članova nadzornog odbora u toku trajanja mandata.

Članom 53. propisuje razlozi za oduzimanje saglasnosti za obavljanje funkcije člana nadzornog odbora banke.

Članom 54. propisano je da je nadzorni odbor banke dužan redovno održavati sjednice, a najmanje jednom u tri mjeseca, kao i da predstavnici Agencije mogu prisustvovati i učestvovati u radu sjednica nadzornog odbora. Banka je dužna dostaviti i informaciju o rezultatima samoprocjene rada nadzornog odbora, sa mjerama za unapređenje efikasnosti njegovog rada.

Članom 55. propisane su nadležnosti nadzornog odbora banke.

Članom 56. propisane su dužnosti i odgovornosti nadzornog odbora banke.

Članom 57. uvodi se obaveza prema kojoj je nadzorni odbor značajne banke (s obzirom na veličinu, unutarnju organizaciju i vrstu, obim i složenost poslova koje obavlja), dužan osnovati odbor za naknade, odbor za imenovanja i odbor za rizike.

Članovi navedenih odbora imenuju se iz redova članova nadzornog odbora banke. U slučaju banke koja nije značajna (s obzirom na veličinu, unutarnju organizaciju i vrstu, obim i složenost poslova koje obavlja), i koja nema osnovane navedene odbore, zadatke tih odbora iz člana 60. i 62. ovog zakona izvršava nadzorni odbor.

Članom 58. propisuju se da odbor za reviziju ima najmanje 3 člana i neparan broj, kao i da pruža stručnu pomoć nadzornom odboru banke u vršenju nadzora nad poslovanjem banke i radom uprave banke.

Članom 59. propisuju se nadležnosti odbora za reviziju, kao i da članovi odbora za reviziju održavaju sastanke u sjedištu banke najmanje jednom u tri mjeseca, a po potrebi i češće.

Članom 60. propisuju se dužnosti odbora za imenovanje.

Članom 61. propisuje se da članovi odbora za rizike moraju imati odgovarajuće znanje, vještine i stručnost kao bi u potpunosti mogli razumjeli i pratili strategiju rizika i sklonost preuzimanju rizika banke. Također se navode dužnosti i zadaci tog odbora.

Članom 62. propisuje se da se odbor za naknade mora uspostaviti na način koji će mu omogućiti donošenje stručne i nezavisne prosudbe o politikama i praksama vezanim uz naknade te o utjecaju naknada na upravljanje rizicima, kapitalom i likvidnošću. Također se određuju dužnosti i zadaci tog odbora.

Članom 63. propisuje se da upravu banke čine direktor banke i izvršni direktori koji zajedno zastupaju i predstavljaju banku u pravnom prometu i ni jedan član uprave ne može biti ovlašten da banku zastupa pojedinačno u cijelokupnom obimu poslova iz djelatnosti banke. Osim toga najmanje jedna trećina članova uprave banke moraju biti državljeni BiH.

Članom 64. propisuje se postupak odlučivanja o postupku za izdavanje prethodne saglasnosti za obavljanje funkcije člana uprave banke, mandat na koji član uprave može imenovati, te uslove koje treba ispunjavati lice koje je predloženo za člana uprave banke.

Članom 65. propisuje se da za direktora banke može biti imenovano samo lice koje je dobilo prethodnu saglasnost Agencije za obavljanje funkcije direktora banke, zatim postupak odlučivanja, kao i odbijanja davanja saglasnosti. Propisano je da i ako je direktor razriješen ili iz drugog razloga spriječen da obavlja funkciju direktora u trajanju dužem od mjesec dana, nadzorni odbor banke može, bez prethodne saglasnosti Agencije, imenovati novog direktora kao vršioca dužnosti najduže na

period od 90 dana od dana imenovanja, pri čemu mora ispunjavati uslove za imenovanje direktora propisane ovim zakonom.

Članom 66. propisuje se da izvršni direktor banke može biti samo lice koje je dobilo prethodnu saglasnost Agencije za obavljanje funkcije izvršnog direktora banke te se na izdavanje prethodne saglasnosti za izvršnog direktora banke na odgovarajući način primjenjuju odredbe člana 65. ovog zakona.

Članom 67. propisuju se dužnosti i odgovornosti uprave banke. Uprava banke dužna je osigurati zakonitost poslovanja banke i usklađenost poslovanja sa propisima donesenim na osnovu zakona i drugim propisima, opšteprihvaćenim standardima i pravilima struke. Uprava je također obavezna osigurati provođenje supervizorskih mjera naloženih od Agencije, a najmanje jednom godišnje, preispitati učinkovitost sistema upravljanja bankom, uključujući primjerenošć postupaka i efikasnost kontrolnih funkcija, svoje zaključke dokumentirati i o njima obavijestiti nadzorni odbor te preduzeti odgovarajuće mjere za ispravljanje utvrđenih nedostataka.

Članom 68. propisana je obaveza obaveštavanja nadzornog odbora od strane uprave banke u predviđenim slučajevima.

Članom 69. propisuje razlozi za ukidanje saglasnosti za obavljanje funkcije direktora ili izvršnog direktora banke.

Članom 70. propisane su dužnosti i odgovornosti članova nadzornog odbora i uprave (upravljačkog tijela) i oni su dužni postupati u skladu sa visokim profesionalnim i etičkim standardima upravljanja bankom, djelujući u interesu banke, te u najvećoj mogućoj mjeri spriječiti donošenje odluka zasnovanih na ličnim interesima ili u okolnostima koje mogu ili su već uzrokovale sukob interesa, te svojim postupanjem podsticati adekvatnu organizacijsku kulturu, dajući prioritet profesionalnom, poštenom i savjesnom obavljanju aktivnosti na svim organizacionim nivoima, te jasno definisanim, transparentnim i dosljedno primijenjenim linijama odgovornosti i ovlaštenja unutar organizacione strukture banke.

Članom 71. propisano je da banka ima sekretara banke i da se odgovornost u izvršavanju propisanih obaveza sekretara banke, visina novčane naknade, kao i druga pitanja uređuju se ugovorom i statutom banke.

Članom 72. propisano je da banka pri upisu prokuriste u sudske registre dužna upisati i ograničenje prokure, a da se uslovi koje treba ispunjavati lice kojem se daje prokura, vrsta i način davanja prokure, opseg ovlasti iz prokure, uključujući i ograničenja u poduzimanju određenih radnji od strane prokuriste, utvrđuju statutom banke.

Članom 73. određeno je da se banke mogu se udružiti u nezavisno profesionalno bankarsko udruženje radi unapređivanja sopstvenog poslovanja i usklađivanja svoje djelatnosti sa zahtjevima tržišta, pravilima struke i međunarodnim standardima.

Članom 74. propisani su poslovi koje banka može obavljati u okviru djelatnosti.

Članom 75. definiše se pojam eksternalizacije kao ugovornog povjeravanja pružateljima usluga obavljanja aktivnosti banke, koje bi inače banka sama obavljala. U stavu (2) ovog člana navedene su aktivnosti koje se ne smatraju eksternalizacijom.

Članom 76. propisuju se obaveze banke koja određene poslovne aktivnosti eksternalizira. Tako je propisana obaveza uspostavljanja odgovarajućeg sistema upravljanja rizicima koji su povezani s eksternalizacijom te obaveza obaveštavanja Agencije o namjeravanoj eksternalizaciji materijalno značajnih aktivnosti.

Članom 77. propisano je da banka ne smije eksternalizovati djelatnost pružanja bankarskih i finansijskih usluga za koje je dobila dozvolu za rad od strane Agencije u skladu sa ovim zakonom, kao i da banka ne smije eksternalizovati prava i obaveze

organu upravljanja, kao ni kontrolne funkcije banke koje su definisane ovim zakonom.

Članom 78. daje se ovlast Agenciji da podzakonskim aktom propiše šta se u postupku eksternalizacije smatra materijalno značajnim aktivnostima, koji su uslovi za eksternalizaciju te sadržaj dokumentacije uz obavijest Agenciji o namjeri eksternalizacije, kao i rokove za dostavu navedene obavijesti.

Članom 79. utvrđuje se obaveza banke na uspostavljanje i provođenje efikasnog i pouzdanog sistema upravljanja rizicima koji obuhvata jasan organizacijsku strukturu, efikasno upravljanje svim rizicima, odgovorajuće sisteme internih kontrola i politike naknada, politike naknada, postupak interne procjene adekvatnosti kapitala i plan oporavka.

Članom 80. propisano je da je banka dužna uspostaviti sveobuhvatno i efikasno upravljanje rizicima, odnosno da najmanje svojim aktima jasno i precizno definiše ovlaštenja i odgovornosti u upravljanju rizicima za sve organizacione nivoe, kao i da uspostavi procese i postupke u upravljanju rizicima. Propisano je i da će Agencija detaljije propisati elemente sistema upravljanja rizicima, kao i postupka procjene adekvatnosti internog kapitala banke koji treba da obuhvati sve rizike u poslovanju banke.

Članom 81. propisano je da sistem upravljanja rizicima u banci mora biti uspostavljen na način da obuhvati sve rizike kojima je banka izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju i iste treba da definiše u svojoj strategiji, politikama i procedurama za upravljanje rizicima, a minimalno sljedeće rizike kreditni rizik, rizik likvidnosti, tržišne rizike (pozicijski rizik, valutni rizik, robni rizik i drugi tržišni rizici), operativni rizik, kamatni rizik u bankarskoj knjizi, rizik zemlje, rizik usklađenosti, koncentracijski rizik, rizik namirenja, strateškim rizik, reputacioni rizik i ostali rizici.

Članom 82. propisuju se minimalni obuhvat efikasnog sistema internih kontrola.

Članom 83. utvrđuje se obaveza banke na uspostavu kontrolnih funkcija, kao i donošenje internog akta za svaku kontrolnu funkciju. Također, daje se ovlast Agenciji na reguliranje rada kontrolnih funkcija podzakonskim aktima.

Čl. 84. i 85. propisuju se zajednički zahtjevi vezani uz organizacijsku strukturu i lica koja obavljaju poslove kontrolnih funkcija, kao i o imenovanju i naknadama zaposlenika u kontrolnim funkcijama (interne revizije, upravljanje rizicima i praćenja usklađenosti) na pojedinačnoj osnovi, a u skladu sa odredbama o strukturiranju naknada osoblja kontrolnih funkcija propisanih posebnim podzakonskim aktom Agencije, te obavještavanje organa banke od strane kontrolnih funkcija.

Članom 86. detaljnije je uređen način organiziranja funkcije interne revizije te obaveza uprave i nadzornog odbora banke da pravovremeno i efikasno poduzimaju korektivne mjera po preporukama interne revizije, sa ciljem otklanjanja uočenih nepravilnosti i slabosti konstatovanih u izvještajima interne revizije

Članom 87. detaljnije se propisuje funkcija praćenja usklađenosti te se utvrđuju poslovi koji su vezani uz obavljanje ove funkcije.

Članom 88. detaljnije se propisuje funkcija upravljanja rizicima te se utvrđuju poslovi koji su uz nju vezani a koji obuhvaćaju analizu rizika, praćenje rizika, izvještavanje uprave i nadzornog odbora o rizicima i učešće u izradi, primjeni i nadzoru nad funkcionisanjem metoda za upravljanje rizicima.

Članom 89. definiše se velika izloženost banke koja predstavlja izloženost prema jednom licu ili grupi povezanih lica koja je jednaka ili prelazi 10% njezina osnovnog kapitala.

Članom 90. propisane su najveći dopušteni iznosi izloženosti banke.

Članom 91. propisani su slučajevi u kojima se zahtjeva saglasnost nadzornog odbora, a vezano za zaključivanje pravnog posla na osnovu kojeg bi mogla nastati velika izloženost banke.

Članom 92. propisano je da se ograničenja propisana članom 90. st. (1) i (2) ovoga Zakona primjenjuju i na na ukupnu izloženost banke prema njoj nadređenom društvu, njoj podređenim društvima i s njima povezanim licima.

Članom 93. zabranjuje se banchi u njenom poslovanju odobravanje povoljniji uslova licu povezanom s bankom odnosno zaposlenom u banchi od uslova odobrenih drugim licima. Također se propisuje obaveza dobijanja pismenog odobrenja nadzornog odbora banke za sklapanje pravnih poslova sa povezanim licima, kao i izuzetke od istog. Agencija će propisati procedure za banke da prate i ublažavaju rizike koji proističu iz njihove izloženosti povezanim licima, kao i ovlaštenja Agencije da vrši kontrolu izloženosti povezanih lica.

Članom 94. propisuju se uslovi ulaganja banke i odobrenja Agencije za ulaganja banke, kao i kada se ograničenja iz ovog člana ne primjenjuju.

Članom 95. propisuje se prekoračenje ograničenja ulaganja i način pokrivanja istog.

Čl. 96. do 101. regulira se kupoprodaja plasmana banaka. Pritom se pod kupoprodajom plasmana podrazumijeva prijenos plasmana, odnosno rizika i koristi s osnove plasmana. Reguliraju se samo oni ugovori čija bi posljedica trebao biti prestanak priznavanja finansijske imovine u bilansu stanja banke, što nadalje pretpostavlja da se za taj iznos plasmana više ne bi trebali izračunavati kapitalni zahtjevi, ispravci vrijednosti kao ni drugi bonitetni zahtjevi. Namjera članova je propisati određeni pravni okvir kojeg bi banke trebale primjenjivati pri prodaji svojih plasmana drugim licima čime bi se, među ostalim, osiguralo da se tim transakcijama trajno prenose rizici i koristi s osnove prodanih plasmana na stjecatelja, a koji se odnosi na obaveze prodavatelja prije donošenja odluke o kupoprodaji plasmana, opšte uslove prodaje plasmana, finansiranje prodaje plasmana, prodaju materijalno značajnog iznosa plasmana i trajnost prenosa plasmana ili rizika i koristi po osnovu plasmana.

Agencija će detaljnije propisati definiciju i obuhvat plasmana koji su predmet kupoprodaje, finansiranje kupoprodaje plasmana, materijalno značajan iznos plasmana i dokumentaciju koju banka dostavlja Agenciji. U vezi s plasmanima koji su odobreni potrošačima, ako bi banka prodavala plasmane koji su odobreni potrošačima, za eventualnu štetu koja bi nastala za potrošača zbog njegovoga dovođenja u nepovoljniji položaj u odnosu na položaj koji je po osnovi zaštite potrošača imao kod banke, solidarno odgovaraju banka prodavatelj i stjecatelj plasmana. Nadalje, propisano je da banka može zaključiti ugovor o kupoprodaji plasmana nakon što je dobila saglasnost Agencije da su ispunjeni uslovi prodaje plasmana propisani ovim zakonom i propisima Agencije. Odredbe člana 96. stav (2) i člana 101. stav (1) ovog zakona ne odnose se na ugovore koji se sklapaju u sklopu mjera za oporavak i restrukturiranje banaka.

Članom 102. definisano je što se smatra bankarskom tajnom. Bankarskom tajnom smatraju se svi podaci, činjenice i okolnosti koje je banka saznala na osnovi pružanja usluga klijentima i u obavljanju poslova s pojedinačnim klijentom. Klijentom se, u smislu predloženog zakona, smatra svako lice koje je zatražila ili primila bankarsku i/ili finansijsku uslugu od banke.

Članom 103. Stavom (1) navodi se da su članovi tijela banke, njezini dioničari, njezini radnici kao i druga lica koja zbog naravi posla koje obavljaju s bankom ili za banku, u obavezi čuvanja bankarske tajne. Navedena lica dužna su čuvati bankarsku

tajnu i nakon prestanka rada u banci, odnosno nakon prestanka svojstva dioničara kao i nakon prestanka ugovornog odnosa o obavljanju poslova s bankom.

Članom 104. navedena su izuzeća od obaveze čuvanja bankovne tajne, kao i mogućnost razmjenjivanja povjerljivih podataka (na osnovu pisane saglasnosti klijenta, o klijentima koji nisu ispunili svoju dospjelu obavezu u roku) pod određenim uslovima. Agencija će, u skladu sa stavom (5), detaljnije propisati uslove za takvu razmjenu povjerljivih podataka.

Članom 105. propisana je da lica iz člana 104. stav (1) ovog zakona, mogu tajne podatke do kojih su došli u skladu sa ovim zakonom koristiti isključivo u svrhu za koju su pribavljeni i ne mogu ih saopštavati trećim licima, niti tim licima omogućiti da saznaju i koriste ove podatke, osim u slučajevima predviđenim ovim zakonom.

Članom 106. propisana je obaveza da banka drži i održava sredstva obavezne rezerve u skladu sa propisima koje donosi Centralna banka BiH.

Članom 107. propisana je obaveza banci da čuva dokumentaciju, podatke i evidencije o poslovima koje obavlja u materijalnom ili elektronskom obliku, u rokovima i na način utvrđenim propisima koji uređuju arhivsku djelatnost, sprečavanje pranja novca i finansiranje terorističkih aktivnosti, kao i drugim propisima.

Članom 108. propisano je da se zaštita prava i interesa korisnika bankarskih usluga provodi se u skladu sa zakonskim propisima koji uređuju ovu oblast.

Članom 109. propisana je obaveza banci da propiše procedure za postupanje sa neaktivnim računima i osigura čuvanje dokumentacije i da sa istim upozna vlasnika računa.

Članom 110. regulira se materija iz oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti u cilju usaglašavanja sa Zakonom o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti.

Članom 111. propisana je obaveza banke da najmanje jednom godišnje javno objavljuje kvantitativne i kvalitativne podatke, koji su od značaja za informisanje javnosti o njenom finansijskom stanju i poslovanju, ali i da nije dužna da objavljuje podatke i informacije koje nisu materijalno značajni, kao i podatke i informacije čije bi javno objavljivanje moglo negativno da utiče na konkurenčki položaj te banke na tržištu.

Čl. 112. do 115. je propisana zaštita klijenaata banke (klijent je bilo koje lice koje koristi ili je koristilo usluge banke ili lice koje se obratio banci radi korištenja usluga i koje je banka kao takve identifikovala). Propisano je da klijent ima pravo pristupa svim podacima koji mu prema ovom zakonu moraju biti dostupni, a banka je dužna da mu na zahtjev obezbijedi ovaj pristup, također banka je dužna da opšte uslove poslovanja, kao i njihove izmjene i dopune, objavi na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u Federaciji, u svojim poslovnim prostorijama i na internet stranici banke, najkasnije 15 dana prije njihove primjene, a objavljivanje može vršiti i u sredstvima javnog informisanja, kao i da klijentu, na njegov zahtjev, obezbijedi informacije o stanju njegovog kredita, odnosno depozitnog računa, kao i druge informacije iz poslovnog odnosa klijenta i banke. Ako klijent smatra da se banka ne pridržava obaveza iz zaključenog ugovora, može uputiti prigovor rukovodiocu nadležne organizacione jedinici ili nadležnom organu banke, a banka je dužna da podnosiocu odgovori u roku od 30 dana od dana podnošenja prigovora.

Članom 116. uređuje se obaveza banke da vodi poslovne knjige, ostalu poslovnu dokumentaciju i evidencije, vrednuje imovinu i obaveze te da sastavlja i objavljuje godišnje finansijske izvještaje i godišnji izvještaj u skladu s važećim propisima i standardima struke. Poslovne knjige i ostala poslovna dokumentacija i evidencije

moraju se voditi na način koji omogućuje provjeru posluje li banka u skladu s važećim propisima i standardima struke.

Članom 117. uređuje se obaveza revidiranja godišnjih finansijskih izvještaja banke i konsolidovani finansijski izvještaji bankarske grupe angažovanjem društva za reviziju.

Članom 118. propisano je da skupština banke uz prethodnu saglasnost Agencije imenuje društvo za reviziju koje će obaviti reviziju finansijskih izvještaja, a odluku o imenovanju uprava je dužna dostaviti Agenciji u roku osam dana od dana donošenja.

Članom 119. propisano je ograničenje u slučaju da je isto društvo za reviziju polovinu svojih ukupnih prihoda ostvarilo obavljanjem revizije finansijskih izvještaja te banke ili grupe banka. Reviziju banke mora obavljati isto društvo za reviziju najmanje tri godine u kontinuitetu, a najduže u periodu utvrđenom propisom kojim se uređuje računovodstvo i revizija.

Članom 120. propisno je da u slučaju raskida ugovora o obavljanju revizije finansijskih izvještaja, banka, odnosno društvo za reviziju dužni su Agenciji pisano obrazložiti razloge za raskid.

Članom 121. definišu se obaveze društva za reviziju koje uključuju i obavještavanje Agencije u slučajevima koji su također određeni ovim članom.

Članom 122. uređeni su uslovi u kojima Agencija neće prihvati odnosno u kojima može odbiti revizorski izvještaj te određuje posljedice koje tada nastupaju za društvo za reviziju.

Članom 123. uređuje se sadržaj revizije za potrebe Agencije te navodi područja o kojima društvo za reviziju dostavlja izvještaj sa mišljenjem.

Članom 124. propisani su rokovi za dostavljanje revizorskog izvještaja, te konsolidiranog i nekonsolidiranog godišnjeg izvještaja Agenciji. Također su propisani rokovi za objavu konsolidiranih i nekonsolidiranih finansijskih izvještaja i godišnjeg izvještaja na internetskim stranicama banke.

Članom 125. propisana je obaveza godišnje revizije finansijskih izvještaja bankarske grupe na konsolidovanoj osnovi, kao i mogućnost Agencija da propiše bliže uslove i način vršenja revizije na konsolidovanoj osnovi, kao i sadržaj i učestalost dostavljanja ovih izvještaja.

Članom 126. propisani su izuzeci od uključivanja u konsolidovane finansijske izvještaje bankarske grupe.

Članom 127. propisana je mogućnost Agenciji da naložiti banchi koja je nadređena licima koja ne obavljaju finansijske djelatnosti da sprovedu konsolidaciju pojedinih djelatnosti, grupe djelatnosti ili potpunu konsolidaciju finansijskog stanja i poslovanja ovih lica, kao i lica koja nisu lica u finansijskom sektoru, nezavisno od njihove djelatnosti, ako je to potrebno radi potpunog i objektivnog prikazivanja finansijskog stanja i poslovanja banke

Članom 128. propisana je obaveza obavljanja posebne revizije i revizije u slučaju statusne promjene banke. Ako Agencija ocijeni da je za potrebe vršenja supervizije iz ovog zakona potrebno prikupiti, analizirati i obraditi određene podatke u vezi s poslovanjem banke koji nisu obuhvaćeni izvještajem o reviziji godišnjih finansijskih izvještaja banke, može banchi naložiti angažovanje društva za reviziju radi obavljanja posebne revizije finansijskih izvještaja banke i člana bankarske grupe ili njihovih pojedinih dijelova, kao i za druge vrste revizije, odnosno ispitivanja pojedinih poslovnih procesa i podataka u vezi s poslovanjem ovih lica. Također u slučaju statusne promjene banke, banka koja je osnovana spajanjem ili kojoj se pripojila druga banka, odnosno banke koje su nastale podjelom banke, dužne su da angažuju društvo za reviziju radi obavljanja revizije finansijskih izvještaja sa stanjem na dan statusne promjene.

Članom 129. propisuje se obaveza izvještavanja Agencije u skladu s zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog zakona. St. (2) i (3) predloženog člana propisano je o kojim je činjenicama i okolnostima banka dužna izvjestiti Agenciju. Stavom (5) istoga člana propisuje se obaveza uprave banke da o nastupu određenih okolnosti a koje imaju ili bi mogle imati utjecaj na finansijsko stanje banke, također bez odgode izvjesti Agenciju.

Članom 130. propisana je obaveza banke da priprema i dostavlja Agenciji izvještaje o poslovanju, likvidnosti, solventnosti i rentabilnosti, za sebe i svoja supsidijarna lica pojedinačno i na konsolidovanoj osnovi, u obliku, sa sadržajem i u rokovima utvrđenim propisima Agencije.

Članom 131. propisana je obaveza banke da Agenciji, uz godišnji finansijski izveštaj, dostavi i godišnji izvještaj o provođenju kontrolnih funkcija, koji je usvojio nadzorni odbor banke.

Članom 132. propisano je da planove oporavka moraju izraditi i Agenciji dostaviti sve banke u Federaciji. Planovi oporavka ažuriraju se jednom godišnje ili nakon bitne promjene u poslovanju.

Članom 133. propisani su osnovni elementi koje treba sadržavati plan oporavka, kao i da Agencija svojim aktom propisuje sadržaj plana oporavka, scenarije koji se trebaju primijeniti prilikom utvrđivanja plana oporavka, rok do kojeg će biti sastavljeni prvi planovi oporavka i učestalost ažuriranja plana oporavka.

Članom 134. propisani su uslovi koje plan oporavka mora ispunjavati što procjenjuje Agencija u roku od 6 mjeseci od dostave plana. Nadalje detaljno je propisana procedura procjene planova opravka te mjere koje Agencija može naložiti banci u slučaju kada se ocijeni da postoje značajni nedostaci u planu oporavka ili značajne prepreke mogućnosti njegove provedbe.

Članom 135. propisano je da Agencija može zatijevati da matično društvo bankarske grupe sa sjedištem u Federaciji, a koje je predmet supervizije na konsolidiranoj osnovi pripremi plan oporavka grupe, uz navođenje svih lica koja spadaju u dati obim supervizije na konsolidovanoj osnovi, kao i da se odredbe čl. 132. do 134. ovog Zakona se primjenjuju i na plan oporavka grupe.

Članom 136. propisano je da plan oporavka sadrži indikatore na osnovu kojih se utvrđuje kada se odgovarajuća mjera iz ovog plana može poduzeti, pri čemu banka ipak može, ako je to opravdano okolnostima u određenoj situaciji, na osnovu odluke nadzornog odbora banke, da poduzme mjere za oporavak i kada na to ne ukazuju određeni indikatori iz ovog plana, odnosno da ne primjeni mjere iako na to ukazuju ovi indikatori i da je banka je dužna da bez odlaganja Agenciju pismeno obavijesti o poduzimanju mera iz plana oporavka, odnosno o tome da nije poduzela mjeru iz plana oporavka iako su bili ispunjeni uslovi za njen poduzimanje, kao i da uz ovo obavještenje dostavi odgovarajuće obrazloženje.

Članom 137. propisani su osnovni ciljevi supervizije koju obavlja Agencija, kao i ko podliježe superviziji.

Članom 138. propisan je način na koji Agencija obavlja superviziju banka. Također, data je ovlast Agenciji za propisivanje uslova i načina provođenja supervizije, izricanja supervizorskih mera te obaveza tijela banke tokom i nakon supervizije koju obavlja Agencija.

Članom 139. propisana su područja koja pri obavljanju supervizije Agencija provjerava i procjenjuje, te da će se Agencija pri utvrđivanju učestalosti i intenziteta obavljanja supervizije za pojedinu banku rukovoditi veličinom i značenjem banke za bankarski sistem u Federaciji te vrstom, obimom i složenošću poslova koje banka obavlja kao i načelom razmjernosti.

Članom 140. propisano je šta Agencija prati i ocjenjuje prilikom obavljanja supervizije.

Članom 141. propisano je da sistemski značajne banke utvrđuju zajedno Centralna banka, Agencija, Agencija za bankarstvo RS i Agencija za osiguranje depozita na osnovu kriterija i metodologije koju utvrde, a koji naročito uzimaju u obzir veličinu banke, njenu povezanost sa ostalim učesnicima u finansijskom sistemu i zamjenljivost u tom sistemu, kao i složenost njenog poslovanja. Nadalje Agencija za potrebe supervizije i ocjene stabilnosti bankarskog sektora, a najmanje jednom godišnje, u suradnji sa Centralnom bankom sprovodi testiranje otpornosti banaka na stres, a u cilju praćenja poslovanja svake banke, ocjenjivanja rizika i blagovremenog preduzimanja odgovarajućih mjera.

Članom 142. propisuje se obaveza Agenciji da najmanje jednom godišnje donese plan supervizije banka.

Članom 143. propisana su lica koja obavljaju superviziju.

Članom 144. propisano je da posredni nadzor poslovanja Agencija vrši prikupljanjem i analizom izvještaja, dokumentacije i informacija, kontinuiranim praćenjem poslovanja banaka i drugih lica koja su dužna izvještavati Agenciju.

Članom 145. propisana je obaveza banke da ovlaštenom licu, na njegov zahtjev, omogući da obavi nadzor nad poslovanjem u sjedištu banke i na ostalim mjestima u kojima banka ili drugo lice koje prema ovlaštenju banke obavlja djelatnosti i poslove u svezi s kojima Agencija obavlja nadzor. Propisana je obaveza banke da ovlaštenim licima osigura prikladne prostore, te da im omogući da tokom neposrednog nadzora u tim prostorima budu prisutne i ovlaštena lica banke, koja na zahtjev ovlaštenih lica Agencije mogu dati odgovarajuća objašnjenja. Nadalje propisana je obaveza banke koja podatke obrađuje ili poslovne knjige i drugu dokumentaciju vodi u elektronskom obliku, da ovlaštenim licima, na njihov zahtjev, pruži neophodnu tehničku podršku u kontroli tih knjiga, odnosno te dokumentacije.

Članom 146. propisana je obaveza Agencije da obavijest o neposrednom nadzoru poslovanja dostavi binci najkasnije osam dana prije početka neposrednog nadzora, te sadržaj te obavijesti.

Članom 147. propisano je da se nakon obavljene supervizije poslovanja banke sastavlja zapisnik o obavljenoj superviziji; te ovisno o nalazima iz zapisnika, nalaže binci supervizorske mjere.

Članom 148. propisano je da u slučaju kada se razmatranjem prigovora banke na zapisnik utvrdi opravdanost prigovora koji u značajnoj mjeri mijenja činjenično stanje navedeno u zapisniku, sačinjava se dopuna zapisnika.

Članom 149. propisano je da se zapisnik o obavljenom nadzoru se sačinjava i kada se u postupku posrednog nadzora utvrde nepravilnosti u poslovanju banke, osim u slučaju kada je o tim nepravilnostima banka obavijestija Agenciju, a ako u pojedinačnom postupku neposrednog nadzora nisu utvrđene nepravilnosti Agencija će zaključkom obustaviti taj postupak.

Članom 150. definisan je cilj supervizorskih mjera Agencije, te način njihovoga provođenja.

Članom 151. pobliže su propisane situacije kad Agencija može binci izdati pisano upozorenje; te njegov obvezni sadržaj.

Članom 152. propisano je kada će Agencija binci izdati pisani nalog i rješenjem naložiti otklanjane utvrđenih nezakonitosti, odnosno slabosti ili nedostataka u poslovanju ako u okviru svojih supervizorskih ovlaštenja.

Članom 153. propisane su supervizorske mjere koje Agencija može naložiti banci. Njime je ujedno propisana obaveza navođenja roka za izvršenje mjera naloženih rješenjem.

Članom 154. propisana je mogućnost da Agencija donese rješenje i tokom neposrednog nadzora te naloži banci poduzimanje mera za otklanjanje određenih nezakonitosti, ako banka obavlja poslove na način da je opravdano očekivati da će do sastavljanja zapisnika o provedenom neposrednom nadzoru ili neposredno nakon njegovog sastavljanja doći do kršenja odredbi ovoga Zakona, podzakonskih akatana na osnovu njega ili drugih propisa kojima se uređuje poslovanje banke. Navedena se odredba u supervizijskoj praksi ispostavila kao potrebna.

Članom 155. propisuje se da će Agencija izreći opomenu odgovornom licu iz uprave banke ako banka ne postupi na način i u rokovima određenima pisanim upozorenjem u skladu s Zakonom ili ne izvrši supervizorske mjere na način i u rokovima utvrđenim rješenjem Agencije.

Članom 156. propisano je da odluku o mjeri koju preduzima prema banci, Agencija donosi na osnovu diskrecione ocjene težine utvrđenih nepravilnosti, pokazane spremnosti i sposobnosti organa banke da otklone utvrđene nepravilnosti i stepena kojim banka ugrožava finansijsku disciplinu i nesmetano funkcionisanje bankarskog sistema.

Članom 157. propisano je da Agencija vrši superviziju bankarske grupe na konsolidovanoj osnovi, kao i način vršenja supervizije i ovlaštenja.

Članom 158. propisano je da Struktura bankarske grupe mora biti transparentna da mora biti takva da omogućava adekvatnu internu i eksternu reviziju, kao i nesmetano vršenje kontrolne funkcije Agencije.

Članom 159. propisano je da banka može osnovati ili steći podređeno društvo samo uz saglasnost Agencije.

Članom 160. propisano je da holding ne može osnovati ili steći direktno ili indirektno vlasništvo u podređenom društvu ako takvo sticanje može negativno uticati na poslovanje banke u kojoj taj holding ima kontrolno učešće.

Članom 161. propisano je da najviše matično društvo bankarske grupe priprema i Agenciji podnosi konsolidovane finansijske izvještaje te grupe, kao i da Agencija može od člana bankarske grupe zahtjevati da joj, osim pojedinačnih finansijskih izveštaja, dostavi i druge izvještaje i podatke.

Članom 162. propisano je da bankarska grupa mora uspostaviti procedure za upravljanje rizicima i procedure interne revizije i interne kontrole koje odgovaraju aktivnostima ove grupe, kao i redovno praćenje i ažuriranje tih procedura. Banka i najviše matično društvo odgovorni su za utvrđivanje i dostavljanje podataka Agenciji.

Članom 163. propisane su supervizorske mjere koje Agencija može naložiti članu bankarske grupe, isključujući banku.

Članom 164. se uređuje postupke i mjere rane intervencije, čime se u pravni sistem Federacije prenose odredbe direktive 2014/59/EU o ranoj intervenciji. Ovim članom se uređuju uslovi za utvrđivanje faze rane intervencije. Rana intervencija u suštini se nastavlja na redovnu superviziju poslovanja banka i označava fazu u kojoj je stanje banke takvo da bi njena likvidnost, solventnost ili održivost poslovanja moglo biti ugroženo ili je opravdano očekivati da će u bliskoj budućnosti biti ugroženo te se tijelu nadležnom za superviziju poslovanja na raspolaganje stavlju određene mjere intervencije kako bi se navedeno stanje poboljšalo. U fazi rane intervencije Agencija može banci osim supervizorskih mera iz člana 153. naložiti i mjere rane intervencije koje, među ostalim, obuhvataju:

– provedbu ili izmjenu plana oporavka

- izmjenu poslovne strategije, pravne ili operativne strukture banke
  - sazivanje glavne skupštine ili, ako ta mjera nije provedena, sazvati glavnu skupštinu s određenim dnevnim redom
  - imenovanje savjetnika
  - imenovanje eksternog upravnika.
- zahtijev upravljačkom tijelu banke da razmotri stanje, odredi mjere za rješavanje utvrđenih problema i izradi program djelovanja za rješavanje tih problema kao i vremenski raspored za njegovu provedbu;
- zahtijev upravljačkom tijelu banke da ispita mogućnost restrukturiranja duga sa povjeriocima u skladu s planom oporavka i izradi plan pregovaranja o istom.

Članom 165. propisno je pravo da Agencija može sazvati skupštinu banke i utvrditi dnevni red radi donošenja potrebnih odluka ako banka nije izvršila naloženu mjeru Agencije iz člana 164. stav (1) tačka c) ovog zakona na način i u rokovima utvrđenim od Agencije, kao i da će Agencija za potrebe skupštine, na osnovu obavljenog nadzora, sačiniti izvještaj o poslovanju banke i učiniti ga dostupnim dioničarima.

Članom 166. detaljnije se propisuje da Agencija može naložiti razrješenje člana višeg rukovodstva neovisno o tome ispunjava li uslove za obavljanje poslova iz svoje nadležnosti, oduzeti saglasnost članu uprave neovisno o tome ispunjava li uslove o primjerenosti, te oduzeti saglasnost članu nadzornog odbora, pod uslovom da banka značajno krši zahtjeve iz ovog zakona, propisa ili internih akata, ili ako postoje značajni nedostaci u poslovanju te ako uprkos naloženim "osnovnim" mjerama rane intervencije nije došlo ili ne bi došlo do poboljšanja finansijskog stanja banke. U slučaju oduzimanja saglasnosti članu uprave, imenovanje novih članova višeg rukovodstva i upravljačkog tijela vrši se u skladu sa odredbama ovog Zakona vezanim za imenovanje članova upravljačkog tijela.

Članom 167. propisane su situacije u kojima Agencija može imenovati savjetnika koji nadzire provođenje naloženih supervizorskih mjera u banci. Propisano je da se savjetnika imenuje na period koje se određuje odlukom o imenovanju, kao i pravo savjetnika da bude prisutan sjednicama uprave, nadzornog odbora i drugih tijela banke, te da sudjeluje u njihovom radu, ali bez prava glasa.

Članom 168. propisana je dužnost savjetnika da u roku od 30 dana izradi izvještaj o finansijskom stanju i uslovima poslovanja banke s procjenom njene finansijske stabilnosti i mogućnostima za njeno dalnje poslovanje. Agencija je dužna dostavljeni izvještaj dostaviti banci na očitovanje i očitovati se na njega u roku od 5 radnih dana. Propisana je dužnost savjetnika da Agenciju dodatno izvještava o svim okolnostima koje po njegovoj ocjeni mogu utjecati na neizvršavanje naloženih supervizorskih mjera i o svim drugim okolnostima koje mogu utjecati na finansijskog stanja banke. Savjetnik može predložiti nalaganje supervizorskih mjera ili uvođenje eksternog upravnika ili posebnog upravnika. Agencija na osnovu izvještaja savjetnika banci može naložiti jednu ili više supervizorskih mjera.

Članom 169. propisano je kada prestaju ovlasti savjetnika.

Članom 170. propisuju se slučajevi u kojima je Agencija dužna donijeti odluku o uvođenju eksternog upravnika i ovlaštenja za davanje naloga eksternom upravniku.

Članom 171. uređuje se imenovanje eksternog upravnika, te se propisuje primjena svih odredbi ovoga Zakona koje se odnose na upravu osim odredbi o radnom odnosu članova uprave te odredbi o prethodnoj saglasnosti za člana uprave, te je precizirano da ta lica moraju imati odgovarajuća stručna znanja i sposobnosti za obavljanje svojih dužnosti te da nisu u sukobu interesa.

Članom 172. propisuje se obaveza upisa odluke o uvođenju eksternog upravnika u sudski registar te dužnost Agencije da ovu odluku bez odgađanja dostavi banci.

Članom 173. utvrđuje se prestanak svih ovlasti dosadašnjih članova uprave i nadzornog odbora danom donošenja odluke o uvođenju eksternog upravnika te određuje da će sve odluke iz njihove nadležnosti donositi eksterni upravnik. Dotadašnji članovi uprave ne ostvaruju pravo na isplatu otpremnine i varijabilnih primitaka danom donošenja odluke o imenovanju posebnog upravnika jer prestaju ugovori na temelju kojih su dotadašnji članovi uprave bili zaposleni u toj banci.

Članom 174. propisuje se da su dosadašnji članovi uprave, sve ovlaštena lica, svi zaposlenici dužni surađivati sa eksternim upravnikom te joj odmah omogućiti pristup cjelokupnoj dokumentaciji.

Članom 175. propisuje se da eksternog upravnika ima pravo neograničenog pristupa i kontrole svih poslovnih prostorija banke, finansijske aktive, računovodstvenih i drugih evidencija, i ostale aktive banke i njenih supsidijarnih lica, kao i njegovu dužnost da odmah po prijemu odluke o imenovanju poduzme mjere zaštite i sprječavanja otuđenja ili zloupotrebe aktive i dokumentacije banke i njenih supsidijarnih lica.

Članom 176. propisano je da eksterni upravnik vodi poslovanje banke. Ovaj član stav (3) je implementacija člana 29. stava 5. Direktive 2014/59/EU koji propisuje da nadležno tijelo može zahtijevati da određene radnje eksternog upravnika podliježu prethodnoj saglasnosti nadležnog tijela, pri čemu nadležno tijelo određuje sve takve zahtjeve u trenutku imenovanja eksternog upravnika. Sukladno navedenom je i u članu 170. stav (2) tačka e) ovog Zakona predviđeno da se rješenjem o uvođenju eksternog upravnika mogu odrediti određeni poslovi koje eksterni upravnik može poduzeti samo uz prethodnu saglasnost Agencije, slijedom čega je i u ovom članu stavu (3) predviđeno da se u vođenju poslova banke eksterni upravnik mora pridržavati ograničenja koja su joj postavljena na osnovi rješenja Agencije o njezinu imenovanju.

Članom 177. propisano je šta obavezno sadržava izvještaj o finansijskom stanju i uslovima poslovanja banke koje je eksterni upravnik dužan u roku od najviše tri mjeseca dostaviti Agenciji. Agencija može naložiti eksternom upravniku da sazove skupštinu dioničara banke s utvrđenim dnevnim redom i prijedlogom odluka. Rok u kojem je eksterni upravnik dužan sazvati glavnu skupštinu je najkasnije osam dana od primjeka naloga Agencije.

Članom 178. propisuje se kada prestaju ovlaštenja eksternog upravnika.

Članom 179. propisuje se da zadatke i nadležnosti restrukturiranja banaka izvršava Agencija u skladu sa ovim zakonom i propisom kojim je uređeno poslovanje Agencije.

Članom 180. utvrđeno je da su ciljevi restrukturiranja: a) osiguravanje kontinuiteta ključnih funkcija, b) izbjegavanje većeg štetnog učinka na finansijsku stabilnost, posebno sprječavanjem širenja štetnih učinaka na finansijski sistem, uključujući i njihovo širenje na tržišnu infrastrukturu, te održavanje tržišne discipline, c) zaštita javnih sredstava tako da se na najmanju moguću mjeru svede oslanjanje na javnu finansijsku pomoć,

d) zaštita deponenata koji imaju osigurane depozite, i e) zaštita sredstava i imovine klijenata. Ovi ciljevi su podjednako značajni a sprovođenjem postupka restrukturiranja određuje se način njihovog međusobnog usklađivanja u zavisnosti od okolnosti svakog pojedinačnog slučaja. Ovakvo izričito navođenje ciljeva restrukturiranja naročito je važno jer se time jasno utvrđuje u čemu se sastoji javni interes koji se štiti sprovođenjem restrukturiranja banaka. Ako se ima u vidu da se sprovođenjem restrukturiranja banaka u izvjesnoj mjeri ograničavaju imovinska prava dioničara i povjerilaca banke, a da Ustav Federacije jamči mirno uživanje svojine i

drugih imovinskih prava stečenih na osnovu zakona i predviđa da pravo svojine može biti oduzeto ili ograničeno samo u javnom interesu utvrđenom na osnovu zakona, uz naknadu koja ne može biti niža od tržišne - od suštinske je važnosti izričito utvrđivanje u čemu se konkretno sastoji javni interes koji se štiti sprovođenjem restrukturiranja. Način na koji se procjenjuje postojanje ovog javnog interesa uređen je u okviru odredbe kojom se uređuju uslovi za pokretanje postupka restrukturiranja.

Članom 181. uređuju se opšta načela postupka restrukturiranja, čija primjena u ovom postupku treba da obezbijedi da se propisani ciljevi restrukturiranja ostvare u najvećoj mogućoj mjeri. Ova načela su, u skladu s Direktivom, utvrđena tako da, što se tiče gubitaka, teret restrukturiranja prvo snose dioničari, pa povjerioci banke (izuzev povjerilaca po osnovu osiguranih depozita koji su potpuno zaštićeni do visine osiguranog iznosa), s tim što ova lica ne mogu pretrpjeti veće gubitke od onih koje bi pretrpjeli u slučaju sprovođenja stečajnog postupka nad bankom. Osim toga, kako bi se obezbijedilo što efektivnije i što efikasnije sprovođenje postupka restrukturiranja - kao jedno od načela postupka restrukturiranja, predviđeno je da se članovi nadzornog odbora i uprave bankom razrješavaju (osim ako ovim zakonom nije drukčije uređeno), ali da su dužni da, zajedno s drugim licima na rukovodećem položaju u banci, obezbijede svu pomoć koja je neophodna da bi se ostvarili ciljevi restrukturiranja. Takođe, jedno od osnovnih načela je da članovi nadzornog odbora i uprave banke i druga lica koja su doprinijela da banka dođe u takvo stanje da više ne može ili da vjerovatno neće moći da nastavi da posluje - odgovaraju za propuste u svom radu i štetu koju su prouzrokovali. Kako bi se obezbijedila ravnoteža između potrebe da se sprovođenjem postupka restrukturiranja zaštiti javni interes i nužnosti da se, upravo radi zaštite tog javnog interesa, prava dioničara i povjerilaca banke, kao i izvjesnih trećih lica ograniče - kao jedno od osnovnih načela ovog postupka utvrđena je primjena mjera zaštite dioničara i povjerilaca banke, kao i trećih lica, propisanih ovim zakonom. Na kraju, jedno od načela postupka restrukturiranja je i nastojanje da se, ako se restrukturiranje sprovodi nad članom bankarske grupe, umanje negativne posledice restrukturiranja po druge članove bankarske grupe i stabilnost finansijskog sistema.

Čl. 182. do 185. Pri izradi i ažuriranju plana restrukturiranja Agencija procjenjuje da li je banku moguće restrukturirati, odnosno da li je nad njom moguće sprovesti bilo postupak stečaja (likvidacije) bilo postupak restrukturiranja, a da to, u mjeri u kojoj je moguće - ne dovede do nastupanja značajnih negativnih posljedica na stabilnost finansijskog sistema, a obezbijedi kontinuitet obavljanja ključnih funkcija banke. Uređeno je planiranje restrukturiranja. S obzirom na to da se postupak restrukturiranja po pravilu sprovodi kao hitan, u izuzetno kratkim rokovima, od suštinske je važnosti za efektivnost ovog postupka postojanje planova restrukturiranja, koji će sadržati sve podatke koji su neophodni da bi se utvrdile ključne funkcije banke i obezbijedio kontinuitet njihovog obavljanja. Plan restrukturiranja za svaku banku izrađuje i ažurira Agencija i to, između ostalog, i na osnovu podataka koje joj dostavljaju banke (s obzirom na to da svaka banka raspolaže najpotpunijim informacijama o svom poslovanju i problemima koji u njemu mogu nastati). Planom restrukturiranja predviđa se primjena odgovarajućih instrumenata i mjera restrukturiranja i vršenje ovlaštenja Agencije u slučaju da budu ispunjeni propisani uslovi za restrukturiranje banke. Detaljna sadržina plana restrukturiranja propisana je zakonom, ali će obim i sadržaj ovog plana u svakom konkretnom slučaju biti prilagođen specifičnostima i sistemskom značaju banke. Agencija izrađuje i plan restrukturiranja bankarske grupe nad kojom vrši nadzor na konsolidovanoj osnovi (koji obuhvata bilo restrukturiranje najvišeg matičnog društva

bankarske grupe, bilo restrukturiranje drugih članova te grupe), a na izradu ovog plana shodno se primenjuju odredbe koje se odnose na izradu plana restrukturiranja banke. Ako procjeni da postoje značajne prepreke za restrukturiranje banke, Agencija će banchi naložiti da joj dostavi prijedlog mogućih mjera za rješavanje ili otklanjanje ovih prepreka. Kada ocjeni da mjere koje je banka predložila efektivno ne mogu umanjiti, odnosno otkloniti prepreke za restrukturiranje, Agencija će banchi naložiti da preduzme druge mjere za rješavanje ili otklanjanje ovih prepreka (npr. da izmijeni sporazum o finansijskoj podršci unutar bankarske grupe ili razmotri zaključenje ovog sporazuma ako već nije zaključen, da ograniči izloženost prema jednom licu i ukupnu izloženost, da dostavlja dodatne informacije i podatke značajne za restrukturiranje banke, da otudi određeni dio imovine, da ograniči ili prestane da obavlja ili razvija određenu vrstu poslova, da izvrši, odnosno obezbijedi odgovarajuće pravne i/ili organizacione promjene) i utvrditi rokove za primjenu ovih mjera.

Čl. 186. i 187. uređuje se otpis i konverzija kapitala, kao mjera koju Agencija može preduzeti prije pokretanja postupka restrukturiranja ili u toku ovog postupka, a prije primjene odgovarajućeg instrumenta restrukturiranja. Prije pokretanja postupka restrukturiranja banke Agencija vrši otpis ili konverziju kapitala banke ako je utvrdilo da je ispunjen najmanje jedan od sljedećih uslova: a) ispunjeni su propisani uslovi za pokretanje postupka restrukturiranja; b) stanje banke je takvo da ona vjerovatno neće moći da nastavi da posluje ako se ne izvrši ovaj otpis ili konverzija, a nije vjerovatno da bi bilo koja druga mjera banke ili lica iz privatnog sektora, niti mjera preduzeta u postupku kontrole u skladu sa ovim zakonom, osim tog otpisa, odnosno konverzije – mogla u razumnom roku otkloniti smetnje za nastavak njenog poslovanja; c) ako je banka zatražila vanrednu finansijsku podršku, osim ako je riječ o likvidnoj banci kod koje nisu nastupili propisani razlozi za oduzimanje dozvole za rad. Prije nego što izvrši otpis ili konverziju kapitala, Agencija je dužna da obezbijedi nezavisnu procjenu imovine i obaveza banke, na osnovu koje se vrši obračun iznosa otpisa, odnosno nivoa konverzije elemenata kapitala potrebnog za pokriće gubitaka i/ili dokapitalizaciju banke. Pri otpisu, odnosno konverziji kapitala banke osnovni kapital se umanjuje prvi, srazmjerno iznosu gubitaka do iznosa tog kapitala, a Agencija prema dioničarima banke preduzima jednu ili obje propisane mjere koje se primenjuju u slučaju primjene unutrašnjeg restrukturiranja (poništava dionice ili ih prenosi povjeriocima koji snose gubitke i/ili znatno smanjuje nominalnu vrijednost dionica i druga odgovarajuća prava dioničara). Što se tiče elemenata dopunskog kapitala, oni se otpisuju i/ili konvertuju u dionice banke koje se mogu uključiti u osnovni kapital banke u mjeri u kojoj je potrebno za ostvarenje ciljeva restrukturiranja ili do ukupnog iznosa tih elemenata kapitala, u zavisnosti od toga šta je manje. Mjera otpisa i konverzije elemenata kapitala bez saglasnosti dioničara i bez isplate naknade po osnovu ovog otpisa, predviđena je, u skladu s Direktivom, kako bi se obezbijedilo da u trenutku kada stanje banke postane takvo da ona vjerovatno neće moći da nastavi da posluje kapitalni instrumenti u potpunosti ispunе svoju svrhu apsorbovanja gubitaka prije pokretanja postupka restrukturiranja (s ciljem da se finansijsko stanje banke popravi kako bi se izbjeglo pokretanje stečajnog postupka ili postupka restrukturiranja), odnosno nakon pokretanja postupka restrukturiranja (s ciljem da se iščiste finansijski izvještaji banke prije preuzimanje bilo kog od instrumenata restrukturiranja i olakša sprovođenje ovog postupka). Dakle, riječ je o efikasnoj mjeri, koja, naročito ako se preduzima prije pokretanja postupka restrukturiranja, ima stabilizirajući efekat na tržište i kojom se vrlo efikasno ostvaruju ciljevi restrukturiranja koji se odnose na zaštitu deponenata i budžetskih i drugih javnih sredstava.

Članom 188. propisuju se uslovi za pokretanje postupka restrukturiranja, i to: a) kada je Agencija utvrdila da je stanje banke takvo da ona ne može ili vjerovatno neće moći nastaviti poslovanje, b) nije razumno očekivati da bi bilo koja druga mjera banke ili lica iz privatnog sektora ili mjere nadzora, uključujući i mjere rane intervencije, ili mjere otpisa ili konverzije instrumenata kapitala, mogle u razumnom roku otkloniti smetnje za nastavak poslovanja banke, uzimajući u obzir sve okolnosti pojedinačnog slučaja, c) restrukturiranje banke je u javnom interesu. S obzirom na to da odluku o pokretanju postupka restrukturiranja Agencija donosi po slobodnoj ocjeni, precizno je utvrđeno u kojim će se slučajevima smatrati da su propisani uslovi ispunjeni. U tom smislu, smatraće se da je stanje banke takvo da ona ne može ili vjerovatno neće moći da nastavi da posluje – ako je ispunjen najmanje jedan od sljedećih uslova: a) nastupili su ili je vjerovatno da će uskoro nastupiti razlozi za oduzimanje dozvole za rad banke iz člana 22. ovog zakona, naročito kad su u poslovanju banke nastali gubici koji bi se pokrili na teret cijelog ili značajnog iznosa kapitala ili kada je vjerovatno da će takvi gubici nastati, b) imovina banke je manja od njenih obaveza ili je vjerovatno da će imovina banke uskoro biti manja od obaveza, c) banka je nelikvidna ili je vjerovatno da će uskoro biti nelikvidna, osim ako joj je za te namjene već odobrena kratkoročna javna finansijska podrška i d) ako je banka zatražila vanrednu javnu finansijsku podršku, osim u izuzetnim slučajevima kada se ta podrška daje solventnoj banci radi otklanjanja ozbiljnog poremećaja u ekonomiji i očuvanja stabilnosti finansijskog sistema, kao privremena i srazmerna mjera, u obliku:

1) garancija Federacije za novoizdate obaveze i garancija i kredita njenih javnih institucija ili 2) dokapitalizacije ili kupovine vlasničkih instrumenata pod uslovima koji banchi ne daju prednost na tržištu, do iznosa potrebnog da se otkloni manjak kapitala, pod uslovima koje utvrđuje Agencija i to samo ako u trenutku pružanja ove podrške nisu ispunjeni uslovi iz tač. a) do c) ovog stava, kao ni uslovi za otpis i konverziju kapitala iz čl. 186. i 187. ovog zakona. Što se tiče ispunjenosti uslova koji se odnosi na javni interes, propisano je da će se smatrati da je restrukturiranje u javnom interesu ako je riječ o sistemski značajnoj banci, kao i u slučaju kada bi se sprovođenjem restrukturiranja mogao na odgovarajući način ostvariti jedan ili više ciljeva restrukturiranja koji se ne bi mogao ostvariti u istoj mjeri sprovođenjem stečajnog ili likvidacionog postupka nad bankom. Ocjenu da li je restrukturiranje u javnom interesu, ako nije riječ o sistemski značajnoj banci, Agencija daje, uzimajući u obzir sve propisane ciljeve restrukturiranja, i to na osnovu analize da li bi se, i u kojoj mjeri, sprovođenjem stečajnog postupka ili postupka likvidacije ovi ciljevi ostvarili, te upoređivanja rezultata ove analize sa očekivanim stepenom ostvarivanja tih ciljeva u postupku restrukturiranja.

Članom 189. propisuje se dužnost Agencije da prije pokretanja postupka restrukturiranja obezbijedi nezavisnu, poštenu i realističnu procjenu vrijednosti imovine i obaveza banke i uređuje način vršenja ove procjene. Nezavisna procjena se vrši radi pružanja odgovarajućih informacija i podataka Organu restrukturiranja za utvrđivanje ispunjenosti uslova za restrukturiranje banke, odnosno izbor odgovarajućeg instrumenta i mjere restrukturiranja, kao i radi obezbjeđivanja da su svi gubici banke u potpunosti prikazani u njenim poslovnim knjigama i finansijskim izveštajima. Ovu procjenu vrši društvo za reviziju sa liste Agencije ili drugo lice u skladu s propisom Agencije koje je nezavisno od bilo kog organa javne vlasti ili institucije kojoj je povjeroeno vršenje javnih ovlaštenja, kao i od banke na koju se procjena odnosi ili bankske grupe čiji je ona član. Izuzetno, ako prije pokretanja postupka restrukturiranja nije moguće obezbijediti nezavisnu procjenu, Agencija vrši

preliminarnu procjenu vrijednosti imovine i obaveza banke, koja je privremenog karaktera i koristi se u ovom postupku dok lice koje je ovlašteno da vrši nezavisnu procjenu ne izvrši konačnu procjenu.

Članom 190. propisano je da kada Agencija utvrdi da su ispunjeni uslovi za restrukturiranje donosi rješenje o pokretanju postupka restrukturiranja banke i o tome obavještava:

- a) banku na koju se rješenje o pokretanju postupka restrukturiranja odnosi
- b) Agenciju (supervizor)
- c) Agenciju - nadležni organ za nadzor i za restrukturiranje banaka u RS i Distrku Brčko, ako banka posluje putem organizacionih dijelova osnovanih u RS i Distrku Brčko
- d) Centralnu Banku BiH
- e) Agenciju za osiguranje depozita u BiH
- f) prema potrebi, nadležno regulatorno tijelo i tijelo za restrukturiranje bankarske grupe čiji je banka član
- g) Federalno ministarstvo finansija
- h) nadležni registarski sudu.

Članom 191. propisana je obaveza Agencije da u „Službenim novinama Federacije BiH“, jednom ili više dnevnih listova dostupnih na cijeloj teritoriji BiH i na svojoj internet stranici objavi pokretanje postupka restrukturiranja banke sa obavještenjem o mjerama restrukturiranja koje se preduzimaju i posljedicama tih mjera i prema potrebi uslove i period privremene obustave određenih obaveza banke na način koji odredi primjerenim.

Čl. 192. i 195. navedena su najznačajnija ovlaštenja Agencije u postupku restrukturiranja. Kako bi se obezbijedilo efektivno sprovođenje postupka restrukturiranja Agencija na raspolaganju mora imati sve mjere za koje utvrdi da su neophodne da bi obezbijedilo primjenu instrumenata restrukturiranja. U ove mjere naročito spadaju: od bilo kojeg lica zahtjeva davanje svih informacija koje su potrebne za odlučivanje o mjerama restrukturiranja banke i njenu pripremu, uključujući ažuriranje i dopunu informacija sadržanih u planu restrukturiranja, kao i da zahtjeva prikupljanje informacija putem neposredne kontrole,

- b) za razrješenje nadzornog odbora, uprave i višeg rukovodstva banke u restrukturiranju,
- c) za preuzimanje svih ovlaštenja dioničara i organa upravljanja banke u restrukturiranju i povjeravanje tih ovlaštenja posebnom upravniku,
- d) za prijenos dionica i drugih vlasničkih instrumenata koje je izdala banka u restrukturiranju,
- e) za prenos prava, imovine ili obaveza banke u restrukturiranju na drugo lice, uz saglasnost tog lica,
- f) za djelimično ili potpuno smanjenje vrijednosti glavnice ili preostalog dospjelog neizmirenog duga u vezi s prihvatljivim obavezama banke u restrukturiranju,
- g) za konverziju prihvatljivih obaveza banke u restrukturiranju u obične dionice ili druge vlasničke instrumente te banke, njenog matičnog društva ili banke za posebne namjene na koje se prenose imovina ili obaveze,
- h) za poništavanje dužničkih instrumenata koje je izdala banka u restrukturiranju, osim prihvatljivih obaveza iz člana 204. ovog zakona,
- i) za smanjenje, uključujući smanjenje na nulu, nominalne vrijednosti dionica ili drugih vlasničkih instrumenata banke u restrukturiranju, te za poništenje takvih dionica ili drugih instrumenata vlasništva,

j) da traži od banke u restrukturiranju ili njenog matičnog društva da izvrši emisiju novih dionica, drugih instrumenata vlasništva ili drugih instrumenata kapitala, uključujući prioritetne dionice i potencijalne zamjenjive instrumente,

k) da proglaši dospjelim i raskine finansijske ugovore ili ugovore o finansijskim derivatima u svrhu primjene ovlaštenja za otpis i konverziju obaveza koje nastaju po derivatima,

l) da zahtijeva od Agencije (supervizija) da izvrši procjenu kupca kvalifovanog učešća bez obaveze primjene propisanih rokova vezanih za takvu procjenu i

m) izmijeni rokove dospjeća dužničkih instrumenata ili drugih prihvatljivih obaveza, iznos kamate koji bi se platio na osnovu ovih instrumenata i obaveza ili datum dospjeća plaćanja te kamate, uključujući i obustavu plaćanja u određenom periodu, osim za obaveze iz člana 204. stav (1) ovog zakona. Po analogiji sa ovlaštenjem Agencije da pristupa svim podacima koji su mu potrebni u vršenju kontrole banaka, propisano je i izričito pravo pristupa Agencije svim podacima koji su joj potrebni u postupku restrukturiranja banke, kao i dužnost banke, njenih zaposlenih u banci, dioničara i drugih lica da joj na zahtev obezbijede ovaj pristup, odnosno dostave ove podatke ili obezbijede prostore i opremu, a potrebni su primaocu kako bi uspješno pružao usluge i obavljao bankarske poslove koji su na njega preneseni.

Članom 196. uređuje se novi institut – posebni upravnik. Agencija će uvesti posebnog upravnika u banku u restrukturiranju kada ocjeni da bi promjena načina upravljanja i rukovođenja bankom doprinijela ostvarivanju ciljeva restrukturiranja, odnosno uvijek kada se postupak restrukturiranja pokreće nad bankom kojoj se oduzima dozvola za rad. Rješenjem o uvođenju posebnog upravnika u banci u restrukturiranju Agencija imenuje posebnog upravnika, po pravilu na najduže godinu dana. Za razliku od eksternog upravnika kojom se u najmanjoj mogućoj mjeri zadire u upravljačka prava dioničara (jer eksterni upravnik može upravljati bankom i zajedno sa nadzornim odborom i upravom i ni u kom slučaju ne može preuzeti ovlaštenja skupštine banke), imenovanjem posebnog upravnika u banci u restrukturiranju podrazumijeva da prestaju funkcije članovima uprave i nadzornog odbora banke i ovlaštenja skupštine banke, a ove funkcije i ovlaštenja preuzima posebni upravnik. Zadatak posebnog upravnika je da preduzme sve mjere potrebne za ostvarivanje ciljeva restrukturiranja, kao i da primjeni instrumente i mjere restrukturiranja, u skladu s rješenjem Agencije. Agencija kontroliše rad posebnog upravnika, koji je dužan da je najmanje tromjesečno izvještava o poslovanju banke i njenom finansijskom stanju, kao i o radnjama koje je preduzeo pri izvršavanju svojih dužnosti.

Članom 197. utvrđuju se vrste instrumenata restrukturiranja i uređuju njihova osnovna obilježja. Jedna od najznačajnijih novina je proširenje spektra instrumenata koji su Organu restrukturiranja na raspolaganju u postupku restrukturiranja, što će omogućiti da se postupak restrukturiranja prilagodi okolnostima svakog pojedinačnog slučaja i na taj način sprovede efektivnije i efikasnije. Uvode se, u skladu s Direktivom, i instrumenti: a) prodaja poslovanja banke; b) banka za posebne namjene; c) odvajanje i prijenos imovine i d) unutrašnje restrukturiranje. Neophodnu fleksibilnost u sprovođenju postupka restrukturiranja (koja treba da omogući da se ovim postupkom postignu što bolji efekti, uz minimalne troškove) pružaju i odredbe kojima se propisuje da Agencija u ovom postupku može primjeniti jedan ili više instrumenata restrukturiranja, kao i da prenos dionica, odnosno imovine i obaveza primjenom nekog od instrumenata restrukturiranja može vršiti i više puta u toku tog postupka. Međutim, predviđeno je i ograničenja koje se odnosi na instrument odvajanja i prijenosa imovine, koji se može primjeniti samo uz neki drugi instrument restrukturiranja, jer bi se, u suprotnom, banchi u restrukturiranju njegovom primjenom

mogla neopravdano dati prednost u odnosu na konkurenciju. Svaki od instrumenata restrukturiranja je detaljno uređen u okviru posebnih odredaba, a ovim se članom uređuju izvjesna osnovna obilježja koja su zajednička svim ili većini ovih instrumenata.

Čl. 198. i 199. uređuje se instrument restrukturiranja - prodaja poslovanja banke. Primjena ovog instrumenta omogućava da se sticaocu (koji nije banka za posebne namjene) prodaju dionice banke u restrukturiranju ili njena celokupna imovina ili obaveze, ili njihov dio. Prodaja dionica, odnosno imovine i obaveza primjenom ovog instrumenta restrukturiranja vrši bez saglasnosti dioničara, deponenata i drugih povjerilaca banke u restrukturiranju ili bilo kog trećeg lica osim sticaoca. Ovo zadiranje u imovinska prava dioničara koje podrazumijeva preuzimanje bilo kog od instrumenata restrukturiranja kao i eventualno narušavanje principa jednakog tretmana povjerilaca (do kog može doći u slučaju prijenosa samo dijela obaveza banke u restrukturiranju) - vrši se isključivo: a) u situaciji kada su ispunjeni uslovi za pokretanje postupka restrukturiranja koji se odnose na finansijsko stanje banke i nemogućnost da se problemi s kojima se banka suočila svom u poslovanju riješe na drugi način; b) kada je to neophodno da bi se zaštitio javni interes (postigli ciljevi restrukturiranja); b) u mjeri u kojoj je to neophodno (srazmjerno ciljevima koji će se postići); g) uz adekvatnu nadoknadu (prihod ostvaren po osnovu prijenosa dionica sa dioničara na sticaoca, umanjen za iznos sredstava upotrebljenih za finansiranje restrukturiranja i troškove postupka restrukturiranja - pripada ovim dioničarima, dok prihod ostvaren prenosom cjelokupne ili dijela imovine ili obaveza sa banke u restrukturiranju ili banke za posebne namjene na sticaoca, umanjen za iznos sredstava upotrebljenih za finansiranje restrukturiranja i troškove postupka restrukturiranja - pripada banci prenosiocu). Agencija je dužna da, imajući u vidu okolnosti slučaja, preuzme sve razumne mjere da bi se prenos po osnovu prodaje dionica, odnosno imovine i obaveza izvršio po tržišnim uslovima, uzimajući u obzir nezavisnu procjenu vrijednosti imovine i obaveza banke (da obezbijedi transparentnost postupka prodaje, spreči diskriminaciju potencijalnih kupaca i mogući sukob interesa i sl.). Prava i obaveze sticaoca dionica, odnosno imovine i obaveza banke u restrukturiranju uređuju se ugovorom koji ovo lice zaključuje sa Agencijom . Ako procjeni da je to potrebno i svrshodno, Agencija može u toku postupka restrukturiranja vratiti prenijete dionice, odnosno imovinu i obaveze njihovim prvobitnim vlasnicima, odnosno banci u restrukturiranju, bez njihove saglasnosti, pod uslovom da je sticalac s time saglasan. Radi obezbjeđivanja kontinuiteta u obavljanju poslova i ugovornim odnosima s poslovnim partnerima banke u restrukturiranju - predviđeno je da, po pravilu, sticalac na koga su prenijete dionice ove banke stupa na mjesto dioničara, a sticalac na koga su prenijeti imovina ili obaveze ove banke - na mjesto te banke u ugovorima koje je zaključila a odnose se na ovu imovinu i obaveze. Sticalac, po pravilu, takođe, stupa na mjesto banke u svim sudskim, upravnim i drugim postupcima u vezi sa ovim dionicama, imovinom i obavezama. Što se tiče prava banke na osnovu članstva u platnim sistemima, sistemima za poravnanje vrijednosnih papira, berzama i dr. - ova prava automatski prelaze na sticaoca koji ispunjava uslove za ovo članstvo, dok sticalac koji te uslove ne ispunjava - može nastaviti da vrši ta prava u roku koji utvrđi Agencija. Na kraju, na sticaoca, po pravilu, prelaze i sve dozvole, saglasnosti, posebna prava, drugi podsticaji i oslobođenja koji su dati ili priznati banci u restrukturiranju vezi sa dionicama, imovinom ili obavezama koji se prenose. Kako bi se sticaocu obezbijedilo mirno uživanje imovinskih prava na dionicama, imovini i obavezama stečenim na

osnovu zakona - izričito je propisano da dioničari i povjerioci banke u restrukturiranju i ostala treća lica čija se imovina ili obaveze ne prenose primjenom instrumenta restrukturiranja - nemaju nikakva prava u odnosu na dionice, imovinu ili obaveze koje se prenose primjenom tog instrumenta, niti u odnosu na sticaoca i njegove članove nadzornog odbora i uprave.

Čl. 200. i 201. uređuje se instrument restrukturiranja - *banka za posebne namjene*. Ovaj instrument omogućava da se, ako na tržištu nema uslova da se sproveđe prodaja dionica, imovine ili obaveza banke u restrukturiranju, dionice jedne ili više banaka u restrukturiranju, odnosno cijelokupna imovina i/ili obaveze jedne ili više banaka u restrukturiranju ili njihov dio - prenesu na banku za posebne namjene i za ovaj prijenos nije potreban pristanak dioničara, deponenata i drugih povjerilaca, odnosno dužnika banke u sanaciji. Svrha ovog instrumenta je, dakle, da se preuzimanjem dionica, imovine ili obaveza banke u restrukturiranju održe njene ključne funkcije i da se kasnije izvrši prodaja prenijetih dionica, odnosno imovine i obaveza. Kako bi se preduprijedila situacija u kojoj bi se neadekvatnim korištenjem ovog instrumenta problem s banke u restrukturiranju zapravo samo prelio na banku za posebne namjene izričito je propisano da ukupna vrijednost obaveza banke u restrukturiranju prenijetih banci za posebne namjene ne može preći ukupnu vrijednost njene imovine koja je prenijeta banci za posebne namjene ili joj je obezbijeđena iz drugih izvora. S obzirom na njenu svrhu, banka za posebne namjene se osniva na određeni rok, koji, po pravilu, ne može biti duži od dvije godine od dana posljednjeg izvršenog prijenosa dionica, imovine ili obaveza. Pošto se očekuje da banka za posebne namjene (u periodu na koji je osnovana) posluje na tržištu ravnopravno sa ostalim učesnicima, osnivač je dužan da obezbijedi da banka za posebne namjene po dobijanju dozvole za rad Agencije posluje u skladu sa odredbama Zakona koje se odnose prevashodno na pokazatelje poslovanja banke. Banka za posebne namjene za može samo izuzetno, i to u periodu koji Agencija utvrdi, poslovati bez usklađenosti sa navedenim odredbama Zakona - ako Agencija ocjeni da je to neophodno radi ostvarivanja ciljeva restrukturiranja. Imajući u vidu da je riječ o instrumentu restrukturiranja (a ne o banci koja se osniva i posluje u redovnim okolnostima), te da Agencija, kao institucija koja je nadležna za restrukturiranje banaka, mora na raspolaganju imati sva ovlaštenja potrebna da bi obezbijedilo efektivnu primjenu ovog instrumenta i praćenje te primjene - propisano je da Agencija, pored redovne saglasnosti na osnivački akt i statut banke i saglasnosti na imenovanje nadzornog odbora i uprave banke, kod banke za posebne namene, daje i saglasnost na zarade članova nadzornog odbora, uprave i utvrđivanje njihovih dužnosti i odobrava strategiju i rizični profil ove banke. Radi obezbjeđivanja kontinuiteta u obavljanju poslova i ugovornim odnosima s poslovnim partnerima banke u restrukturiranju - predviđeno je da, po pravilu, banka za posebne namjene stupa na mjesto dioničara, odnosno na mjesto te banke u ugovorima koje je zaključila a odnose se na ovu imovinu i obaveze. Banka za posebne namjene, po pravilu, stupa na mjesto banke u svim sudskim, upravnim i drugim postupcima u vezi sa ovim dionicama, imovinom i obavezama. Što se tiče prava banke na osnovu članstva u platnim sistemima, sistemima za poravnanje vrijednosnih papirima, berzama i dr. - ova prava automatski prelaze na banku za posebne namjene koja ispunjava uslove za ovo članstvo, dok banka za posebne namjene koja te uslove ne ispunjava - može nastaviti da vrši ta prava u roku koji utvrdi Agencija. Na kraju, na banku za posebne namjene, po pravilu, prelaze i sve dozvole, saglasnosti, posebna prava, drugi podsticaji i oslobođenja koji su dati ili priznati banci u restrukturiranju vezi sa

dionicama, imovinom ili obavezama koji se prenose. Banci za posebne namjene se oduzima dozvola za rad kada se spoji s drugom bankom ili pripoji toj banci, kada se cijelokupna njena imovina i obaveze, ili njihov najveći dio proda trećem licu, kada istekne period na koji je osnovana i kada se njena imovina u potpunosti otuđi, odnosno unovči i njene obaveze u potpunosti izmire.

Članom 202. uređen je instrument restrukturiranja - *odvajanje i prijenos imovine*. Svrha ovog instrumenta je da se omogući da se na društvo za upravljanje imovinom (koje nije banka za posebne namjene) prenese tzv. „loša aktiva“ banke u restrukturiranju ili banke za posebne namjene, ako je ispunjen jedan od sljedećih uslova: a) ako je stanje na tržištu takvo da bi prodaja ove imovine u postupku likvidacije ili stečaja postupku mogla negativno da utiče na finansijsko tržište; b) ako je prenos potreban da bi se obezbijedilo nesmetano poslovanje banke čija su imovina ili obaveze prenijeti; c) ako je prenos potreban radi ostvarenja najvećeg mogućeg prihoda od unovčenja, odnosno prodaje prenijete imovine uz što manje troškove.

Predviđeno je da za prenos imovine i obaveza u okviru ovog instrumenta, nije potrebna prethodna saglasnost dioničara banke u restrukturiranju ili bilo koje treće strane osim banke za posebne namjene. Agencija daje saglasnost na osnivački akt ovog društva i na imenovanje nadzornog odbora i uprave tog društva, odobrava zarade članova ovih nadzornih odbora i uprave i utvrđivanje njihovih dužnosti, te odobrava strategiju i rizični profil ovog društva. Društvo za upravljanje imovinom upravlja prenjetom imovinom radi povećanja vrijednosti ove imovine putem prodaje ili njenog unovčenja na drugi način. Iznos naknade koju društvo za upravljanje imovinom plaća za imovinu i obaveze koje preuzima utvrđuje Agencija, s tim što ova naknada može imati i negativnu vrijednost. Kako bi se društvu za upravljanje imovinom obezbijedilo mirno uživanje imovinskih prava na imovini i obavezama stečenim na osnovu zakona - izričito je propisano da Dioničar ili povjerilac banke u restrukturiranju i treća strana čija imovina, prava ili obaveze nisu preneseni na društvo za upravljanje imovinom nemaju nikakva prava u odnosu na prenesenu imovinu, prava ili obaveze, osim prava na zaštitne mjere.

Čl. 203. do 211. uređuje se instrument restrukturiranja - unutrašnje restrukturiranje. Primjenom ovog instrumenta obezbjeđuje se da glavni teret restrukturiranja banke podnesu, prije svega, njeni dioničari, a zatim i neobezbjeđeni povjeriocci. Agencija može primjeniti unutrašnje restrukturiranje radi: a) dokapitalizacije banke u restrukturiranju u mjeri neophodnoj za dalje nesmetano poslovanje banke u skladu sa ovim Zakonom i održavanje povjerenja na finansijskom tržištu u banku; b) konverzije u kapital ili smanjenje (otpis) glavnice obaveza ili dužničkih instrumenata koji se prenose na banku za posebne namjene u cilju osiguranja kapitala za tu banku ili se prenose u okviru instrumenta prodaje poslovanja banke ili instrumenta odvajanja imovine banke u restrukturiranju. Unutrašnje restrukturiranje može se primjeniti radi dokapitalizacije banke u restrukturiranju samo ako se može razumno očekivati da će primjenom tog instrumenta, uz ostvarivanje odgovarajućih ciljeva restrukturiranja, postići i da takva banka ponovo uspostavi odgovarajući finansijski položaj i dugoročnu održivost. Zakonom su izričito utvrđene obaveze banke koje nisu prihvatljive za otpis i konverziju u okviru unutrašnjeg restrukturiranja (npr. obaveze po osnovu osiguranih depozita, obaveze čije je ispunjenje obezbjeđeno založnim pravom, sredstvom finansijskog obezbjeđenja ili drugim srodnim pravom, uključujući pokrivenе obveznice i obaveze iz finansijskih instrumenata koji se upotrebljavaju za zaštitu od rizika i čine sastavni dio imovine za pokriće i koji su obezbjeđeni na sličan način kao pokrivenе obveznice, obaveze nastale upravljanjem imovinom i novcem

klijenata, zakonske obaveze prema zaposlenima, obaveze prema povjeriocima po osnovu poslova prodaje robe ili pružanja usluga koji su ključni za neprekidno i svakodnevno poslovanje, poreske obaveze, obaveze prema Agenciji za osiguranje depozita po osnovu premije za osiguranje depozita itd). Pored ovih obaveza, Agencija može izuzetno isključiti primjenu otpisa i konverzije i na druge obaveze banke ako je ispunjen najmanje jedan od sljedećih uslova: a) obavezu nije moguće otpisati ili konvertovati u razumnom roku i pored neophodnih aktivnosti koje bi Agencija preduzela radi blagovremene i efikasne primjene ovog instrumenta; b) isključenje je nužno i srazmjerno radi daljeg obavljanja ključnih funkcija i osnovnih poslovnih aktivnosti banke u restrukturiranju; c) isključenje je nužno i srazmjerno radi sprječavanja širenja finansijskih poremećaja na tržištu, posebno u vezi s depozitima koje drže fizička lica, preduzetnici i mikro, mala i srednja pravna lica, usled čega bi mogla biti ugrožena stabilnost finansijskog sistema na način koji bi mogao proizvesti i ozbiljne poremećaje u privredi; d) otpis ili konverzija obaveza prouzrokovali bi takvo umanjenje vrijednosti da bi gubici koje bi snosili drugi povjeroci bili veći nego da su te obaveze bile isključene iz otpisa ili konverzije. Agencija, prilikom primjene unutrašnjeg restrukturiranja: 1) poništava dionice ili ih prenosi povjeriocima koji snose gubitke primjenom ovog instrumenta, i/ili 2) znatno smanjuje nominalnu vrijednost dionica i druga odgovarajuća prava dioničara banke, kao posledicu konverzije elemenata dopunskog kapitala ili prihvatljivih obaveza banke u restrukturiranju u njene dionice, pod uslovom da u skladu s nezavisnom procjenom imovina ove banke ima pozitivnu neto vrijednost. Izričito je propisan redoslijed po kome Agencija vrši otpis i konverziju primjenom unutrašnjeg restrukturiranja, kao i obaveza obezbjeđivanja ravnomjerne raspodjele gubitke među dioničarima i povjeriocima smanjenjem iznosa elemenata osnovnog, dodatnog i dopunskog kapitala, subordiniranih i drugih prihvatljivih obaveza u visini srazmernoj njihovoj vrijednosti, osim u slučaju da je Agencija potpuno ili djelimično isključila pojedine prihvatljive obaveze iz otpisa ili konverzije. Pri vršenju konverzije, Agencija može primjeniti različite stope ove konverzije za različite kategorije dioničara i povjerilaca, vodeći računa o tome da se ista stopa primjenjuje na sve povjerioce iz istog isplatnog reda u skladu sa Zakonom, kao i da se povoljnija stopa konverzije primjenjuje na viši isplatni red. Dakle, utvrđena su jasna ograničenja u pogledu zadiranja u imovinska prava dioničara i povjerilaca, kako bi se obezbijedilo da se u svakom slučaju prilikom primjene unutrašnjeg restrukturiranja poštuju principi srazmjernosti i ravnopravnosti, i to: a) dioničari i povjeroci ne mogu pretrptjeti veće gubitke nego što bi pretreli u stečajnom postupku; b) poštije se hijerarhija među povjeriocima utvrđena Zakonom; c) otpisu i konverziji u okviru unutrašnjeg restrukturiranja pristupa se tek kad su iscrpljene druge mogućnosti kao što je npr. konverzija kapitalnih instrumenata za koje je ugovorom ili aktom kojim su izdati predviđeno da se mogu konvertovati u dionice ili druge vlasničke instrumente kada nastupe određene okolnosti povezane s finansijskim stanjem banke. Ako Agencija primjeni unutrašnje restrukturiranje radi dokapitalizacije banke - uprava banke dužna je da, u roku od mesec dana od dana primjene tog instrumenta, izradi plan reorganizacije poslovanja, koji sadrži mjere usmjerene ka ponovnom uspostavljanju dugoročne održivosti banke ili dijela njenog poslovanja u razumnom roku. Agencija procjenjuje da li je vjerovatno da će se sprovođenjem predloženog plana postići dugoročna održivost i daje saglasnost na taj plan. Upravni odbor banke, odnosno posebni upravnik dužna je da sprovode plan reorganizacije na koji je Agencija dala saglasnost i da najmanje jednom u šest meseci izvještavaju Agenciju o napretku u sprovođenju plana, a, i da izmjene plan, ako je prema mišljenju Agencije to potrebno. Radi obezbjeđenja pravne sigurnosti,

izričito su propisane pravne posljedice preduzimanja mjere otpisa i konverzije kapitala, odnosno unutrašnjeg restrukturiranja, koje nastupaju odmah, i to da se ako Agencija u potpunosti izvrši otpis pojedinih obaveza, te obaveze, kao i sve druge obaveze i potraživanja koji su s njom povezani, a nisu obračunati u trenutku preduzimanja mjere – smatraju se izmirenim, odnosno namirenim, te se ne može dokazivati suprotno ni u jednom postupku u vezi s bankom u restrukturiranju ili njenim pravnim sljedbenikom. U slučaju da Agencija djelimično otpiše (smanji) glavnici obaveze ili neizmireni iznos obaveze - obaveza se smatra izmirenom u visini smanjenog iznosa, a instrument ili ugovor kojim je stvorena prvobitna obaveza i dalje se primenjuje u odnosu na ostatak glavnice ili neizmireni iznos obaveze nakon smanjenja, a u skladu sa promjenama iznosa kamata koje odražavaju smanjenje glavnice i svakom drugom promjenom uslova i rokova koje bi Agencija mogla jednostrano izvršiti. Kako bi povjerioci banke bili upoznati s mogućnošću da njihova potraživanja budu obuhvaćena otpisom i konverzijom, propisano je da je banka dužna da obezbijedi da ugovori s takvim povjeriocima sadrže odredbu kojom se povjerilac saglašava da obaveza može biti otpisana ili konvertovana i kojom pristaje na sva smanjenja, konverziju ili poništenje glavnice ili neizmirenog iznosa, kao posljedicu preduzimanja mjera Agencije u skladu sa ovim zakonom, s tim što činjenica da ugovor koji je banka zaključila s povjeriocem ne sadrži ovakvu odredbi, nije prepreka za Agenciju da preduzme ove mjere.

Čl. 212. i 213. se, u okviru mjera zaštite dioničara, povjerilaca i trećih lica, uređuje nezavisna procjena gubitaka dioničara, povjerilaca i izvora sredstava za restrukturiranje u postupku restrukturiranja i u stečajnom postupku. Svrha ove nezavisne procjene je da se utvrde gubici koje snose dioničari i povjerioci banke, odnosno izvori sredstava za restrukturiranje u postupku restrukturiranja, gubici koje bi oni pretrpjeli da je na dan pokretanja postupka restrukturiranja pokrenut stečajni postupak nad bankom, te utvrdi eventualna razlika u visini ovih gubitaka i njen iznos - kako bi se obezbijedila primjena načela postupka restrukturiranja koje nalaže da ova lica ne mogu u restrukturiranju pretrpjeti veće gubitke od onih koje bi pretrpjeli u stečaju. Agencija obezbjeđuje da se, odmah nakon što je pokrenut postupak restrukturiranja ili nakon što su primjenjeni instrumenti restrukturiranja, izvrši ova nezavisna procjena. Naime, radi zaštite druge ugovorne strane u specifičnim finansijskim ugovorima, propisano je da se u postupku restrukturiranja na sticaoca ne može prenijeti samo dio prava i obaveza za koje je, ugovorom o finansijskom obezbjeđenju s prenosom prava svojine, ugovorom o poravnanju ili ugovorom o prebijanju (netiranju) koji je zaključila banka, utvrđeno da mogu biti predmet poravnjanja ili prebijanja, kao i da se ne može korištenjem sporednih prava po osnovu tih ugovora zahtjevati izmjena, odnosno prestanak važenja ugovornih odredaba kojima se uređuju ova prava i obaveze zbog pokretanja postupka restrukturiranja ili izvršenog prijenosa u tom postupku. Isto ograničenje važi i za prava i obaveze koja su predmet ugovora o strukturiranom finansiranju ili pokrivenih obveznica. Pored toga, u postupku restrukturiranja: a) ne može se na sticaoca prenijeti imovina kojom je obezbjeđeno ispunjenje određene obaveze, ako s prenosom imovine sticalac nije preuzeo tu obavezu i ako povjerilac nije zadržao sva prava prema sticaocu koja je imao i prema ranijem dužniku po osnovu obezbjeđenog potraživanja; b) ne može se na sticaoca prenijeti obaveza čije je ispunjenje obezbjeđeno založnim pravom, sredstvom finansijskog obezbjeđenja ili drugim srodnim pravom, uključujući repo poslove, pokrivene obveznice i obaveze iz finansijskih instrumenata koji se upotrebljavaju za zaštitu od rizika i čine sastavni dio imovine za pokriće i koji su obezbjeđeni na sličan način kao pokrivene obveznice - ako povjerilac nije zadržao

sva prava prema sticaocu koja je imao i prema ranijem dužniku i davaocu sredstva obezbjeđenja po osnovu obezbjeđenog potraživanja; c) ne mogu se prenijeti prava prema davaocu sredstva navedenog obezbjeđenja, ako se ne prenese i potraživanje obezbjeđeno tim sredstvom; d) ne može se korištenjem prava po osnovu pomenutog posla tražiti njegova izmjena ili prestanak važenja ako uslijed toga potraživanje iz ovog posla više ne bi bilo obezbjeđeno. Izuzetak od ovih ograničenja predviđen je za osigurane depozite koji su predmet navedenih ugovora, koje Agencija može prenijeti bez istovremenog prijenosa druge imovine ili obaveza koji su predmet istog ugovora, a može i prenijeti, izmijeniti ili otpisati ovu imovinu i obaveze bez istovremenog prijenosa osiguranih depozita - pod uslovom da je to neophodno da bi se obezbijedila potpuna zaštita ovih depozita. Na kraju, s obzirom na specifičnu prirodu odnosa između ugovornih strana u platnim sistemima i sistemima za poravnanje vrijednosnih papira, izričito je propisano da primjena instrumenata restrukturiranja i mjera u postupku restrukturiranja banke ne utiče na prava i obaveze trećih lica utvrđena zakonom kojim se uređuje konačnost poravnanja u platnim sistemima i sistemima za poravnanje vrijednosnih papira.

Članom 214. propisuju se izvori sredstava za finansiranje restrukturiranja banaka.

Članom 215. propisano je da se za banku u postupku restrukturiranja za koju je utvrđeno da zadovoljava uslove za restrukturiranje stečajni postupak ne može se pokrenuti osim na inicijativu Agencije, a u periodu sprovođenja instrumenata restrukturiranja banke, Agencija može podnijeti zahtjev nadležnom sudu za izricanje privremene mjere zabrane izvršenja nad imovinom banke u restrukturiranju, ili prekid svih sudskih ili upravnih postupaka protiv banke.

Članom 216. propisano je da skupština dioničara banke može donijeti odluku o prestanku banke, kao i da su uprava i nadzorni odbor banke prije pokretanja postupka dobrovoljne likvidacije dužni dobiti prethodnu saglasnost Agencije.

Članom 217. određuje se da banka obavezno imenuje jednog ili više likvidatora, koji su predloženi u zahtjevu za izdavanje prethodne saglasnosti za sprovođenje postupka dobrovoljne likvidacije, a na koji je Agencija dala saglasnost.

Članom 218. obavezuje se likvidator da obavijestiti Agenciju o odluci o dobrovoljnoj likvidaciji prvog radnog dana od dana njenog donošenja, a banka je dužna da odluku o dobrovoljnoj likvidaciji objavi u „Službenim novinama Federacije BiH“, u jednim ili više dnevnih novina dostupnih na cijeloj teritoriji BiH i na svojoj internet stranici.

Članom 219. određuje kako su dužnosti likvidatora okončati poslove koji su u toku, naplatiti potraživanja, unovčiti imovinu banke i podmiriti obaveze prema povjeriocima, te u mjeri u kojoj to zahtjeva provođenje likvidacije, ulaženje u nove poslove. Propisano je da likvidatori ne mogu primati nove depozite ili druga povratna sredstva od javnosti.

Članom 220. propisano je da se na banku nad kojom se provodi postupak dobrovoljne likvidacije na odgovarajući se način primjenjuju odredbe ovog Zakona, kao i odredbe propisa kojim se uređuje likvidacioni postupak i odredbe propisa kojim se uređuje poslovanje privrednih društava koje se odnose na dobrovoljnu likvidaciju, ako nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Članom 221. propisano je kada Agencija pokreće postupka prinudne likvidacije i kada može pokrenuti postupak prinudne likvidacije. Nadalje, istovremeno sa pokretanjem postupka prinudne likvidacije i imenovanjem likvidatora Agencija donosi i rješenje o oduzimanju dozvole za rad banke, a danom imenovanja likvidatora prestaju sva ovlaštenja, nadležnosti i prava organa upravljanja i dioničara banke, koja preuzima likvidator.

Članom 222. propisuje se obaveza Agenciji da rješenje o pokretanju postupka likvidacije banke i imenovanju, razrješenju ili produžetku mandata likvidatora banke bez odlaganja dostavi likvidatoru i banci u likvidaciji, nadležnim regulatornim organima u RS, odnosno Brčko Distriktu, Centralnoj banci BiH i Agenciji za osiguranje depozita, objavi u „Službenim novinama Federacije BiH“, jednim ili više dnevnih novina dostupnih na cijeloj teritoriji BiH, kao i obavezu likvidatora da, u roku od sedam dana od dana prijema rješenja o imenovanju, u jednim ili više dnevnih novina dostupnih na cijeloj teritoriji BiH izda obavještenje da su svi povjerioci dužni da likvidatoru prijave sva svoja potraživanja prema banci u roku od 60 dana od dana izdavanja prvog obavještenja.

Članom 223. propisane su dužnosti i ovlaštenja likvidatora, kao i obaveza Agenciji da propiše postupak utvrđivanja potraživanja i raspodjele imovine, kao i utvrđivanje i izvršavanje obaveza banke u postupku likvidacije.

Članom 224. propisane se obaveze likvidatora pri prodaji dijelova ili cijelokupne imovine, prodaji dijela ili cijelokupne imovine i obaveza banci i drugom ovlaštenom licu za obavljanje datih poslova, odnosno prodaji ili spajanju banke u skladu sa ovim zakonom.

Članom 225. propisuje se da je likvidator ovlašten za izdavanje rješenja kojim se nalaže prinudna naplata sa svih računa neurednih dužnika banke u likvidaciji i/ili jemaca tih dužnika koji su otvoreni u drugim bankama koje imaju sjedište u BiH, kao i blokada svih njihovih računa do potpunog izmirenja ovih obaveza, u skladu sa zakonom kojim se uređuje unutrašnji platni promet, zakonom kojim se uređuje izvršni postupak i drugim zakonima, i da to rješenje ima snagu izvršne odluke i da se prinudna naplata po istom izvršava se prema redoslijedu prioriteta utvrđenim odredbama zakona o unutrašnjem platnom prometu koje uređuju izvršenje plaćanja i prinudnu naplatu sa računa, kao i odredbama zakona o izvršnom postupku koje uređuju obim i redoslijed izvršenja novčanih potraživanja.

Članom 226. propisano je da Agencija kod pokretanja postupka prinudne likvidacije, kao i u toku postupka likvidacije može, po sopstvenoj procjeni, odlučiti da se postupak likvidacije otvori i vodi, odnosno nastavi voditi i u slučaju kada visina obaveza prelazi vrijednost aktive banke.

Članom 227. propisuje se redoslijed prioriteta prilikom isplata obaveza u procesu likvidacije ili stečaja.

Članom 228. propisna je primjena odredbi propisa koji uređuju likvidacioni postupak i stečajni postupak, ako ovim zakonom nije drugačije uređeno, kao i da Agencija može donijeti podzakonski propis kojim pobliže uređuje postupak provođenja prinudne likvidacije.

Članom 229. propisuje se ovlast Agencije da podnosi prijedlog za otvaranje stečajnog postupka nad bankom u skladu sa navedenim razlozima i to ako je račun banke po nalogu povjerioca u skladu sa zakonom kojim se uređuje sprovođenje izvršenja na novčanim sredstvima blokirani duže od dva radna dana, ako je banka nesolventna ili postoje objektivne okolnosti na osnovu kojih se utvrđuje da će uskoro biti nesolventna ili ako Agencija utvrdi da banka i pored naloženih mjera nadzora ili mjera koje je sproveo eksterni upravnik ne ispunjava uslove vezane za kapital, u skladu sa ovim zakonom, i da procijeni da neće biti sposobna da ispunjava svoje dospjele novčane obaveze, a nisu ispunjeni uslovi za likvidaciju.

Članom 230. propisano je da se na stečaj banke primjenjuju se odredbe Zakona o stečajnom postupku, osim ako nije drukčije propisano ovim Zakonom.

Članom 231. propisana je privremena zabrana izvršavanja osnova za plaćanje na teret računa banke i na teret računa klijenta prema zakonu kojim se uređuje sprovođenje izvršenja na novčanim sredstvima, privremena zabrana banci da obavlja plaćanja sa svih svojih računa za svoje potrebe, privremena zabrana banci da obavlja isplate i prenos sa računa svojih klijenata, privremena zabrana banci da pruža usluge platnog prometa za svoje klijente i privremena zabrana primanja uplata na račune banke i na račune njenih klijenata.

Članom 232. propisana je obaveza Agenciji da odluku o podnošenju prijedloga za otvaranje stečajnog postupka nad bankom, u kojoj je naveden datum i sat donošenja odluke, bez odgađanja u pisanoj ili elektronskoj formi, dostavi banci, nadležnom regulatornom organu u RS, odnosno Brčko Distriktu, Centralnoj banci BiH, Agenciji za osiguranje depozita, Komisiji za VP, Registru VP, Agenciji za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine, kao i da je objavi u jednim ili više dnevnih novina dostupnih na cijeloj teritoriji BiH i na svojoj internet stranici.

Članom 233. propisano je da ako je Agencija donijela odluku o podnošenju prijedloga za otvaranje stečajnog postupka nad bankom u kojoj je imenovan eksterni upravnik, odnosno likvidator, isti nakon dostavljanja obavještenja nastavlja sa radom i dužnostima do imenovanja stečajnog upravnika.

Članom 234. propisuje se ovlast Agencije da nadležnom суду podnosi prijedlog za otvaranje stečajnog postupka nad bankom. Ako je Agencija podnositelj prijedloga za otvaranje stečajnog postupka, u svom prijedlogu dužna je navesti činjenice i okolnosti iz kojih proizlazi postojanje kojeg od stečajnih razloga. Sud ne provodi prethodni postupak. Stečajni sudac dužan je u roku od osam dana od primitka prijedloga za otvaranje stečajnog postupka zakazati ročište radi rasprave o uvjetima za otvaranje stečajnog postupka. Sud je obavezan da prijedlog razmotri u roku od 30 dana od dana njegovog prijema.

Članom 235. određuje se da se za stečajnog upravnika banke može imenovati lice koja osim uvjeta predviđenih propisom kojim se uređuje stečajni postupak, ima i znanje i iskustvo iz područja bankarskog poslovanja.

Članom 236. propisno je da se u postupku stečaja banaka isplata obaveza banke vrši se prema redoslijedu prioriteta i uslovima isplata u postupku likvidacije banke utvrđenim članom 227. ovog zakona i da u pregledu iznosa i ranga priznatih potraživanja, upis u tabelu ima dejstvo kao pravosnažna presuda.

Članom 237. propisana je obaveza stečajnog sudije da rješenje o obustavi i zaključenju stečajnog postupka nad bankom dostavlja i Agenciji.

Članom 238. propisna je odgovornost dioničara za obaveze banke do visine svog učešća, a izuzetno, kad je nad bankom otvoren stečaj ili je banka nesolventna, dioničari banke, članovi uprave i nadzornog odbora banke i druga pravna ili fizička lica, ako su faktički imala neposredan ili posredan bitan uticaj na poslovanje banke ili kontrolu nad bankom, odgovaraju, pojedinačno ili solidarno, za obaveze banke cjelokupnom svojom imovinom u slučajevima:

- a) kad je banka korištена za ispunjavanje ciljeva koji su u suprotnosti sa ciljevima banke utvrđenim zakonom, ili
- b) kad se nije pravila razlika između imovine banke i lične imovine gore navedenih lica, ili
- c) kad je banka poslovala s ciljem prevare povjerioca ili protiv interesa povjerioca, ili
- d) kad je uzrok pokretanja postupka restrukturiranja, likvidacije ili stečaja banke namjerno loše rukovođenje ili krajnja nepažnja pri rukovođenju bankom

Čanom 239. propisana je odgovornost banke pojedinačno ili solidarno sa ostalim bankama ili privrednim subjektima za obaveze banke ili privrednog subjekta koje je platežno nesposobno ili je pod stečajem, s tim da postoje dokazi da se banka i privredni subjekti nalaze u okolnostima povezanog upravljanja.

Čl. 240. do 245. Predloženim članovima propisani su prekršaji i visina novčane kazne za pojedini prekršaj. Prekršaji banke (član 240.) Uz gore navedene prekršaje banka a time i odgovornih lica iz uprave banke, članom 241. zakona određeni su još neki prekršaji za članove uprave i nadzornog odbora banke. Pored navedenih, određeni su još prekršaji drugih lica (član 242.), prekršaji društva za reviziju i ovlaštenih revizora (član 243.), prekršaji u vezi s obavezom čuvanja bankarske tajne (članak 244.), prekršaji dioničara (član 245.).

Članom 246. propisano je da se prekršajni postupak pokreće i vodi u skladu sa propisima kojima se uređuje prekršajni postupak, kao i da utvrđivanje odgovornosti i izricanje mjera u skladu sa ovim zakonom ne isključuje utvrđivanje odgovornosti i izricanje mjera utvrđenih drugim zakonima.

Članom 247. propisuje se obaveza Agenciji da u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona doneše podzakonske propise predviđene ovim zakonom.

Članom 248. propisuje se da se podzakonski propisi koji su važili na dan stupanja na snagu ovog zakona, a koji nisu u suprotnosti sa ovim zakonom, primjenjuju dok se ne donesu novi podzakonski propisi.

Članom 249. propisana je obaveza banaka da svoje poslovanje, organizaciju i opšte akte usklade sa odredbama ovog zakona i propisima Agencije u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Članom 250. propisni su rokovi za izradu planova restrukturiranja banka i bankarskih grupa.

Članom 251. propis je prestanak važenja dosadašnjeg zakona, osim određenih odredbi, a zbog toga što pojedine odredbe ovog zakona imaju odgođenu primjenu.

Članom 252. propisano je da postupci za izdavanje dozvole za rad i ostalih saglasnosti Agencije koji su započeti, a nisu završeni do dana stupanja na snagu ovog zakona, završiće se u skladu sa odredbama ovog zakona.

Članom 253. propisano je da ukoliko su pojedine odredbe ovog zakona u suprotnosti sa odredbama drugih zakona, primjenjuju se odredbe ovog zakona.

Članom 254. propisno je stupanje na snagu ovog zakona.

VI. FINANSIJSKA SREDSTVA

Za provođenje ovog zakona nije potrebno osigurati sredstva iz budžeta Federacije Bosne i Hercegovine.